

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 28

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

63e jaargang
27 januari 2020

Inhoud

EUROPEES PARLEMENT

ZITTING 2018-2019

Vergaderingen van 11 t/m 14 juni 2018

De notulen van deze zitting zijn gepubliceerd in PB C 178 van 23.5.2019.

AANGENOMEN TEKSTEN

I Resoluties, aanbevelingen en adviezen

RESOLUTIES

Europees Parlement

Dinsdag 12 juni 2018

2020/C 28/01	Resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over de stand van zaken van de recreatievisserij in de Europese Unie (2017/2120(INI)).....	2
2020/C 28/02	Resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over de modernisering van het onderwijs in de EU (2017/2224(INI))	8
2020/C 28/03	Resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over Naar een duurzame en concurrerende Europese aquacultuursector: huidige stand van zaken en toekomstige uitdagingen (2017/2118(INI))	26
	Woensdag 13 juni 2018	
2020/C 28/04	Resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over cohesiebeleid en de circulaire economie (2017/2211(INI))	40

NL

2020/C 28/05	Resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over de betrekkingen tussen de EU en de NAVO (2017/2276(INI)).....	49
2020/C 28/06	Resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over cyberdefensie (2018/2004(INI))	57
Donderdag 14 juni 2018		
2020/C 28/07	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over Rusland, met name de zaak van de Oekraïense politieke gevangene Oleh Sentsov (2018/2754(RSP))	71
2020/C 28/08	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de mensenrechtensituatie in Bahrein, met name de zaak van Nabeel Rajab (2018/2755(RSP)).....	76
2020/C 28/09	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de situatie van Rohingya-vluchtelingen, in het bijzonder de benarde situatie van kinderen (2018/2756(RSP))	80
2020/C 28/10	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de structurele en financiële obstakels voor de toegang tot cultuur (2017/2255(INI))	85
2020/C 28/11	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de Georgische bezette gebieden tien jaar na de Russische inval (2018/2741(RSP))	97
2020/C 28/12	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de komende onderhandelingen voor een nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (2018/2634(RSP))	101
2020/C 28/13	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over controle op de toepassing van het EU-recht in 2016 (2017/2273(INI)).....	108

AANBEVELINGEN

Woensdag 13 juni 2018

2020/C 28/14	Aanbeveling van het Europees Parlement van 13 juni 2018 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid over de gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Chili (2018/2018(INI))	121
--------------	--	-----

III Voorbereidende handelingen

Europees Parlement

Dinsdag 12 juni 2018

2020/C 28/15

P8_TA(2018)0244

Clearingverplichting, rapportagevereisten en risicolimiteringstechnieken voor otc-derivaten, en transactieregisters ***I

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 12 juni 2018 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 wat betreft de clearingverplichting, de opschorting van de clearingverplichting, de rapportagevereisten, de risicolimiteringstechnieken voor otc-derivatencontracten die niet door een centrale tegenpartij worden gecleard, de registratie van en het toezicht op transactieregisters en de vereisten voor transactieregisters (COM(2017)0208 – C8-0147/2017 – 2017/0090(COD))

Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 wat betreft de clearingverplichting, de opschorting van de clearingverplichting, de rapportagevereisten, de risicolimiteringstechnieken voor otc-derivatencontracten die niet door een centrale tegenpartij worden gecleard, de registratie van en het toezicht op transactieregisters en de vereisten voor transactieregisters

126

2020/C 28/16

P8_TA(2018)0245

Gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad (COM(2015)0613 – C8-0389/2015 – 2015/0277(COD)) (Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

P8_TC1-COD(2015)0277

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart, en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 2111/2005, (EG) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 en de Richtlijnen 2014/30/EU en 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 552/2004 en (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EEG) nr. 3922/91 van de Raad.

149

2020/C 28/17

P8_TA(2018)0246

CO₂-emissies en brandstofverbruik van nieuwe zware bedrijfsvoertuigen ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de monitoring en de rapportering van de CO₂-emissies en het brandstofverbruik van nieuwe zware bedrijfsvoertuigen (COM(2017)0279 - C8-0168/2017 – 2017/0111(COD))

P8_TC1-COD(2017)0111

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) .../2018 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de monitoring en de rapportering van de CO₂-emissies en het brandstofverbruik van nieuwe zware bedrijfsvoertuigen.

151

Woensdag 13 juni 2018

2020/C 28/18	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het ontwerp van besluit van de Europese Raad inzake de samenstelling van het Europees Parlement (00007/2018 – C8-0216/2018 – 2017/0900(NLE)) ...	154
2020/C 28/19	P8_TA(2018)0250 Insolventieprocedures: bijgewerkte bijlagen bij de verordening ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vervanging van bijlage A bij Verordening (EU) 2015/848 betreffende insolventieprocedures (COM(2017)0422 – C8-0238/2017 – 2017/0189(COD)) (Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing) P8_TC1-COD(2017)0189 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad tot vervanging van de bijlagen A en B bij Verordening (EU) 2015/848 betreffende insolventieprocedures	155
2020/C 28/20	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en IJsland betreffende extra voorschriften met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid voor de periode 2014–2020 (09228/2017 – C8-0101/2018 – 2017/0088(NLE)).....	157
2020/C 28/21	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende extra voorschriften met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, voor de periode 2014–2020 (06222/2018 – C8-0119/2018 – 2018/0032(NLE)).....	158
2020/C 28/22	Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de inwerkingstelling van de resterende bepalingen van het Schengenacquis die betrekking hebben op het Schengeninformatiesysteem in de Republiek Bulgarije en in Roemenië (15820/1/2017 – C8-0017/2018 – 2018/0802(CNS))	159
2020/C 28/23	P8_TA(2018)0255 Verdere macrofinanciële bijstand aan Oekraïne ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot toekenning van verdere macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (COM(2018)0127 – C8-0108/2018 – 2018/0058(COD)) P8_TC1-COD(2018)0058 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Besluit (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad tot toekenning van verdere macrofinanciële bijstand aan Oekraïne.....	160

Donderdag 14 juni 2018

2020/C 28/24	P8_TA(2018)0263 Evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen ***I Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen (COM(2016)0822 – C8-0012/2017 – 2016/0404(COD)) P8_TC1-COD(2016)0404 Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 14 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Richtlijn (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen	163
2020/C 28/25	Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 14 juni 2018 op het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/1/EG betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg (COM(2017)0282 – C8-0172/2017 – 2017/0113(COD))	165
2020/C 28/26	Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de gedelegeerde verordening van de Commissie van 2 maart 2018 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/118 tot vaststelling van visserijgerelateerde instandhoudingsmaatregelen ter bescherming van het mariene milieu in de Noordzee (C(2018)01194 – 2018/2614(DEA)).....	172

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure, eerste lezing
- ***II Gewone wetgevingsprocedure, tweede lezing
- ***III Gewone wetgevingsprocedure, derde lezing

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond)

Amendementen van het Parlement:

Nieuwe tekstdelen worden in ***vet cursief*** aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool **▮** of worden doorgestreept. Waar tekstdelen worden vervangen, wordt de nieuwe tekst in ***vet cursief*** aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept.

EUROPEES PARLEMENT

ZITTING 2018-2019

Vergaderingen van 11 t/m 14 juni 2018

De notulen van deze zitting zijn gepubliceerd in PB C 178 van 23.5.2019.

AANGENOMEN TEKSTEN

Dinsdag 12 juni 2018

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

RESOLUTIES

EUROPEES PARLEMENT

P8_TA(2018)0243

Stand van zaken van de recreatievisserij in de EU

Resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over de stand van zaken van de recreatievisserij in de Europese Unie (2017/2120(INI))

(2020/C 28/01)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 43,
 - gezien zijn resolutie van 6 juli 2017 over de bevordering van cohesie en ontwikkeling in de ultraperifere gebieden van de EU: uitvoering van artikel 349 VWEU ⁽¹⁾,
 - gezien Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad ⁽²⁾,
 - gezien Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006 ⁽³⁾,
 - gezien Verordening (EU) nr. 508/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 2328/2003, (EG) nr. 861/2006, (EG) nr. 1198/2006 en (EG) nr. 791/2007 van de Raad en Verordening (EU) nr. 1255/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾, en met name artikel 77,
 - gezien Verordening (EU) 2017/1004 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 betreffende de instelling van een Uniekader voor de verzameling, het beheer en het gebruik van gegevens in de visserijsector en voor de ondersteuning van wetenschappelijk advies over het gemeenschappelijk visserijbeleid en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 199/2008 ⁽⁵⁾ van de Raad, en met name artikel 5,
 - gezien de studie getiteld "Marine recreational and semi-subsistence fishing – its value and its impact on fish stocks", die in juli 2017 gepubliceerd werd door de beleidsondersteunende afdeling voor Structuur- en Cohesiebeleid,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij (A8-0191/2018),
- A. overwegende dat de definitie van de Internationale Raad voor het onderzoek van de zee (ICES) van 2013 de recreatievisserij beschrijft als "het vangen of trachten te vangen, hoofdzakelijk als vrijetijdsbesteding en/of voor persoonlijke consumptie, van levende aquatische hulpbronnen. Dit omvat actieve visserijmethoden, onder meer met lijnen, harpoenen en door middel van strandvisserij, en passieve visserijtechnieken, zoals met netten, kooien, fuiken en staande lijnen"; overwegende dat, gelet op het feit dat in artikel 55, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1224/2009 is bepaald dat in het kader van de recreatievisserij gedane vangsten niet in de handel mogen worden gebracht, duidelijke definities van recreatievisserij en mariene recreatievisserij noodzakelijk zijn;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0316.

⁽²⁾ PBL 354 van 28.12.2013, blz. 22.

⁽³⁾ PBL 343 van 22.12.2009, blz. 1.

⁽⁴⁾ PBL 149 van 20.5.2014, blz. 1.

⁽⁵⁾ PBL 157 van 20.6.2017, blz. 1.

Dinsdag 12 juni 2018

- B. overwegende dat het belangrijk is het verschil te begrijpen tussen recreatievisserij en semizelfvoorzieningsvisserij, omdat die twee afzonderlijk moeten worden geëvalueerd en gereguleerd en omdat duidelijk moet worden gemaakt dat recreatievisserij geen semizelfvoorzieningsvisserij is; overwegende dat de semizelfvoorzieningsvisserij niet in de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) wordt genoemd; overwegende dat de twee vormen van visserij dan ook afzonderlijk moeten worden geëvalueerd en gereguleerd;
- C. overwegende dat de EU-wetgeving uitsluitend werkt met een systeem met twee categorieën visserij, namelijk recreatieve en commerciële visserij, en dus de semi-zelfvoorzieningsvisserij en de semicommerciële visserij niet erkent;
- D. overwegende dat recreatievisserij gezien haar omvang een aanzienlijke impact kan hebben op visbestanden, maar dat regulering van de kwestie hoofdzakelijk onder de bevoegdheid van de lidstaten valt;
- E. overwegende dat de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties zelfvoorzieningsvisserij heeft gedefinieerd als visserij op waterdieren die aanzienlijk bijdraagt aan het voorzien in de voedselbehoeften van een persoon;
- F. overwegende dat, als er geen duidelijk juridisch onderscheid wordt gemaakt tussen recreatievisserij, semizelfvoorzieningsvisserij en semicommerciële visserij, bepaalde vormen van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO) onontdekt kunnen blijven aangezien zij niet worden geteld of naar behoren gereguleerd;
- G. overwegende dat er op EU-niveau geen eenduidige definitie van recreatievisserij bestaat waarover overeenstemming bestaat, en dat het daardoor zeer moeilijk is de recreatievisserij te controleren, gegevens daarover te verzamelen en de gevolgen voor de visbestanden en het milieu of het economische belang ervan te beoordelen;
- H. overwegende dat er voor een goed beheer van elk soort visserijactiviteiten, met inbegrip van recreatievisserij, regelmatig betrouwbare gegevens moeten worden verzameld en tijdreeksen nodig zijn om de impact op de visbestanden of andere mariene organismen en het milieu te kunnen beoordelen; en dat deze gegevens momenteel ontbreken of incompleet zijn; overwegende dat behalve de directe effecten op de visbestanden ook de verdere milieueffecten van de recreatievisserij onvoldoende zijn onderzocht;
- I. overwegende dat studies hebben aangetoond dat een aanzienlijke hoeveelheid traceerbaar plastic afval in zeeën, meren en rivieren afkomstig is van watergebaseerde recreatieactiviteiten zoals met een boot varen, toerisme en visserij; stelt vast dat afval in de vorm van verloren uitrusting voor recreatievisserij ernstige schade kan toebrengen aan habitats en aan het milieu;
- J. overwegende dat het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) financiële steun verleent voor het verzamelen van gegevens, ook over recreatievisserij;
- K. overwegende dat in de doelstellingen die zijn opgenomen in artikel 2 van Verordening (EU) nr. 1380/2013 wordt gerefereerd aan de noodzaak om voordelen te realiseren op economisch en sociaal gebied en om de visbestanden en andere mariene organismen boven een niveau te brengen en te behouden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren;
- L. overwegende dat, volgens een recente studie die in opdracht van het Europees Parlement is uitgevoerd, de impact van recreatievisserij kan variëren afhankelijk van de visbestanden en 2 % (makreel) tot 43 % (witte koolvis) van de totale vangst kan uitmaken;
- M. overwegende dat het voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het GVB noodzakelijk is dat visbestanden en visserijactiviteiten beheerd en in evenwicht gehouden worden; overwegende dat deze doelstellingen niet kunnen worden verwezenlijkt als een deel van de gegevens over de vangsten en over het economisch belang van de visserijactiviteiten, met inbegrip van recreatievisserij, ontbreekt;
- N. overwegende dat de lidstaten verplicht zijn om gegevens te verzamelen, met inbegrip van ramingen van in het kader van recreatievisserij gedane vangsten en terugzettingen van soorten die zijn vermeld in Verordening (EU) 2017/1004 en uiteindelijk zijn opgenomen in meerjarige beheersplannen; overwegende dat slechts enkele lidstaten beschikken over volledige gegevens over de recreatievisserij die in hun territoriale wateren wordt bedreven;

Dinsdag 12 juni 2018

- O. overwegende dat bij de recreatievisserij op zee een groot aantal soorten wordt gevangen, maar dat verplichte gegevensverzameling op slechts enkele daarvan van toepassing is, en dat het daarom noodzakelijk is om per land meer soorten te controleren en analyseren; overwegende dat de vangsten van de recreatievisserij moeten worden opgenomen in de totale ramingen van visserijsterfte en biomassa;
- P. overwegende dat de beschikbaarheid van gegevens over recreatievisserij van regio tot regio verschilt en dat er betere informatie beschikbaar is over de mariene recreatievisserij in de Noordzee en de Oostzee dan over die in de Middellandse Zee en de Zwarte Zee of de Atlantische Oceaan;
- Q. overwegende dat er in de EU naar schatting tussen 8,7 en 9 miljoen personen zijn die mariene recreatievisserijactiviteiten uitoefenen, d.w.z. 1,6 % van de Europese bevolking, die samen goed zijn voor naar schatting 77 miljoen visdagen per jaar;
- R. overwegende dat in artikel 3, lid 2, punt 6, van Verordening (EU) nr. 508/2014 inzake het EFMZV "visser" wordt gedefinieerd als een door de lidstaat als zodanig erkend persoon die commerciële visserijactiviteiten uitoefent, en dat het derhalve noodzakelijk is dat personen die zich bezighouden met recreatievisserij op een andere manier worden gedefinieerd;
- S. overwegende dat de geschatte economische impact van de Europese recreatievisserij (zonder de waarde van toeristische visserij) 10,5 miljard EUR bedraagt, waarvan 5,1 miljard EUR directe, 2,3 miljard EUR indirecte en 3,2 miljard EUR geïnduceerde uitgaven; overwegende dat in de EU de waarde wordt geraamd op 8,4 miljard EUR, waarvan (4,2 miljard EUR directe, 1,8 miljard EUR indirecte en 2,5 miljard EUR geïnduceerde uitgaven);
- T. overwegende dat er een rechtstreeks verband is tussen overvloed/structuur van visbestanden, toegang tot vangstmogelijkheden en de hieruit voortvloeiende werkgelegenheid en de economische en sociaaleconomische impact ervan; overwegende dat het belangrijk is om de impact van alle visserijtakken op een specifiek bestand te beoordelen, alsook de economische waarde ervan, om beheersmaatregelen te kunnen vaststellen die ertoe bijdragen dat zowel de milieudoelstelling als de economische doelstelling worden behaald;
- U. overwegende dat mariene recreatievisserij goed is voor naar schatting 99 000 voltijdsequivalente banen (vte's) in Europa, waarvan 57 000 directe, 18 000 indirecte en 24 000 afgeleide banen, en een gemiddelde waarde van 49 000 EUR per jaar per vte genereert; overwegende dat dit voor de EU 84 000 vte's (50 000 directe, 15 000 indirecte en 20 000 afgeleide banen) bedraagt;
- V. overwegende dat toeristische mariene recreatievisserij, alsook andere toeristische visserij, erg belangrijk is gebleken voor de economie van vele regio's en landen, en als zodanig moet worden geanalyseerd om de waarde, de impact en het ontwikkelingspotentieel ervan beter te beoordelen;
- W. overwegende dat alle soorten recreatievisserij meer economische en sociale impact op lokaal en regionaal niveau hebben dan op nationaal niveau doordat ze lokale en kustgemeenschappen ondersteunen via toerisme, productie, detailhandel in en verhuur van uitrusting en andere diensten in verband met recreatievisserij;
- X. overwegende dat recreatieve vangsten in sommige gevallen een aanzienlijk aandeel van de totale visserijsterfte van het bestand vertegenwoordigen en dat er daarom rekening mee moet worden gehouden bij de vaststelling van vangstmogelijkheden; overwegende dat, volgens een recente studie in opdracht van het Parlement, het geraamde procentuele aandeel in de totale vangsten dat voor rekening komt van de mariene recreatievisserij per doelsoort sterk kan variëren (van 2 % voor makreel tot 43 % voor witte koolvis);
- Y. overwegende dat het belangrijk is de verschillende recreatievisserijmethoden of segmenten beschreven in de ICES-definitie van 2013 afzonderlijk te beoordelen;
- Z. overwegende dat de evaluatie van de impact van de recreatievisserij op de visbestanden onder meer betrekking moet hebben op de hoeveelheden bewaarde vis en de sterftcijfers van vrijgelaten vis; overwegende dat het overlevingspercentage van met de hengel of de vislijn gevangen vis (vangen en terugzetten) in de meeste gevallen hoger is dan dat voor vis die met ander vistuig en op andere wijzen is gevangen, en dat in deze gevallen met dit gegeven rekening moet worden gehouden; overwegende dat meer informatie over de belangrijkste soorten voor de recreatievisserij op zee nodig is om een vergelijking te kunnen maken tussen de waarschijnlijke overleving van teruggeworpen vissen in de commerciële en teruggezette vissen in de recreatievisserij;

Dinsdag 12 juni 2018

- AA. overwegende dat recreatievisserij een brede waaier van tuig en technieken met verschillende bestanden en milieu-impact omvat en daarom dienovereenkomstig moet worden beoordeeld en gereguleerd;
- AB. overwegende dat er op EU-niveau beperkingen zijn ingevoerd op de recreatievisserij vanwege de deplorabele toestand van het noordelijke zeebaarsbestand en het kabeljauwbestand in de westelijke Oostzee, waarin meeneemlimieten of het verbod op bewaren (zeebaars) zijn vastgesteld om de betrokken bestanden te helpen herstellen; overwegende dat de dringende noodmaatregelen die worden genomen wanneer men van mening is dat de toestand van een bestand te lijden heeft onder recreatievisserij de sector niet de nodige zichtbaarheid bieden;
- AC. overwegende dat bepaalde recreatievissers op diadrome soorten zoals zalm, forel en paling vissen; overwegende dat de gegevensverzameling voor deze soorten in zowel zoet als zout water moet worden uitgevoerd om te beoordelen hoe de visbestanden zich in de loop van de tijd ontwikkelen;
- AD. overwegende dat de gebieden die het best toegankelijk zijn voor de meeste recreatievissers kustgebieden zijn, waar naast vissoorten ook vaak ongewervelde dieren worden gevangen en zeewier wordt geoogst; overwegende dat deze een belangrijke rol spelen in de ecologie van dergelijke gebieden; overwegende dat de impact van vangsten van deze soorten ook moet worden beoordeeld, niet alleen met het oog op de bestanden in kwestie, maar ook op de ecosystemen waarvan zij deel uitmaken;
- AE. overwegende dat zalmen terugkeren naar de wateren waar zij zijn geboren, en dat deze soort derhalve idealiter alleen zou mogen worden gevangen in de rivierstelsels waar doeltreffende controle en handhaving mogelijk zijn; overwegende dat zalmvangst op zee zonder onderscheid zalm uit zowel gezonde als kwetsbare populaties verwijdert;
- AF. overwegende dat de recreatievisserij een belangrijke bron van visserijsterfte zou kunnen zijn, maar dat de hoogst ingeschatte milieugevolgen voor de zoetwaterrecreatievisserij verband houden met de eventuele uitzetting van niet-inheemse soorten in het ecosysteem, waarvan bij de maritieme recreatievisserij nauwelijks sprake kan zijn;
- AG. overwegende dat het GVB is ingevoerd om de commerciële visserij te beheren, zonder rekening te houden met de recreatievisserij, de bijzonderheden ervan en de behoefte aan specifieke beheersinstrumenten en planning;
- AH. overwegende dat recreatievisserij naast de verwijdering van vis nog andere invloeden op het milieu heeft, maar dat het bij gebrek aan duidelijke gegevens moeilijk is ze te onderscheiden van andere antropogene bronnen;
- AI. overwegende dat met de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie rekening moet worden gehouden in verband met het toekomstige beheer van maritieme recreatievisserij, gezien het belang van deze activiteit in het VK en de betekenis ervan voor gedeelde visbestanden;
- AJ. overwegende dat de sportvisserij veel sociale voordelen en voordelen voor de volksgezondheid heeft, zoals een betere levenskwaliteit voor de deelnemers, meer interactie tussen jongeren en meer aandacht voor het milieu en het belang van duurzaamheid;
1. benadrukt dat het van belang is voldoende gegevens te verzamelen over recreatievisserij, en met name die op zee, om de totale niveaus van visserijsterfte voor alle bestanden naar behoren te kunnen evalueren;
 2. benadrukt dat de recreatievisserij in de meeste Europese landen toeneemt en dat deze vorm van visserij een belangrijke activiteit is met maatschappelijke, economische, werkgelegenheids- en milieueffecten, en dat deze vorm van visserij met name een aanzienlijke impact op de visbestanden kan hebben; benadrukt dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat recreatievisserij plaatsvindt op een wijze die verenigbaar is met de doelstellingen van het GVB;
 3. benadrukt de noodzaak om de artisanale vloot te beschermen en de overleving en generationele vervanging ervan te verzekeren met het oog op de uitbreiding van recreatieve activiteit die verband houdt met recreatieve havens en seizoenstoerisme;
 4. is van mening dat er gegevens moeten worden verzameld over het aantal recreatievissers, de door hen gevangen hoeveelheden vis en de door hen gegenereerde meerwaarde in kustgemeenschappen;
 5. roept de Commissie op de bestaande bepalingen met betrekking tot recreatievisserij te verbeteren en op te nemen in de nieuwe controleverordening;

Dinsdag 12 juni 2018

6. dringt er bij de Commissie op aan de gegevensverzameling voor de recreatievisserij te evalueren en zo nodig uit te breiden, zodat deze meer visbestanden en andere mariene organismen omvat, een haalbaarheidsstudie uit te voeren naar de uniforme verzameling van gegevens over de sociaaleconomische gevolgen van recreatievisserij, en de verzameling van dergelijke gegevens verplicht te stellen;
7. benadrukt de noodzaak om de aangifte en de controle van de vangsten afkomstig van recreatievisserij te verbeteren; herinnert eraan dat het Europees Parlement bij de goedkeuring van de EU-begroting voor 2018 zijn goedkeuring heeft gehecht aan een proefproject voor de invoering van een regeling voor maandelijkse rapportage over de vangsten van zeebaars, en dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om verdere monitoringprojecten te financieren voor de soorten die het kwetsbaarst zijn voor recreatievisserij; herinnert aan het belang van traceerbaarheid en roept de Commissie op de bestaande bepalingen met betrekking tot recreatievisserij te verbeteren en op te nemen in de nieuwe controleverordening;
8. roept de Commissie op een effectbeoordeling over recreatievisserij in de EU uit te voeren; is van mening dat de beoordeling van de beheersplannen die bepalingen betreffende recreatievisserij bevatten ook moet worden opgenomen in het eindverslag van de Commissie over de effectbeoordeling;
9. verzoekt de lidstaten de nodige technische maatregelen te treffen om de huidige verordening inzake gegevensverzameling ten uitvoer te leggen en uit te breiden tot andere bestanden en aspecten van de recreatievisserij;
10. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat alle noodzakelijke gegevens over recreatievisserij regelmatig worden verzameld ten behoeve van een volledige evaluatie van de visbestanden en andere mariene organismen, om te zorgen voor een grotere zichtbaarheid van de sector; waarschuwt ervoor dat zonder een dergelijke alomvattende evaluatie en passende maatregelen die op basis van deze evaluatie worden genomen, de visserijbeheersplannen en technische maatregelen de doelstellingen van Verordening (EU) nr. 1380/2013 wellicht niet zullen halen en er ook geen evenwicht zal zijn tussen recreatie- en commerciële visserij;
11. is van mening dat vangsten van de recreatievisserij die een aanzienlijke impact hebben op de bestanden, moeten worden opgenomen als integraal onderdeel van het ecosysteem en in de sociale en economische overwegingen van de meerjarige beheersplannen, met het oog op het vaststellen van vangstmogelijkheden en het nemen van relevante technische maatregelen; verzoekt de Commissie derhalve om recreatievisserij waar nodig op te nemen in de meerjarige beheersplannen die reeds zijn goedgekeurd of ter goedkeuring voorliggen;
12. benadrukt dat gegevensverzameling een verplichting van de lidstaten is; wijst er echter op dat een passende definitie van recreatievisserij de kwaliteit van de gegevens zou verbeteren; dringt er bij de Commissie op aan om op EU-niveau een uniforme definitie van recreatievisserij voor te stellen die een duidelijk onderscheid maakt tussen recreatievisserij en commerciële visserij en semi-zelfvoorzieningsvisserij, uitgaande van het beginsel dat recreatievangsten nooit mogen worden verkocht;
13. is van mening dat de Commissie op basis van de gegevens en het effectbeoordelingsverslag en rekening houdend met de bevoegdheden van de lidstaten inzake recreatievisserij, de rol van de recreatievisserij in het toekomstige GVB moet evalueren, zodat beide vormen van zeevisserij – commerciële en recreatievisserij – op evenwichtige, eerlijke en duurzame wijze kunnen worden beheerd met het oog op het bereiken van de gewenste doelstellingen;
14. dringt er bij de Commissie op aan steun te verlenen, met inbegrip van financiële steun, aan de ontwikkeling van de recreatievisserij in de toeristische sector, aangezien deze een belangrijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van de blauwe economie in kleine gemeenschappen, kustgemeenschappen en eilanden, met name in de ultraperifere gebieden; is van mening dat dit een positief effect zou hebben op de inspanningen om het toeristenseizoen langer te doen duren dan alleen de zomermaanden; stelt voor dat de Commissie de sportvisserij aanwijst als thema van het projectjaar van EDEN voor duurzaam toerisme en in het kader van het COSME-fonds projecten opstart om het recreatief visserijtoerisme in kleine kustgemeenschappen te bevorderen;
15. wijst erop dat, buiten de context van normaal beheer van visbestanden op basis van substantieve wetenschappelijke gegevens, de ontwikkeling van recreatievisserijactiviteiten niet mag betekenen dat professionele visserijmogelijkheden worden verminderd of dat de schaarse rijkdommen moeten worden verdeeld tussen professionele en recreatieactiviteiten, vooral in het geval van kleinschalige en artisanale visserij;
16. erkent dat recreatievisserij al eeuwenlang wordt beoefend in de EU en integraal deel uitmaakt van de cultuur, de tradities en het erfgoed van veel kust- en eilandgemeenschappen; merkt op dat de verschillende soorten recreatievisserij even divers zijn als de culturen binnen de EU zelf en dat dit feit moet worden erkend bij elke poging om op dit gebied wetgeving op te stellen;
17. verzoekt de Commissie passende maatregelen in te stellen opdat een toekomstige regulering van de recreatievisserij de beroepsvisserij eerbiedigt en niet benadeelt;

Dinsdag 12 juni 2018

18. wijst erop dat het nodig is nieuwe basisregels voor de recreatieve visserij vast te stellen en dat er bovendien een catalogus van recreatievisserijactiviteiten moet worden aangelegd met informatie over het vistuig en de visserijmethoden en een beschrijving van de visserijgebieden, de doelsoorten en de bijvangsten;
 19. wijst op het belang van het EFMZV voor de ontwikkeling van de wetenschappelijke capaciteit en voor een volledige en betrouwbare evaluatie van de maritieme hulpbronnen voor de recreatievisserij; herinnert eraan dat uit het EFMZV middelen voor gegevensverzameling beschikbaar worden gesteld en verzoekt de Commissie het toepassingsgebied van het EFMZV in de toekomst uit te breiden om financiële steun te kunnen verlenen voor onderzoek en analyse van de verzamelde gegevens;
 20. benadrukt dat het dringend noodzakelijk en cruciaal is om de gegevens te delen en wijst erop dat het EFMZV het verzamelen van gegevens ondersteunt, ook met betrekking tot recreatievisserij; dringt er dan ook bij de lidstaten op aan de nodige maatregelen te nemen om gegevens te verzamelen en dringt er bij de Commissie op aan verder te werken aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijke databank met alomvattende en betrouwbare gegevens die beschikbaar zijn voor onderzoekers, zodat zij de toestand van de visbestanden kunnen volgen en beoordelen; is van mening dat voor deze maatregelen wellicht financiering in het kader van het EFMZV kan worden aangewend;
 21. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Dinsdag 12 juni 2018

P8_TA(2018)0247

De modernisering van het onderwijs in de EU

Resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over de modernisering van het onderwijs in de EU (2017/2224(INI))

(2020/C 28/02)

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie van 20 september 2011 getiteld "Ondersteuning van groei en werkgelegenheid – Een agenda voor de modernisering van de Europese hogeronderwijssystemen" (COM(2011)0567),
- gezien het recht op onderwijs als gedefinieerd in artikel 14 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 mei 2014 over een doeltreffende lerarenopleiding ⁽¹⁾,
- gezien artikel 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien de conclusies van de Raad van 20 mei 2014 over kwaliteitsborging in onderwijs en opleiding ⁽²⁾,
- gezien de aanbeveling van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren ⁽³⁾,
- gezien de conclusies van de Raad van 18 en 19 mei 2015 over de rol van voor- en voegschoolse educatie en primair onderwijs bij het bevorderen van creativiteit, innovatie en digitale competentie ⁽⁴⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 10 juni 2016 met als titel "Een nieuwe agenda voor vaardigheden voor Europa – Samenwerken ter versterking van het menselijk kapitaal, de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en het concurrentievermogen" (COM(2016)0381) en de resolutie van het Parlement van 14 september 2017 over een nieuwe agenda voor vaardigheden voor Europa ⁽⁵⁾,
- gezien artikel 2 van het Protocol bij het Verdrag van de Raad van Europa tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, over het recht op onderwijs,
- gezien Resolutie 1904 (2012) van de Raad van Europa over het recht op keuzevrijheid in het onderwijs,
- gezien het gezamenlijk verslag 2015 van de Raad en de Commissie over de uitvoering van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) getiteld "Nieuwe prioriteiten voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding" ⁽⁶⁾,
- Verordening (EU) nr. 1288/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van "Erasmus+": het programma van de Unie voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport en tot intrekking van Besluiten nr. 1719/2006/EG, nr. 1720/2006/EG en nr. 1298/2008/EG ⁽⁷⁾,
- gezien de Verklaring van Parijs van 17 maart 2015 over de bevordering van burgerschap en de gemeenschappelijke waarden van vrijheid, tolerantie en non-discriminatie door middel van onderwijs,

⁽¹⁾ PB C 183 van 14.6.2014, blz. 22.

⁽²⁾ PB C 183 van 14.6.2014, blz. 30.

⁽³⁾ PB C 398 van 22.12.2012, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB C 172 van 27.5.2015, blz. 17.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0360.

⁽⁶⁾ PB C 417 van 15.12.2015, blz. 25.

⁽⁷⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 50.

Dinsdag 12 juni 2018

- gezien zijn resolutie van 28 april 2015 over de follow-up van de tenuitvoerlegging van het Bologna-proces ⁽⁸⁾,
- gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 10 juni 2016 over "Een nieuwe agenda voor vaardigheden voor Europa – Samenwerken ter versterking van het menselijk kapitaal, de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en het concurrentievermogen" (SWD(2016)0195),
- gezien zijn resolutie van 2 februari 2017 over de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 1288/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van "Erasmus+": het programma van de Unie voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport en tot intrekking van Besluiten nr. 1719/2006/EG, nr. 1720/2006/EG en nr. 1298/2008/EG ⁽⁹⁾,
- gezien de aanbeveling van de Raad van 19 december 2016 tot invoering van bijscholingstrajecten: nieuwe mogelijkheden voor volwassenen ⁽¹⁰⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 7 december 2016 getiteld "Onderwijs verbeteren en moderniseren" (COM(2016)0941),
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 mei 2017 getiteld "Een goede start in het leven dankzij ontwikkeling van scholen en uitstekend onderwijs" (COM(2017)0248),
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 mei 2017 getiteld "Een nieuwe EU-agenda voor het hoger onderwijs" (COM(2017)0247),
- gezien het voorstel van de Commissie van 30 mei 2017 voor een aanbeveling van de Raad over het volgen van afgestudeerden (COM(2017)0249),
- gezien het voorstel van de Commissie van 5 oktober 2017 voor een aanbeveling van de Raad inzake een Europees kader voor hoogwaardige en doeltreffende leerlingplaatsen (COM(2017)0563 – SWD(2017)0322),
- gezien het advies van het Comité van de Regio's van 30 november 2017 over de modernisering van scholen en het hoger onderwijs,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 19 oktober 2017 getiteld "Nieuwe Europese onderwijsstrategie",
- gezien het voorstel van de Commissie van 17 januari 2018 voor een aanbeveling van de Raad inzake de bevordering van gemeenschappelijke waarden, inclusief onderwijs en de Europese dimensie van onderwijs (COM(2018)0023),
- gezien het voorstel van de Commissie van 17 januari 2018 voor een aanbeveling van de Raad inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren (COM(2018)0024),
- gezien de aanbeveling van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren ⁽¹¹⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 17 januari 2018 over het actieplan voor digitaal onderwijs (COM(2018)0022),
- gezien het eindrapport van de sociale top over eerlijke werkgelegenheid en groei die op 17 november 2017 plaatsvond in Göteborg, Zweden ⁽¹²⁾,
- gezien de conclusies van de Raad over "Opvang en onderwijs voor jonge kinderen: de beste voorbereiding van al onze kinderen op de wereld van morgen", die werden aangenomen op de 3 090e vergadering van de Raad over onderwijs, jeugd, cultuur en sport van 19 en 20 mei 2011 ⁽¹³⁾,

⁽⁸⁾ PB C 346 van 21.9.2016, blz. 2.

⁽⁹⁾ Aangenomen teksten P8_TA(2017)0018.

⁽¹⁰⁾ PB C 484 van 24.12.2016, blz. 1.

⁽¹¹⁾ PB C 398 van 22.12.2012, blz. 1.

⁽¹²⁾ <http://www.socialsummit17.se/wp-content/uploads/2017/11/Concluding-report-Gothenburg-summit.pdf>

⁽¹³⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/122123.pdf

Dinsdag 12 juni 2018

- gezien zijn resolutie van 14 maart 1984 over onderwijsvrijheid in de Europese Gemeenschap ⁽¹⁴⁾,
 - gezien de conclusies van de Raad van 11 mei 2010 over de internationalisering van het hoger onderwijs ⁽¹⁵⁾,
 - gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 8 juni 2016 aan het Europees Parlement en de Raad getiteld "Naar een EU-strategie voor internationale culturele betrekkingen" (JOIN(2016)0029) en de resolutie van het Europees Parlement van 5 juli 2017 over datzelfde onderwerp ⁽¹⁶⁾,
 - gezien artikel 26 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens,
 - gezien het Handvest van de Raad van Europa inzake onderwijs op het gebied van democratisch burgerschap en mensenrechten, aangenomen in het kader van Aanbeveling CM/Rec(2010)7,
 - gezien artikel 10 van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen van 1979,
 - gezien strategische doelstelling B van de verklaring en het actieprogramma van Peking (1995),
 - gezien de artikelen 28 en 29 van het Verdrag inzake de rechten van het kind,
 - gezien de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, die in september 2015 werd aangenomen en die op 1 januari 2016 van kracht werd, en met name duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen 4 en 5,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs en de adviezen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A8-0173/2018),
- A. overwegende dat krachtens artikel 6, onder e), van het VWEU de bevoegdheid op het vlak van onderwijs en opleiding bij de lidstaten berust, maar dat de Europese Unie een cruciale ondersteunende rol heeft bij het formuleren van uitdagingen en doelen en bij de bevordering van het uitwisselen van optimale werkmethoden;
- B. overwegende dat het recht op onderwijs een fundamenteel mensenrecht is en dat onderwijs in alle vormen en op alle niveaus de volgende onderling samenhangende en essentiële kenmerken moet vertonen: a) beschikbaarheid, b) toegankelijkheid, c) aanvaardbaarheid en d) aanpasbaarheid;
- C. overwegende dat de Europese pijler van sociale rechten als belangrijkste prioriteit hoogwaardige en inclusieve voorzieningen voor onderwijs, opleiding en een leven lang leren heeft;
- D. overwegende dat het verwezenlijken van gelijke kansen een belangrijke functie van onderwijs is, en dat toegang tot onderwijs dan ook inclusief moet worden gemaakt; overwegende dat er daarom meer inspanningen nodig zijn om erop toe te zien dat iedereen, vooral de meest kwetsbare personen, zoals gehandicapten, mensen met speciale behoeften en kansarme groepen, dezelfde kansen hebben om onderwijs of een opleiding te volgen en te voltooien en vaardigheden op te doen op elk niveau;
- E. overwegende dat Europese onderwijssystemen een enorme rijkdom aan culturele, sociale en taalkundige verscheidenheid vertonen en dat de lidstaten gelijkaardige onderwijsdoelstellingen en -uitdagingen hebben, waaronder het garanderen van gelijke toegang tot onderwijs voor iedereen, zodat deze zaken op Europees niveau kunnen worden aangepakt;
- F. overwegende dat de mate waarin onderwijssystemen kunnen voldoen aan maatschappelijke, economische en persoonlijke behoeften afhangt van hun kwaliteit, toegankelijkheid, verscheidenheid, efficiëntie, kapitaal en de beschikbaarheid van voldoende mensen en financiële en materiële middelen;

⁽¹⁴⁾ PB C 104 van 16.4.1984, blz. 69.

⁽¹⁵⁾ PB C 135 van 26.5.2010, blz. 12.

⁽¹⁶⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0303.

Dinsdag 12 juni 2018

- G. overwegende dat erop moet worden gewezen dat onderwijs, waaronder lerarenopleidingen, gebukt ging onder de economische en financiële crisis en dat overheidsfinanciering voor onderwijs van groot belang is voor de onderwijsstelsels in de EU; overwegende dat permanente en meer financiële overheidssteun voor onderwijs, zo ook voor leerkrachten en hun werkomstandigheden, alsmede voor onderzoek cruciaal is voor het waarborgen van gratis, inclusief en toegankelijk openbaar onderwijs;
- H. overwegende dat onderwijs en opleiding de persoonlijke ontwikkeling en groei van jongeren moeten bevorderen, zodat zij kunnen uitgroeien tot proactieve en verantwoordelijke burgers die graag in een technologisch geavanceerde en geglobaliseerde wereld leven en werken en zijn uitgerust met de belangrijkste competenties voor een leven lang leren, d.w.z. een combinatie van kennis, vaardigheden en gedragingen die nodig zijn voor zelfontplooiing en persoonlijke ontwikkeling, actief burgerschap en werk;
- I. overwegende dat onderwijskwaliteit een bepalende factor is voor de resultaten van leerlingen en studenten en dat daarom een krachtige ondersteuning van excellentie van onderwijs en leerkrachten een van de prioriteiten voor samenwerking op EU-niveau is op het vlak van onderwijs en opleiding;
- J. overwegende dat het recht op onderwijs ook bestaat uit de vrijheid om een onderwijsinstelling op te zetten, op basis van de nodige eerbiediging van de democratische beginselen, en uit het recht van ouders om ervoor te zorgen dat hun kinderen worden opgevoed en onderwezen volgens hun persoonlijke religieuze, filosofische en pedagogische overtuigingen;
- K. overwegende dat de open coördinatiemethode die wordt gehanteerd in het onderwijs de lidstaten in staat stelt een gemeenschappelijke strategie voor onderwijs en opleiding op te zetten en uit te voeren, waartoe ook het onlineplatform ET 2020 (Onderwijs en Opleiding 2020) behoort; overwegende dat de criteria voor deze strategie elk jaar worden geanalyseerd en geëvalueerd in de publicatie "Onderwijs- en opleidingenmonitor", zowel voor de afzonderlijke lidstaten als voor de EU als geheel;
- L. overwegende dat in de meest recente "Onderwijs- en opleidingenmonitor", die uitkwam in 2017, de Commissie inziet dat, ofschoon er voortdurend vooruitgang wordt geboekt om het aantal vroegtijdige schoolverlaters terug te dringen, dit aantal in de EU nog altijd erg hoog ligt;
- M. overwegende dat volgens de resultaten van de meest recente PISA-tests 20,6 % van de Europese leerlingen problemen heeft met het verwerven van basisvaardigheden op het vlak van lezen, rekenen en exacte vakken en dat een beduidend aantal Europese burgers een gebrekkige geletterdheid vertoont; overwegende dat dit aanleiding geeft tot ernstige zorgen op het gebied van vervolgstudies, persoonlijke ontwikkeling en een actieve deelname aan het openbare leven en op de arbeidsmarkt;
- N. overwegende dat het garanderen van toegang tot hoogwaardige diensten voor voor- en vroegschoolse educatie en opvang voor alle kinderen cruciaal is om ze een positieve start in het leven en het onderwijs te kunnen bieden;
- O. overwegende dat de kwaliteit van het personeel een essentiële factor is voor diensten voor voor- en vroegschoolse educatie en opvang;
- P. overwegende dat de bevordering van de mobiliteit van studenten en personeel een belangrijk onderdeel vormt van de Europese stelsels voor hoger onderwijs, waarmee wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van jongeren en economische en sociale vooruitgang kan worden aangewakkerd; overwegende dat er behoefte is aan kwalitatieve verbeteringen en meer financiële steun om de mobiliteit van studenten en personeel in het kader van Erasmus+ uit te breiden;
- Q. overwegende dat methodologische en digitale innovaties als instrument kunnen dienen om de toegang tot inhoud en kennis uit te breiden, maar geen vervanging kunnen zijn voor persoonlijk contact en uitwisselingen tussen studenten onderling en studenten en leerkrachten, noch tot prioriteit mogen worden gemaakt van onderwijsstelsels;
- R. overwegende dat gendergelijkheid een grondbeginsel van de Europese Unie is dat verankerd is in de Verdragen en een vast onderdeel moet vormen van alle beleidsdomeinen van de Unie, met inbegrip van onderwijs en cultuur;
- S. overwegende dat onderwijs een krachtig middel is om genderongelijkheid en discriminatie tegen te gaan, terwijl het bestaande discriminatie vaak ook klakkeloos kan overnemen of zelfs verergeren; overwegende dat genderongelijkheid in het onderwijs zowel de persoonlijke ontwikkeling als de werkgelegenheid belemmert en invloed heeft op talrijke sociaal-culturele gebieden;
- T. overwegende dat, ondanks het feit dat vrouwen drie vijfde (57,6 %) uitmaken van alle afgestudeerden in het hoger onderwijs, de arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen in 2015 nog altijd 11,6 procentpunten bedroeg ⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_statistics

Dinsdag 12 juni 2018

Kennis als belangrijk economisch middel en een bron voor het welbevinden van burgers

1. bekrachtigt dat universeel hoogwaardig onderwijs een essentiële factor is voor persoonlijke, culturele, sociale en professionele ontwikkeling in een kennismaatschappij;
2. is van mening dat de waarborging van gemeenschappelijke Europese waarden, de verwezenlijking van de economische en sociale doelstellingen van de EU en de bewerkstelling van het concurrentievermogen en duurzame groei gekoppeld zijn aan hoogwaardig onderwijs door de bevordering van democratische waarden, mensenrechten, sociale cohesie, integratie en het succes van individuele personen;
3. onderstreept hoe belangrijk onderwijs is bij de invulling van de toekomst van Europa, zowel economisch als sociaal gezien, terwijl het daarnaast voorziet in de behoeften van de Europese burgers en een gemeenschap opbouwt van burgers met een uiteenlopende achtergrond, die echter met elkaar verbonden zijn vanwege hun gemeenschappelijke kernwaarden;
4. onderstreept dat hoogwaardige onderwijs- en opleidingsstelsels actief burgerschap en gemeenschappelijke waarden bevorderen, en zodoende bijdragen aan een open, inclusieve, pluralistische, democratische en tolerante samenleving;
5. benadrukt de rol van onderwijs bij het helpen ontwikkelen van ethische en burgerlijke waarden en door ervoor te zorgen dat leerlingen actieve, verantwoordelijke en tolerante leden van de samenleving worden die in staat zijn hun democratische rechten en verantwoordelijkheden in de samenleving uit te oefenen en te verdedigen, diversiteit hoog in het vaandel hebben staan, een actieve rol spelen in het democratische leven en verantwoordelijkheid voor zichzelf en hun gemeenschappen nemen; benadrukt in dit verband het belang van lessen over burgerschap, moraal en milieu;
6. benadrukt dat hoogwaardig en inclusief onderwijs jongeren de nodige kennis, vaardigheden, mediageletterdheid, kritisch en zelfstandig denken en een democratische houding moet bijbrengen zodat ze uitdagingen aan kunnen gaan, actieve Europese burgers kunnen worden en succes kunnen hebben in het leven en op de arbeidsmarkt maar ook de toekomst van de wereld kunnen vormgeven;
7. onderstreept dat het waarborgen van gelijke toegang tot hoogwaardig inclusief onderwijs de sleutel is voor de verwezenlijking van blijvende sociale cohesie, door ten strijde te trekken tegen armoede, de sociale uitsluiting van mensen uit een kansarm of kwetsbaar milieu, en genderstereotypen, en daarom nog altijd een doorslaggevende factor is voor sociale mobiliteit;
8. merkt op dat hoogwaardig onderwijs innovatie en onderzoek kan stimuleren met relevantie en nut voor de samenleving;
9. beseft hoe belangrijk onderwijs is voor het ontwikkelen van culturele vaardigheden en het aanmoedigen van culturele ontwikkeling; moedigt sterkere synergieën tussen de onderwijs- en culturele sector aan, die behaald moeten worden door een actieve rol voor cultuur en kunst te ondersteunen in de context van formeel, niet-formeel en informeel onderwijs;
10. wijst op de rol die onderwijs speelt bij de ontwikkeling van methoden om een leven lang te leren, waarmee mensen zich gemakkelijker kunnen aanpassen aan de veranderende eisen van de moderne wereld;
11. wijst erop dat scholen en onderwijsinstellingen cruciaal zijn om een positieve houding ten opzichte van (een leven lang) leren aan te nemen en te koesteren;

De veranderende realiteit van het onderwijs en de uitdagingen die daarmee gepaard gaan

12. is van mening dat een alomvattend onderwijsbeleid met een sterk politiek en publiek draagvlak cruciaal is voor het hervormingsproces van het onderwijs, en dat het om deze doelstellingen te halen essentieel is om de samenleving als geheel maar ook alle relevante en geïnteresseerde belanghebbenden erbij te betrekken, zo ook ouders;
13. is van mening dat doeltreffend bestuur en toereikende financiering voor alle onderwijsomgevingen, moderne, hoogwaardige leermiddelen en lesmethoden, gemotiveerde en bekwame leraren en een leven lang leren cruciaal zijn om rechtvaardigheid, verscheidenheid en excellentie in het onderwijs te bereiken;
14. benadrukt het potentieel van nieuwe informatie- en communicatietechnologie (ICT) en innovatie als instrumenten om nieuwe mogelijkheden aan te bieden in het onderwijs, doeltreffender tegemoet te komen aan de behoeften van afzonderlijke studenten (waaronder speciale onderwijsbehoeften), de flexibiliteit bij het leren en onderwijzen, een persoonlijke aanpak en de verantwoordelijkheid te vergroten en interactieve vormen van samenwerking en communicatie te bevorderen;

Dinsdag 12 juni 2018

15. benadrukt de mogelijkheden die digitalisering en nieuwe gemeenschappelijke onderwijsplatforms bieden voor modern onderwijs, vooral als het gaat om leren en onderwijs op afstand en "blended learning" (een combinatie van contact- en afstandsonderwijs), waardoor onderwijs flexibeler kan worden door het lesaanbod nauwer af te stemmen op de leefsituatie van studenten, met positieve gevolgen voor een leven lang leren, de kwaliteit van het onderwijs, toegankelijkheid en de ontwikkeling van toekomstige vaardigheden; wijst op de noodzaak van aan de leeftijd aangepaste ICT- en mediaprogramma's waarin rekening wordt gehouden met de ontwikkeling en het welzijn van kinderen, en het belang van zowel verantwoord gebruik als kritisch denken wordt benadrukt;
16. merkt op dat doeltreffende leer- en lesmethoden waarbij gebruik wordt gemaakt van digitale technologie gelijkwaardige toegang vereisen, evenals een hoog niveau van digitale vaardigheden, kwalitatief hoogstaande leermiddelen, opleidingen in technologieaanpassingen voor pedagogische doeleinden en de bevordering van de houding en motivatie die nodig zijn voor zinvolle digitale participatie; is van mening dat digitale vaardigheden en vaardigheden in mediageletterdheid een essentieel onderdeel moeten vormen van het onderwijsbeleid en onder andere burgerschapscompetenties en kritisch denken moeten omvatten; benadrukt dat bronnen, hun betrouwbaarheid en projecten over mediageletterdheid in dit verband aan een kritische beoordeling moeten worden onderworpen;
17. beseft dat er in een steeds verder geglobaliseerde en gedigitaliseerde wereld innovatieve en relevante leer-, onderwijs- en beoordelingsmethoden nodig zijn, evenals een toereikende onderwijsinfrastructuur waarmee werk in groepjes en teamonderwijs mogelijk wordt en waarmee creatief denken en oplossingsgerichtheid worden gestimuleerd, samen met andere progressieve onderwijsmethoden; benadrukt hoe belangrijk het is om studenten, leerkrachten en andere medewerkers op scholen te betrekken bij de beoordeling of en hoe de leerdoelstellingen zijn gehaald;
18. merkt op dat er inspanningen nodig zijn om het onderwijsparadigma zodanig aan te passen dat er een evenwicht wordt bereikt tussen een op leerkracht- en op inhoud gerichte aanpak, die specifiek wordt afgestemd op individuele studenten en hun leefomstandigheden, waarbij een begripsgerichte benadering wordt gehanteerd en leermethoden worden gecombineerd die zijn aangepast aan zowel conventionele als onlineleermodellen, zodat het onderwijsproces persoonlijker wordt als gevolg waarvan het percentage leerlingen dat op school blijft en hun opleiding afmaakt stijgt;
19. onderstreept dat onderwijssystemen interdisciplinaire, coöperatieve en creatieve benaderingen en teamwork moeten bevorderen en ontwikkelen die erop gericht zijn leerlingen en studenten niet alleen toe te rusten met kennis en vaardigheden, waaronder horizontale en zachte vaardigheden, maar ook met professionele, horizontale, sociale en burgerschapscompetenties;
20. wijst erop dat het verzorgen van kwalitatief hoogstaand onderwijs en goede leermethoden een continu proces is waarin dialoog, het delen van ervaringen en het stellen van vragen centraal staan en waaraan prioriteit moet worden verleend bij een eventuele modernisering van het onderwijs;
21. benadrukt dat de bevordering van gelijke toegang tot hoogwaardig, inclusief onderwijs essentieel is voor de onafhankelijkheid en de integratie in de samenleving van studenten met een handicap; verzoekt lidstaten de toegang tot regulier inclusief onderwijs van hoge kwaliteit te bevorderen, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van alle studenten met een handicap, wat bijvoorbeeld betekent dat er wordt voorzien in tweetalig inclusief onderwijs voor dove kinderen vanwege hun specifieke taalkundige behoeften; verzoekt scholen zowel formele als informele gedifferentieerde diensten en extra begeleiding te bieden, waarbij ook het potentieel van nieuwe technologieën wordt benut zodat wordt voorzien in de individuele behoeften van alle studenten; roept de Commissie op scholen te monitoren op hun niet-afwijzingsbeleid en speciale indicatoren voor gehandicapten in de Europa 2020-strategie op te nemen;
22. houdt vol dat het Europese onderwijs er in de eerste plaats op gericht moet zijn om argumentatievaardigheden, reflectie en wetenschappelijke nieuwsgierigheid aan te leren, dat het moet kunnen voortbouwen op de fundamenteën van een kunstminnende, wetenschappelijke en technische humanistische cultuur, en dat het, uitgaande van de praktische realiteit van het lokale, regionale, nationale en Europese leven, de nodige opleiding moet bieden om nationale en Europese problemen op te lossen en bewustzijn te kweken voor de problemen die er binnen de internationale gemeenschap bestaan;
23. ziet in dat er individuele verschillen bestaan in cognitieve vermogens en karaktereigenschappen die in contact treden met sociale en omgevingsfactoren en zo de onderwijsresultaten beïnvloeden; benadrukt in dit verband dat onderwijs efficiënter, gelijkwaardiger en eerlijker is als er rekening wordt gehouden met deze verschillen;
24. beseft dat het in een competitieve wereld cruciaal is Europees talent zo vroeg mogelijk te spotten en te bevorderen;
25. benadrukt dat het verbeteren van de gemiddelde onderwijsresultaten aansluit bij het stimuleren van excellentie onder getalenteerde studenten; wijst er in dit verband op dat er passende interventieprogramma's moeten worden ontworpen om karaktereigenschappen te ontplooiën die relevant zijn om het potentieel van mensen volledig tot wasdom te laten komen;

Dinsdag 12 juni 2018

26. benadrukt dat er aandacht moet worden besteed aan visueel vermogen als een nieuwe vaardigheid om je te kunnen redden in het leven, aangezien mensen tegenwoordig veel meer communiceren met beelden dan op traditionele manieren;
27. wijst op het voorstel voor het opzetten van een Europese onderwijsruimte, dat werd gepresenteerd tijdens de sociale top over eerlijke werkgelegenheid en groei die in 2017 plaatsvond in Göteborg; wijst erop dat dit initiatief samenwerking, wederzijdse erkenning van diploma's en kwalificaties en meer mobiliteit en groei in de hand moet werken;
28. schaart zich achter de conclusies van de Raad van 14 december 2017 waarin werd gepleit voor een grotere studentenmobiliteit en de deelname van studenten aan onderwijs- en culturele activiteiten, onder andere via een Europese studentenkaart waarmee de erkenning van in andere lidstaten verworven universitaire punten gemakkelijker moet worden;
29. is van mening dat het programma Erasmus+ het vlaggenschipprogramma van de EU is op het gebied van onderwijs en dat de impact en de populariteit ervan door de jaren heen onomstotelijk bewezen zijn; pleit dan ook voor een aanzienlijke verhoging van de financiering voor dit programma in het meerjarig financieel kader (MFK) voor 2021-2027, om het toegankelijker en inclusiever te maken en meer studenten en leerkrachten te kunnen bereiken;
30. onderstreept dat jeugdwerkloosheid overal in de Unie voorkomt en volgens de statistieken ongeveer twee keer zo hoog is als het gemiddelde algemene werkloosheidspercentage; toont zich bezorgd over de alarmerend hoge percentages in de lidstaten in het Middellandse Zeegebied, met uitschieters in Spanje (44,4 %), Italië (37,8 %), en Griekenland (47,3 % voor jeugdwerkloosheid en 30,5 % voor jongeren die geen werk hebben en evenmin onderwijs of een opleiding volgen (NEET's)), volgens Eurostat;
31. wijst erop dat ondanks de 2 miljoen vacatures in de EU meer dan 30 % van de gekwalificeerde jongeren met een diploma werk verricht dat niet aansluit bij hun vaardigheden of ambities, terwijl 40 % van de Europese werkgevers problemen ondervindt bij het werven van mensen met de vereiste vaardigheden ⁽¹⁸⁾;
32. bevestigt dat een genderperspectief voor ogen moet worden gehouden in onderwijssystemen op alle niveaus, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van mensen die onder meervoudige vormen van discriminatie lijden, met inbegrip van personen met een handicap, personen die zichzelf tot de LGBTI's rekenen en mensen uit gemarginaliseerde gemeenschappen;

Voor- en vroegschoolse educatie en opvang

33. benadrukt dat hoogwaardige en toegankelijke voor- en vroegschoolse educatie en opvang niet alleen het fundament vormt voor rechtvaardigere en doeltreffendere onderwijssystemen, maar ook de persoonlijke ontwikkeling, het welzijn en de doeltreffendheid van verdere scholing waarborgt;
34. hamert op de enorme voordelen voor alle kinderen, vooral die met een kansarme achtergrond, van voor- en vroegschoolse educatie en opvang, en benadrukt in dit verband hoe belangrijk het is dat elk kind daar terecht kan; stelt in dit verband bezorgd vast dat in verscheidene lidstaten de vraag naar plaatsen in de voor- en vroegschoolse educatie en opvang het aanbod overstijgt, vooral voor jongere kinderen;
35. onderstreept het belang van toezicht op de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie en opvang om kinderen in staat te stellen hun cognitieve vaardigheden te ontwikkelen en om na te gaan of de belangen van het kind optimaal gediend worden;

Schoolonderwijs

36. beschouwt alle scholen als autonome centra waar kritisch en creatief denken wordt gestimuleerd en democratische waarden en actief burgerschap worden bevorderd; is van mening dat scholen erop gericht moeten zijn om jongeren te helpen de vaardigheden te verwerven die nodig zijn voor een correct begrip van gebruik van de beschikbare informatie, en om ze te helpen autonome leermethodes en taalvaardigheid te ontwikkelen;
37. wijst erop dat de specifieke behoeften van alle studenten centraal moeten staan bij het doeltreffend functioneren van scholen, waartoe gezamenlijke doelstellingen moeten worden geformuleerd, er een duidelijke agenda moet worden opgesteld voor de uitvoering ervan en alle schoolmedewerkers en belanghebbenden in voorkomend geval nauw met elkaar moeten samenwerken;
38. is van mening dat moderne studieprogramma's moeten uitgaan van competenties, en daarnaast persoonlijke vaardigheden en het vermogen om op een gezonde en toekomstgerichte manier te leven moeten versterken en gericht moeten zijn op procesevaluaties en fysiek en emotioneel welbevinden; vindt dat elke student de mogelijkheid moet hebben om zijn of haar intellectuele potentieel te ontplooiën; benadrukt dat het ontwikkelen en versterken van vaardigheden een continu proces is dat plaatsvindt op alle onderwijsniveaus en zich voortzet op de arbeidsmarkt, en dat er zowel in het onderwijsproces als bij de erkenning van onderwijskwalificaties aandacht moet zijn voor vaardigheden en competenties;

⁽¹⁸⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3072>, en https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1502en_0.pdf

Dinsdag 12 juni 2018

39. onderstreept dat de verwerving van fundamentele taal- en numerieke vaardigheden essentieel is voor het verdere leerproces, de persoonlijke ontwikkeling en de verwerving van digitale competenties; benadrukt dat het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET2020) en de nieuwe agenda voor vaardigheden van de Commissie als aanvulling moeten dienen van nationale maatregelen en de lidstaten op dit vlak moeten ondersteunen; verzoekt de lidstaten en de onderwijsinstellingen om basisvaardigheden te versterken met oplossingen als projectmatig en probleemgestuurd leren;
40. is van mening dat de lidstaten moeten garanderen dat niemand van school gaat zonder basisvaardigheden, waaronder digitale basisvaardigheden; onderstreept dat de meeste banen tegenwoordig betere taal-, reken-, digitale en andere cruciale vaardigheden vereisen, en dat moderne onderwijssystemen daarom alle acht sleutelcompetenties moeten combineren die genoemd worden in het voorstel van de Commissie voor een aanbeveling van de Raad inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren, waar ook kennis en attitudes onder vallen; is ingenomen met het feit dat in dit voorstel digitale vaardigheden worden gedefinieerd als basisvaardigheden;
41. is van mening dat school ondanks de impact van nieuwe technologie op het onderwijs een fundamentele leeromgeving moet blijven waar potentieel wordt ontwikkeld en waar eenieder ruimte en tijd kan vinden voor persoonlijke en sociale groei;
42. vestigt de aandacht op het feit dat een grotere autonomie van scholen op het vlak van lesprogramma's, beoordeling en financiering geleid heeft tot betere prestaties van leerlingen, mits er sprake is van doeltreffend schoolbestuur en verantwoordelijkheidsgevoel van scholen voor de leermethoden van leerlingen;
43. benadrukt de positieve gevolgen van culturele verscheidenheid en meertaligheid op scholen voor de cognitieve en taalontwikkeling van leerlingen, en voor de bevordering van intercultureel bewustzijn, respect en pluralisme;
44. benadrukt dat het leren van talen moet worden aangemoedigd zodat iedereen naast zijn moedertaal twee extra talen spreekt, en dat moet worden gestimuleerd dat op de middelbare school ten minste twee vakken worden aangeboden in een vreemde taal;
45. wijst erop dat uitwisselingen van middelbare scholen zeer nuttig zijn om leerlingen aan te sporen zich de kennis, vaardigheden, houdingen en waarden eigen te maken die onlosmakelijk verbonden zijn met dynamisch Europees burgerschap en constructief en kritisch te leren denken;
46. benadrukt dat scholen meer moeten worden opengesteld voor de erkenning van niet-formele en informele leervormen en betere doorstroommogelijkheden tussen verschillende onderwijspaden (bijv. technische en academische trajecten);
47. onderstreept dat studenten moeten worden aangespoord om technieken voor zelfbeoordeling te hanteren om hun leervorderingen te meten; spoort onderwijsinstellingen aan erop toe te zien dat hulpmiddelen om feedback te krijgen betrouwbare informatie verschaffen door een combinatie van verschillende instrumenten te gebruiken, zoals studentenvragenlijsten, werkgroepen en ideeën-bussen;
48. benadrukt hoe belangrijk het is een actief leven te leiden door te sporten; benadrukt in dit verband dat fysieke activiteiten en lichamelijke opvoeding moeten worden bevorderd en een grotere rol moeten krijgen in onderwijscurricula op alle niveaus, met uitgebreidere mogelijkheden voor een intensievere samenwerking tussen onderwijsinstellingen en lokale sportorganisaties; moedigt tevens onderwijsinitiatieven en buitenschoolse activiteiten aan om studenten te helpen voorzien in hun persoonlijke behoeften en belangen maar daarnaast te bemiddelen met lokale gemeenschappen;
49. onderstreept het belang van kwalitatief hoogwaardig onderwijs, beroepsopleiding en gemeenschaps- en vrijwilligersactiviteiten om bij te dragen aan een hogere status van een professionele roeping;
50. merkt op dat een aanzienlijk aantal nieuwe banen wordt gecreëerd in bedrijfstakken die zich bezighouden met hernieuwbare energie, en dat groene sectoren en beroepen dienovereenkomstig behandeld moeten worden in schoolcurricula;
51. benadrukt dat informatieverwerking, kritisch denkvermogen en de vaardigheid om verworven kennis toe te passen essentiële doelstellingen van academisch onderwijs zijn;
52. wijst op de noodzaak om de kennisdriehoek te versterken en de relatie tussen onderzoek en onderwijs te verbeteren door voldoende middelen uit te trekken voor relevante programma's en door erop toe te zien dat studenten die betrokken zijn bij onderzoeksprogramma's beschikken over de financiële middelen om hun onderzoek uit te voeren;

Dinsdag 12 juni 2018

53. is van mening dat hogeronderwijssystemen flexibeler en opener moeten worden en dat duale opleidingstrajecten moeten worden bevorderd op universiteiten en instellingen voor een vervolgstudie, met name door stages aan te moedigen, om de erkenning van informeel en niet-formeel leren mogelijk te maken, betere doorstroommogelijkheden te garanderen tussen verschillende onderwijsniveaus, zo ook tussen beroepsonderwijs en hoger onderwijs, en verschillende uitvoeringsvormen van programma's toe te staan; benadrukt dat het bovenstaande gebaseerd moet zijn op een beter begrip van de prestaties van afgestudeerden;

Hoger onderwijs

54. benadrukt in het kader van de totstandbrenging van een Europese onderwijsruimte hoe belangrijk het is om samenwerking te ondersteunen en voort te bouwen op het potentieel van alle Europese instellingen voor hoger onderwijs en van studenten om netwerken, internationale samenwerking en concurrentie te stimuleren;

55. is van mening dat de Europese instellingen voor hoger onderwijs voor een groot deel gevormd moeten worden door een alomvattende benadering van internationalisering, inclusief een verbeterde mobiliteit van personeel en studenten (ook via stages en leerlingplaatsen), en een internationale dimensie van studieprogramma's, onderwijs, onderzoek, samenwerking en aanvullende activiteiten;

56. pleit voor meer aandacht voor interdisciplinaire studieprogramma's, en is er voorstander van dat zowel de vakken wetenschap, technologie, engineering, kunst en wiskunde (STEAM) als de sociale en menswetenschappen beter onder de aandacht worden gebracht; benadrukt dat de deelname van vrouwen en andere ondervertegenwoordigde groepen aan de vakken wetenschap, technologie, engineering, kunst en wiskunde en in de desbetreffende beroepen moet worden gestimuleerd;

57. pleit ervoor dat het hoger onderwijs midden in de samenleving moet staan om innovatieve groei en maatschappelijk welzijn te bevorderen; is van mening dat samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en externe belanghebbenden wenselijk is, aangezien laatstgenoemden met kennis en expertise een bijdrage kunnen leveren aan de opzet en uitvoering van studieprogramma's voor het hoger onderwijs; benadrukt wel dat de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming altijd moet liggen bij de studenten en pedagogische experts;

58. onderkent de cruciale rol die academici en studenten spelen bij de verspreiding van kennis, empirische bevindingen en feiten onder het grote publiek; moedigt in dit verband economisch en politiek onafhankelijk onderzoek aan dat relevant en nuttig is voor de samenleving;

59. benadrukt de rol van op onderzoek gebaseerd onderwijs en pedagogisch onderzoek als middel om actief leren en de ontwikkeling van vaardigheden te bevorderen en didactische methoden te verbeteren;

60. onderstreept dat studenten moeten worden aangespoord om technieken voor zelfbeoordeling te hanteren om hun leervorderingen te meten;

De leerkracht die garant staat voor kwaliteitsonderwijs

61. is van mening dat leerkrachten en hun vaardigheden, toewijding en doeltreffendheid de basis vormen van het onderwijs;

62. onderstreept de noodzaak om het beroep van leerkracht aantrekkelijk te maken voor een groter aantal gemotiveerde kandidaten met een degelijke academische of professionele achtergrond en pedagogische kwaliteiten voor het beroep van leerkracht; verzoekt om procedures die geschikt zijn voor het beoogde doel en om specifieke maatregelen en initiatieven om de beroepsstatus, opleiding, carrièremogelijkheden en arbeidsvoorwaarden, waaronder salaris, te verbeteren, om onstabiele arbeidsvormen te vermijden en sociale rechten, veiligheid en bescherming te garanderen, en om leerkrachten ondersteuning te bieden die bestaat uit mentorprogramma's, intercollegiaal leren en de uitwisseling van optimale werkmethoden; roept de Commissie op een grotere mate van gendergelijkheid in het onderwijs te bevorderen;

63. benadrukt hoe belangrijk het is om te investeren in lerarenopleidingen en deze opnieuw vorm te geven, zowel in de beginfase als gedurende hun hele professionele ontwikkeling als leerkracht, om ze uit te rusten met solide en actuele kennis, vaardigheden en competenties die essentieel zijn voor een hoog onderwijsniveau en onder andere bestaan uit gevarieerde lesmethoden, zoals onderwijs op afstand dat mogelijk is dankzij digitale leertechnologieën; benadrukt het belang van de voortdurende professionele ontwikkeling van leerkrachten, waaronder programma's voor een leven lang leren en opfriscursussen, en van om- en bijscholingsmogelijkheden tijdens hun loopbaan, waarmee praktische oplossingen worden aangedragen voor de uitdagingen waarmee leerkrachten in de klas te maken krijgen, en mogelijkheden om deel te nemen aan internationale uitwisselingen voor leerkrachten zodat er een institutionele leercultuur wordt gecreëerd;

64. is het ermee eens dat de hoogstaande pedagogische, psychologische en methodologische opleiding van schoolleerkrachten en docenten in het hoger onderwijs een cruciale voorwaarde is voor het succesvolle onderwijs aan toekomstige generaties; benadrukt in dit verband dat optimale werkmethoden moeten worden gedeeld en dat er vaardigheden en competenties worden ontwikkeld via internationale samenwerking, mobiliteitsprogramma's zoals Erasmus+ en betaalde stages in andere lidstaten;

Dinsdag 12 juni 2018

65. benadrukt de cruciale rol van de leerkracht bij het creëren van een inclusieve leeromgeving waarin een reeks methoden en benaderingen moet worden gehanteerd om tegemoet te komen aan uiteenlopende behoeften, zodat alle leerlingen kunnen worden betrokken bij de planning, verwezenlijking en beoordeling van hun leerresultaten; onderkent de wezenlijke taak van leerkrachten als proactieve gidsen en mentoren die laten zien hoe je informatie moet beoordelen, een ondersteunende rol op zich nemen bij moeilijkheden en leerlingen klaarstomen voor het leven;

66. is van mening dat de betrokkenheid van leerkrachten en schooldirecteuren bij de modernisering van onderwijssystemen doorslaggevend is om hervormingsprocessen doeltreffend te laten verlopen en het onderwijzend personeel warm te maken voor verdere verbeteringen in het schoolbeleid;

67. is van mening dat een algemeen geldend schoolbeleid doeltreffende ondersteuning moet garanderen voor leerkrachten om de verwezenlijking van onderwijsdoelen, een stimulerend schoolklimaat, een efficiënte werking en ontwikkeling van de school en coöperatief bestuur te waarborgen;

68. is zich bewust van de belangrijke rol van leerkrachten en van samenwerking tussen ouders, leraren en schoolautoriteiten binnen het formele, niet-formele en informele onderwijs door huidige en toekomstige generaties bij te staan; juicht in dit verband intensievere samenwerking tussen alle belangrijke spelers in het formele, niet-formele en informele onderwijs toe;

69. is van mening dat nauwere samenwerking tussen leerkrachten, onderzoekers en academici gunstig uitpakt voor alle betrokken partijen, leidt tot de verbetering en modernisering van de lessen, leermethoden en pedagogische aanpak, en innovaties, creativiteit en nieuwe vaardigheden bevordert;

Aanbevelingen

70. is van mening dat de Europese onderwijsruimte gericht moet zijn op de verwezenlijking van gemeenschappelijke doelen, waaronder het waarborgen van goed onderwijs voor iedereen, en gevormd moet worden op basis van de afstemming op en de kritische beoordeling van bestaande beleidsmaatregelen, onderwijstrends en -statistieken zowel binnen als buiten de EU teneinde samenhang, consistentie en haalbare resultaten te garanderen, maar tegelijkertijd ook een nieuwe impuls geeft aan de ontwikkeling hiervan en de eerbiediging van de beginselen van bevoegdheidstoedeling, subsidiariteit, vrijheid en evenredigheid, en van de institutionele en didactische autonomie;

71. vindt dat de Europese onderwijsruimte het Bolognaproces niet in gevaar mag brengen of mag vervangen en dat het Bolognaproces juist verder moet worden ontwikkeld en aangescherpt; benadrukt het belang van wederzijdse koppelingen en complementariteit tussen de Europese onderwijsruimte en de Europese ruimte voor hoger onderwijs;

72. verzoekt de lidstaten zich te scharen achter het opzetten van een Europese onderwijsruimte en de samenwerking te intensiveren om de doelstellingen ervan uit te werken en ten uitvoer te leggen; verzoekt de Commissie in dit verband de voorwaarden te scheppen voor het uitwisselen van ideeën en optimale werkmethoden om die doelstellingen te halen;

73. schaaft zich achter een nieuw Europees netwerk van universiteiten als basis voor nauwere samenwerking waarbij instellingen voor hoger onderwijs zowel binnen als buiten de EU worden betrokken, aan de hand van een bottom-upbenadering en initiatieven van de universiteiten zelf, die er onder andere toe moeten bijdragen dat de Europese onderwijsruimte een innovatievere, vitalere en aantrekkelijkere ruimte voor onderwijs en onderzoek wordt;

74. verzoekt de lidstaten onderwijs te erkennen als investering in menselijk kapitaal, en meer en transparante overheidsfinanciering beschikbaar te stellen voor het ontplooiën van initiatieven die gericht zijn op de verbetering van de kwaliteit, inclusiviteit en gelijkwaardigheid in het onderwijs en leren;

75. benadrukt dat grotere investeringen in onderwijs- en opleidingsstelsels, alsook de modernisering en aanpassing daarvan een cruciale voorwaarde vormen voor sociale en economische vooruitgang; benadrukt derhalve hoe belangrijk het is om te waarborgen dat sociale investeringen, met name in onderwijs en opleidingen voor iedereen, prioriteit krijgen in de volgende programmeringsperiode van het MFK voor 2020-2026;

76. stimuleert met het oog op inclusiever onderwijs en een vrije onderwijskeuze toereikende financiële steun voor scholen van alle categorieën en niveaus, zowel openbare scholen als particuliere scholen zonder winstoogmerk, mits het aangeboden lesprogramma gebaseerd is op de beginselen die zijn vervat in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en voldoet aan de rechtssystemen en voorschriften en regelgeving over de kwaliteit van onderwijs en het gebruik van dergelijke fondsen in de lidstaat in kwestie;

77. acht het tijd om de broodnodige investeringen te doen in onderwijsinfrastructuur in de minder ontwikkelde regio's, waarbij er altijd op moet worden gelet dat de investeringen zijn afgestemd op de specifieke regionale situatie; benadrukt dat het in dit verband met name van belang is om via de Europese Investeringsbank en de Europese fondsen meer steun uit te trekken voor regionale initiatieven om het onderwijs verder te ontwikkelen;

Dinsdag 12 juni 2018

78. verzoekt de Commissie en de lidstaten ervaringen en beste praktijken uit te wisselen op het vlak van mechanismen en methoden voor overheidsfinanciering, waaronder prestatiegebonden financiering en financiering van concurrerend onderzoek, om tot een duurzame en transparante diversifiëring van financiering te komen;
79. pleit voor een nauwere samenwerking tussen lidstaten bij de modernisering van het onderwijs; dringt er bij de lidstaten op aan te beginnen met de tenuitvoerlegging van de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten waarmee manieren worden aangeleerd om ongelijkheden in Europa terug te dringen via onderwijs, opleiding en een leven lang leren;
80. benadrukt de rol van het Europees semester bij de bevordering van nationale hervormingen, door de landenspecifieke aanbevelingen op het gebied van onderwijs te definiëren;
81. verwacht dat het actieplan voor digitaal onderwijs de lidstaten en onderwijsinstellingen zal ondersteunen bij het intensievere, doeltreffendere en op leeftijd en ontwikkeling afgestemde gebruik van geavanceerde technologie bij het leren, tijdens de lessen en beoordelingen, die voldoet aan de normen voor kwaliteitsborging; is van mening dat elk actieplan voor digitaal onderwijs een koppeling moet maken tussen digitale onderwijsmethoden en kwalificatiekaders op basis van leerresultaten, en die koppeling regelmatig moet beoordelen;
82. raadt lidstaten en onderwijsinstellingen aan het gebruik van studentgerichte en geïndividualiseerde leermethoden te bevorderen, waaronder op maat gemaakte cursussen die gebaseerd zijn op en een combinatie vormen van de academische en beroepservaringen van de student en innovatieve methoden en interactie tussen de leerkrachten en de studenten, om ondersteuning te bieden bij vervolgonderwijs en het halen van de beoogde leerresultaten waarbij studenten actief invulling geven aan hun eigen leerproces;
83. verzoekt de lidstaten een holistische aanpak van onderwijs te hanteren en studenten specifieke en flexibele leer mogelijkheden te bieden waarmee ze uitgerust worden met de nodige kerncompetenties voor een succesvolle intrede op de arbeidsmarkt;
84. pleit ervoor om onderzoekend, actief, projectmatig en probleemgestuurd leren beter te integreren in onderwijsprogramma's van alle niveaus teneinde samenwerking en teamwork te bevorderen; doet de aanbeveling dat onderwijssystemen gericht zijn op het verbeteren van horizontale, zachte en levensvaardigheden;
85. herhaalt dat het recht op onderwijs moet worden gegarandeerd aan alle personen met een handicap, van de kleuterschool tot de universiteit, en benadrukt hoe belangrijk het is om te beschikken over het juiste lesmateriaal en technische apparatuur, beoordelingsinstrumenten en gekwalificeerd personeel zodat personen met een handicap ook daadwerkelijk gebruik kunnen maken van dit recht;
86. steunt en stimuleert de uitvoering van maatregelen voor de ontwikkeling van mediageletterdheid en kritisch denkvermogen via onderwijs en opleiding; wijst op de op dit vlak gedane toezegging, als uiteengezet in de conclusies van de Raad van 30 mei 2016; verzoekt de Commissie in dit verband om beleidsontwikkelingen op het vlak van mediageletterdheid op EU-niveau te coördineren teneinde de meest recente kennis en beste praktijken op dit gebied te verspreiden; roept de Commissie en de lidstaten op specifieke maatregelen te nemen ter bevordering en ondersteuning van projecten voor media- en digitale geletterdheid, zoals het proefproject Mediageletterdheid voor iedereen, en om een alomvattend beleid inzake media- en digitale geletterdheid te ontwikkelen waarin schoolonderwijs centraal staat;
87. spoort de lidstaten aan mogelijkheden te bieden om cruciale competenties te ontwikkelen teneinde vaardigheden op te doen en bij te houden, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan basisvaardigheden, de vakken wetenschap, technologie, engineering, kunst en wiskunde, taalvaardigheid, ondernemersvaardigheden, digitale competenties, creativiteit, kritisch denkvermogen en teamwork; spoort de Commissie en de lidstaten aan het gebruik van het EU-kader van kerncompetenties in alle onderwijssettings te bevorderen en dit kader ook toe te passen op formeel, niet-formeel en informeel leren, waardoor het potentieel ervan als cruciaal hulpmiddel voor een leven lang leren optimaal wordt benut;
88. spoort de lidstaten aan om een leven lang leren onder de aandacht van de bevolking te brengen en een genderperspectief in de ontwikkeling van de desbetreffende beleidsmaatregelen en programma's te integreren, met speciale aandacht voor laagopgeleide vrouwen, zowel in stedelijke als plattelandsgebieden, om hun de kans te geven bepaalde vaardigheden te ontwikkelen;
89. schaart zich achter het aangescherpte EU-criterium voor deelname aan een leven lang leren; verzoekt de Commissie in dit verband voorstellen te doen voor aanbevelingen inzake optimale werkmethoden om deze ambitieuze doelstelling te halen; juicht een grotere nadruk op een leven lang leren op alle onderwijsniveaus toe; benadrukt in dit verband de rol van instellingen voor hoger onderwijs bij de verwezenlijking van een strategie voor een leven lang leren, het onderwijs aan mensen met een baan, de ontwikkeling van competenties en het creëren van een leercultuur voor mensen van alle leeftijden en met uiteenlopende achtergronden;

Dinsdag 12 juni 2018

90. spoort de Commissie aan de lidstaten te ondersteunen bij de ontwikkeling, bevordering en verbetering van opleidings- en onderwijsprogramma's die volwassenonderwijs en de actieve integratie van volwassenen in het onderwijssysteem mogelijk maken; wijst erop dat het volwassenonderwijs een breed scala aan leertrajecten en flexibele leermogelijkheden moet bieden, waaronder begeleiding voor mensen bij het plannen van hun trajecten voor een leven lang leren, tweedekansprogramma's voor mensen die nooit naar school zijn geweest, vroegtijdige schoolverlaters en gesjeesde leerlingen; verzoekt de Commissie haar toezeggingen na te komen, zoals de vaardighedengarantie waarover wordt gerept in de nieuwe EU-agenda voor vaardigheden, en zich in te spannen om de arbeidsmogelijkheden voor laagopgeleide volwassenen in de EU te verbeteren;
91. verzoekt de lidstaten intergenerationele projecten op te zetten om beter te begrijpen met welke uitdagingen ouderen kampen en om deze mensen de mogelijkheid te bieden om hun vaardigheden, kennis en ervaring te delen;
92. juicht de ontwikkeling van synergieën en samenwerkingsverbanden tussen formele, niet-formele en informele onderwijsvormen toe; is ingenomen met de in de laatste paar jaren geboekte vooruitgang bij de tenuitvoerlegging van de aanbeveling van de Raad betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren uiterlijk in 2018; verzoekt de lidstaten echter ook na 2018 hun inspanningen voort te zetten om de tenuitvoerlegging van die aanbevelingen verder te verbeteren, relevante juridische kaders in het leven te roepen en uitvoerige validatiestrategieën op te zetten waardoor validatie mogelijk wordt; benadrukt dat de erkenning van informeel en niet-formeel onderwijs, onder andere via gratis onlinecursussen, naadloos aansluit bij het idee om onderwijs open te stellen voor kansarme groeperingen;
93. benadrukt de cruciale rol van ouders als onderdeel van de onderwijsdriehoek door kinderen te begeleiden bij het maken van huiswerk; wijst op de voordelen van ouders die betrokken zijn bij het onderwijs van hun kind om betere leerresultaten te bereiken, het welzijn van leerlingen te vergroten en de school in staat te stellen zich verder te ontwikkelen;
94. verzoekt de Commissie haar steun te verlenen aan grensoverschrijdende initiatieven voor open onlineonderwijs;
95. benadrukt dat de kwaliteit van onderwijs moet worden afgemeten aan de mate waarin een leerling niet alleen kennis en competenties heeft opgedaan maar ook heeft geleerd hoe hij of zij een leven lang kan blijven leren en creativiteit aan de dag kan leggen;
96. staat achter de Commissie die een scorebord wil opzetten om de ontwikkeling van de belangrijkste competenties bij te houden, en zich hardmaakt voor onderwijs, leren en opleiding op basis van competenties;
97. verzoekt de lidstaten om genderstereotypen in het onderwijs te bestrijden, opdat vrouwen dezelfde kansen en keuzevrijheid hebben bij de loopbaan die zij nastreven; is in dit verband bezorgd over de aanhoudende stereotypen in lesmaterialen in sommige lidstaten en de verschillende verwachtingen die leerkrachten hebben van het gedrag van meisjes en jongens; wijst op de noodzaak om zowel tijdens de lerarenopleiding als in bijscholingscursussen van leraren, maar ook in de lessen zelf, aandacht te schenken aan het beginsel van gendergelijkheid, om zo te waarborgen dat leerlingen ongeacht hun geslacht hun volledige potentieel kunnen benutten; verzoekt de lidstaten om bij de toepassing van gendergelijkheid in de leerplannen en programma's van regionale onderwijsstelsels bijzondere aandacht te schenken aan de ultraperifere regio's, gezien het hoge aantal gevallen van geweld tegen vrouwen aldaar; benadrukt dat in onderwijssystemen op alle niveaus een genderperspectief moet worden opgenomen, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van mensen die het slachtoffer zijn van discriminatie;
98. dringt er bij de lidstaten op aan de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie in onderwijsinstellingen te bevorderen, zowel in formele als informele leervormen;
99. stelt voor dat de Commissie en/of de lidstaten een Europese/nationale gendergelijkheidsprijs voor onderwijsinstellingen invoeren en promoten met het oog op de bevordering van goede praktijken;
100. benadrukt dat onderwijs een belangrijk hulpmiddel is om sociale inclusie te bewerkstelligen en om het vaardigheidsniveau en de kwalificaties van zowel minderjarige als volwassen migranten en vluchtelingen te verbeteren; moedigt in deze context het uitwisselen van optimale werkmethoden toe op het vlak van integratie via onderwijs en de overdracht van gemeenschappelijke waarden, een betere en eenvoudigere erkenning van diploma's en kwalificaties, het aanbieden van beurzen, het opzetten van partnerschappen met universiteiten in de landen van herkomst en het voortbouwen op de waardevolle ervaring van de onderwijscorridors;
101. benadrukt dat er meer moet worden gedaan om toegang te garanderen tot onderwijs en opleidingen op alle niveaus voor leerlingen die afkomstig zijn van autochtone minderheden, en om steun te bieden aan onderwijsinstellingen die diensten aanbieden in de moedertaal van autochtone etnische of taalkundige minderheden; verzoekt de Commissie programma's die gericht zijn op de uitwisseling van ervaringen en beste praktijken op het vlak van onderwijs in regionale en minderheidstalen in Europa meer onder de aandacht te brengen; spoort de lidstaten aan meer mogelijkheden te bieden voor onderwijs in de moedertaal van leerlingen en studenten;

Dinsdag 12 juni 2018

102. spoort de lidstaten aan taalvaardigheidsniveaus op te schroeven door goede werkmethoden te hanteren, zoals de afgifte van officiële getuigschriften van de beheersing van een vreemde taal onder een bepaalde leeftijd;

103. verzoekt de lidstaten en de Commissie een stelsel van innovatieve en flexibele beurzen in het leven te roepen om talent en artistieke en sportieve gaven op het vlak van onderwijs en opleiding te stimuleren; ondersteunt de lidstaten die beursregelingen willen invoeren voor studenten met goede studie-, sportieve en artistieke resultaten;

104. is in dit verband ingenomen met de mededeling van de Commissie over een nieuwe agenda voor vaardigheden voor Europa (COM(2016)0381), waarin oplossingen worden aangedragen voor de discrepantie tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden en het tekort aan bepaalde vaardigheden, en manieren worden voorgesteld voor het vinden van een goed systeem voor de erkenning van vaardigheden; spoort de lidstaten in dit verband aan kwalitatief hoogstaande duale onderwijssystemen op te zetten (die zeer waardevol zijn vanwege hun holistische persoonlijke aanpak en vanwege de ontwikkeling van vaardigheden voor een leven lang leren) evenals beroepsopleidingen, in samenwerking met lokale en regionale spelers, en aansluitend bij de specifieke aard van elk onderwijssysteem; wijst op de voordelen en de groeiende aantrekkingskracht van het hybride systeem voor beroepsonderwijs en -opleiding waarin in gelijke mate leertrajecten in klassenverband en op de werkplek worden gecombineerd;

105. beveelt beter schoolkeuzeadvies aan als essentieel hulpmiddel om verschillende onderwijssystemen op flexibele wijze samen te brengen en tegelijkertijd kennis en vaardigheden uit te breiden en te actualiseren;

106. is voorstander van en stimuleert school- en beroepskeuzeadvies als een wezenlijke onderwijstaak voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de jonge generaties;

107. is van mening dat ondernemerschap niet alleen een motor voor groei en werkgelegenheid is, maar ook een middel om economieën concurrerender en innovatiever te maken, wat bijdraagt aan de versterking van de positie van vrouwen;

108. wijst erop dat sociaal ondernemerschap een groeiende sector is die de economie kan aanzwengelen en tegelijk ontbering, sociale uitsluiting en andere maatschappelijke problemen kan verlichten; is daarom van mening dat lessen in ondernemersvaardigheden een sociale dimensie moeten hebben en onderwerpen moeten behandelen als eerlijke handel, sociale ondernemingen, de maatschappelijke verantwoordelijkheid van ondernemingen en alternatieve ondernemingsmodellen zoals coöperaties, om te streven naar een socialere, inclusievere en duurzamere economie;

109. verzoekt de lidstaten om hun onderwijs te richten op ondernemerschap en financiën, vrijwilligerswerk en beheersing van vreemde talen en om ook prioriteit aan deze vaardigheden te verlenen in programma's op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding;

110. roept de Commissie en de lidstaten op de concrete arbeidskansen van het beroepsonderwijs en -opleiding en het belang daarvan voor de arbeidsmarkt te bevorderen;

111. verzoekt de lidstaten loopbaanbegeleiding op te zetten waarmee het gemakkelijker wordt om de vaardigheden en talenten van leerlingen en studenten in kaart te brengen en het proces van maatonderwijs te verbeteren;

112. vestigt de aandacht op de bijzondere onderwijssituatie van kinderen en tieners van wie de ouders voor hun werk door Europa reizen, en verzoekt de Commissie een onderzoek te verrichten naar de bijzondere situatie van deze kinderen en tieners en de uitdagingen waarmee zij te maken hebben op het gebied van voorschools en schoolonderwijs;

113. vindt dat de Commissie krachtens artikel 349 VWEU meer steun moet verlenen aan lidstaten met ultraperifere regio's om hun onderwijssystemen op alle niveaus te verbeteren;

114. spoort de lidstaten en regionale autoriteiten aan regelmatig de relevantie van onderwijsbeleid, strategieën en programma's te beoordelen en te controleren, waarbij ook rekening wordt gehouden met de feedback van leerkrachten en leerlingen, zodat onderwijssystemen kunnen blijven voorzien in de veranderende behoeften van het land in kwestie en kunnen blijven inspelen op de plaatselijke sociaal-economische situatie; raadt aan meer dwarsverbanden tot stand te brengen tussen het onderwijsbeleid en ander beleid om de efficiëntie en resultaten van onderwijshervormingen te bevorderen en te kunnen beoordelen;

115. wijst erop dat de prestaties en effectbeoordelingen van de EU-programma's die gericht zijn op jeugdwerkgelegenheid moeten worden bijgehouden; benadrukt het belang van doeltreffende en duurzame investeringen;

116. waardeert de activiteiten van de Commissie ten gunste van de modernisering van onderwijssystemen en verzoekt de lidstaten in dit verband meer betrokken te zijn bij en zich meer in te zetten voor de uitvoering van voorgestelde verbeteringen;

Dinsdag 12 juni 2018

117. spoort de lidstaten aan om in samenwerking met de Commissie onderwijsinstellingen te ondersteunen bij hun hervormingsprocessen door gespecialiseerde contactpunten toe te wijzen op nationaal en/of regionaal niveau die relevante informatie, begeleiding en hulp aanbieden;

118. herhaalt dat er op rechten gebaseerde en genderbewuste leeromgevingen gecreëerd moeten worden waarin studenten kunnen leren over mensenrechten, met inbegrip van vrouwen- en kinderrechten, fundamentele waarden en burgerparticipatie, de rechten en verantwoordelijkheden van burgers, democratie en de rechtsstaat en daar ook voor leren opkomen, waarbij zij vertrouwen hebben in hun eigen identiteit, weten dat hun stem wordt gehoord en zich door hun gemeenschap gewaardeerd voelen;

Voor- en vroegschoolse educatie en opvang

119. verzoekt de lidstaten te zorgen voor gratis en eerlijke toegang tot hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang, en spoort ze aan om de nodige maatregelen te nemen waarmee aan de materiële en financiële voorwaarden kan worden voldaan zodat elk kind zonder discriminatie deel kan nemen aan voor- en vroegschoolse educatie, en om te zorgen voor meer plekken op crèches en kleuterscholen;

120. verzoekt de Commissie te overwegen een gemeenschappelijk Europees kader voor voor- en vroegschoolse educatie en opvang vast te stellen, uitgaande van de beginselen die zijn voorgesteld in het kwaliteitskader; is voorstander van een Europese benchmark voor de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie, die moet worden ontworpen in samenwerking met leerkrachten en in de sector werkzame personen en in overeenstemming met nationale of regionale kwaliteitsindicatoren;

121. is van mening dat de lidstaten zich meer moeten inzetten om de bestuursorganen van instellingen voor voor- en vroegschoolse educatie aan te sporen de mogelijkheid van Europese projecten te bekijken; wijst erop dat de beroepsorganisaties op die manier in staat zullen zijn innovaties in het onderwijs bij te houden en zo voorschoolse educatie zinvoller te maken;

122. blijft erbij dat instellingen voor voor- en vroegschoolse educatie niet mogen worden uitgesloten van de Europese onderwijsruimte; is van mening dat ook deze instellingen de uitwisseling van kennis onder de lidstaten moeten bevorderen, vooral met het oog op het delen van informatie tijdens de uitvoering van innovatieve projecten;

123. pleit voor nauwere samenwerking tussen personeel in de voor- en vroegschoolse educatie en opvang en leerkrachten in het kleuteronderwijs, teneinde de kwaliteit van het onderwijs en de koppelingen tussen onderwijsniveaus te verbeteren, kleuters voor te bereiden op de overgang naar de basisschool en de aandacht te richten op de ontwikkeling van het kind; benadrukt hoe belangrijk de contacten zijn tussen de aanbieders van voor- en vroegschoolse educatie en opvang en de ouders of verzorgers van kinderen, tussen het schoolpersoneel en kinderen en tussen kinderen onderling;

124. spoort de lidstaten aan de financiering voor voor- en vroegschoolse educatie en opvang te verhogen evenals de economische ondersteuning en initiatieven (zoals belastingkortingen, subsidies of vrijstelling van kosten) voor ouders en verzorgers, vooral met een sociaal-economisch kansarmere achtergrond, zodat zij ook gebruik kunnen maken van diensten voor voor- en vroegschoolse educatie en opvang en dit ook wordt aangemoedigd;

125. verzoekt de lidstaten meer te investeren in personeel om deze loopbaan aantrekkelijker te maken voor meer mensen en zodoende de beschikbaarheid van hoog gekwalificeerd personeel in voor- en vroegschoolse educatie en opvang te garanderen;

126. verzoekt de lidstaten hun systemen te hervormen en te verbeteren om de Barcelona-doelstelling te halen dat ten minste 33 % van de kinderen onder de drie jaar moet deelnemen aan programma's op het vlak van voor- en vroegschoolse educatie en opvang;

Schoolonderwijs

127. pleit voor de uitvoering van een schoolomvattende aanpak om de sociale integratie, toegankelijkheid, het democratische bestuur, de kwaliteit en de diversiteit van het onderwijs te verbeteren en het aantal vroegtijdige schoolverlaters te beperken en het probleem van jongeren die geen werk hebben en evenmin onderwijs of een opleiding volgen aan te pakken, maar tegelijkertijd leerresultaten, de behoeften en het welzijn van studenten en hun betrokkenheid bij het schoolleven centraal te stellen bij alle activiteiten; pleit voor de bevordering en ondersteuning van democratische structuren voor de vertegenwoordiging van schoolleerlingen;

128. onderstreept dat het hoge aantal jongeren dat geen werk heeft en evenmin onderwijs of een opleiding volgt – bijna 6,3 miljoen jongeren tussen de 15 en 24 jaar – teruggedrongen kan worden met maatregelen om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en door scholen praktischer te maken en meer te verbinden met hun lokale omgeving, en door banden aan te gaan met lokale ondernemingen, lokale autoriteiten, maatschappelijke instellingen en ngo's; is van mening dat vroegtijdig schoolverlaten, een van de redenen dat bepaalde jongeren geen werk hebben en evenmin onderwijs of een opleiding volgen, aangepakt kan worden door armoede en sociale uitsluiting te bestrijden; acht het ook belangrijk studenten te ondersteunen bij het vinden van hun eigen leermethoden, waaronder onlinecursussen en een combinatie van blended learning; is ingenomen met de tenuitvoerlegging van relevante en aantrekkelijke onderwijsprogramma's en sterke en goed ontwikkelde begeleidingssystemen met kwalitatief hoogwaardige adviesdiensten en studieoriëntatie voor alle studenten;

Dinsdag 12 juni 2018

129. benadrukt dat er meer mogelijkheden en structuren moeten komen voor interne en externe samenwerkingsverbanden op schoolniveau, waaronder interdisciplinaire samenwerking, teamonderwijs, schoolclusters en de communicatie met partijen die betrokken zijn bij het ontwerp en de tenuitvoerlegging van leertrajecten, onder andere ouders; wijst op het belang van internationale uitwisselingen en partnerschappen tussen scholen door middel van programma's als Erasmus+ en e-Twinning;

130. benadrukt dat schoolonderwijs ook flexibeler gemaakt moet worden om beter in te kunnen spelen op de leefomstandigheden van studenten, bijv. door meer gebruik te maken van onlinediensten zodat bijvoorbeeld mogelijkheden voor blended learning kunnen worden verbeterd;

131. is van mening dat hoe eerder mensen STEAM-vaardigheden verwerven, des te beter hun kansen zijn op toekomstig succes in onderwijs of werk; moedigt dan ook meer STEAM-initiatieven aan op scholen, en parallel daaraan de bevordering van sociale en menswetenschappen, onder andere door middel van nauwere en meer gevarieerde samenwerking met instellingen voor hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

132. spoort de Commissie aan de ontwikkeling van taalvaardigheden bij jonge Europeanen in formele en niet-formele leeromgevingen te steunen door innovatieve, meertalige pedagogische methoden te ontwikkelen, de beste meertalige pedagogische praktijken te delen en de taalbeheersing van leerkrachten op een hoger plan te tillen;

133. spoort de lidstaten en de Commissie aan bestaande initiatieven te ondersteunen en alomvattende beleidsmaatregelen in het leven te roepen en uit te voeren met betrekking tot inclusief onderwijs en strategieën die gericht zijn op de aanpak van specifieke behoeften, waarmee de rechten van de meest kwetsbare groepen worden bevorderd, er inclusievere leeromgevingen tot stand komen en openheid en betrokkenheid worden gestimuleerd; verzoekt de Commissie om samen met het Europees Agentschap voor bijzondere onderwijsbehoeften en inclusief onderwijs innovatieve methoden en didactische hulpmiddelen te ontwikkelen om inclusie te bevorderen en in de behoeften van elke leerling te voorzien;

134. beveelt de lidstaten aan lessen over de EU op te nemen in het lesprogramma van middelbare scholen om leerlingen bekend te maken met de werking en de geschiedenis van de Unie en de waarden van het Europees burgerschap;

135. benadrukt hoe belangrijk het is om kennis over de geschiedenis van vrouwenemancipatie en in het bijzonder het vrouwenkiesrecht op te nemen en te bevorderen in de curricula van scholen en de lessen, ook naar aanleiding van symbolische jubilea (bijv. 100 jaar stemrecht voor vrouwen in Polen en Duitsland in 2018), met het oog op bewustwording en daarmee de bevordering van vrouwenrechten in een onderwijscontext;

136. benadrukt het belang van voorlichting over gezondheid en relaties, waarin kinderen en jongeren leren over relaties op basis van gelijkheid, instemming, respect en wederkerigheid, en over rechten van vrouwen en meisjes, waaronder reproductieve en seksuele rechten, als middel om stereotypen tegen te gaan, gendergerelateerd geweld te voorkomen en het welzijn te bevorderen;

137. juicht trainingen van het Rode Kruis op scholen voor leerlingen, leerkrachten en niet-onderwijzend personeel toe, als hulpmiddel om essentiële EHBO-vaardigheden op te doen en te kunnen handelen in een noodsituatie;

138. verzoekt de Commissie en de lidstaten om een proefregeling op te zetten waarmee uitwisselingen van middelbare scholieren worden ondersteund en in het kader waarvan ze ten minste een semester in een andere lidstaat doorbrengen;

139. verzoekt de lidstaten het gebruik van gestandaardiseerde teksten niet vaker dan nodig te gebruiken als instrumenten om het niveau van verworven kennis en vaardigheden te beoordelen;

140. spoort de lidstaten aan te overwegen maatregelen te nemen om te erop toe te zien dat studieperioden in het buitenland die niet leiden tot een diploma of kwalificatie erkend worden; verzoekt de Commissie in dit verband richtsnoeren voor te stellen voor de erkenning van studieperioden in het buitenland, waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande goede praktijken in de lidstaten, het beginsel van wederzijdse waardering tussen onderwijssystemen, de op sleutelcompetenties gebaseerde aanpak en de specifieke kenmerken van nationale onderwijsstelsels en culturen;

141. verzoekt de Commissie, de lidstaten en de regionale autoriteiten de problemen pesten, cyberpesten, intimidatie, verslaving en geweld aan te pakken door op schoolniveau en in samenwerking met de rechtstreeks betrokkenen en alle belanghebbenden (vooral leerkrachten, ouderverenigingen en ngo's die op dit terrein actief zijn) preventieprogramma's en bewustmakingscampagnes over inclusie te ontwikkelen;

Dinsdag 12 juni 2018

142. stelt voor dat de lidstaten, hun onderwijsinstellingen en de Commissie sport op school actiever bevorderen;

Hoger onderwijs

143. dringt erop aan bij de totstandbrenging van de Europese onderwijsruimte uit te gaan van de mogelijkheden van reeds bestaande kaders, zoals de Europese onderzoeksruimte, de Innovatie-unie en de Europese ruimte voor hoger onderwijs, op een manier dat ze elkaar kunnen versterken en aanvullen;

144. spoort de lidstaten aan ten minste 2 % van hun bbp te investeren in hoger onderwijs en te voldoen aan de EU-benchmark om uiterlijk in 2020 3 % van het bbp van de Unie geïnvesteerd te hebben in O&O;

145. stelt voor dat de lidstaten en regionale autoriteiten bij de besteding van nationale en regionale middelen en bij de toewijzing van de Europese structuur- en investeringsfondsen prioriteit verlenen aan onderwijsprogramma's en de bevordering van de samenwerking tussen het hoger onderwijs, de arbeidsmarkt, onderzoeksgemeenschappen en de samenleving als geheel;

146. verzoekt de lidstaten een inclusievere en meer toegankelijke mobiliteit van studenten, stagiairs, begeleiders van leerlingplaatsen, onderzoekers en administratief personeel te bevorderen, omdat mobiliteit zowel bijdraagt tot hun persoonlijke en professionele ontwikkeling als tot een hogere kwaliteit van leren, onderwijzen, onderzoek en administratie; pleit voor de bevordering van mobiliteit voor iedereen, onder andere door middel van een soepele erkenning van in het buitenland behaalde studiepunten en academische en beroepskwalificaties, toereikende financiering en persoonlijke bijstand, garanties voor sociale rechten en in voorkomend geval de opname van mobiliteit als onderdeel van onderwijsprogramma's; wijst in dit verband op de nieuwe initiatieven van de Commissie, met inbegrip van de eCard om studentenmobiliteit over de grenzen te vergemakkelijken;

147. is van mening dat de financiering voor de mobiliteit van onderwijzend personeel en onderzoekers moet worden verhoogd door niet alleen onkosten te vergoeden maar ook studie-/onderzoeksbeurzen te verstrekken, de duur van perioden in het buitenland te verlengen, goedkeuringsprocedures te vereenvoudigen en co-mentorschappen van leerkrachten en onderzoekers te stimuleren;

148. verzoekt de Commissie de lidstaten aan te sporen mobiliteit in het volwassenonderwijs een impuls te geven, zoals al het geval is in het programma Erasmus+;

149. benadrukt dat de wederzijdse grensoverschrijdende erkenning en compatibiliteit van kwalificaties en universitaire diploma's gegarandeerd moeten worden waarmee het systeem van kwaliteitsborging op EU-niveau en in alle landen die zich hebben aangesloten bij de Europese ruimte voor hoger onderwijs versterkt wordt;

150. benadrukt dat er uitvoerige strategieën en geschikte instrumenten moeten worden ontwikkeld om de kwaliteit van nieuwe onderwijs- en leermethoden te kunnen bepalen, bijv. e-leren, open onlinecursussen voor een groot publiek (MOOC's) en vrij toegankelijke hulpbronnen; onderkent in dit verband de rol van de Europese Vereniging voor kwaliteitszorg in het hoger onderwijs (ENQA) en andere relevante Europese netwerken, gezien hun bijdrage aan de totstandbrenging van kwaliteitsborging;

151. roept de Commissie en de lidstaten op de nieuwe EU-agenda voor het hoger onderwijs beter onder de aandacht te brengen bij instellingen voor hoger onderwijs, regionale en lokale autoriteiten en werkgevers, teneinde te voldoen aan de behoeften van instellingen voor hoger onderwijs en studenten, en de uitdagingen waarmee ze kampen het hoofd te bieden, contacten te leggen met lokale en regionale spelers, lokale gemeenschappen te bereiken, lokale en regionale ontwikkeling en innovatie te bevorderen, te werken aan inclusieve en onderling verbonden systemen voor hoger onderwijs, de samenwerking met het beroepsleven te verbeteren en in te gaan op de regionale behoeften aan vaardigheden; spoort de instellingen voor hoger onderwijs daarnaast aan meer betrokken te raken bij lokale en regionale ontwikkeling, onder andere door deel te nemen aan coöperatieve gemeenschapsprojecten;

152. pleit voor het nakomen van de verbintenissen in de nieuwe agenda voor vaardigheden, waaronder de ondersteuning van lidstaten bij hun inspanningen om meer informatie beschikbaar te stellen over hoe afgestudeerden het doen op de arbeidsmarkt; is in dit verband ingenomen met het voorstel om uiterlijk in 2020 een Europees systeem voor het volgen van het carrièrepad van afgestudeerden op te zetten; is van mening dat informatie over het carrièrepad van afgestudeerden en de verzameling van accurate en relevante gegevens (niet alleen op nationaal maar ook op EU-niveau) essentieel is voor kwaliteitsborging en de ontwikkeling van hoogwaardig onderwijs;

153. spoort de Commissie aan haar inspanningen op te voeren om de onderzoek- en innovatiekloof tussen lidstaten en regio's te dichten door nieuwe initiatieven voor te stellen in het kader van de Marie Skłodowska-Curie-acties, en de combinatie van onderzoeks- en onderwijsactiviteiten te steunen voor begunstigden van de Marie Skłodowska-Curie-acties, die zich opmaken voor een academische carrière;

154. stelt voor dat de STE(A)M-coalitie van de EU moet bestaan uit een breed scala aan disciplines om studenten voor te bereiden op het leven en een baan in een dynamisch veranderende realiteit;

Dinsdag 12 juni 2018

155. is het eens met de toekenning van studiepunten in het kader van het Europees puntenoverdrachtssysteem aan studenten die vrijwilligerswerk voor de gemeenschap doen, als een manier om bij te dragen aan de professionele en persoonlijke ontwikkeling van studenten;

156. benadrukt dat programma's voor internationale samenwerking, culturele diplomatie en beleidsdialogen met derde landen op het vlak van hoger onderwijs niet alleen de kennisoverdracht vergemakkelijken, maar ook bijdragen aan een betere kwaliteit en een hogere internationale status van het Europees hoger onderwijs, en daarnaast onderzoek en innovatie stimuleren, mobiliteit en de interculturele dialoog bevorderen en internationale ontwikkeling aanwakkeren in overeenstemming met de EU-doelstellingen voor extern optreden;

157. is van mening dat toekomstbestendige onderwijssystemen ook lessen over duurzaamheid en vredesopbouw moet omvatten en deel moet uitmaken van een bredere beraadslaging over professionele geletterdheid in het kader van de toenemende digitalisering en robotisering van de Europese samenlevingen, waarbij de nadruk niet alleen op economische groei, maar ook op de persoonlijke ontwikkeling en op een betere gezondheid en een beter welzijn van studenten moet liggen;

158. verzoekt de lidstaten de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven aan te wakkeren om studenten beter voor te bereiden op hun eerste schreden op de arbeidsmarkt en actie te ondernemen om de discrepantie tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden en het tekort aan bepaalde vaardigheden aan te pakken; pleit in dit opzicht voor de opname van hoogwaardige en relevante stageplaatsen, die worden erkend via ECTS-studiepunten, in programma's voor hoger onderwijs en beroepsonderwijs en -opleidingen, voor de samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs, het bedrijfsleven, de onderzoekssector en lokale en regionale economische spelers voor het op poten zetten van kwalitatief hoogstaande systemen voor duaal onderwijs en duale beroepsopleidingen, loopbaanbegeleiding, leerlingplaatsen, stages evenals op de realiteit gebaseerde opleidingen, die onderdeel moeten uitmaken van de curricula in het beroeps- en hoger onderwijs; verzoekt de lidstaten daarnaast om het recht te garanderen van elke jongere in de EU op het vinden van een baan, een leerlingplaats, een aanvullende opleiding of een combinatie van werk en opleiding;

159. is van mening dat het, om de kwaliteit van leerlingplaatsen en stages te waarborgen, van fundamenteel belang is dat er een contract wordt gesloten waarin de rollen en verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen worden afgebakend en dat een omschrijving bevat van de duur, leerdoelen en taken die overeenkomen met duidelijk omschreven vaardigheden die verworven moeten worden, de aard van de dienstbetrekking, een toereikende vergoeding/beloning, onder andere voor overwerk, alsmede regelingen voor sociale bescherming en sociale zekerheid op grond van de geldende nationale wetgeving, de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomsten, of beide;

160. benadrukt dat stages en leerlingplaatsen een passende leerinhoud en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden moeten omvatten, om de cruciale rol ervan voor de overgang van onderwijs naar het beroepsleven te waarborgen; benadrukt dat stages en leerlingplaatsen nooit mogen worden gebruikt als vervanging voor banen, en dat stagiairs en leerlingen nooit mogen worden behandeld als goedkope of zelfs onbetaalde werkrachten;

161. stelt voor dat universiteiten en opleidingscentra basisopleidingen en bijscholingscursussen verzorgen voor leerkrachten in het beroepsonderwijs, met bijdragen van experts op de werkterreinen die overeenstemmen met de vakgebieden die aan bod komen in de beroepsopleidingen;

De leerkracht die garant staat voor kwaliteitsonderwijs

162. verzoekt de Commissie en de lidstaten leerkrachten te ondersteunen bij het integreren van innovatie en technologie in hun lessen door hun digitale vaardigheden te verbeteren, en door ze relevante hulpmiddelen en begeleiding aan te reiken, bijv. door meer opfriscursussen aan te bieden en door onlinegemeenschappen en open leermiddelen en cursussen te ontwikkelen;

163. staat achter de oprichting van een academie voor onderwijs en leren als een aanvullende voorziening voor leerkrachten om beste praktijken op Europees niveau te oefenen en uit te wisselen, door een centrum voor online-uitwisselingen, het delen van ervaringen en van elkaar leren aan te bieden, dat tevens als locatie kan dienen voor regelmatige bijeenkomsten in de vorm van workshops, seminars en conferenties om de samenwerking tussen leerkrachten te bevorderen, de kwaliteit van de lessen te verbeteren en de professionele ontwikkelingen van leerkrachten te stimuleren; verzoekt de Commissie een project voor te stellen voor de oprichting van een dergelijke academie die ook gebaseerd moet worden op de ervaring die is opgedaan met de European Schoolnet Academy;

164. herinnert eraan dat het belangrijk is dat docenten van instellingen voor hoger onderwijs een pedagogische opleiding volgen en dat in aanwervingsprocedures ten minste evenveel belang wordt gehecht aan pedagogische als aan onderzoeksvaardigheden; benadrukt de rol van op onderzoek gebaseerd onderwijs en pedagogisch onderzoek om een studentgerichte aanpak in het onderwijs te stimuleren, actief leren en de ontwikkeling van vaardigheden te bevorderen en didactische methoden te verbeteren;

Dinsdag 12 juni 2018

165. verzoekt de lidstaten stimuleringsmaatregelen te introduceren om jonge mensen en gekwalificeerde leerkrachten aan te trekken en te motiveren om aan de slag te gaan in het onderwijssysteem;
166. benadrukt dat de professionele status van personeel in de voor- en vroegschoolse educatie en opvang moet worden erkend;
167. verzoekt om ondersteuning voor leraren die meertalige lessen verzorgen, aangezien dit een belangrijke factor vormt voor de internationalisering van het onderwijs;
168. benadrukt de rol van intercultureel leren als onderdeel van de lerarenopleiding om de interculturele vaardigheden van leerkrachten te verbeteren, teneinde de Europese cultuur, gemeenschappelijke waarden en een Europese onderwijsdimensie te bevorderen; merkt op dat interculturele competenties essentieel zijn om te kunnen werken in steeds diversere samenlevingen en om internationalisering op schoolniveau te stimuleren;
169. is zich bewust van de noodzaak om synergieën te creëren tussen de kennis van leerkrachten en het technologische potentieel van leerlingen en zo de leerresultaten te optimaliseren;
170. pleit voor de opname van lerarenstages in alle stadia van de lerarenopleiding, onder begeleiding van getrainde mentoren;
171. spoort leerkrachten en schooldirecteuren aan om innovatie te bevorderen en het voortouw te nemen in het introduceren en ontwikkelen van innovaties in de schoolomgeving;
172. spoort instellingen voor hoger onderwijs aan prioriteit en ondersteuning te verlenen aan de verbetering en actualisering van de pedagogische kennis van leerkrachten en onderzoekers in het hoger onderwijs en dit ook te belonen, waaronder de didactische mogelijkheden die worden geboden door moderne technologie, als een manier om studenten beter te laten presteren en de onderwijsmethoden doeltreffender te maken;
173. schaart zich achter de ontwikkeling van nieuwe, innovatieve en ambitieuze lestechnieken en onderwijsnormen om beter in te spelen op de behoeften van studenten en instellingen voor hoger onderwijs en op de uitdagingen van een snel veranderende wereld;
- o
- o o
174. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Dinsdag 12 juni 2018

P8_TA(2018)0248

Naar een duurzame en concurrerende Europese aquacultuursector

Resolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over Naar een duurzame en concurrerende Europese aquacultuursector: huidige stand van zaken en toekomstige uitdagingen (2017/2118(INI))

(2020/C 28/03)

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie getiteld "Strategische richtsnoeren voor de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur in de EU" (COM(2013)0229),
- gezien Verordening (EU) nr. 304/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 708/2007 van de Raad inzake het gebruik van uitheemse en plaatselijk niet-voorkomende soorten in de aquacultuur ⁽¹⁾,
- gezien Richtlijn 98/58/EG van de Raad van 20 juli 1998 inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren ⁽²⁾,
- gezien Verordening (EG) nr. 710/2009 van de Commissie van 5 augustus 2009 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 889/2008 tot vaststelling van de bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad, betreffende de vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor de biologische dierlijke aquacultuurproductie en de biologische productie van zeewier ⁽³⁾,
- gezien Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97 ⁽⁴⁾,
- gezien Verordening (EG) nr. 889/2008 van de Commissie van 5 september 2008 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten, wat de biologische productie, de etikettering en de controle betreft ⁽⁵⁾,
- gezien Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91 ⁽⁶⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad ⁽⁷⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1379/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1184/2006 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad ⁽⁸⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 508/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 2328/2003, (EG) nr. 861/2006, (EG) nr. 1198/2006 en (EG) nr. 791/2007 van de Raad en Verordening (EU) nr. 1255/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁹⁾,
- gezien Verordening (EU) 2017/1004 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 betreffende de instelling van een Uniekader voor de verzameling, het beheer en het gebruik van gegevens in de visserijsector en voor de ondersteuning van wetenschappelijk advies over het gemeenschappelijk visserijbeleid en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 199/2008 van de Raad ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ PBL 88 van 4.4.2011, blz. 1.

⁽²⁾ PBL 221 van 8.8.1998, blz. 23.

⁽³⁾ PBL 204 van 6.8.2009, blz. 15.

⁽⁴⁾ PBL 3 van 5.1.2005, blz. 1.

⁽⁵⁾ PBL 250 van 18.9.2008, blz. 1.

⁽⁶⁾ PBL 189 van 20.7.2007, blz. 1.

⁽⁷⁾ PBL 354 van 28.12.2013, blz. 22.

⁽⁸⁾ PBL 354 van 28.12.2013, blz. 1.

⁽⁹⁾ PBL 149 van 20.5.2014, blz. 1.

⁽¹⁰⁾ PBL 157 van 20.6.2017, blz. 1.

Dinsdag 12 juni 2018

- gezien zijn resolutie van 4 december 2008 over het opstellen van een Europees beheersplan voor aalscholvers om de toenemende schade aan visbestanden, visserij en aquacultuur door aalscholvers te verminderen ⁽¹¹⁾,
- gezien zijn resolutie van 17 juni 2010 over een nieuw elan voor de strategie voor duurzame ontwikkeling van de Europese aquacultuur ⁽¹²⁾,
- gezien zijn resolutie van 8 juli 2010 over de regeling inzake de invoer van visserij- en aquacultuurproducten in de EU in het licht van de hervorming van het GVB ⁽¹³⁾,
- gezien zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld op 23 november 2010 met het oog op de aanneming van Verordening (EU) nr. .../2011 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 708/2007 van de Raad inzake het gebruik van uitheemse en plaatselijk niet-voorkomende soorten in de aquacultuur ⁽¹⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 8 september 2015 over het aanboren van het potentieel van onderzoek en innovatie in de blauwe economie voor de schepping van banen en groei ⁽¹⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 12 mei 2016 over de traceerbaarheid van visserij- en aquacultuurproducten in restaurants en de detailhandel ⁽¹⁶⁾,
- gezien het werkdocument van de Commissiediensten over de toepassing van de kaderrichtlijn water en de kaderrichtlijn mariene strategie ten aanzien van aquacultuur (SWD(2016)0178),
- gezien het document van de Commissie van 2015 getiteld "Overview report: Implementation of the rules on finfish aquaculture" (DG SANTE) 2015 – 7406 - MR),
- gezien de mededeling van de Commissie van 29 juni 2017 met als titel "Een Europees "één gezondheid"-actieplan tegen antimicrobiële resistentie (AMR)" (COM(2017)0339),
- gezien het economisch verslag over de aquacultuursector in de EU van 2016 door het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV),
- gezien het Eurobarometerslag over consumentengewoonten met betrekking tot visserij- en aquacultuurproducten in de EU (2017) en de aanvullende analyse door de Waarnemingspost voor de EU-markt voor visserij- en aquacultuurproducten (Eumofa),
- gezien het wetenschappelijk advies getiteld "Food from the Oceans" van de groep op hoog niveau van wetenschappelijk adviseurs van november 2017,
- gezien de Gedragscode van de FAO voor een verantwoorde visserij,
- gezien de Gezondheidscode voor waterdieren van de OIE,
- gezien de artikelen 42 en 43, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien zijn resolutie van 6 juli 2017 over de bevordering van cohesie en ontwikkeling in de ultraperifere gebieden van de EU: uitvoering van artikel 349 VWEU ⁽¹⁷⁾,

⁽¹¹⁾ PB C 21 E van 28.1.2010, blz. 11.

⁽¹²⁾ PB C 236 E van 12.8.2011, blz. 132.

⁽¹³⁾ PB C 351 E van 2.12.2011, blz. 119.

⁽¹⁴⁾ PB C 99 E van 3.4.2012, blz. 177.

⁽¹⁵⁾ PB C 316 van 22.9.2017, blz. 64.

⁽¹⁶⁾ PB C 76 van 28.2.2018, blz. 40.

⁽¹⁷⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0316.

Dinsdag 12 juni 2018

- gezien artikel 52 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie visserij en het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A8-0186/2018),
- A. overwegende dat de aquacultuur, inclusief de kweek van mariene en zoetwatervis, alsmede de kweek van schaaldieren, schelpdieren, zeewier en stekelhuidigen, een innoverende economische sector is die de snelst groeiende voedselproductieactiviteit is en potentieel een hoogtechnologische bedrijfstak die structurele investeringen en investeringen in onderzoek vereist, alsmede operationele en financiële planning op lange termijn;
- B. overwegende dat de visteelt- en de schelpdierensector een belangrijke en waardevolle rol spelen op het gebied van economie, werkgelegenheid, samenleving en milieu, door het verbeteren van de levenskwaliteit in de kustgebieden en de landinwaarts gelegen gebieden van de Unie en in de ultraperifere gebieden en door bij te dragen aan de voedings- en voedselzekerheid van de Europeanen; overwegende dat bepaalde factoren een negatief effect hebben op de aquacultuurproductie, onder andere milieu- en klimaatgerelateerde factoren, maar bovenal roofdieren; overwegende dat uit een aantal onderzoeken blijkt dat deze kwesties in verband met roofdieren een aanzienlijke impact hebben op de productie;
- C. overwegende dat in de mededeling van de Commissie "Strategische richtsnoeren voor de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur in de EU" vier prioriteiten worden benadrukt waaraan moet worden gewerkt om het potentieel van de aquacultuur in de EU te ontsluiten: administratieve procedures, coördinatie van de ruimtelijke ordening, concurrentievermogen, met name door de sector in contact te brengen met de wetenschap, en een gelijk speelveld;
- D. overwegende dat in deze mededeling ook wordt aangeraden dat de lidstaten nationale strategische meerjarenplannen voor de aquacultuur opstellen, met een analyse van de belangrijkste tekortkomingen en van de kwesties die moeten worden opgelost, evenals de bepaling van gezamenlijke doelstellingen en, indien mogelijk, de vaststelling van indicatoren om de vorderingen in de richting van de realisatie van deze doelstellingen te beoordelen;
- E. overwegende dat instandhouding van de lokale ecosystemen en bestanden een prioritaire hoofddoelstelling moet zijn, om de verplaatsing en teloorgang van de plaatselijke visserij en kweek te voorkomen;
- F. overwegende dat ondanks goede intenties en inspanningen de aquacultuur in de EU stagneert, in tegenstelling tot de toeneemende groei die is waar te nemen in andere delen van de wereld;
- G. overwegende dat de aquacultuurproductie in de EU volgens ramingen slechts 10 % van de binnenlandse vraag naar vis dekt en dat meer dan de helft van de vraag naar visserijproducten wordt gedekt door invoer uit derde landen;
- H. overwegende dat aquacultuur moet worden gezien als een vorm van landbouw, in het bijzonder in het geval van vijverkweek;
- I. overwegende dat de achterstand van de ultraperifere gebieden met betrekking tot de ontwikkeling van aquacultuur bijzonder significant is;
- J. overwegende dat het recente advies van de groep op hoog niveau van wetenschappelijk adviseurs over de aan deze groep door commissaris Vella voorgelegde vraag, namelijk: "Hoe kan meer voedsel en biomassa uit de oceaan worden verkregen zonder dat toekomstige generaties de voordelen ervan wordt ontnomen?", de volgende aanbevelingen bevat: een paradigma inzake voedsel uit de oceaan dat gebaseerd is op verantwoorde kweek opnemen in algemene communautaire en mondiale beleidsgeschiedenis op systeemniveau en de ontwikkeling van de maricultuur in Europa naar een hoger en meer strategisch niveau tillen door middel van een alomvattend, gezamenlijk beleidskader – dit omvat de uitgifte van richtsnoeren voor de opname van maricultuurvereisten in de tenuitvoerlegging van de EU-richtlijn van 2014 inzake mariene ruimtelijke ordening en uitbreiding van de technologische samenwerking naar maricultuur in het kader van partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij tussen de EU en zuidelijke partnerlanden;
- K. overwegende dat voor het opstarten of uitbreiden van een aquacultuurbedrijf in de EU verschillende vergunningen en machtigingen vereist zijn en dat de procedure voor het verkrijgen van deze officiële documenten niet op EU-niveau geharmoniseerd is en over het algemeen traag en complex is, en geen rechtszekerheid en economische voorspelbaarheid biedt; overwegende dat deze situatie de ontwikkeling van de sector dreigt te belemmeren en dat zij bedrijfsinvesteringen kan ontmoedigen en kan leiden tot buitensporige kosten voor de sector; naast indirecte ontmoediging van import uit derde landen;

Dinsdag 12 juni 2018

- L. overwegende dat de meest complexe procedures voor aquacultuuroperaties procedures zijn die verband houden met milieueisen (milieueffectbeoordelingen, strategische milieubeoordelingen en toezichtprocedures), maar dat, paradoxaal genoeg, de traagheid en de complexiteit van deze administratieve procedures niet altijd leiden tot bescherming van het milieu, en de oprichting van sociaal-economisch en ecologisch duurzame en kwalitatief hoogstaande aquacultuurbedrijven daarentegen soms zelfs bemoeilijken; overwegende dat er verschillen zijn tussen zoetwater- en mariene aquacultuur; overwegende dat de verschillen in de subsectoren van de aquacultuur vereisen dat verschillende praktijken worden gevolgd voor het beheren van bestanden, het voeden en het reproduceren; overwegende dat er voldoende rekening moet worden gehouden met deze verschillen bij de opstelling van regelgeving voor EU-aquacultuur, met name duurzame milieunormen;
- M. overwegende dat bureaucratische complexiteit en vertragingen, in het bijzonder met betrekking tot vergunningen en planning, staan voor passiviteit die onvermijdelijk leidt tot economische en sociale/arbeidskosten voor potentiële investeerders in de gebieden waar aquacultuurbedrijven gevestigd zijn, met bijzondere gevolgen op het gebied van werkgelegenheid voor vrouwen en jongeren;
- N. overwegende dat voor een adequate ruimtelijke ordening rekening moet worden gehouden met de verschillende behoeften van de diverse gebruikers, samen met de noodzaak om de natuur te beschermen, en dat inspanningen moeten worden geleverd om deze met elkaar te verzoenen; overwegende dat het niet voorhanden zijn van locaties, het ontbreken van een adequate ruimtelijke ordening en conflict met andere economische activiteiten een aanzienlijk effect hebben op de ontwikkeling van de aquacultuur in de EU in sommige regio's, aangezien de aquacultuursector wellicht minder zwaar weegt dan andere, "machtige" sectoren;
- O. overwegende dat ruimtelijke ordening een van de voorwaarden is voor de ontwikkeling van aquacultuur op lange termijn en het vereiste instrument om te zorgen voor geschikte locaties voor aquacultuur, rekening houdend met andere activiteiten in de gebieden in kwestie;
- P. overwegende dat de EU-milieuwetgeving gebaseerd is op richtlijnen (de richtlijn mariene strategie, de vogel- en habitatrichtlijn) en dat het dus wordt overgelaten aan de lidstaten en de lokale en regionale overheden om deze om te zetten en toe te passen, tot op zekere hoogte naar eigen inzicht; overwegende dat er bijgevolg geen uniforme toepassing is in de hele EU, hetgeen leidt tot rechtsonzekerheid voor ondernemingen en landbouwbedrijven en tot een gebrek aan voorspelbaarheid voor investeerders en zorgt voor een ongelijk speelveld;
- Q. overwegende dat volgens het wetenschappelijk advies "Food from the Oceans" de enige manier om op korte termijn significant meer voedsel en biomassa uit de oceanen te verkrijgen, het vangen van organismen is die zich onderaan de voedselketen bevinden, zoals macroalgen en tweekleppige schelpdieren;
- R. overwegende dat verschillende nationale en regionale wettelijke kaders voor aquacultuur kunnen leiden tot verschillende wettelijke vereisten voor bedrijven, zelfs wanneer deze actief zijn in hetzelfde zeebekken, hetgeen op zijn beurt de mededinging dreigt te verstoren;
- S. overwegende dat de voorbeelden van goede samenwerking op basis van convenanten en andere overeenkomsten tussen natuurbeschermers en de sector moeten worden verwelkomd; overwegende dat, hoewel de positieve voorbeelden van bijdragen door aquacultuur aan het behoud van een goede waterkwaliteit en goede aquatische ecosysteemdiensten moeten worden verwelkomd, het ook belangrijk is de negatieve gevolgen op te merken en te proberen te verminderen die aquacultuur kan hebben voor het plaatselijke milieu en de waterkwaliteit; moedigt daarom verdere innovatie en initiatieven aan om te zorgen voor een duurzame en winstgevende sector op lange termijn;
- T. overwegende dat de productie van tweekleppige schelpdieren en de kweek van macroalgen een evenwichtige toevoeging van voedingszouten in het milieu vereisen;
- U. overwegende dat, rekening houdend met het bovenstaande, deze soort zoetwaterviskwekerij ook te beschouwen is als een milieubeschermingsdienst die de kwaliteit en kwantiteit van het water beschermt, en meer erkenning en steun van de besluitvormers van de EU verdient dan momenteel het geval is;
- V. overwegende dat EU-producten moeten voldoen aan een reeks strenge regels en normen inzake het milieu, diergezondheid, dierenwelzijn en consumentenbescherming op het gebied van productieactiviteiten, diervoeder, welzijn, vervoer, verwerking en sociale en arbeidsvoorwaarden, die rechtstreekse gevolgen hebben voor de productiekosten; overwegende dat dit resulteert in een uitstekende kwaliteit en duurzame producten die duurder en bijgevolg vaak minder concurrerend kunnen zijn dan de geïmporteerde producten die met grote regelmaat op de EU-markt komen tegen lage prijzen als gevolg van praktijken die uit ecologisch, sociaal en arbeidsoogpunt onhoudbaar zijn en waarvan de productie gepaard is gegaan met slechte normen inzake dierenwelzijn en gezondheid;
- W. overwegende dat sommige aquacultuurbedrijven erg afhankelijk zijn van energiebronnen, hetgeen de kosten van aquacultuurproductie opdrijft;

Dinsdag 12 juni 2018

- X. overwegende dat de consumptie van vis – een levensmiddel dat proteïnen, vetzuren, vitaminen, mineralen en essentiële micro-nutriënten bevat die de menselijke gezondheid ten goede komen – moet worden verhoogd en overwegende dat de uitstekende kwaliteit van vis, schaal- en schelpdieren uit de EU een groot concurrentievoordeel voor de EU-aquacultuur moet vormen;
- Y. overwegende dat de mondiale visconsumptie gestaag toeneemt, parallel met de mondiale bevolkingstoename;
- Z. overwegende dat er bovendien niet altijd coherentie is tussen het handels-, het sociale en het milieubeleid van de EU: de EU verleent bijvoorbeeld de SAP- en SAP+-status (stelsel van algemene preferenties) aan kwetsbare ontwikkelingslanden, om ervoor te zorgen dat deze minder of geen rechten op de uitvoer naar de EU hoeven te betalen, zodat hun onmisbare toegang tot de EU-markt wordt gegeven en wordt bijgedragen tot hun groei; overwegende dat sommige van deze landen, bijvoorbeeld sommige Aziatische landen, tegelijk aquacultuurproducten produceren die niet voldoen aan de normen op het gebied van milieu, dierenwelzijn en gezondheid, alsmede de sociale en arbeidsnormen waaraan exploitanten uit de EU moeten voldoen en die in sommige gevallen in strijd zijn met de mensenrechten;
- AA. overwegende dat de EU ook sterk afhankelijk is van de invoer van visserijproducten uit derde landen voor voeders voor de aquacultuur en dat duurzame, alternatieve voeders tot nu toe onvoldoende zijn onderzocht en bevorderd;
- AB. overwegende dat de buitenlandse handel van de EU op het gebied van aquacultuur een tekort vertoont en dat er oneerlijke concurrentie is tussen ingevoerde aquacultuurproducten uit derde landen en producten uit de EU, ten koste van de voedselkwaliteit en de gezondheid van de consument;
- AC. overwegende dat aquacultuur in derde landen mogelijkheden biedt voor EU-investeringen;
- AD. overwegende dat de verschillen tussen de producten van de Europese aquacultuur in vergelijking met die van derde landen in termen van kwaliteit, ecologische voetafdruk, sociaal gedrag en respect voor het welzijn van dieren niet door Europese consumenten kunnen worden waargenomen als de informatie die zij over deze producten ontvangen onvoldoende of onjuist is (met name in verband met het land van herkomst, ontdooiing of de identificatie van soorten);
- AE. overwegende dat de EU-wetgeving inzake informatie over aquatische producten voor de consument duidelijk is en dat de controle hierop onder de verantwoordelijkheid valt van de autoriteiten van de lidstaten; overwegende dat evenwel algemeen bekend is dat deze cruciale informatie voor de consument niet daadwerkelijk wordt verstrekt, noch door vishandelaren, noch door restaurants; overwegende dat deze situatie van een ontoereikende tenuitvoerlegging het concurrentievermogen van de aquacultuur in de EU ondermijnt;
- AF. overwegende dat duurzame viskwekerij gebaseerd is op het houden van gezonde dieren en dat het hiervoor van essentieel belang is specifieke, innoverende diergeneeskundige instrumenten te ontwikkelen, in het bijzonder vaccins en antibiotica, die moeten worden gebruikt op een verantwoorde en beperkte wijze met waarborging van de gezondheid en het welzijn van dier en consument, alsmede van veilige en voedzame aquacultuurproducten, zonder nadelige gevolgen voor het milieu en in het wild levende soorten; overwegende dat in de EU-regelgeving inzake diergezondheid ook rekening moet worden gehouden met de bijzonderheden van aquacultuur en de specifieke kenmerken van vissoorten, wanneer het gaat om de behandeling van infecties en ziekten en de gevolgen voor de productkwaliteit;
- AG. overwegende dat in het Europees "één gezondheid"-actieplan tegen antimicrobiële resistentie (AMR) wordt opgemerkt dat immunisatie door vaccinatie een kosteneffectieve gezondheidsinterventie is in de strijd tegen antimicrobiële resistentie ⁽¹⁸⁾, hetgeen ook geldt voor aquacultuur;
- AH. overwegende dat het beeld dat de Europese samenleving en consument heeft van aquacultuur, per lidstaat verschilt, maar dat er in het algemeen duidelijk ruimte is voor verbetering;
- AI. overwegende dat, hoewel er altijd ruimte is voor verbetering aan de hand van betere praktijken, het slechte imago van deze activiteit niet altijd te wijten is aan echte problemen (milieu-, kwaliteits- en veiligheidsaspecten), maar aan de vooroordelen die consumenten van aquacultuur hebben; overwegende dat een aanzienlijk deel van deze situatie het gevolg is van de overtuiging dat de reële gevolgen van aquacultuur in sommige derde landen (ontwikkelingslanden) ook worden vastgesteld in de EU, hetgeen niet waar is;
- AJ. overwegende dat de sterk uiteenlopende praktijken met betrekking tot aquacultuur tot aanzienlijke verschillen leiden onder meer in productkwaliteit, milieugevolgen en hygiënische omstandigheden, hetgeen de consument vaak in onzekerheid laat over het resulterende product;
- AK. overwegende dat de slechte reputatie van aquacultuur invloed heeft op de governance ervan door overheidsdiensten (vergunningen, planning enz.), maar ook op de afzetvoorwaarden;

⁽¹⁸⁾ Europese Commissie (29 juni 2017), "A European One Health action plan against antimicrobial resistance (AMR)", blz. 10.

Dinsdag 12 juni 2018

- AL. overwegende dat moet worden gewezen op de mogelijkheden van aquacultuur in zoet water, aquacultuur op het vasteland met omsloten wateren, geïntegreerde multitrofe aquacultuur en recirculatiesystemen of aquaponics in stedelijke gebieden voor de verbetering van de voedselzekerheid en de ontwikkeling van plattelandsgebieden;
- AM. overwegende schaal- en schelpdieren en waterplanten zoals algen ook een belangrijke bron voor aquacultuur vormen;
- AN. overwegende dat voor onderzoek en innovatie een essentiële rol is weggelegd bij het ontsluiten van het potentieel van duurzame aquacultuur; overwegende dat de productie duurzaam kan worden verhoogd aan de hand van door innovatie gedreven groei, de regeneratie en zuivering van water, het gebruik van hernieuwbare energie en energie- en hulpbronnefficiëntie, terwijl de milieueffecten worden verminderd en milieudiensten worden geleverd;
- AO. overwegende dat gestandaardiseerde protocollen op EU-niveau van wetenschappelijke gegevens die het toezicht op en de verbetering van de beheer- en productiepraktijken en de gevolgen hiervan op milieu en gezondheid mogelijk maken, erg belangrijk zijn;
- AP. overwegende dat voorrang moet worden gegeven aan inheemse of endemische soorten om de effecten op het milieu te beperken en de aquacultuur duurzamer te maken;
- AQ. overwegende dat moeilijkheden om toegang te krijgen tot krediet en een aanzienlijke tijdsspanne tussen investeringen en de eerste verkoop (doorgaans drie jaar of meer) beleggers kunnen ontmoedigen;
- AR. overwegende dat de door banken en financiële instellingen geboden voorfinancieringsvoorwaarden steeds strenger worden;
- AS. overwegende dat de procedures, die in de meeste gevallen niet duidelijk genoeg zijn voor de gebruikers, en de overvloed aan documenten die moeten worden ingediend om financiering uit het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) te verkrijgen, ontmoedigend zijn voor de aanvrager; overwegende dat het bedrag van ongeveer 1 280 miljoen EUR dat in de huidige programmaperiode (2014-2020) ter beschikking is, niet toereikend is om de Europese aquacultuursector te ontwikkelen; overwegende dat het absorptiepercentage in de lidstaten tegelijk bijzonder laag is;
- AT. overwegende dat bij duurzame aquacultuur rekening moet worden gehouden met de potentiële effecten op wilde visbestanden en de waterkwaliteit, maar dat duurzame aquacultuur andersom ook gezonde visbestanden en een uitstekende waterkwaliteit nodig heeft;
- AU. overwegende dat de beschikbare gegevens wijzen op een toenemende kloof – naar schatting 8 miljoen ton – tussen de consumptie van vis, schaal- en schelpdieren in de EU en het door de visserij gerealiseerde vangstvolume; overwegende dat duurzame aquacultuur samen met duurzame visserij kan bijdragen tot het garanderen van voedsel- en voedingszekerheid op lange termijn, inclusief voedselvoorziening, alsmede tot groei en werkgelegenheid voor de burgers van de Unie en tot het voldoen van de toenemende wereldwijde vraag naar aquatische levensmiddelen, mits voor aquacultuuractiviteiten gebruik wordt gemaakt van duurzame voedselbronnen en milieuschade wordt voorkomen; overwegende dat zij op deze manier kan bijdragen tot de overkoepelende doelstelling de kloof te dichten tussen het verbruik en de productie van vis, schaaldieren en schelpdieren in de EU;
- AV. overwegende dat in de aquacultuur één kilogram laagwaardige vis kan worden omgezet in één kilogram hoogwaardige vis (bijvoorbeeld lodde in tarbot, waar de waarde toeneemt van 0,10 tot 7 EUR per kilogram);
- AW. overwegende dat jongeren minder geïnteresseerd zijn om te werken in de aquacultuursector of om erin te investeren of de sector te ontwikkelen, door slechte communicatie en een gebrek aan financiële vooruitzichten en stabiliteit, die aquacultuur onaantrekkelijk maken voor jongere generaties;
- AX. overwegende dat duurzame aquacultuur die in handen is van en beheerd wordt door de gemeenschap, sociaal-economische voordelen kan opleveren voor perifere kustgebieden en een positieve rol kan spelen in de blauwe economie;
- AY. overwegende dat zoetwateraquacultuur goed is voor 20 % van de prestaties van de sector in Europa als geheel en dat de steun van de EU deze verhouding moet weerspiegelen; overwegende dat het afwijkende karakter van zoetwateraquacultuur betekent dat zij speciale regelgeving en een apart hoofdstuk in de wetgeving betreffende het gemeenschappelijk visserijbeleid van de EU vereist;
- AZ. overwegende dat onderzoek en innovatie cruciaal zijn voor het realiseren van meer duurzaamheid en een groter concurrentievermogen van de aquacultuursector op de Europese markt;

Dinsdag 12 juni 2018

- BA. overwegende dat projecten op het gebied van zoetwateraquacultuur ook kunnen worden uitgevoerd met ex-postfinanciering en overwegende dat dit vaak onevenredige inspanningen vereist van investeerders, zodat viskwekers het vaak niet aandurven om projecten te starten; overwegende dat de omvang van de steun in de meeste gevallen ontoereikend is;

Ontsluiten van het potentieel van de aquacultuur in de EU

1. erkent de positieve effecten die duurzame aquacultuur, zowel de mariene als de zoetwatersector, kan hebben op de werkgelegenheid en de economie van de Unie in het algemeen, door de productiviteit en de levenskwaliteit in de kustgemeenschappen en landinwaarts gelegen gebieden te verbeteren; benadrukt het feit dat een impuls moet worden gegeven aan de ontwikkeling en diversificatie ervan en aan de innovatie in de sector, door het bevorderen van hogere productieniveaus van vis, schaaldieren, schelpdieren, algen en stekelhuidigen uit de aquacultuur en het concurrentievermogen van deze producten te verbeteren (om de communautaire aquacultuurproductie te verbeteren, zodat deze binnen vijf jaar ten minste het huidige mondiale groeicijfer van de aquacultuur bereikt, en om investeringen aan te moedigen in meer energie-efficiënte en zuinige apparaten) en door het vergroten van de consumptie ervan en de bijdrage ervan aan de voedsel- en voedingszekerheid voor EU-burgers; benadrukt het feit dat hierbij de goede werking van de mariene ecosystemen intact moet worden gelaten, om ervoor te zorgen dat kan worden voortgegaan met winstgevend aquacultuur, commerciële visserij en andere duurzame gebruiksdoelen van het mariene milieu;
2. is van mening dat de EU haar productie in de aquacultuursector moet opvoeren, met name om de druk op de natuurlijke visbestanden te verlichten; is van mening dat op vis gebaseerd voeder op duurzame wijze moet worden geproduceerd en niet ten koste mag gaan van de doelstellingen inzake maximale duurzame opbrengst in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid en dat de nutriëntenbelasting moet worden gecontroleerd; benadrukt het belang van samenwerking tussen onderzoekers, de aquacultuursector, voederproducenten, milieuorganisaties en overheidsdiensten; wijst erop dat in de EU-aquacultuur rekening moet worden gehouden met kwaliteit, duurzaamheid, voedselveiligheid, milieuaspecten en de gezondheid van mens en dier, en dat zij op dit gebied een model moet zijn; neemt met voldoening kennis van nieuwe initiatieven met aquacultuur op het land, met name in kwetsbare zeegebieden en EU-gebieden met gesloten wateren, en is van mening dat krachtigere maatregelen nodig zijn om van de aquacultuur een efficiëntere, economisch levensvatbaardere, meer maatschappelijk verantwoorde en milieuvriendelijkere sector te maken, waarbij wordt voldaan aan een groter deel van de Europese vraag naar vis en de afhankelijkheid van Europa van invoer wordt vermindert;
3. is verheugd over de mededeling van de Commissie getiteld "Strategische richtsnoeren voor de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur in de EU" en de aanwijzing daarin van de gebieden waarop inspanningen moeten worden gericht teneinde het potentieel van de aquacultuur in de EU te ontsluiten, zodat zij samen met duurzame visserij kan bijdragen tot de doelstelling de kloof te dichten tussen het verbruik en de productie van vis, schaaldieren en schelpdieren in de EU op een ecologisch, sociaal en economisch duurzame manier;
4. benadrukt dat zoetwateraquacultuur nog steeds een onvoldoende onderzochte mogelijkheid is om de voedselzekerheid te verbeteren en plattelandgebieden te ontwikkelen;
5. benadrukt dat duurzame groei moet berusten op: voorspelbaarheid van bedrijfsinvesteringen en rechtszekerheid, die tot stand kan worden gebracht door efficiëntere administratieve kaders, transparantere governance, duidelijke, homogene en vereenvoudigde criteria voor het verlenen van vergunningen in de hele EU, gemeenschappelijke procedures voor de aanpak van ziekten en toegang tot passende diergeneeskundige behandelingen die niet schadelijk zijn voor de gezondheid van mens en dier, effectieve ruimtelijke ordening, de beschikbaarheid van richtsnoeren, de uitwisseling van beste praktijken, steun van de adviesraad voor aquacultuur en toereikende financiële ondersteuning; wijst erop dat al deze factoren kunnen bijdragen tot duurzame groei;
6. verwelkomt de conclusies en aanbevelingen in het wetenschappelijk advies over "Food from the Oceans" van november 2017 betreffende de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van maritiem, visserij- en aquacultuurbeleid in de komende jaren om de hoeveelheid duurzaam voedsel afkomstig uit de oceanen te helpen verhogen;
7. roept de Commissie op om de sector te ondersteunen bij zijn inspanningen om zijn afhankelijkheid van wilde visbestanden voor de productie van visvoeder terug te dringen, onder meer door zeewier en andere algen meer te gebruiken;
8. roept de Commissie op de verdere ontwikkeling van de opkomende aquacultuur van zeewier aan te moedigen;
9. erkent het potentieel van aquacultuur om bij te dragen aan voedsel- en voedingszekerheid voor EU-burgers en de noodzaak van duurzame en gezonde voeding, klimaatvriendelijke, uit het oogpunt van het dierenwelzijn gunstige en ecologisch duurzame voedselsystemen, het circulaire karakter en hulpbronnenefficiënte gebruik van voedselsystemen, het stimuleren van innovatie en de empowerment van gemeenschappen;
10. herhaalt dat de ontwikkeling van de Europese aquacultuur moet worden gekoppeld aan de fundamentele en essentiële behoefte aan een zelfvoorzienende, veilige en duurzame productie van voedszaam voedsel en hoger op de wereldwijde agenda van de EU moet worden geplaatst;

Dinsdag 12 juni 2018

11. verzoekt de Commissie en lidstaten te investeren in onderzoek, studies en proefprojecten voor innoverende, toekomstgerichte, ecologisch verantwoorde aquacultuurpraktijken, waaronder geïntegreerde multitrofe aquacultuursystemen, aquaponics en recirculatie-aquacultuursystemen, die de impact van aquacultuurbedrijven op habitats, wildedierenpopulaties en de waterkwaliteit verminderen, en zo bijdragen tot een ecosysteemgerichte benadering;
12. verzoekt de Commissie een grondige analyse uit te voeren en te zorgen voor een goede follow-up met betrekking tot elk van de aanbevelingen van de groep op hoog niveau van wetenschappelijk adviseurs;
13. benadrukt dat in het kader van een duurzame Europese aquacultuur rekening moet worden gehouden met de kenmerken en uiteenlopende behoeften en uitdagingen van de verschillende typen aquacultuurproductie en maatregelen op maat moeten worden ontwikkeld waarbij ook rekening wordt gehouden met geografische verschillen en de mogelijke effecten van de klimaatverandering; verzoekt de Commissie daarom in het gemeenschappelijk visserijbeleid na 2020 afzonderlijke regels vast te stellen die aangepast zijn aan de kenmerken van elke subsector;
14. wijst op het potentieel van zoetwateraquacultuur en aquacultuur op het vasteland met omsloten wateren, geïntegreerde multitrofe aquacultuur en recirculatiesystemen of aquaponics in stedelijke gebieden; benadrukt dat zoetwateraquacultuur nog steeds een onvoldoende onderzochte mogelijkheid is om de voedselzekerheid te verbeteren en plattelandsgebieden te ontwikkelen, maar dat zij een belangrijke sociale rol speelt, door werkgelegenheid op het platteland te verschaffen in de armste gebieden, evenals door een ecologische rol te spelen bij het onderhouden van waardevolle wetlands en door een breed scala aan ecosystemendiensten aan te bieden, die veel verder gaan dan de economische waarde ervan;
15. benadrukt het feit dat het belangrijk is coördinatie-instrumenten, onderzoeksgroepen en EU-acties te starten om de situaties te identificeren waar de schelpdierproductie bijzonder bedreigd wordt door het agressieve optreden van goudbrasem (*Sparus aurata*) en om te zoeken naar duurzame, milieuvriendelijke oplossingen;
16. erkent het potentieel van aquacultuur en de bijbehorende verwerking en export van visproducten als een binnenlandse sector die werkgelegenheid en economische voordelen brengt, met name voor afgelegen kust- en eilandgemeenschappen;
17. wijst erop dat het belangrijk is dat de kaderrichtlijn water en de kaderrichtlijn mariene strategie bescherming bieden voor de productiezones van schelpdieren, als vastgesteld in de intussen ingetrokken richtlijn schelpdieren;
18. wijst erop dat in een omgeving waar macroalgen of tweekleppige schelpdieren moeten worden geproduceerd, bij de vermindering van de toevoeging van voedingsstoffen om een goede milieutoestand te realiseren, rekening moet worden gehouden met de natuurlijke afbraakcapaciteit van de geproduceerde of gekweekte dieren;

Vereenvoudiging van administratieve procedures

19. onderstreept de cruciale rol van de lokale en regionale overheden in de EU bij de ontwikkeling van de aquacultuur, ook bij de uitvoering van de strategische meerjarenplannen die de lidstaten hebben opgesteld;
20. benadrukt dat de duurzame groei van de aquacultuur moet berusten op voorspelbaarheid van bedrijfsinvesteringen en rechtszekerheid, die met name het volgende vereist:
 - (a) vereenvoudiging en versnelling van administratieve procedures – minder administratieve rompslomp – op EU-, nationaal en regionaal niveau, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van informatie- en communicatietechnologie en er tegelijkertijd voor wordt gezorgd dat het mariene milieu niet verder wordt aangetast;
 - (b) meer transparantie en een goede planning;
 - (c) een betere coördinatie met betrekking tot de gedeelde bevoegdheden van de EU, de lidstaten en, in voorkomend geval, regionale en lokale overheden;
 - (d) snelle, duidelijke en transparante vergunningsprocedures met beperkte termijnen voor overeenstemming, om investeerders niet te ontmoedigen;
 - (e) nauwlettend toezicht door de Commissie op de nationale strategische meerjarenplannen van de lidstaten;

Dinsdag 12 juni 2018

- (f) richtsnoeren van de Commissie voor nationale strategische plannen voor een uniforme toepassing van de EU-wetgeving (hoofdzakelijk milieuwetgeving en voor het waarborgen van de gezondheid, en om ervoor te zorgen dat noch de ecosystemen, noch de visserijactiviteiten schade wordt berokkend);
- (g) een gecoördineerd wettelijk kader voor verschillende regio's en lidstaten die dezelfde wateren delen om eerlijke concurrentie en een efficiënt milieubeleid te garanderen;
- (h) nauwe samenwerking tussen de Commissie en de bevoegde autoriteiten (nationale, maar ook lokale en regionale) bij de uitvoering van de EU-wetgeving (vooral inzake sanitaire vereisten en milieu) en ondersteuning van de coördinatie van nationale of regionale wetgeving waar nodig;
- (i) mechanismen om informatie en beste praktijken tussen lidstaten uit te wisselen via een open methode voor de coördinatie van nationale maatregelen betreffende zekerheid van het bedrijfsklimaat, toegang tot de wateren en de ruimte van de Unie en vereenvoudiging van de vergunningsprocedures;
- (j) toereikende openbare financiële steun op EU- en nationaal niveau voor duurzame en verantwoorde aquacultuurproductie, -innovatie en -ontwikkeling;
- (k) betere integratie van de aquacultuur- en visserijperspectieven in de handelsovereenkomsten van de Unie;

21. pleit er met betrekking tot het administratieve systeem voor om zo spoedig mogelijk één loket op te richten dat alle bevoegdheden voor zijn rekening neemt en uitvoert, zodat documenten kunnen worden ingediend bij één administratieve instantie; is van mening dat dit de relatie tussen de eindgebruiker en de verschillende bestuursniveaus zou verbeteren;

22. stelt de invoering voor van een vereenvoudigde of spoedregeling voor de verlening van vergunningen, waarbij de bevoegde overheid een voorlopig certificaat verstrekt waardoor ondernemers die aan vooraf bepaalde criteria voldoen, hun activiteiten kunnen starten; wijst erop dat deze criteria gebaseerd kunnen zijn op de antecedenten van de aanvrager, het feit dat deze een aquacultuurproject heeft ingediend dat baanbrekend is uit het oogpunt van innovatie en/of duurzaamheid of de instelling van erfdiensbaarheidszones voor aquacultuur, waarbij van tevoren wordt aangegeven welke gebruiksvormen met aquacultuur onverenigbaar zijn;

Gelijkheid in de interacties met andere sectoren

23. onderstreept dat bij een passende ruimtelijke ordening rekening moet worden gehouden met alle sectoren (holistische benadering), duurzaamheidsvraagstukken en voedselzekerheid, zonder begunstiging van machtige economische sectoren ten nadele van aquacultuur; benadrukt dat ruimtelijke ordening niet noodzakelijk een opdeling van activiteiten in bepaalde gebieden moet inhouden, maar veeleer een evenwichtige verenigbaarheid van de activiteiten, en dat dit voordelen kan opleveren voor iedereen;

24. stelt voor een actievere en prominentere rol en betrokkenheid te ondersteunen van aquacultuurorganisaties en plaatselijke actiegroepen voor de visserij (FLAG's) in het besluitvormingsproces, door middel van regionalisering, om de beste aanpak te garanderen voor elke specifieke regio;

25. wijst erop dat terdege rekening moet worden gehouden met de belangen van de aquacultuursector en dat de sector eerlijk moet worden behandeld bij interacties met andere sectoren, bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening;

26. spoort de Commissie en de lidstaten aan om kaarten voor ruimtelijke ordening op te stellen, teneinde gebieden te identificeren waar aquacultuur en andere activiteiten eventueel naast elkaar kunnen bestaan;

27. wijst erop dat ruimtelijke ordening en de vergunningsvoorwaarden de meest waarschijnlijke redenen zijn voor de onwil van andere, belangrijke of machtige sectoren om ruimte te delen;

28. wijst erop dat om een gelijk speelveld te garanderen voor de toegang tot mariene hulpbronnen, de voor aquacultuur vereiste beoordelingen van het sociaal-economische en het milieueffect ook voorgeschreven moeten zijn voor alle sectoren die met aquacultuur concurreren, zoals toerisme of de winning van grondstoffen;

29. dringt bij de lidstaten en de nationale autoriteiten aan op de naleving van de Uniewetgeving betreffende wateren en de regeneratie en zuivering van verontreinigde gebieden;

30. benadrukt het feit dat de wetgeving moet worden vastgesteld na raadpleging, op voet van gelijkheid, van alle betrokkenen;

Dinsdag 12 juni 2018

Aanpassing van de wetgeving aan de behoeften van de aquacultuur

31. benadrukt dat ecologische duurzaamheid hand in hand moet gaan met sociale en economische duurzaamheid (duurzaamheid heeft drie dimensies), en dat de nodige aandacht moet worden besteed aan de huidige en potentiële bijdrage van de aquacultuur aan de voedselzekerheid in de Unie;
32. verwelkomt de beste praktijken en voorbeelden van goede samenwerking in de sector op basis van convenanten en overige overeenkomsten tussen natuurbeschermers en de sector in onder meer Natura 2000-gebieden; is verheugd over de vele voorbeelden van bijdragen door de aquacultuur aan het behoud van een goede waterkwaliteit; erkent de door de sector geleverde aquatische ecosystemendiensten en roept op tot stimulansen ter versterking ervan; benadrukt dat de invoering van verdere juridische complicaties met betrekking tot aquacultuur onwenselijk is uit het oogpunt van duurzaamheid en sociaal-economische ontwikkeling;
33. benadrukt dat de EU-wetgeving beter aangepast moet zijn aan de realiteit, de specifieke kenmerken en de behoeften van de aquacultuur in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid en in samenhang met onder meer de EU-milieuwetgeving, in overeenstemming met het doel om een goede milieutoestand van alle mariene wateren te bereiken tegen 2020, en rekening houdend met het belang van werkgelegenheid voor vrouwen en jongeren in de sector;
34. benadrukt dat waar de uitvoering van Uniewetgeving problematisch of inconsistent is, er richtsnoeren over de interpretatie ervan en beste praktijken moeten worden verstrekt;
35. herhaalt dat de sector meer bij de besluitvorming moet worden betrokken;
36. spoort de Commissie ertoe aan de beperkte bijdrage van de aquacultuurproductie aan de binnenlandse vraag naar vis (naar schatting rond 10 %) te verbeteren en de situatie om te keren dat aan meer dan de helft van de vraag naar vis in de Unie wordt voldaan met ingevoerde producten;

Het concurrentievermogen van de aquacultuur van de EU zowel binnen als buiten onze grenzen versterken

37. roept ertoe op dat ingevoerde aquacultuurproducten moeten voldoen aan dezelfde milieu-, voedselveiligheids-, sociale en arbeidsnormen en dezelfde verplichtingen inzake eerbiediging van de mensenrechten die gelden voor exploitanten uit de EU en betreurt het feit dat er nog steeds geen gelijk speelveld is op dit gebied en dat gevaarlijke verstoringen van de mededinging een groot probleem vormen voor bedrijven in de EU;
38. wijst op de huidige situatie van Europese vijverkwekers, die worstelen met aanzienlijke verliezen in hun hele bestand, als gevolg van roofdieren als de otter, de reiger en de aalscholver; onderstreept dat deze roofdieren ook de kuit doden van de snoekbaars en de karper en als gevolg hiervan de kweek en voortplanting van zoetwatervissen aanzienlijk beperken; roept de lidstaten daarom op de bestaande uitzonderingen toe te passen in het geval van reigers en aalscholers en verzoekt de Commissie een evaluatie uit te voeren van de instandhoudingsstatus van de otter en indien nodig de verwijdering en controle van deze roofdieren toe te staan;
39. dringt aan op meer en betere controles van de oorsprong en aan de grenzen bij ingevoerde producten en, binnen de Unie, op maatregelen ter bestrijding van illegale en clandestiene aquacultuurpraktijken die de binnenlandse ontwikkeling van de sector treffen;
40. wijst erop dat de EU haar duurzaamheidsnormen en deskundigheid moet exporteren; acht dit vooral relevant in het geval van naburige regio's die soorten produceren die vergelijkbaar zijn met de soorten die worden geproduceerd in de EU, met name derde landen waarmee de EU dezelfde wateren deelt;
41. roept de Commissie op om ervoor te zorgen dat in het kader van handelsovereenkomsten met derde partnerlanden preferentiële markttoegang afhankelijk wordt gesteld van de naleving van duurzaamheids- en dierenwelzijnsnormen die gelijkwaardig zijn aan degene die gelden in de EU;

Dinsdag 12 juni 2018

42. dringt er bij de Commissie op aan in het kader van het EU-beleid inzake samenwerking met ontwikkelingslanden steun- en opleidingsmaatregelen te bevorderen om duurzame aquacultuur te helpen stimuleren en de aquacultuurproducenten in deze landen meer bewust te maken van een beleid inzake kwaliteit en strengere productienormen, met name met betrekking tot milieu, hygiëne en sociale normen;

43. dringt erop aan dat stappen worden ondernomen om EU-investeringen in aquacultuurprojecten in derde landen aan te moedigen;

44. verzoekt de Commissie om te blijven verzekeren dat de EU-regels voor invoer worden nageleefd, ook wat landbouwprocedures betreft die voldoen aan de milieu-, hygiëne- en sociale normen in uitvoerende derde landen, zodat internationaal een gelijk speelveld kan worden ingevoerd; is tegelijk van mening dat de resultaten van de controle van de aquacultuurprocessen in derde landen een doorslaggevende rol moeten spelen voor de hernieuwing van uitvoervergunningen voor producten naar de EU;

45. verzoekt de Commissie de gevolgen van de brexit op het gebied van aquacultuur te beoordelen;

Betere consumentenvoorlichting

46. dringt aan op een volledige en onverkorte tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving inzake etikettering en consumentenvoorlichting, zowel in vismijnen als in de horeca; acht dit van belang voor alle visserijproducten (en niet alleen aquacultuurproducten), zowel ingevoerde als door de EU geproduceerde; is van mening dat de controleverordening hiertoe moet worden aangepast en versterkt;

47. vraagt de invoering van een specifiek etiket voor de erkenning van producten uit de duurzame EU-aquacultuur en wijst erop dat transparantie voor consumenten ook nodig is voor aquacultuurproducten die worden ingevoerd uit derde landen, door een verbetering van de traceerbaarheid;

Het dierenwelzijn garanderen

48. is van mening dat de strategie voor de slacht voorstellen moet omvatten om te zorgen voor processen voor de ontwikkeling van doeltreffende parameters voor humane methoden om vis te doden, in overeenstemming met de OIE- en EFSA-richtsnoeren, en ervoor te zorgen dat de uitrusting die wordt gebruikt voor de slacht van vis, werkt conform deze parameters en dat een doeltreffende humane slacht van kweekvis wordt uitgevoerd, beoordeeld, geëvalueerd en gecertificeerd in de hele EU;

Beschikbaarheid van diergeneesmiddelen

49. wijst erop dat de Europese wetgeving op het gebied van diergeneeskunde beter aangepast moet zijn aan de realiteit en behoeften van de aquacultuur, rekening houdend met de verschillende soorten en de exploitatieverschillen;

50. benadrukt dat een echte gemeenschappelijke EU-markt vereist is voor vaccins en andere diergeneeskundige producten die de gezondheid van mens en dier beschermen, met name voor minder gangbare soorten;

51. wijst erop dat de relatief hogere kosten van diagnose, antimicrobiële alternatieven en vaccinatie in vergelijking met algemeen gebruikte antibiotica helaas een belemmering vormen voor het realiseren van een groter vaccinagebruik en een hogere vaccinatiegraad, overeenkomstig de ambitie van het actieplan⁽¹⁹⁾; verwelkomt dat de Commissie in het actieplan stimulansen aankondigt om het gebruik van diagnostiek, antimicrobiële alternatieven en vaccins te bevorderen⁽²⁰⁾;

52. dringt er bij de Commissie op aan de verplichting in te voeren om informatie over het gebruik van vaccins en antibiotica in de aquacultuur te verstrekken, gezien de mogelijke risico's voor de menselijke gezondheid en het ecosysteem;

53. is van mening dat de Commissie en de lidstaten concrete prikkels en maatregelen, inclusief een verbeterde uitvoering of, indien nodig, wijziging van Richtlijn 2006/88/EG, moeten ontwikkelen om een geïntegreerde aanpak voor de hele keten van AMR te bevorderen en het gebruik van antimicrobiële alternatieven, diagnostiek en vaccins in de aquacultuur te verhogen en zodoende zowel de preventie, bestrijding en uitroeiing van ziekten en antibioticaresistentie bij waterdieren kosteneffectief te bevorderen als de overleving, groei en productie-efficiëntie van waterdieren te maximaliseren;

54. onderstreept dat wetenschappelijk onderzoek moet worden gestimuleerd in de Europese en nationale programma's voor schelpdieren en de gezondheid van vissen en dat de ontwikkeling moet worden bevorderd van nieuwe diergeneeskundige producten voor aquatische soorten;

55. merkt in verband hiermee op dat resistentie tegen antibiotica een zeer ernstig probleem wordt zowel in de menselijke als in de dierlijke geneeskunde en verzoekt de Commissie het gebruik van antibiotica te beperken tot situaties met een risico op een epidemie in de aquacultuurvoorziening en niet louter als preventieve maatregel, en verzoekt haar de impact ervan te beoordelen met betrekking tot het risico dat de resistentie wordt overgedragen op consumenten;

⁽¹⁹⁾ "Een Europees "één gezondheid"-actieplan tegen antimicrobiële resistentie (AMR)", blz. 15.

⁽²⁰⁾ Ibid., blz. 12.

Dinsdag 12 juni 2018

Betere promotiecampagnes en communicatie

56. wijst erop dat betere promotiecampagnes en communicatie op EU-niveau over de voordelen van de aquacultuur en van visconsumptie nodig zijn;
57. verzoekt de Commissie krachtige en langlopende algemene EU-campagnes te bevorderen waarin de duurzaamheidsverdienste van EU-aquacultuurproducten wordt uiteengezet, met focus op de strenge normen op het gebied van kwaliteit, dierenwelzijn en milieu in vergelijking met de producten die worden ingevoerd uit derde landen, zoals met het label "Gekweekt in de EU";
58. onderstreept het feit dat promotiecampagnes moeten worden aangemoedigd en gefinancierd voor regionale kwaliteitsregelingen, overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1151/2012, zoals beschermde oorsprongsbenamingen; verzoekt de Commissie in samenwerking met de lidstaten een informatiecampagne in de hele EU te starten voor consumenten en bedrijven over aquacultuur in het algemeen en de verschillen tussen de strenge, allesomvattende normen op de Europese markt en de soepelere normen die gelden voor ingevoerde producten uit derde landen in het bijzonder, met bijzondere nadruk op de problemen voor de voedselveiligheid en de volksgezondheid die worden veroorzaakt door de insleep in de Unie van bijzonder resistente micro-organismen (BRMO) en AMR; benadrukt de waarde van de EU-wetgeving inzake het welzijn van kweekvis tijdens de kweek, het vervoer en de slacht om te voldoen aan de verwachtingen van consumenten en voor het onderstrepen van de productkwaliteit die wordt gegarandeerd door de EU-normen, in vergelijking met producten die worden ingevoerd uit derde landen;
59. roept de Commissie ertoe op een passend bedrag binnen de reclamebegroting van de EU te reserveren voor reclame voor vis en andere visserij- en aquacultuurproducten; is van oordeel dat een grootscheepse marketingcampagne moet worden gestart in alle lidstaten, op basis van gemeenschappelijke beginselen, in de vorm van een collectieve maatregel, met een ondersteuning van 80-100 %, om het bewustzijn en de aanvaarding van aquacultuurproducten in de EU te vergroten;
60. steunt de aquacultuur-FLAG's van het Farnet-netwerk bij de promotie van hun activiteiten op lokaal, nationaal en Europees niveau;

Bevordering van onderzoek en innovatie

61. wijst erop dat het EFMZV, dat 1,2 miljard EUR toekent voor de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur in de EU, en andere financieringsbronnen, zoals Horizon 2020, een gelegenheid tot innovatie bieden;
62. wijst op het belang van FLAG's, die in bepaalde gebieden bijdragen aan de ontwikkeling van de visserij en de aquacultuur door de plaatselijke visbestanden te versterken en innovatie en diversificatie in de visserij en de aquacultuur aan te moedigen;
63. verzoekt de Commissie om steun te verlenen aan onderzoek naar en de bestrijding van het oester-herpesvirus;
64. is bezorgd over de gevolgen van sommige invasieve uitheemse soorten voor de Europese aquacultuur; benadrukt het belang van een wetenschappelijk gefundeerde, doeltreffende en proportionele uitvoering van Verordening (EU) nr. 1143/2014 inzake de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten (IUS) om zowel de Europese aquacultuur als de inheemse soorten en ecosystemen te beschermen; verzoekt de Commissie en de lidstaten onderzoek en innovatie op het gebied van de bestrijding van de meest problematische IUS te steunen;
65. verzoekt de Commissie en lidstaten met klem steun te verlenen aan de bestrijding van de Japanse oesterboorder;
66. benadrukt dat Horizon 2020 en het negende kaderprogramma (KP9) ondersteuning moeten blijven bieden aan onderzoeksactiviteiten op het gebied van aquacultuur die het concurrentievermogen van de sector ten goede komen en betrekking hebben op de kwesties die aan bod zijn gekomen tijdens de conferentie van de Commissie van 2016, "FOOD 2030", en in het advies van de groep op hoog niveau van wetenschappelijk adviseurs, "Food from the Oceans";
67. is van mening dat de Commissie het Europees technologie- en innovatieplatform voor de aquacultuur (EATIP) en de adviesraad voor aquacultuur moet raadplegen over de onderwerpen die bij wijze van prioriteit moeten worden opgenomen in de nationale strategische plannen;
68. dringt aan op investeringen in onderzoek, studies en proefprojecten met betrekking tot ecosysteemgebaseerde aquacultuurpraktijken, in het bijzonder in afgelegen regio's en regio's met demografische handicaps;
69. wijst erop dat de samenwerking moet worden versterkt tussen enerzijds de wetenschappelijke gemeenschap en anderzijds aquacultuurproducenten en andere betrokkenen, hoger en lager in de keten ten opzichte van de producenten;

Dinsdag 12 juni 2018

70. vraagt dat op basis van de beste wetenschappelijke aanbevelingen gestandaardiseerde protocollen op EU-niveau worden opgesteld voor de verzameling van gegevens ter controle en verbetering van de praktijken in de aquacultuur op het gebied van beheer en productie, en van de sociale, gezondheids-, economische en milieugevolgen van deze praktijken, zowel voor mariene als voor zoetwaterviskwekerijen;

71. verzoekt de Commissie en de lidstaten innoverende, milieuvriendelijke technologieën in de aquacultuur te bevorderen, zoals aquaponics, om voedsel te produceren op duurzame, hulpbronnefficiënte wijze en nadelige effecten op het milieu te voorkomen;

72. verzoekt de Commissie het onderzoek aan te moedigen naar mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van zeevieraquacultuur, een sector met ecologische en economische waarde waar sociale en ecologische duurzaamheid naar behoren in acht wordt genomen;

Scholing en werkgelegenheid stimuleren

73. verzoekt de lidstaten, waar nuttig met ondersteuning van de Commissie, passende beroepsopleiding op het gebied van aquacultuur te garanderen en neemt kennis van de mogelijkheid beroepsvisserij om te scholen in alternatieve methoden voor het beheer van het aquatisch milieu, hetgeen ook helpt banen te creëren voor vrouwen en jongeren in plattelandsgedebieden, in kuststreken, in ultraperifere gebieden, op eilanden en, in het algemeen, in regio's die in hoge mate van visserij en aquacultuur afhankelijk zijn;

De duurzaamheid van de aquacultuursector in de EU verbeteren

74. benadrukt het feit dat vrouwen een belangrijke rol in de aquacultuursector spelen en dat de wetgeving aan deze werkelijkheid moet worden aangepast en onderstreept het feit dat naar behoren rekening moet worden gehouden met de andere activiteiten, die met aquacultuur verbonden zijn, bijvoorbeeld die van visnetwevers en verpakkers;

75. stelt vast dat innoverende systemen om vissen zo veel mogelijk te kweken in overeenstemming met het ecosysteem, met natuurlijke voeders, tot nu toe niet voldoende aanwezig zijn op de Europese markt; vraagt de randvoorwaarden voor deze systemen te verbeteren;

76. is van mening dat investeringen nodig zijn om het potentieel van de aquacultuursector te benutten en de duurzaamheid ervan te waarborgen, voor de bescherming van het milieu en voor de levering van publieke goederen, en dringt daarom aan op een verhoging van de financiering voor projecten op het gebied van onderzoek, innovatie en kwaliteitsgerichte, duurzame productie; verzoekt de Commissie en de lidstaten de bureaucratische lasten voor de aquacultuursector, met inbegrip van vijverkwekers, verder te vereenvoudigen en te verminderen;

77. benadrukt dat het aanmoedigen van samenwerking tussen onderzoek en innovatie in de aquacultuursector en specifieke universiteitsprogramma's tot nieuwe ideeën zal leiden en de interesse in deze economische sector zal stimuleren;

Zorgen voor toereikende financiering uit het EFMZV en andere structuurfondsen

78. is verheugd over de bevordering van een duurzame en concurrerende aquacultuur als een van de prioriteiten van het EFMZV; spreekt echter zijn bezorgdheid uit over het feit dat op grond van de conclusies van de in 2014 gepubliceerde studie door de Europese Rekenkamer, de voorganger van het EFMZV, het Europees Visserijfonds (EVF), de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur niet doeltreffend heeft ondersteund; merkt op dat de steunmaatregelen op Europees niveau volgens de beoordeling niet goed waren ontworpen, dat er geen behoorlijk toezicht op is uitgeoefend en dat zij geen voldoende duidelijk kader voor de ontwikkeling van de aquacultuur boden; merkt voorts op dat de steunmaatregelen op nationaal niveau niet naar behoren waren ontworpen en niet naar behoren zijn toegepast, dat de nationale strategische plannen en de bijbehorende operationele programma's geen voldoende duidelijke basis boden voor de bevordering van de aquacultuur en dat de situatie niet echt is verbeterd door de steun uit het EFMZV;

79. wijst erop dat onderwijs en goede communicatie jongeren in de richting van deze sector zullen bewegen, de toekomst en het concurrentievermogen van de sector zullen veiligstellen en nieuwe technologie en innovatie zullen inbrengen voor de ontwikkeling ervan;

80. roept de Commissie, het Parlement en de Raad op om de steun voor investeringen in zoetwateraquacultuur tot 75 % te verhogen in het visserijbeleid na 2020 om de wil om te investeren aan te wakkeren en viskwekers de hoognodige hulp te bieden; spoort daarnaast de Commissie aan om samen met de Europese Investeringsbank op EU-niveau een ondersteuningsmechanisme met rentetarieven vast te stellen om in de aquacultuur te investeren en liquide activa te financieren;

Dinsdag 12 juni 2018

81. stelt ook voor om de EU-steun in de toekomst te verhogen voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie op het gebied van aquacultuur, met bijzondere nadruk op gebieden die van invloed zijn op de economische duurzaamheid en het internationale concurrentievermogen, zoals energie- en hulpbronnefficiëntie, financiering van de ontwikkeling van biologische materialen, terugdringing van de druk op het milieu, verlening van hoogwaardige milieudiensten enz.;
82. merkt op dat door de vertraging bij de goedkeuring van de EFMZV-verordening en de operationele programma's van de lidstaten, de exploitanten pas ten vroegste eind 2016 pas hebben kunnen gebruikmaken van de middelen uit het EFMZV, een vertraging met bijna drie jaar;
83. pleit voor een vereenvoudiging van de procedure en de documenten die moeten worden ingediend om financiering uit het EFMZV te verkrijgen;
84. vraagt om alle regelingen die de bevordering van de aquacultuur, ook via andere financieringsinstrumenten van de EU (zoals het EFRO), in de weg staan, op subsidie-georiënteerde wijze te toetsen;
85. roept de Commissie op om verder inspanningen te leveren en de benodigde aanvullende hulp te bieden om gebruikers van het EFMZV toegang te geven tot financiering;
86. benadrukt dat meer steun nodig is voor de producenten- en sectoroverschrijdende organisaties zodat zij pijlers van de GMO kunnen worden;

Harmonieuze symbiose met de visserij

87. wijst erop dat er geen sprake van antagonisme hoeft te zijn tussen de visserij en de aquacultuur en dat beide sectoren perfect verenigbaar kunnen zijn en elkaar perfect kunnen aanvullen, met name in kustgebieden of eilanden die sterk afhankelijk zijn van deze activiteiten en waar ambachtelijke visserij wordt beoefend; vraagt daarom dat offshore-aquacultuurfaciliteiten verder worden ontwikkeld;
88. benadrukt dat de mariene aquacultuur compatibel is met en complementair is aan de kustvisserij in de ultraperifere gebieden, en verzoekt de Commissie de ontwikkeling te ondersteunen van kweektechnieken en technieken voor soortenselectie in de warme wateren van de tropische en subtropische zones; verzoekt de Commissie de aandacht te vestigen op de rol van vrouwen in de niet-industriële kustvisserij en alle daarmee samenhangende activiteiten;
89. verzoekt de Commissie om meer financiering toe te kennen aan milieubewuste aquacultuurproductiemethoden, zoals gesloten inperkingssystemen voor aquacultuur op zee en recirculatie-aquacultuursystemen op het land, om de negatieve effecten van aquacultuur op habitats, wilde visbestanden en de waterkwaliteit te verminderen;
90. herhaalt de standpunten die het al heeft ingenomen in zijn resolutie over het opstellen van een Europees beheersplan voor aalscholvers, en herinnert eraan dat het terugdringen van de door aalscholvers en andere roofvogels veroorzaakte schade aan de aquacultuurbedrijven een belangrijke factor is in de productiekosten en daarmee voor de levensvatbaarheid en de concurrentiepositie van de sector; roept de lidstaten op om de bestaande uitzonderingen toe te passen in het geval van reigers en aalscholvers en verzoekt de Commissie een evaluatie uit te voeren van de instandhoudingsstatus van de otter;
91. verzoekt de Commissie om samen met de lidstaten maatregelen te nemen om de aalscholverbstanden met alle mogelijke middelen drastisch te verminderen om enerzijds de instandhouding van het aalscholverbstand te garanderen en anderzijds elke bedreiging voor andere soorten en schade aan de betrokken aquacultuurtakken te voorkomen;

o

o o

92. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0254

Cohesiebeleid en de circulaire economie

Resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over cohesiebeleid en de circulaire economie (2017/2211(INI))

(2020/C 28/04)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name artikel 3, en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met name de artikelen 4, 11, 174 tot en met 178, 191 en 349,
- gezien de Overeenkomst van Parijs, besluit 1/CP.21 en de 21e conferentie van de partijen (COP21) bij het UNFCCC, en de 11e conferentie van de partijen waarin de partijen bij het Protocol van Kyoto bijeenkomen (CMP11), die van 30 november t/m 11 december 2015 in Parijs, Frankrijk, hebben plaatsgevonden,
- gezien artikel 7, lid 2, en artikel 11, lid 2, van de Overeenkomst van Parijs, waarin wordt gewezen op de lokale, subnationale en regionale dimensies van klimaatverandering en klimaatactie,
- gezien de VN-doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling, en met name doelstelling 7: "Zorgen voor toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen" en doelstelling 11: "Steden inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken",
- gezien Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad ⁽¹⁾ (hierna: "de verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen" genoemd),
- gezien Verordening (EU) nr. 1301/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en specifieke bepalingen met betrekking tot de doelstelling "Investeren in groei en werkgelegenheid", en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1080/2006 ⁽²⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1304/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende het Europees Sociaal Fonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1081/2006 van de Raad ⁽³⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1299/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende specifieke bepalingen voor steun uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling ter verwezenlijking van de doelstelling "Europese territoriale samenwerking" ⁽⁴⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1302/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1082/2006 betreffende een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS), wat de verduidelijking, vereenvoudiging en verbetering van de oprichting en werking van dergelijke groeperingen betreft ⁽⁵⁾,
- gezien Verordening (EU) nr. 1300/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake het Cohesiefonds en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1084/2006 ⁽⁶⁾ van de Raad,
- gezien Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 320.

⁽²⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 289.

⁽³⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 470.

⁽⁴⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 259.

⁽⁵⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 303.

⁽⁶⁾ PBL 347 van 20.12.2013, blz. 281.

⁽⁷⁾ PBL 298 van 26.10.2012, blz. 1.

Woensdag 13 juni 2018

- gezien de mededeling van de Commissie van 16 januari 2018 over een monitoringkader voor de circulaire economie (COM(2018)0029),
- gezien de mededeling van de Commissie van 26 januari 2017 getiteld "De rol van energiewinning uit afval in de circulaire economie" (COM(2017)0034),
- gezien het verslag van de Commissie van 26 januari 2017 inzake de uitvoering van het actieplan voor de circulaire economie (COM(2017)0033),
- gezien de mededeling van de Commissie van 14 december 2015 getiteld "Investeren in banen en groei – naar een optimale inzet van de Europese structuur- en investeringsfondsen" (COM(2015)0639),
- gezien de mededeling van de Commissie van 2 december 2015 getiteld "Maak de cirkel rond – Een EU-actieplan voor de circulaire economie" (COM(2015)0614),
- gezien de mededeling van de Commissie van 2 juli 2014 getiteld "Naar een circulaire economie: Een afvalvrij programma voor Europa" (COM(2014)0398),
- gezien de mededeling van de Commissie van 2 juli 2014 getiteld "Groen actieplan voor het mkb: Het mkb in staat stellen om milieu-uitdagingen om te zetten in zakenkansen" (COM(2014)0440),
- gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2010 getiteld "Europa 2020 – Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" (COM(2010)2020),
- gezien de mededeling van de Commissie van 13 februari 2012 getiteld "Innovatie voor duurzame groei: een bio-economie voor Europa" (COM(2012)0060),
- gezien de mededeling van de Commissie van 10 juli 2012 getiteld "Slimme steden en gemeenschappen – Europees Innovatiepartnerschap" (C(2012)4701),
- gezien de in opdracht van de Commissie uitgevoerde studie van december 2017 over de integratie van milieuaspecten in de fondsen voor het cohesiebeleid (EFRO, ESF, Cohesiefonds) – Resultaten, ontwikkeling en tendensen in drie programmeringsperiodes (2000-2006, 2007-2013, 2014-2020),
- gezien zijn resolutie van 16 februari 2017 over investeren in banen en groei – naar een optimale inzet van de Europese structuur- en investeringsfondsen: een evaluatie van het verslag uit hoofde van artikel 16, lid 3, van de verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen ⁽⁸⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 september 2016 over Europese territoriale samenwerking – beste praktijken en innovatieve maatregelen ⁽⁹⁾,
- gezien zijn resolutie van 6 juli 2016 over synergieën voor innovatie: de Europese structuur- en investeringsfondsen, Horizon 2020 en andere Europese innovatiefondsen en EU-programma's ⁽¹⁰⁾,
- gezien zijn resolutie van 9 juli 2015 over hulpbronnefficiëntie: de overgang naar een circulaire economie ⁽¹¹⁾,

⁽⁸⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0053.

⁽⁹⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁰⁾ PB C 101 van 16.3.2018, blz. 111.

⁽¹¹⁾ PB C 265 van 11.8.2017, blz. 65.

Woensdag 13 juni 2018

- gezien zijn resolutie van 19 mei 2015 over groene groeimogelijkheden voor kmo's ⁽¹²⁾,
 - gezien de verklaring over slimme eilanden van 28 maart 2017,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement alsmede artikel 1, lid 1, onder e), van en bijlage 3 bij het besluit van de Conferentie van voorzitters van 12 december 2002 betreffende de procedure inzake het verlenen van toestemming voor het opstellen van initiatiefverslagen,
 - gezien het verslag van de Commissie regionale ontwikkeling en het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A8-0184/2018),
- A. overwegende dat lokale en regionale overheden het meest vertrouwd zijn met lokale en regionale aangelegenheden en niet alleen cruciale actoren zijn voor een doeltreffende tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid, maar bovendien een vooraanstaande rol vervullen bij de overgang naar een circulaire economie; overwegende dat een Europees meerlagig bestuursmodel, dat op actieve en constructieve samenwerking tussen de verschillende bestuurslagen en belanghebbenden berust, samen met adequate informatieverstrekking aan en actieve betrokkenheid van de burgers, van cruciaal belang is voor de verwezenlijking van deze transitie;
- B. overwegende dat steden slechts 3 % van het aardoppervlak beslaan, maar meer dan de helft van de wereldbevolking huisvesten en verantwoordelijk zijn voor ruim 75 % van het verbruik van de mondiale hulpbronnen en voor 60-80 % van de broeikasgasemissies, en overwegende dat tegen 2050 naar verwachting 70 % van de wereldbevolking in steden zal wonen;
- C. overwegende dat de overgang naar een sterkere, meer circulaire economie voor de EU, haar lidstaten en haar burgers een uitdaging maar ook een uitgelezen kans vormt om de Europese economie te moderniseren en om te vormen richting meer duurzaamheid; overwegende dat zij met name een kans vormt voor alle Europese regio's en voor de lokale overheden, die het bestuursniveau vormen dat het dichtst bij de plaatselijke gemeenschappen staat; overwegende dat zij groei- en ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor de Europese regio's en hen kan helpen om een duurzaam model op te bouwen dat bijdraagt tot economische ontwikkeling, om bestaande sectoren te hervormen, om hun handelsbalans en het concurrentievermogen van hun industrie te verbeteren met een hogere productiviteit, en om nieuwe, goedbetaalde kwaliteitsbanen en nieuwe waardeketens te scheppen;
- D. overwegende dat circa 60 % van het afval in de EU momenteel niet wordt gerecycleerd en dat onderzoek naar en invoering van nieuwe, circulaire bedrijfsmodellen grote kostenvoordelen en zakelijke kansen met zich mee kunnen brengen voor kleine en middelgrote ondernemingen in de EU;
- E. overwegende dat voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs een omschakeling naar een meer circulaire economie nodig is en dat aldus een essentiële bijdrage wordt geleverd aan de ontwikkeling van een economisch model dat niet alleen op winst, maar ook op milieubescherming gericht is;
- F. overwegende dat het cohesiebeleid niet alleen investeringsmogelijkheden biedt om via de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) in te spelen op plaatselijke en regionale behoeften, maar ook een geïntegreerd beleidskader om de verschillen in ontwikkeling van de Europese regio's te verminderen, deze regio's het hoofd te helpen bieden aan de diverse uitdagingen op het gebied van hun ontwikkeling, onder meer door middel van ondersteuning van hulpbronnenefficiëntie en duurzame ontwikkeling, alsook territoriale samenwerking en capaciteitsopbouw, en particuliere investeringen aan te trekken en te bevorderen;
- G. overwegende dat de overgang naar een circulaire economie in het huidige wetgevingskader voor het cohesiebeleid niet als doelstelling is opgenomen, en dat duurzame ontwikkeling een horizontaal beginsel is voor het gebruik van de ESI-fondsen, zoals bepaald in artikel 8 van de verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen en in het gemeenschappelijk strategisch kader (bijlage I), dat het mogelijk zal maken de band te versterken tussen de bestaande instrumenten ter ondersteuning van op de circulaire economie gerichte projecten;
- H. overwegende dat veel van de thematische doelstellingen die aan de ESI-fondsen zijn verbonden met het oog op de uitvoering van de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, alsook de bijbehorende ex-antevoorwaarden, relevant zijn voor de doelstellingen betreffende een circulaire economie;
- I. overwegende dat artikel 6 van de verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen voorschrijft dat concrete acties die door de ESI-fondsen worden ondersteund, in overeenstemming moeten zijn met het toepasselijke recht van de Unie en het nationale recht betreffende de toepassing van het recht van de Unie, met inbegrip van, in het bijzonder, het milieurecht;

⁽¹²⁾ PB C 353 van 27.9.2016, blz. 27.

Woensdag 13 juni 2018

- J. overwegende dat een van de doelstellingen van de circulaire economie erin bestaat de hoeveelheid gestort afval te verminderen, en dat de beveiliging en sanering van legale en illegale stortplaatsen op het grondgebied van de lidstaten als een topprioriteit moet worden beschouwd;
- K. overwegende dat de invoer van plastic schroot en ongescheiden papierafval sinds 1 januari 2018 verboden is in China, en dat dit voor de Unie problemen op het gebied van recyclage zal opleveren, die op regionaal en lokaal niveau aan de orde zullen moeten worden gesteld;

De rol van het cohesiebeleid bij de bevordering van de circulaire economie

1. is ingenomen met de inspanningen van de Commissie om het cohesiebeleid in te zetten ter ondersteuning van de circulaire economie, met name via ondersteuningsactiviteiten die erop gericht zijn om lidstaten en regio's te helpen bij het gebruik van de fondsen van het cohesiebeleid voor de circulaire economie;
2. merkt op dat volgens het verslag van de Commissie inzake de uitvoering van het actieplan voor de circulaire economie de EU-steun voor de periode 2014-2020 voor innovatie, kleine en middelgrote ondernemingen, een koolstofarme economie en milieubescherming 150 miljard EUR bedraagt, en dat veel van deze gebieden bijdragen tot de verwezenlijking van de circulaire economie;
3. merkt op dat bij bestudering van het resultaat van de onderhandelingen over de operationele programma's in het kader van partnerschapsovereenkomsten en het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor de huidige programmeringsperiode is gebleken dat het ESF is ingezet ter ondersteuning van maatregelen met betrekking tot de invoering van groenere arbeidsorganisatiemodellen en maatregelen in de groene sector;
4. merkt, zoals wordt aangestipt in een in opdracht van de Commissie uitgevoerde studie, echter op dat het cohesiebeleid in het huidige beleidskader niet ten volle kan bijdragen aan de circulaire economie; wijst er in dit verband op dat de circulaire economie als dusdanig niet is vervat in de omschrijving van de bestaande categorieën "steunverleningsgebieden" die voor financiële toewijzingen worden gebruikt;
5. verzoekt de Commissie met klem om de geplande maatregelen ter ondersteuning van de circulaire economie ten uitvoer te leggen met inachtneming van goede praktijken op het gebied van regelgeving, en benadrukt dat de uitvoeringsmaatregelen moeten worden gemonitord;
6. benadrukt dat de Commissie haar toezeggingen moet nakomen en een monitoringkader voor de circulaire economie⁽¹³⁾ ten uitvoer moet leggen om de voortgang met betrekking tot de overgang naar een circulaire economie – zowel in de gehele EU als in de afzonderlijke lidstaten – te bevorderen en te beoordelen, en de administratieve lasten hierbij tot een minimum te beperken;
7. verzoekt de Commissie buitengewone maatregelen te nemen met het oog op de sanering van gebieden die zijn gebruikt voor het illegaal storten en begraven van gevaarlijk afval, dat nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid en het economisch en maatschappelijk welzijn van de betrokken bevolking;
8. onderstreept het belang van Horizon 2020 – het EU-kaderprogramma voor onderzoek en innovatie – en het LIFE-programma 2014-2020 voor de financiering van innovatieve projecten en voor de ondersteuning van projecten op het gebied van afvalvermindering, recyclage en hergebruik, die een rol spelen in de circulaire economie;
9. stelt het op prijs dat verschillende regio's hun strategieën voor slimme specialisatie hebben gebruikt om prioriteiten in verband met de circulaire economie vast te stellen en hun investeringen in onderzoek en innovatie in het kader van het cohesiebeleid op die doelstelling af te stemmen, waardoor zij een belangrijke rol spelen ter ondersteuning van infrastructuur en investeringen die beantwoorden aan de behoeften van kmo's; verzoekt de regionale autoriteiten deze goede werkwijze courant te gebruiken en deze strategieën voor slimme specialisatie uit te voeren;
10. is ingenomen met de oprichting van een Europees kenniscentrum inzake hulpbronnefficiëntie voor kleine en middelgrote ondernemingen en van het ondersteuningsplatform voor financiering op het gebied van de circulaire economie;
11. herhaalt zijn zienswijze dat de circulaire economie verder gaat dan afvalbeheer en ook terreinen bestrijkt als groene banen, hernieuwbare energie, hulpbronnefficiëntie, de bio-economie, landbouw- en visserijbeleid dat erop gericht is fossiele brandstoffen via biobaseerde industrieën te vervangen, waterbeheer, energie-efficiëntie, voedselverspilling, zwerfvuil op zee, verbetering van de luchtkwaliteit, onderzoek en ontwikkeling en innovatie op aanverwante terreinen; erkent evenwel dat afvalinfrastructuur van cruciaal belang is om lineaire productie- en consumptiepatronen terug te dringen en dat het noodzakelijk is innovatie op het vlak van ecologisch ontwerp te ondersteunen om de hoeveelheid plastic afval te verminderen;

⁽¹³⁾ Mededeling van de Commissie van 16 januari 2018 over een monitoringkader voor de circulaire economie (COM(2018)0029).

Woensdag 13 juni 2018

12. herinnert eraan dat het fundamentele probleem dat het eerst moet worden opgelost de markt voor secundaire grondstoffen is, omdat het – als grondstoffen goedkoper zijn dan gerecycleerde materialen – duidelijk is dat het streven naar een groene economie aanzienlijk wordt vertraagd en dat de middelen uit de structuurfondsen in een vicieuze cirkel verloren kunnen gaan; merkt in dit verband op dat bepaalde ad-hocwetgeving (zoals het aankomende voorstel van de Commissie inzake kunststofproducten voor eenmalig gebruik) en passende belastingheffing op Europees niveau, als deel van de eigen middelen in het kader van het volgende meerjarig financieel kader, een beslissende bijdrage kunnen leveren aan de overgang naar een circulaire economie;
13. beklemtoont dat gemiddeld aan slechts 10 % van de EU-vraag naar materialen kan worden voldaan uit gerecycleerde materialen; onderkent in het licht van nieuwe ontwikkelingen op de mondiale markten, en met name het Chinese verbod op de invoer van plastic schroot en ongescheiden papierafval, dat zich voor regio's en lokale gemeenschappen nieuwe kansen aandienen om in recyclinginfrastructuur te investeren, nieuwe, groene banen te scheppen en de problemen aan te pakken waarmee de EU momenteel te maken heeft;
14. wijst op het bestaan en het belang van de ex-antevoorwaarden met betrekking tot de ESI-fondsen, met name wat de doelstelling inzake behoud en bescherming van het milieu en bevordering van een efficiënt gebruik van hulpbronnen betreft; onderstreept in het bijzonder de voorwaarde inzake bevordering van uit economisch en ecologisch oogpunt duurzame investeringen in de afvalsector; betreurt echter de verwaarlozing van de afvalhiërarchie en het gebrek aan een degelijke milieubeoordeling van de langetermijnresultaten van investeringen in het kader van de ESI-fondsen;
15. roept op tot coördinatie en betere samenwerking van regio's, kmo's en andere publieke/private actoren om nieuwe thematische platformen voor slimme specialisatie op te starten, met name in de levensmiddelen-, de energie- en de industriesector;
16. benadrukt dat het belangrijk is de afvalhiërarchie toe te passen als voorwaarde om tot een circulaire economie te komen, alsook de transparantie door de toeleveringsketen heen te verbeteren, zodat producten en materialen aan het einde van de levenscyclus efficiënt gemonitord en teruggewonnen kunnen worden; erkent voorts dat de ESI-fondsen een negatieve trend van investeringen in lagere niveaus van de afvalhiërarchie te zien geven, met name biomechanische afvalverwerkingsinstallaties en verbranding, wat in een aantal gevallen tot overcapaciteit en langdurige technologische afhankelijkheid leidt en daarmee de verwezenlijking van de Europese streefcijfers voor recyclage in gevaar kan brengen; wijst erop dat er aanvullende materialen kunnen worden gegenereerd, alsmede potentiële afzetmogelijkheden met betrekking tot de productie, door bedrijven aan te sporen de hiërarchie te eerbiedigen;
17. herinnert aan de nieuwe afvaldoelstellingen voor 2025, 2030 en 2035 die tijdens de herziening van de afvalwetgeving van de EU zijn vastgesteld, en onderstreept dat voor de verwezenlijking van deze doelstellingen politiek engagement op nationaal, regionaal en lokaal niveau alsmede economische investeringen nodig zijn; verzoekt de lidstaten ten volle gebruik te maken van de beschikbare middelen van de Unie ter ondersteuning van deze investeringen en benadrukt dat deze investeringen grote economische groei en nieuwe banen zullen opleveren;
18. onderstreept dat regionale projecten een belangrijke rol spelen in de verwerking van volledig niet-recycleerbaar restafval met het oog op de productie van duurzame biobrandstoffen van de tweede generatie, na zorgvuldige scheiding of afzonderlijke inzameling overeenkomstig de afvalhiërarchie;
19. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat alle definities met betrekking tot afval in overeenstemming zijn met de kaderrichtlijn afvalstoffen en dat er vergelijkbare gegevens over de vooruitgang van de lidstaten en van de lokale en regionale autoriteiten beschikbaar zijn;
20. onderstreept het belang van het initiatief inzake stedelijke innovatieve acties, in het kader waarvan voor reeds acht innovatieve projecten met betrekking tot een circulaire economie in stedelijke overheden financiering uit het EFRO beschikbaar is gesteld, en verzoekt de Commissie toezicht te houden op de tenuitvoerlegging van deze projecten en deze te beoordelen om breder beleid op het gebied van de circulaire economie te kunnen ontwikkelen;

De circulaire economie als aanjager van duurzame en regionale ontwikkeling

21. benadrukt het belang van het partnerschapsbeginsel en de belangrijke rol van alle belanghebbenden, met name de regionale en plaatselijke overheden en de niet-gouvernementele sector, met inbegrip van kmo's en bedrijven van de sociale economie, bij het opstellen van partnerschapsovereenkomsten en operationele programma's; dringt erop aan partners daadwerkelijk bij beleidsprocessen te betrekken door horizontale partnerschappen aan te gaan, en doelstellingen in verband met de circulaire economie passend in programmeringsdocumenten te integreren; spoort de lidstaten aan om eigen nationale strategieën op dit gebied te ontwikkelen, in overeenstemming met de EU-benadering inzake de circulaire economie; wijst erop dat lokale overheden een voortrekkersrol kunnen spelen bij de verwezenlijking van de circulaire economie;

Woensdag 13 juni 2018

22. wijst op de belangrijke rol van publiek-private partnerschappen bij het ontwerp en de planning van nieuwe producten en diensten waarbij rekening wordt gehouden met de levenscyclus, met het oog op de hantering van de vier ontwerpmodellen die in een circulaire economie kunnen worden gebruikt: ontwerp voor lange levensduur, ontwerp voor lease of dienstverlening, ontwerp voor hergebruik in het fabricageproces, en ontwerp voor materiaalherwinning;
23. onderstreept dat de huidige strategieën en marktmodellen om de overgang van de regio's naar deze meer duurzame vorm van economie te begeleiden, moeten worden gewijzigd en aangepast en dat daarbij het economische, industriële en ecologische concurrentievermogen moet worden bevorderd;
24. dringt aan op de volledig transparante tenuitvoerlegging van de circulaire economie in het kader van een gecoördineerd meerlagig bestuur en het partnerschapsbeginsel, in samenwerking met lokale gemeenschappen, en met behulp van brede publieke deelname;
25. benadrukt de noodzaak om nauwere samenwerking te bevorderen tussen alle belanghebbenden die betrokken zijn bij de processen van de circulaire economie;
26. merkt op dat projecten in verband met de circulaire economie die steun hebben ontvangen in het kader van het cohesiebeleid, meer ontwikkelde regio's grotere voordelen hebben opgeleverd; onderkent de beperkte administratieve capaciteit van minder ontwikkelde regio's en verzoekt de nationale autoriteiten van de lidstaten en de Commissie daarom alle bestaande mogelijkheden te benutten om deskundige bijstand te verlenen en deze regio's meer capaciteit te geven zodat zij meer inspanningen kunnen leveren, en geschikte omstandigheden te scheppen om technologisch een sprong voorwaarts te maken door meer projecten uit te voeren die aan de beginselen van de circulaire economie voldoen, en door partnerschappen te ontwikkelen en nauwer samen te werken met belanghebbenden, zoals materiaaldeskundigen, chemici, fabrikanten en recyclingbedrijven, met name in het kader van het initiatief "Industrie 2020 in de circulaire economie";
27. benadrukt dat de overstap naar biologische grondstoffen en verwerkingsmethoden tegen 2030 naar schatting een besparing van 2,5 miljard ton CO₂-equivalent per jaar kan opleveren, wat betekent dat de markt voor biogebaseerde grondstoffen en de markt voor nieuwe consumentenproducten met een veelvoud kunnen worden vergroot; onderstreept dat duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen en het behoud van de biodiversiteit van cruciaal belang zijn bij de omzetting van hulpbronnen in biogebaseerde producten, materialen en brandstoffen;
28. acht de bio-economie van essentieel belang voor regionale en lokale ontwikkeling omdat ze voor meer samenhang tussen regio's zorgt door werkgelegenheid te creëren en groei in plattelandsgebieden te bewerkstelligen; dringt erop aan meer gebruik te maken van de ESI-fondsen voor de toepassing van bestaande innovaties, door middel van beleidsmaatregelen om belanghebbenden aan te moedigen, en tegelijk verdere innovatie te bevorderen inzake de ontwikkeling van met duurzaam beheerde biograndstoffen geproduceerde biogebaseerde, biologisch afbreekbare, recycleerbare en composteerbare materialen; wijst erop dat een samenhangende totstandbrenging van de bio-economie ook een oplossing kan bieden voor het voedselverspillingsprobleem; dringt aan op betere samenwerking tussen nationale, regionale en lokale overheden om structuren en platformen te ontwikkelen die bedoeld zijn om verschillende actoren (voedselproducenten, transporteurs, kleinhandelaars, consumenten, de afvalsector en andere belanghebbenden) samen te brengen om zo grotere synergieën te creëren en doeltreffende oplossingen te ontwikkelen;
29. wijst erop dat niet alleen lokale, regionale en nationale overheden, maar ook de consumenten zelf gestimuleerd moeten worden en dat zij te allen tijde op de hoogte moeten worden gesteld en moeten worden aangespoord om hun consumptiegedrag met betrekking tot afvalbeheer en -productie, recycling en kwesties op het gebied van duurzame oplossingen in het dagelijks leven te veranderen;
30. dringt erop aan lokale en regionale overheden beter, eenvoudiger en transparanter toegang tot financiering te verschaffen, onder meer door hun administratieve capaciteit te versterken en door nauwer samen te werken met de EIB in het kader van de Europese investeringsadvieshub, om meer investeringen in groene banen, afvalbeheer, slimme specialisatie, verdere ontwikkeling van plattelandsgebieden, met inbegrip van de nodige infrastructuur en milieuvriendelijke technologieën, de overstap van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energiebronnen, en de lokale energietransitie, met inbegrip van energie-efficiëntie, decentrale energiedistributie, innovatie op het gebied van schone energie, en de circulaire economie mogelijk te maken; is verheugd dat de EIB in de laatste vijf jaar ongeveer 2,4 miljard EUR aan medefinanciering ter beschikking heeft gesteld voor projecten in het kader van de circulaire economie op het vlak van afvalbeheer, waterbeheer of landbouwonderzoek en -ontwikkeling; benadrukt het belang van een betere coördinatie van de ESI-fondsen en het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSD) op het gebied van de circulaire economie, mede om ervoor te zorgen dat programma's een regionale aanpak omvatten en beter gebruikmaken van het regionale potentieel voor duurzame energiebronnen;

Woensdag 13 juni 2018

31. verzoekt de lidstaten, regio's en lokale overheden het opzetten en ondersteunen van hergebruik- en reparatienetwerken aan te moedigen, en met name van netwerken die fungeren als ondernemingen in de sociale economie, teneinde producten dankzij hergebruik of reparatie langer te laten meegaan, door dergelijke netwerken gemakkelijker toegang te verlenen tot afvalinzamelingspunten en door het gebruik van de ESI-fondsen, economische instrumenten, aanbestedingscriteria of andere maatregelen te stimuleren;
32. benadrukt dat de algehele duurzaamheid met betrekking tot het hergebruik en de recycling van producten tijdens de levenscyclus ook afhangt van de hoeveelheid energie die voor het vervoer van de desbetreffende producten wordt verbruikt; onderstreept dat dit met name geldt voor plattlandsgebieden, waar langere afstanden moeten worden afgelegd tussen de plaats van inzameling en de plaats van verwerking; verzoekt de Commissie, de lidstaten en de regionale autoriteiten met klem om in strategieën met betrekking tot de circulaire economie voor plattlandsgebieden rekening te houden met deze levenscyclusbenadering om negatieve gevolgen voor het milieu en het klimaat te voorkomen;
33. wijst erop dat in het kader van een studie over de integratie van milieuaspecten in fondsen voor het cohesiebeleid een steekproef van 32 operationele programma's werd onderzocht en dat negen daarvan betrekking hadden op de circulaire economie en zes op groene banen; is ingenomen met de inspanningen die nationale en regionale overheden leveren, maar roept de lidstaten tegelijkertoe op de circulaire economie beter te integreren in hun operationele en regionale programma's en partnerschapsovereenkomsten; dringt erop aan dat steun wordt verleend aan de regio's om te zorgen voor een zo soepel mogelijke overgang naar een circulaire economie;
34. roept de lidstaten op ervoor te zorgen dat de circulaire economie naar behoren als interdisciplinair thema wordt opgenomen in programma's voor onderwijs, beroepsopleiding en omscholing, met het oog op de ontwikkeling van nieuwe attitudes die zullen bijdragen tot het vaststellen van nieuwe bedrijfsmodellen en het scheppen van nieuwe banen;
35. roept nationale en regionale overheden die verantwoordelijk zijn voor de voorbereiding van operationele programma's op de circulaire economie sterker te integreren in de programma's voor territoriale samenwerking, met name in programma's voor grensoverschrijdende samenwerking, met het oog op de uitvoering van grensoverschrijdende oplossingen die efficiëntere en goedkopere resultaten kunnen opleveren;
36. is van oordeel dat de toekomstige planning van de ESI-fondsen in de volgende programmaperiode beter moet worden afgestemd op de nationale energie- en klimaatplannen voor 2030, door zo mogelijk gebruik te maken van soortgelijke indicatoren als die van de verordening inzake de governance van de energie-unie; dringt erop aan dat de lidstaten een ambitieuze en samenhangende strategie aan de dag leggen om te voldoen aan de op EU-niveau reeds bestaande bindende streefcijfers inzake beperking van de klimaatverandering;
37. verzoekt de lidstaten de gelegenheid aan te grijpen om de circulaire economie tijdens de herzieningsperiode verder in hun huidige operationele programma's op te nemen; is van mening dat de Commissie dit proces moet vergemakkelijken en de lidstaten moet helpen bij het bestuderen van de huidige stand van zaken en van de gebieden die mogelijk met de beginselen van de circulaire economie kunnen worden verrijkt;
38. is van mening dat de rol van Europese territoriale samenwerking (ETS) bij het aanpakken van problemen in verband met de tenuitvoerlegging van de circulaire economie verder moet worden vergroot; verzoekt de lidstaten grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen, met name via ETS, om projecten op het gebied van de circulaire economie uit te voeren; benadrukt daarnaast dat het belangrijk is om door middel van de pretoetredingsovereenkomsten met derde landen duurzame oplossingen te vinden om de huidige problemen, met name op het gebied van luchtvervuiling, aan te pakken;
39. benadrukt dat de lopende macroregionale strategieën nog onbenut potentieel bieden om problemen te helpen aanpakken in verband met de verwezenlijking van de circulaire economie, niet alleen in de lidstaten maar ook in derde landen die in hetzelfde geografische gebied liggen; benadrukt dat deze strategieën gericht moeten zijn op prioriteiten waarmee ondersteuning kan worden verleend voor de totstandbrenging van een markt voor secundaire grondstoffen voor de Unie; dringt aan op de ontwikkeling van initiatieven voor samenwerking tussen de EU en buurlanden;
40. herhaalt zijn standpunt over het belang van adequate capaciteitsopbouw en capaciteitsbehoud bij lokale, regionale en nationale autoriteiten, wat ook uiterst belangrijk is voor de overgang naar een circulaire economie; wijst op de belangrijke rol die technische bijstand op dit vlak kan spelen; erkent dat regio's en stedelijke gebieden een essentiële rol vervullen bij het bevorderen van betrokkenheid bij de energietransitie van onderop en het meest geschikt zijn voor het testen en ten uitvoer leggen van geïntegreerde energieoplossingen die direct met burgers in verband staan; benadrukt de rol die "slimme steden"-initiatieven kunnen spelen in de circulaire economie door groene technologie-modellen te promoten in het kader van strategieën voor duurzame stedelijke ontwikkeling; onderstreept dat duurzame en "circulaire" steden een instrument zijn voor een doeltreffende kringlooeconomie;

Woensdag 13 juni 2018

41. benadrukt het belang van groene overheidsopdrachten als drijfveer voor de circulaire economie, met een potentiële markt van naar schatting 1,8 biljoen EUR per jaar voor de uitvoering of levering van werken, goederen en diensten aan de overheid ⁽¹⁴⁾;
42. benadrukt de behoefte aan een regelgevingskader inzake energie om burgers en energiegemeenschappen aan te sporen aan de energietransitie deel te nemen door gebruik te maken van hun recht op eigen productie en consumptie, alsmede door doorlopende ondersteuningsregelingen, gewaarborgde prioritaire toegang tot het net en prioritaire dispatching voor hernieuwbare energie;
43. moedigt regionale en lokale overheden ertoe aan verder te investeren in onderwijsprogramma's, in beroepsopleiding en de omscholing van werknemers en in campagnes om het publiek bewust te maken van de voordelen van alle maatregelen die tot doel hebben de circulaire economie in de praktijk te brengen via projecten in het kader van het cohesiebeleid, om zo de participatie van burgers te vergroten en het consumentengedrag te beïnvloeden; onderstreept in dit verband het potentieel van het ESF; benadrukt dat het jonge ondernemers moet aansporen om de overgang te maken naar de circulaire economie, met name in regio's met lage inkomens en beperkte groei; beklemtoont ook dat de circulaire economie plattelandsgebieden een kans biedt om de ontvolking tegen te gaan, hun economie te diversifiëren en hun risicobestendigheid te vergroten; wijst er in dit verband op dat plattelandsgebieden stimulansen nodig hebben voor de overgang naar duurzame waardeketens; benadrukt dat er een specifieke strategie moet worden ontwikkeld voor eilandregio's;
44. spoort de Commissie aan om door de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling (CLLD) en geïntegreerde territoriale investeringen (ITI) te stimuleren om lokale belanghebbenden te helpen financieringsstromen te combineren en lokale initiatieven in het kader van de circulaire economie te organiseren;
45. merkt op dat 80 % van het zwerfvuil op zee van het land afkomstig is; benadrukt daarom dat het belangrijk is om vervuiling aan land en op zee aan te pakken door middel van lokale en regionale maatregelen die niet alleen het milieu, maar ook de menselijke gezondheid ten goede komen; verzoekt de lidstaten, regio's en lokale overheden zich vooral in te spannen om de productie van landvuil te voorkomen;
46. verzoekt de Commissie in het kader van het Europees Semester voor ogen te houden welke invloed door de ESI-fondsen medegefinancierde regionale en nationale investeringen in projecten in verband met de circulaire economie hebben op de berekening van de nationale overheidstekorten;
47. is ingenomen met het voorstel tot herziening van de drinkwaterrichtlijn (Richtlijn 98/83/EG), die de overgang naar een circulaire economie zal faciliteren door de hoeveelheid plastic afval van water in flessen te verminderen, wat aanzienlijke energiebesparingen en een efficiënt beheer van de drinkwatervoorraden zal opleveren;

De circulaire economie in het cohesiebeleid voor de periode na 2020

48. verzoekt de Commissie, voor de volgende programmeringsperiode, een relevante traceringsmethode met geschikte indicatoren uit te werken om beter te kunnen toezien op de bijdrage van het cohesiebeleid aan de verwezenlijking van een circulaire economie zodat er een nauwkeuriger beeld kan worden geschetst van de ecologische en sociaal-economische omstandigheden;
49. wijst erop dat ook in het kader van andere programma's, zoals LIFE, Cosme en Horizon 2020, aanzienlijke steun wordt verleend om de overgang naar een circulaire economie tot stand te brengen; benadrukt dat de synergie tussen de bovenvermelde instrumenten verbeterd moet worden om de doelstellingen van het actieplan van de Commissie voor de circulaire economie te verwezenlijken;
50. verzoekt de Commissie om in het kader van de nieuwe wetgevingsvoorstellen met betrekking tot het toekomstige cohesiebeleidskader geschikte ex-antevoorwaarden betreffende de verwezenlijking van een circulaire economie te ontwikkelen; is van mening dat strategieën voor de circulaire economie moeten worden ontwikkeld in partnerschap met de nationale, regionale en plaatselijke overheden en de economische en sociale partners;
51. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat er in het Horizon 2020-programma nog meer aandacht en middelen worden besteed aan innovatie- en onderzoeksprojecten op het gebied van de circulaire economie;
52. acht het belangrijk de steun voor duurzame stedelijke en plattelandsontwikkeling in het kader van het cohesiebeleid op te voeren en vraagt dat doelstellingen in verband met de circulaire economie hierbij een prominentere rol krijgen; vraagt om innovatieve acties op het gebied van duurzame stedelijke en plattelandsontwikkeling voort te zetten en verzoekt de Commissie om bij de opstelling van voorstellen voor de toekomst maximaal gebruik te maken van de ervaring die in de periode 2014-2020 is opgedaan; pleit voor een flexibele aanpak op maat bij de tenuitvoerlegging van de stedelijke agenda, waarbij stimulansen en begeleiding moeten worden geboden om het potentieel van steden voor de tenuitvoerlegging van de circulaire economie volledig te benutten;

⁽¹⁴⁾ "Groen kopen! – Een handboek over groene overheidsopdrachten", derde editie, Europese Commissie, 2016.

Woensdag 13 juni 2018

53. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat het Europees stakeholdersplatform voor de circulaire economie een omgeving is waarin beste praktijken kunnen worden uitgewisseld, zodat de middelen van het cohesiebeleid zo goed mogelijk kunnen worden ingezet ter verwezenlijking van de overgang naar een circulaire economie;

54. benadrukt de onderlinge verwevenheid van de circulaire economie en de beperking van klimaatverandering, en dringt daarom aan op grotere uitgaven voor investeringen op het gebied van de circulaire economie en het klimaat in het cohesiebeleid voor de periode na 2020; benadrukt bovendien dat klimaatgerelateerde uitgaven in het algemeen in het volgende meerjarig financieel kader (MFK) moeten toenemen ten opzichte van het huidige MFK;

o

o o

55. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0257

Betrekkingen tussen de EU en de NAVO

Resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over de betrekkingen tussen de EU en de NAVO (2017/2276(INI))

(2020/C 28/05)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag van Lissabon,
- gezien het Noord-Atlantisch Verdrag,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 december 2013, 26 juni 2015, 28 juni en 15 december 2016 en 9 maart, 22 juni en 15 december 2017,
- gezien de conclusies van de Raad van 18 mei 2015 en 14 november 2016 over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, van 6 december 2016 over de samenwerking tussen de EU en de NAVO, van 6 maart, 18 mei en 17 juli 2017 over de integrale EU-strategie, en van 19 juni en 5 december 2017 over de uitvoering van het gemeenschappelijk pakket voorstellen dat door de raden van de EU en van de NAVO op 6 december 2016 werd goedgekeurd,
- gezien het document getiteld "Gedeelde visie, gemeenschappelijke actie: Een sterker Europa – Een mondiale strategie van de Europese Unie voor buitenlands en veiligheidsbeleid" dat op 28 juni 2016 door de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) is gepresenteerd,
- gezien de gezamenlijke verklaring van 8 juli 2016 van de voorzitters van de Europese Raad en de Commissie en de secretaris-generaal van de NAVO over het gemeenschappelijke pakket van 42 voorstellen dat door de raden van de EU en van de NAVO op 6 december 2016 werd goedgekeurd en de voortgangsverslagen van 14 juni en 5 december 2017 betreffende de tenuitvoerlegging daarvan, en over het nieuwe pakket van 32 voorstellen dat op 5 december 2017 door beide raden werd goedgekeurd,
- gezien de resultaten van de bijeenkomsten van de Raad Buitenlandse Zaken (inclusief Defensie) van 13 november 2017 en 6 maart 2018 die specifiek gewijd waren aan de samenwerking tussen de EU en de NAVO,
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 november 2016 aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake het actieplan voor Europese defensie (COM(2016)0950),
- gezien de gezamenlijke mededeling van 10 november 2017 van de Commissie en de VV/HV aan het Europees Parlement en de Raad over verbetering van de militaire mobiliteit in de Europese Unie (JOIN(2017)0041) en het bijbehorende actieplan dat in maart 2018 is gepresenteerd (JOIN(2018)0005),
- gezien het defensiepakket dat op 7 juni 2017 door de Commissie is gepresenteerd,
- gezien het jaarverslag 2017 van de secretaris-generaal van de NAVO, dat op 15 maart 2018 is gepubliceerd,
- gezien resolutie nr. 439 van de Parlementaire Vergadering van de NAVO van 9 oktober 2017 over nauwere samenwerking tussen de NAVO en de EU,
- gezien resolutie nr. 440 van de Parlementaire Vergadering van de NAVO van 9 oktober 2017 over de industriële basis voor de Europese defensie,
- gezien het verslag van de Commissie Defensie en Veiligheid van de Parlementaire Vergadering van de NAVO van 8 oktober 2017 over de samenwerking tussen de NAVO en de EU na Warschau, met inbegrip van de door het Europees Parlement opgestelde bijlage,

Woensdag 13 juni 2018

- gezien zijn resolutie van 13 april 2016 over de EU in een veranderende mondiale omgeving – een meer geconnecteerde, gecontesteerde en complexe wereld ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 22 november 2016 over de Europese defensie-unie ⁽²⁾,
 - gezien zijn resoluties van 23 november 2016 en 13 december 2017 over de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) ⁽³⁾,
 - gezien zijn resoluties van 14 december 2016 en 13 december 2017 over de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid ⁽⁴⁾,
 - gezien zijn resolutie van 16 maart 2017 over constitutionele, juridische en institutionele gevolgen van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid: door het Verdrag van Lissabon geboden mogelijkheden ⁽⁵⁾,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A8-0188/2018),
- A. overwegende dat onze waarden, zoals de liberale democratie, multilateralisme, mensenrechten, vrede, ontwikkeling en de rechtsstaat, waarop de EU en de trans-Atlantische betrekkingen zijn gestoeld, alsook het op rechtsregels gebaseerde internationale systeem en de Europese eenheid en cohesie, in deze periode van geopolitieke onrust en snelle verslechtering van het strategisch klimaat op de proef worden gesteld;
- B. overwegende dat de twee belangrijkste westelijke organisaties, de EU en de NAVO, vorderingen maken op weg naar een betere samenwerking om het hoofd te bieden aan complexe uitdagingen, risico's en bedreigingen, zowel van conventionele als hybride aard, door overheden en niet-overheidsactoren, vooral uit het oosten en uit het zuiden; overwegende dat de opeenhoping van destabiliserende crisissen in het Europese nabuurschap zowel interne als externe veiligheidsdreigingen veroorzaakt; overwegende dat geen van beide organisaties alleen over de volledige waaier aan instrumenten beschikt om deze veiligheidsuitdagingen alleen aan te pakken en dat beide organisaties beter in staat zouden zijn om deze bedreigingen aan te pakken wanneer zij samenwerken; overwegende dat de EU en de NAVO onontbeerlijk zijn voor het verzekeren van de veiligheid van Europa en zijn burgers;
- C. overwegende dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO niet mag worden beschouwd als een doel op zich, maar moet worden gezien als een manier om gemeenschappelijke prioriteiten en doelstellingen op het gebied van veiligheid te verwezenlijken, door elkaars missies en beschikbare middelen aan te vullen; overwegende dat de EU-lidstaten en de NAVO-bondgenoten één set strijdkrachten hebben; overwegende dat beide organisaties samen doeltreffend gebruik kunnen maken van de beschikbare middelen en een breed spectrum aan bestaande instrumenten op doeltreffender wijze kunnen ontplooiën om veiligheidsproblemen het hoofd te bieden;
- D. overwegende dat de NAVO in tegenstelling tot de EU een militair bondgenootschap is; overwegende dat de EU een mondiale strategische speler is die voor veiligheid zorgt en over een uniek en breed palet aan instrumenten en hulpmiddelen beschikt om de huidige uitdagingen alomvattend aan te pakken via haar verschillende beleidslijnen; overwegende dat de EU in het kader van haar mondiale strategie en overeenkomstig de doelstellingen daarvan, meer verantwoordelijkheid neemt voor haar eigen veiligheid en defensie en als partner voor internationale vrede en veiligheid, haar vermogen om autonoom te handelen versterkt en tegelijkertijd haar bijdrage aan de NAVO opvoert en een nauwere samenwerking bevordert;
- E. overwegende dat de NAVO in de eerste plaats verantwoordelijk is voor de collectieve defensie van haar leden; overwegende dat de NAVO-richtsnoeren bepalen dat de lidstaten binnen een periode van tien jaar 2 % van hun bbp moeten besteden aan defensie om een passende defensiecapaciteit in stand te houden; overwegende dat de NAVO, als belangrijkste veiligheidspartner van de EU, van wezenlijk belang is om de interoperabiliteit van de capaciteit van de bondgenoten en de consistentie van hun uitrustingsinspanningen te waarborgen;
- F. overwegende dat de acties van de EU en de NAVO elkaar meer moeten aanvullen op het gebied van veiligheid om nieuwe, ongekende en veelzijdige veiligheidsproblemen beter aan te pakken; overwegende dat gezamenlijke taakgebieden tussen de twee organisaties tevens nopen tot nauwere en doeltreffendere samenwerking;

⁽¹⁾ PB C 58 van 15.2.2018, blz. 109.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0435.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0440 en P8_TA(2017)0492.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0503 en P8_TA(2017)0493.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0092.

Woensdag 13 juni 2018

- G. overwegende dat de EU en de NAVO, die zich beide bezighouden met crisisbeheer, dit op doeltreffender wijze zouden kunnen doen indien er sprake was van een echt gecoördineerd optreden waarbij de expertise en middelen optimaal worden ingezet; overwegende dat de EU als follow-up van haar mondiale strategie haar gezamenlijke aanpak van externe conflicten en crises versterkt en met civiele en militaire middelen optreedt tegen bedreigingen en problemen op het snijvlak van de interne en de externe veiligheid;
- H. overwegende dat het bondgenootschap en de EU tijdens de NAVO-top van 2016 in Warschau gebieden voor versterkte samenwerking hebben gedefinieerd in het licht van de gemeenschappelijke uitdagingen in het oosten en het zuiden, waaronder de bestrijding van hybride bedreigingen, het verhogen van de weerbaarheid, de opbouw van defensiecapaciteiten, cyberdefensie, maritieme veiligheid en oefeningen; overwegende dat de ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO-lidstaten in december 2016 maatregelen hebben goedgekeurd om de samenwerking tussen de NAVO en de EU op bepaalde terreinen te bevorderen en dat in december 2017 verdere gezamenlijke werkterreinen zijn vastgesteld;
- I. overwegende dat een partnerschap tussen de EU en de NAVO noodzakelijk is om het hoofd te bieden aan hybride bedreigingen, met inbegrip van desinformatie en foute voorstellingen van de feiten, en om de weerbaarheid te vergroten; overwegende dat er een duidelijk onderscheid nodig is ten aanzien van de bevoegdheden en de politieke strategieën van beide organisaties;
- J. overwegende dat Rusland zich steeds sterker roert; overwegende dat weliswaar het risico bestaat dat afbreuk wordt gedaan aan de trans-Atlantische band en de solidariteit tussen de lidstaten van de EU, maar dat hun gemeenschappelijke strategische benadering ten aanzien van Rusland moet worden versterkt; overwegende dat de EU en de NAVO bezorgd zijn over het assertievere militaire optreden van Rusland; overwegende dat ook politieke manipulatie en cyberaanvallen reden tot bezorgdheid zijn; overwegende dat de EU heeft gereageerd op de inmenging van Rusland in interne Europese aangelegenheden, in strijde met het internationale recht en de internationale normen; overwegende dat weerbaarheid een cruciaal element van de collectieve defensie is en zal blijven;
- K. overwegende dat het zuidelijke nabuurschap te maken heeft met een ongekende instabiliteit en strategisch gezien een belangrijke uitdaging is voor de EU-lidstaten en de NAVO-lidstaten, met name voor de landen die zich in de frontlinie bevinden;
- L. overwegende dat cyberaanvallen steeds vaker voorkomen en steeds gesofisticeerder worden; overwegende dat de NAVO cyberdefensie in 2014 heeft aangemerkt als een van de kerntaken van het bondgenootschap op het gebied van collectieve defensie en de cyberruimte in 2016 heeft erkend als operationeel domein naast land, lucht en zee; overwegende dat de EU en de NAVO elkaars inspanningen kunnen complementeren; overwegende dat een versterkte samenwerking van de EU-lidstaten op het gebied van cyberveiligheid moet worden bevorderd en dat er op dit gebied een gecoördineerde inzet van alle EU-lidstaten nodig is;
- M. overwegende dat de NAVO en de EU in december 2017 hebben besloten om hun samenwerking in de strijd tegen terrorisme te versterken, voornamelijk door meer informatie te gaan uitwisselen en de nationale weerbaarheid te verbeteren;
- N. overwegende dat de EU en de NAVO in Europa dezelfde vervoersinfrastructuur gebruiken, een belangrijke factor voor een snelle militaire inzet, en dat militaire mobiliteit recentelijk is erkend als prioriteit voor samenwerking tussen beide organisaties;
- O. overwegende dat de publieke steun voor de NAVO volgens de laatste peilingen van het Pew Research Center groot is en in de meeste NAVO-lidstaten toeneemt;

Een dieper partnerschap

1. is ervan overtuigd dat de EU en de NAVO in hun streven naar internationale vrede en veiligheid dezelfde waarden delen en met vergelijkbare strategische uitdagingen worden geconfronteerd, alsook dat beide organisaties, die 22 lidstaten delen, gelijkgerichte belangen hebben op het gebied van veiligheid en defensie, waaronder de bescherming van hun burgers tegen alle bedreigingen; meent dat het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO van fundamenteel belang is om het hoofd te bieden aan deze veiligheidsuitdagingen; onderstreept dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO een aanvulling vormt op de respectieve kenmerken en taken van beide organisaties en die in acht neemt;
2. wijst erop dat openheid en transparantie met volledige eerbiediging van de autonome beslissingsbevoegdheid en procedures van beide organisaties, alsook inclusiviteit en wederkerigheid zonder afbreuk te doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten, belangrijke beginselen zijn van het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO; wijst erop dat samenwerking met EU-lidstaten die geen lid zijn van de NAVO en met NAVO-lidstaten die geen lid zijn van de EU een integrerend deel uitmaakt van de samenwerking tussen de EU en de NAVO;
3. is ervan overtuigd dat de NAVO voor haar lidstaten de hoeksteen blijft van een collectief defensie- en afschrikkingsbeleid in Europa; is er tevens van overtuigd dat een sterkere EU, die beschikt over een doeltreffender GVDB via meerdere gezamenlijke projecten van de lidstaten, en die in staat is te voldoen aan de bepalingen van artikel 42, lid 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, op grond waarvan lidstaten om bijstand kunnen vragen, bijdraagt tot een sterkere NAVO; wijst erop dat in de samenwerking tussen de EU en de NAVO ook rekening moet worden gehouden met het veiligheids- en defensiebeleid van de zes EU-lidstaten die geen lid zijn van de NAVO en van de zeven NAVO-lidstaten die geen lid zijn van de EU;

Woensdag 13 juni 2018

4. is stellig van mening dat een doeltreffend antwoord op het volledige spectrum van veiligheidsproblemen strategische visie vereist, alsook verdere structurele aanpassingen en een combinatie van "hard power" en "soft power"-instrumenten van zowel de EU als de NAVO; onderstreept dat tijd een cruciale factor is in het versterken van het partnerschap tussen de EU en de NAVO, rekening houdend met de verschillen tussen beide organisaties;
5. onderstreept dat verder werk moet worden gemaakt van het ontwikkelen van een gemeenschappelijke strategische cultuur, en dat het bereiken van een gedeelde perceptie van bedreigingen een positieve impact zal hebben; is van mening dat de EU moet ijveren voor een versterking van haar strategische autonomie; moedigt de EU-lidstaten derhalve aan om in samenwerking met de EU-instellingen tot een gemeenschappelijke visie te komen van de veranderende dreigingssituatie en verder te gaan met de gezamenlijke briefings, de opleiding op het gebied van civiele noodrespons en de gezamenlijke beoordelingen van de dreigingssituatie; verwelkomt de inspanningen die daartoe onlangs zijn gedaan;
6. onderstreept dat de Europese burgers zich ervan bewust zijn dat louter nationale reacties op terrorisme en onveiligheid niet volstaan en daarom verwachten dat de EU hen beschermt tegen deze bedreigingen; onderstreept tevens dat met nauwe samenwerking tussen de EU en de NAVO de complementariteit en de doelmatigheid van de middelen van de lidstaten kunnen worden verbeterd;
7. wijst op de noodzaak om de samenwerking tussen de EU en de NAVO inzake missies en operaties te versterken, zowel op strategisch als op tactisch niveau;
8. beklemtoont dat het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO van fundamenteel belang is voor het veranderende GVDB van de EU en voor de toekomst van het bondgenootschap, alsook voor de betrekkingen tussen de EU en het VK na de brexit;
9. meent dat het potentieel van de betrekkingen tussen de EU en de NAVO beter kan worden benut en dat een verdere ontwikkeling en verdieping van het partnerschap niet beperkt mag blijven tot een gemeenschappelijke respons op crisissituaties buiten Europa, met name in het nabuurschap, maar ook tot een gemeenschappelijk antwoord op crisissen op het continent zelf;
10. wijst op de noodzaak om samen te werken op het gebied van preventie, analyse en vroegtijdige waarschuwing door de doeltreffende uitwisseling van informatie, om gezamenlijk op te treden tegen opkomende bedreigingen;
11. ziet de gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO en de tenuitvoerlegging ervan als een nieuwe, essentiële fase in het strategisch partnerschap; toont zich verheugd over de tastbare resultaten bij de tenuitvoerlegging van de gezamenlijke verklaring, met name wat betreft het aanpakken van hybride bedreigingen, strategische communicatie, een samenhangende uitkomst van de respectieve planningsprocessen op defensiegebied, en maritieme samenwerking; moedigt verdere vooruitgang aan en is ingenomen met het nieuwe pakket maatregelen dat op 5 december 2017 is toegevoegd, vooral de maatregelen inzake terrorismebestrijding, militaire mobiliteit en vrouwen, en vrede en veiligheid; verwelkomt de veranderde inzet en de goede samenwerking tussen het personeel van beide organisaties bij gezamenlijke acties; herinnert eraan dat het proces zelf weliswaar wordt geleid door de organisaties, maar dat het succes van de uitvoering van de gemeenschappelijke doelen en acties afhangt van de duurzame politieke steun van alle lidstaten; verwelkomt in dit verband de inzet van zowel EU- als NAVO-leden en benadrukt dat een succesvolle tenuitvoerlegging van de gezamenlijke verklaring afhangt van de politieke steun van alle lidstaten; acht het belangrijk om de samenwerking en dialoog tussen de EU en de NAVO te versterken en politieke wil te creëren en te zorgen voor de nodige middelen voor het verder uitvoeren en verder ontwikkelen van de samenwerking; kijkt uit naar de nieuwe verklaring van de EU en de NAVO die zal worden vastgesteld tijdens de NAVO-top van 11-12 juli 2018 in Brussel;
12. neemt nota van de regelmatige gemeenschappelijke briefings van de VV/HV en de secretaris-generaal van de NAVO, respectievelijk in de Raad Buitenlandse Zaken van de EU en de Noord-Atlantische Raad van de NAVO (NAR), en de voortgezette periodieke bijeenkomsten tussen het Politiek en Veiligheidscomité van de EU en de NAR;
13. toont zich verheugd over de bevestiging van het engagement van de VS tegenover de NAVO en de Europese veiligheid; herinnert eraan dat de EU en de Verenigde Staten belangrijke internationale partners zijn en dat dit partnerschap ook door de NAVO wordt bestendig; beklemtoont het belang van de bilaterale betrekkingen tussen de EU-lidstaten en de VS; is er stellig van overtuigd dat nauwere samenwerking tussen de EU en de NAVO de trans-Atlantische banden zal versterken en dat het vermogen van de NAVO om haar missies te vervullen verband houdt met de trans-Atlantische betrekkingen; merkt bijgevolg op dat de recente politieke ontwikkelingen een impact kunnen hebben op de kracht van de trans-Atlantische betrekkingen; wijst erop dat de VS, die de aanzienlijke ontwikkelingen in de EU-defensie in het algemeen heeft aangemoedigd en verwelkomd, verdere inspanningen moet doen om een beter inzicht te krijgen in de strategische belangen van Europa, inclusief de ontwikkeling van Europese defensievermogens; benadrukt dat de inspanningen van de EU om strategische autonomie te verkrijgen het veiligheidsklimaat van het bondgenootschap verbeteren;

Woensdag 13 juni 2018

14. is ingenomen met de inzet van de Enhanced Forward Presence van de NAVO op de oostelijke flank; is ingenomen met de inzet van vier multinationale gevechtseenheden in Estland, Letland, Litouwen en Polen, onder leiding van respectievelijk het Verenigd Koninkrijk, Canada, Duitsland en de Verenigde Staten; meent dat de samenwerking tussen de EU en de NAVO op de oostelijke en de zuidelijke flank verder moet worden versterkt met het oog op de veiligheid van beide organisaties en dat een Russische inval, hetzij met hybride of met conventionele middelen, ook in de landen op de oostelijke flank, moet worden voorkomen en op passende wijze afgewerd; wijst erop dat de bestaande infrastructuur in Europa, die vooral oost-west georiënteerd is, moet worden aangevuld met een nieuwe noord-zuiddimensie, die tegemoetkomt aan de vereisten van militaire mobiliteit; wijst erop dat de inspanningen op het gebied van militaire mobiliteit moeten bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de GBVB-missies en -acties alsmede aan het defensie-tandpunt van het bondgenootschap; meent dat wegen, bruggen en spoorwegen moeten worden verbeterd om een snelle inzet van militair personeel en materieel mogelijk te maken;

15. benadrukt in dit verband hoe belangrijk het is de NAVO-capaciteit inzake snelle versterking te verbeteren door de EU- en nationale infrastructuur te verbeteren, bureaucratie en infrastructuurle belemmeringen voor de snelle verplaatsing van troepen weg te nemen en alvast militair materieel en militaire voorraden in stelling te brengen om onze collectieve veiligheid te vergroten;

16. is ingenomen met de inwerkingtreding van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO); beklemtoont haar potentieel om de Europese bijdrage binnen de NAVO te versterken; meent dat zij kan zorgen voor meer synergie en doeltreffendheid, en een cruciale stap is om de veiligheids- en defensiecapaciteiten van de EU en de potentiële prestaties van de Europese NAVO-leden te verbeteren; is ervan overtuigd dat een sterkere EU ook een sterkere NAVO betekent, en vice-versa;

17. beklemtoont dat de PESCO een aanvulling vormt op de NAVO en een drijvende kracht moet zijn voor nauwere samenwerking tussen de EU en de NAVO inzake capaciteitsontwikkeling, aangezien zij ernaar streeft de defensiecapaciteit van de EU te versterken en het GVDB in het algemeen doeltreffender en relevanter te maken in de aanpak van de militaire en veiligheidsproblemen van vandaag; benadrukt hoe belangrijk transparantie en communicatie over de PESCO tegenover de Verenigde Staten en de andere NAVO-leden zijn om misverstanden te voorkomen;

18. onderstreept dat de EU en de NAVO in hun volgende gezamenlijke verklaring moeten onderstrepen dat de capaciteiten die in multinationaal verband worden ontwikkeld door de EU-lidstaten, ook in het kader van de PESCO, en door de NAVO-leden, beschikbaar moeten worden gesteld voor zowel NAVO- als EU-operaties; wijst erop dat de recente beslissingen van de EU (de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie, de PESCO en het Europees Defensiefonds (EDF)) die tot doel hebben de Europeanen meer verantwoordelijkheid te laten nemen voor hun veiligheid, bijdragen aan een sterkere NAVO en zorgen voor een billijke verdeling van de trans-Atlantische lasten, rekening houdend met het doel om samen gemeenschappelijke veiligheidsproblemen aan te pakken, onnodige overlapping te vermijden en samenhangende, complementaire en interoperabele defensiecapaciteiten te ontwikkelen; meent dat de ontwikkeling van gemeenschappelijke normen, procedures, opleidingen en oefeningen in overweging moet worden genomen als belangrijke factor om de samenwerking tussen de EU en de NAVO efficiënter te maken;

19. merkt op dat na de brexit 80 % van de defensie-uitgaven van de NAVO voor rekening zal komen van niet-EU-landen en drie van de vier bataljons in het oosten onder leiding zullen staan van niet-EU-landen;

20. verzoekt de EU en de NAVO met klem periodieke oefeningen op strategisch niveau te organiseren en de politieke leiders van beide instellingen daaraan te laten deelnemen; is in dit verband ingenomen met de Estse EU CYBRID 2017-oefening, waarbij voor het eerst aan een EU-oefening werd deelgenomen door de secretaris-generaal van de NAVO;

Belangrijkste samenwerkingsgebieden

21. wijst erop dat er meer hybride en minder conventionele veiligheidsbedreigingen zijn en dat internationale samenwerking nodig is om hieraan het hoofd te bieden; roept de EU en de NAVO op om hun weerbaarheid te vergroten en een gedeeld situationeel bewustzijn voor hybride bedreigingen te ontwikkelen; moedigt de EU en de NAVO aan om hun mechanismen voor crisisrespons te coördineren teneinde samenhangende oplossingen voor hybride bedreigingen te bieden; is ingenomen met de recente gezamenlijke opening van het NAVO-kenniscentrum voor de bestrijding van hybride bedreigingen door de secretaris-generaal van de NAVO en de VV/HR, en spoort de EU-lidstaten aan om kenniscentra voor de bestrijding van hybride bedreigingen op te richten naar het voorbeeld van het centrum in Helsinki; is in dit verband ingenomen met de afzonderlijke, maar parallelle oefeningen PACE17 en CMX17, die in 2017 zijn gehouden en waarbij respectievelijk EU- en NAVO-medewerkers hun procedures voor het communiceren en delen van informatie tijdens een zich ontvouwende fictieve hybride bedreiging hebben getest; is ingenomen met de gecoördineerde actie van de westerse bondgenoten in reactie op de vermeende Russische chemische aanslag in het VK;

22. meent dat de volgende gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO de gemaakte vorderingen moet toejuichen en moet aandringen op de concrete uitvoering van alle voorstellen die door beide organisaties zijn aangenomen; meent dat er meer inspanningen moeten worden geleverd om de vele reeds gedane toezeggingen ten uitvoer te leggen;

Woensdag 13 juni 2018

23. meent in dit verband dat de initiatieven ter versterking van de Europese defensie beide organisaties ten goede moeten komen en op die manier de EU-lidstaten in staat moeten stellen hun strategische autonomie te versterken en op een geloofwaardige wijze samen militair op te treden; herinnert eraan dat deze initiatieven en die van de NAVO elkaar aanvullen;
24. acht het tevens belangrijk uitvoering te geven aan de beginselen van inclusiviteit en wederkerigheid en volledige inachtneming van de autonome besluitvorming van beide organisaties, zoals bepaald in de conclusies van de Raad van 5 december 2017;
25. is ingenomen met de geslaagde parallelle en gecoördineerde EU-crisisbeheersingsoefening 2017, die een nuttig platform biedt voor het delen van goede praktijken; wil nagaan welke lessen hieruit kunnen worden getrokken en kijkt uit naar verdere samenwerking bij gemeenschappelijke oefeningen tussen de EU en de NAVO, inclusief de door de EU geleide oefening die gepland is voor 2018;
26. merkt op dat de huidige procedures voor het delen van gerubriceerde informatie tussen beide organisaties nog steeds omslachtig en inefficiënt zijn; meent dat beide organisaties met vergelijkbare strategische uitdagingen worden geconfronteerd en impliciet ook samen de gevolgen daarvan moeten aanpakken; meent dat de samenwerking op het gebied van de uitwisseling van gerubriceerde informatie en inlichtingenanalyse moet worden verbeterd door wederzijds vertrouwen op te bouwen, inclusief op het gebied van terrorismebestrijding; benadrukt dat de EU haar capaciteit zal moeten vergroten door aan meer EU-medewerkers veiligheidsmachtigingen te verstrekken, speciale opleidingen te verzorgen voor het werken met gerubriceerde informatie en door te investeren in veilige communicatie; is van oordeel dat de toepassing van wederkerigheid en het "need-to-share"-principe bij de uitwisseling van passende informatie ook de missies en operaties van beide organisaties ten goede zou komen; meent dat de parallelle en gecoördineerde inlichtingenbeoordeling kan worden ingezet om hybride bedreigingen op doeltreffender wijze samen te bestrijden;
27. verzoekt de EU en de NAVO om hun samenwerking inzake strategische communicatie te verbeteren, onder meer door het partnerschap tussen het NAVO-kenniscentrum voor strategische communicatie en de StratCom-afdeling van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) te versterken;
28. verwelkomt de nieuwe EU-Fusiecel voor analyse van hybride bedreigingen en de interactie met de Cel voor analyse van hybride bedreigingen van de NAVO bij het delen van situationeel bewustzijn en de analyse van mogelijke hybride bedreigingen;
29. is ervan overtuigd dat samenwerking en het uitwisselen en delen van informatie van cruciaal belang zijn op het gebied van cyberveiligheid en erkent de vorderingen die op dit gebied zijn gemaakt; onderstreept de noodzaak om de preventie, detectie en respons bij cyberincidenten te verbeteren; nodigt de EU en de NAVO uit om hun toezichtactiviteiten te coördineren en waar nodig gegevens in verband met cyberdefensie uit te wisselen, teneinde het inlichtingenwerk van beide organisaties te faciliteren; moedigt de EU en de NAVO aan om hun operationele samenwerking en coördinatie te intensiveren en interoperabiliteit te bevorderen door beste praktijken uit te wisselen over de middelen, methoden en procedures om verantwoordelijken van cyberaanvallen aan te wijzen; beschouwt de verbetering van de informatie-uitwisseling tussen de EU en de NAVO als een prioriteit om de identificatie van de verantwoordelijken voor alle cyberaanvallen mogelijk te maken en passende wettelijke stappen te kunnen ondernemen; acht het belangrijk om ook opleidingsactiviteiten te harmoniseren en samen te werken op het gebied van onderzoek en technologie inzake cyberdefensie; is ingenomen met de overeenkomst tussen het computercrisisteam van de EU en de responscapaciteit voor computerincidenten van de NAVO; meent dat de NAVO mogelijk belangstelling zal hebben voor bepaalde activiteiten in verband met samenwerking op het gebied van cyberdefensie in het nieuwe mandaat van het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (Enisa);
30. meent dat het belangrijk is om ervoor te zorgen dat de inspanningen op het gebied van maritieme capaciteitsopbouw elkaar aanvullen en elkaar niet onnodig overlappen, teneinde de maritieme veiligheid op doeltreffender wijze te kunnen handhaven; verwelkomt de nauwere operationele samenwerking en coördinatie tussen de EU en de NAVO, waaronder de uitwisseling van situationeel bewustzijn op basis van de ervaringen die zijn opgedaan in het Middellandse Zeegebied en de Hoorn van Afrika, om te zoeken naar verdere mogelijkheden voor onderlinge logistieke ondersteuning en de uitwisseling van informatie over operationele activiteiten, onder meer met betrekking tot irreguliere migratie, tussen de medewerkers van beide organisaties;
31. is ingenomen met de nauwere tactische en operationele samenwerking, onder meer via directe banden tussen het maritieme commando van de NAVO en Frontex, alsook tussen de operatie Sea Guardian en EUNAVFOR MED operatie Sophia, die de EU helpen bij haar missies om irreguliere migratiestromen in te dammen en illegale netwerken, onder meer voor de illegale handel in wapens, te bestrijden; merkt op dat de NAVO op verzoek logistieke steun en andere capaciteiten kan bijdragen, zoals brandstofbevoorrading op zee en medische bijstand; merkt op dat dit volgt op de succesvolle EU-NAVO-samenwerking tussen de operatie Ocean Shield en EUNAVFOR operatie Atalanta in de strijd tegen piraterij bij de Hoorn van Afrika;
32. moedigt meer synergie tussen de EU en de NAVO aan en pleit voor verdere verbeteringen, met name bij de coördinatie van de inspanningen op het gebied van inlichtingen, surveillance en verkenning (ISR);

Woensdag 13 juni 2018

33. herhaalt dat de EU-initiatieven die gericht zijn op de versterking van de Europese veiligheid en defensie er ook voor moeten zorgen dat de EU-lidstaten die NAVO-lid zijn aan hun NAVO-verplichtingen kunnen voldoen; meent dat het gelijktijdige lidmaatschap van de EU en de NAVO de lidstaten niet mag schaden; benadrukt voorts dat EU-lidstaten die geen lid zijn van de NAVO andere verplichtingen dienen te hebben in het kader van de Europese defensie-unie; wijst erop dat de lidstaten van de EU tevens in staat moeten zijn onafhankelijke militaire missies op te zetten indien de NAVO niet bereid is om op te treden of waar optreden van de EU passender is;

34. is ingenomen met de aanhoudende trend van stijgende defensie-uitgaven onder de NAVO-leden; spoort alle EU-lidstaten die ook NAVO-lid zijn aan om aanzienlijke vooruitgang te boeken bij de verhoging van hun defensie-uitgaven tot 2 % van het bbp, waarvan 20 % wordt bestemd voor groot nieuw materieel; is van mening dat de EU-lidstaten die zich hebben verbonden aan de NAVO-richtsnoeren inzake defensie-uitgaven moeten overwegen om, in het kader van het inkooprichtsnoer van 20 %, een gespecificeerd bedrag uit te trekken voor onderzoek en ontwikkeling om te waarborgen dat er een minimumbedrag wordt uitgegeven aan innovatie, wat weer kan leiden tot een technologisch overloopeffect naar de civiele sector;

35. herinnert aan de verklaring van de NAVO-top van Warschau, waarin de lidstaten worden opgeroepen om een sterkere defensie-industrie en meer defensieonderzoek te bevorderen; meent stellig dat de EU en de NAVO moeten samenwerken en naar synergieën moeten zoeken om hun technologische en industriële basis te versterken en te ontwikkelen, teneinde tegemoet te komen aan de capaciteitsprioriteiten, met name via het jaarlijks gecoördineerd onderzoek op defensiegebied en het defensieplanningsproces van de NAVO; acht het belangrijk dat effectieve en evenwichtige trans-Atlantische technologische en industriële samenwerking op defensiegebied door beide organisaties als strategische prioriteit wordt gezien; steunt de maatregelen die in het kader van het EDF zijn gepland om gezamenlijk onderzoek en de ontwikkeling van Europese capaciteiten aan te moedigen; meent dat een grotere inzet voor onderzoek en capaciteitsplanning de efficiëntie kan verhogen;

36. wijst opnieuw op de noodzaak om te zorgen voor samenhang in de uitkomsten en de tijdschema's tussen de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie van de EU, het vermogensontwikkelingsplan en de respectieve NAVO-processen, zoals het defensieplanningsproces; wijst op de noodzaak om ervoor te zorgen dat de multinationale initiatieven van zowel de EU als de NAVO op het gebied van capaciteitsontwikkeling elkaar aanvullen en wederzijds versterken; onderstreept dat de lidstaten de zeggenschap behouden over de capaciteiten die worden ingezet in het kader van het GVDB en worden ontwikkeld in het kader van de PESCO, en die capaciteiten ook in een ander verband kunnen inzetten;

37. wijst op de noodzaak van een snelle opheffing, in nauwe samenwerking tussen de EU en de NAVO, van de fysieke en juridische hinderpalen voor een snelle verplaatsing van militair personeel en militaire middelen binnen en buiten de EU, om te verzekeren dat materiaal en troepen indien nodig ongehinderd door Europa kunnen bewegen, met inbegrip van de bruikbaarheid van kritische infrastructuur zoals wegen, bruggen en spoorwegen, met name middels de tenuitvoerlegging van het actieplan van de VV/HV en de Commissie op basis van de routekaart die door de EU-lidstaten is ontwikkeld onder de auspiciën van het Europees Defensieagentschap; dringt er bij de EU-lidstaten op aan hier spoedig gevolg aan te geven en het tot nu toe gecreëerde momentum te benutten; benadrukt dat compatibele defensiecapaciteiten EU- en NAVO-brede inzet en samenwerking moet bevorderen; beveelt de EU en de NAVO aan om ook de kwestie van de mobiliteit van niet-EU-troepen van de NAVO op Europees grondgebied aan te pakken;

38. meent dat de EU en de NAVO meer gezamenlijke acties moeten ondernemen om de weerbaarheid, defensie en veiligheid van de buurlanden en partners van beide organisaties te bevorderen; is ingenomen met het feit dat de bijstand aan buur- en partnerlanden bij het opbouwen van hun capaciteit en bevordering van hun weerbaarheid, onder meer wat betreft terrorismebestrijding, strategische communicatie, cyberdefensie, de opslag van munitie en de hervorming van de veiligheidssector, een gemeenschappelijke doelstelling is, met name in drie proeflanden (Bosnië en Herzegovina, Moldavië en Tunesië);

39. herinnert eraan dat het in het belang van zowel de EU als de NAVO is om de veiligheidsproblemen in de westelijke Balkan en in het nabuurschap van de EU aan te pakken en om samen te werken op bepaalde gebieden; is ingenomen met de inspanningen van de EU en de NAVO om de landen in de westelijke Balkan, Oost-Europa en de zuidelijke Kaukasus politieke en praktische steun te bieden; stelt voor dat de lidstaten deze inspanningen voortzetten om te zorgen voor verdere democratische ontwikkeling en een hervorming van de veiligheidssector; onderstreept dat samenwerking tussen de EU, de NAVO en de westelijke Balkanlanden cruciaal is voor het aanpakken van de veiligheidsdreigingen voor het hele continent;

40. benadrukt het belang van de beginselen die zijn vervat in het Weens document, met name de beginselen van openheid en transparantie; is in dit verband ingenomen met het feit dat de militaire en gezamenlijke oefeningen van de EU en de NAVO ontstaan voor internationale waarnemers;

Woensdag 13 juni 2018

41. herinnert aan de belangrijke rol die vrouwen spelen in GVDB- en NAVO-missies, met name bij de omgang met vrouwen en kinderen in conflictgebieden; is ingenomen met het feit dat de EU en de NAVO deze belangrijke rol hebben erkend; beveelt de EU en de NAVO aan om genderdiversiteit proactief te bevorderen in hun structuren en operaties;

42. benadrukt dat de EU na de brexit nauwe betrekkingen met het Verenigd Koninkrijk moet onderhouden op veiligheids- en defensiegebied, aangezien het VK als NAVO-lidstaat en Europees land een vooraanstaande bijdrage zal blijven leveren aan de Europese defensie, ook al is het land geen EU-lidstaat meer;

o

o o

43. verzoekt zijn voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad, de Commissie, de VV/HV, de secretaris-generaal van de NAVO, de EU-agentschappen op het gebied van veiligheid en defensie, de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Parlementaire Vergadering van de NAVO.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0258

Cyberdefensie

Resolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over cyberdefensie (2018/2004(INI))

(2020/C 28/06)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien het document "Gedeelde visie, gemeenschappelijke actie: een sterker Europa – Een algemene strategie voor de Europese Unie op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid", dat op 28 juni 2016 door de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) werd gepresenteerd,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van 20 december 2013, 26 juni 2015, 15 december 2016, 9 maart 2017, 22 juni 2017, 20 november 2017 en 15 december 2017,
- gezien de mededeling van de Commissie van 7 juni 2017 getiteld "Discussienota over de toekomst van de Europese defensie" (COM(2017)0315),
- gezien de mededeling van de Commissie van 7 juni 2017 getiteld "Oprichting van het Europees Defensiefonds" (COM(2017)0295),
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 november 2016 over het Europees defensieactieplan (COM(2016)0950),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 7 februari 2013 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake cyberbeveiliging van de Europese Unie: Een open, veilige en beveiligde cyberspace (JOIN(2013)0001),
- gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 13 september 2017 getiteld "Assessment of the EU 2013 Cybersecurity Strategy" ("Beoordeling van de EU-strategie voor 2013 inzake cyberbeveiliging") (SWD(2017)0295),
- gezien het EU-beleidskader voor cyberdefensie van 18 november 2014,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 februari 2015 over cyberdiplomatie,
- gezien de conclusies van de Raad van 19 juni 2017 over een kader voor een gezamenlijke diplomatieke EU-respons op kwaadwillige cyberactiviteiten (het "instrumentarium voor cyberdiplomatie"),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 13 september 2017 aan het Europees Parlement en de Raad getiteld "Weerbaarheid, afschrikking en defensie: Bouwen aan sterke cyberbeveiliging voor de EU" (JOIN(2017)0450),

Woensdag 13 juni 2018

- gezien het "Handboek van Tallinn 2.0 over het internationale recht toepasselijk op cyberoperaties" ⁽¹⁾,
 - gezien Richtlijn (EU) 2016/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Unie ⁽²⁾,
 - gezien de werkzaamheden van de Global Commission on the Stability of Cyberspace (de wereldcommissie voor stabiliteit in cyberspace),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 28 april 2015 over de Europese veiligheidsagenda (COM(2015)0185),
 - gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 6 april 2016 aan het Europees Parlement en de Raad over het "Gezamenlijk kader voor de bestrijding van hybride bedreigingen: Een reactie van de Europese Unie" (JOIN(2016)0018),
 - gezien zijn resolutie van 3 oktober 2017 over de strijd tegen cybercriminaliteit ⁽³⁾,
 - gezien de gezamenlijke verklaring van de voorzitters van de Europese Raad en de Commissie, en van de secretaris-generaal van de NAVO van 8 juli 2016, alsook de gemeenschappelijke reeksen voorstellen voor de toepassing van de gemeenschappelijke verklaring als bekrachtigd door de NAVO-Raad en de EU-Raad op 6 december 2016 en 5 december 2017, en de voortgangverslagen van 14 juni en 5 december 2017 over de tenuitvoerlegging daarvan,
 - gezien zijn resolutie van 22 november 2012 over cyberveiligheid en -defensie ⁽⁴⁾,
 - gezien zijn resolutie van 22 november 2016 over de Europese defensie-unie ⁽⁵⁾,
 - gezien het voorstel van de Commissie van 13 september 2017 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake Enisa, het agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging, tot intrekking van Verordening (EU) nr. 526/2013, en de certificering van de cyberbeveiliging van informatie- en communicatietechnologie ("de cyberbeveiligingsverordening") (COM(2017)0477),
 - gezien zijn resolutie van 13 december 2017 over het jaarverslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) ⁽⁶⁾,
 - gezien zijn resolutie van 13 december 2017 over het jaarverslag over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) ⁽⁷⁾,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A8-0189/2018),
- A. overwegende dat hybride en cyberproblemen, -dreigingen en -aanvallen een ernstige bedreiging vormen voor de veiligheid, de defensie, de stabiliteit en het concurrentievermogen van de EU, haar lidstaten en haar burgers; overwegende dat cyberdefensie zowel militaire als civiele aspecten omvat;

⁽¹⁾ Cambridge University Press, februari 2017, ISBN 9781316822524, <https://doi.org/10.1017/9781316822524>

⁽²⁾ PBL 194 van 19.7.2016, blz. 1.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0366.

⁽⁴⁾ PB C 419 van 16.12.2015, blz. 145.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0435.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0493.

⁽⁷⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0492.

Woensdag 13 juni 2018

- B. overwegende dat de EU en de lidstaten worden geconfronteerd met een ongeken­de dreiging in de vorm van politiek gemotiveerde en door overheden gesponsorde cyberaanvallen, alsmede van cybercriminaliteit en -terrorisme;
- C. overwegende dat cyberspace algemeen door strijdkrachten wordt erkend als het vijfde operationele domein en dat dit ruimte biedt voor de ontwikkeling van het cyberdefensievermogen; overwegende dat er momenteel wordt gedebatteerd over het al dan niet erkennen van cyberspace als het vijfde domein van oorlogvoering;
- D. overwegende dat in de clausule betreffende wederzijdse defensie van artikel 42, lid 7, VEU is bepaald dat de lidstaten verplicht zijn elkaar met alle middelen waarover zij beschikken hulp en bijstand te verlenen indien een lidstaat op zijn grondgebied gewapenderhand wordt aangevallen; overwegende dat dit het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet laat; overwegende dat de solidariteitsclausule van artikel 222 VWEU een aanvulling vormt op de clausule betreffende wederzijdse defensie, aangezien hierin is bepaald dat lidstaten gezamenlijk moeten optreden indien een lidstaat getroffen wordt door een terroristische aanval, een natuurramp of een door de mens veroorzaakte ramp; overwegende dat de solidariteitsclausule het gebruik van zowel civiele als militaire middelen omvat;
- E. overwegende dat de EU, hoewel cyberdefensie een kerncompetentie van de lidstaten is en blijft, een beslissende rol speelt bij het bieden van een platform voor Europese samenwerking en bij het waarborgen van de nauwe coördinatie van de inspanningen op dit gebied op internationaal niveau en binnen de trans-Atlantische veiligheidsarchitectuur, vanaf het begin, om de lacunes en inefficiëntie die veelal bij traditionele defensie-inspanningen komen kijken, te vermijden; overwegende dat het versterken van onze samenwerking en coördinatie niet volstaat; overwegende dat er voor doeltreffende preventie moet worden gezorgd door de EU beter in staat te stellen om aanvallen te identificeren, af te weren en te beletten; overwegende dat er voor de verwezenlijking van doeltreffende cyberbeveiliging voor de EU een geloofwaardig vermogen voor het afweren en beletten van aanvallen vereist is, en dat er tegelijkertijd voor moet worden gezorgd dat de landen die het minst zijn voorbereid, geen makkelijke doelwitten worden voor cyberaanvallen, en overwegende dat solide cyberdefensie een onmisbaar onderdeel moet vormen van het GVDB en van de ontwikkeling van de Europese defensie-unie; overwegende dat we momenteel te maken hebben met een permanent gebrek aan hoogopgeleide cyberveiligheidsdeskundigen; overwegende dat de nauwe coördinatie van de bescherming van de strijdkrachten tegen cyberaanvallen essentieel is voor de ontwikkeling van een doeltreffend GVDB;
- F. overwegende dat de EU-lidstaten vaak het slachtoffer zijn van cyberaanvallen op civiele of militaire doelwitten door vijandige en gevaarlijke (niet-)overheidsactoren; overwegende dat de huidige kwetsbaarheid voornamelijk te wijten is aan de fragmentatie van Europese defensiestrategieën en -vermogens, wat buitenlandse inlichtingendiensten de kans geeft om herhaaldelijk te profiteren van zwakke punten in de beveiliging van IT-systemen en -netwerken die van essentieel belang zijn voor de Europese veiligheid; overwegende dat de overheden van de lidstaten vaak hebben verzaakt de betrokken belanghebbenden tijdig van deze kwetsbaarheden in hun producten en diensten in kennis te stellen om hun de gelegenheid te geven deze te verhelpen; overwegende dat dringende versterking en uitbreiding van de offensieve en defensieve capaciteiten van Europa op civiel en militair niveau vereist is om het hoofd te bieden aan dergelijke aanvallen en de mogelijke grensoverschrijdende gevolgen op economisch en maatschappelijk gebied te voorkomen;
- G. overwegende dat het onderscheid tussen civiele en militaire inmenging in cyberspace vervaagt;
- H. overwegende dat veel cyberincidenten plaatsvinden vanwege een gebrek aan weerbaarheid en betrouwbaarheid van de private en publieke netwerkinfrastructuur, slecht beschermde of beveiligde databanken en andere gebreken in de vitale informatie-infrastructuur; overwegende dat slechts een paar lidstaten het beschermen van hun afzonderlijke netwerken en informatiesystemen en de daarin opgenomen gegevens tot hun zorgplicht en verantwoordelijkheden rekenen, wat het algemene gebrek aan investeringen in opleiding en geavanceerde beveiligingstechnologieën, alsmede aan de ontwikkeling van relevante richtsnoeren verklaart;
- I. overwegende dat het recht op privacy en het recht op gegevensbescherming zijn vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en in artikel 16 VWEU, en worden geregeld bij de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van de EU, die op 25 mei 2018 in werking is getreden;
- J. overwegende dat een actief en doeltreffend cyberbeleid vijanden moet kunnen afschrikken en mogelijkheden moet omvatten om te anticiperen op aanvallen en het aanvalsvermogen van vijanden te verminderen;

Woensdag 13 juni 2018

- K. overwegende dat verscheidene terroristische groeperingen en organisaties cyberspace gebruiken als een goedkoop middel voor werving en radicalisering en voor het verspreiden van terroristische propaganda; overwegende dat terroristische groeperingen, niet-overheidsactoren en grensoverschrijdende misdaadnetwerken cyberoperaties inzetten om anoniem geld te verkrijgen, inlichtingen te verzamelen en cyberwapens te ontwikkelen met het oog op cyberterreurecampagnes, om vitale infrastructuur te verstoren, te beschadigen of te vernietigen, om financiële systemen aan te vallen en om andere onwettige activiteiten te verrichten met alle gevolgen van dien voor de veiligheid van de Europese burgers;
- L. overwegende dat de cyberdefensie en -afschrikking van de Europese krijgsmacht en de bescherming van vitale infrastructuur tegen cyberaanvallen cruciale kwesties zijn geworden in debatten over de modernisering van defensie, de gemeenschappelijke inspanningen van Europa op het gebied van defensie, de toekomstige ontwikkeling van de krijgsmacht en haar operaties, en de versterking van de strategische autonomie van de Europese Unie;
- M. overwegende dat verscheidene lidstaten aanzienlijke investeringen hebben gedaan in goed uitgeruste cybercommando's om deze nieuwe problemen aan de orde te stellen, maar dat er nog veel werk moet worden verzet aangezien het steeds moeilijker wordt om cyberaanvallen op het niveau van de lidstaten tegen te gaan; overwegende dat de cybercommando's van de afzonderlijke lidstaten verschillen met betrekking tot hun offensieve of defensieve mandaat; overwegende dat andere cyberdefensiestructuren sterk uiteenlopen per lidstaat en nog altijd aanzienlijk versnipperd zijn; overwegende dat cyberdefensie en -afschrikking op operationeel gebied geen nationale of organisatorische grenzen kennen en daarom het best in samenwerkingsverband op Europees niveau en in overleg met onze partners en bondgenoten kunnen worden benaderd; overwegende dat militaire en civiele cyberbeveiliging nauw met elkaar verband houden en dat er daarom meer samenwerking tussen militaire en civiele deskundigen nodig is; overwegende dat particuliere ondernemingen veel ervaring hebben op dit gebied, hetgeen fundamentele beheers- en veiligheidsvragen doet rijzen over het vermogen van overheden om hun burgers te beschermen;
- N. overwegende dat er dringend behoefte is aan versterking van het cyberdefensievermogen van de EU, omdat er niet tijdig is ingespeeld op het veranderende cyberbeveiligingslandschap; overwegende dat een snelle reactie en goede voorbereiding essentieel zijn voor het waarborgen van de veiligheid op dit gebied;
- O. overwegende dat permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en het Europees Defensiefonds (EDF) beide nieuwe initiatieven zijn met een toepassingsgebied dat ruimte biedt voor de bevordering van een vruchtbare omgeving voor kmo's en start-ups, alsmede voor samenwerkingsprojecten op het gebied van cyberdefensie, en dat beide initiatieven zullen bijdragen aan de vormgeving van het institutioneel en regelgevingskader;
- P. overwegende dat de lidstaten die aan PESCO deelnemen, zich ertoe hebben verbonden te waarborgen dat de samenwerkingsspanningen op het gebied van cyberdefensie, zoals informatie-uitwisseling, opleiding en operationele ondersteuning, voortdurend worden uitgebreid;
- Q. overwegende dat twee van de zeventien projecten die in het kader van PESCO zijn uitgekozen, betrekking hebben op cyberdefensie;
- R. overwegende dat het EDF, aan de hand van investeringen in digitale en cybertechnologieën, ter ondersteuning van het mondiale innovatie- en concurrentievermogen van de Europese defensie-industrie moet dienen en dat het tevens kansen moet creëren voor kmo's en start-ups om een steentje bij te dragen en de ontwikkeling van slimme oplossingen te bevorderen;
- S. overwegende dat het Europees Defensieagentschap (EDA) een aantal projecten heeft opgezet om aan de behoeften van de lidstaten met betrekking tot de ontwikkeling van hun cyberdefensievermogen tegemoet te komen, waaronder onderwijs- en opleidingsprojecten als het Cyber Defence Training & Exercises Coordination Platform (CD TEXP), Demand Pooling for Cyber Defence Training and Exercise (DePoCyTE) voor opleidingen van particulieren, en het Cyber Ranges-project met betrekking tot cybertestomgevingen;
- T. overwegende dat er momenteel andere EU-projecten lopen op het gebied van situationeel bewustzijn, malwaredetectie en informatie-uitwisseling (het Malware Information Sharing Platform (MISP) en het Multi-Agent System For Advanced persistent threat Detection (MASFAD));
- U. overwegende dat er een beduidende en toenemende behoefte is aan capaciteitsopbouw en opleidingen op het gebied van cyberdefensie en dat hieraan het best in samenwerkingsverband op EU- en NAVO-niveau tegemoet kan worden gekomen;

Woensdag 13 juni 2018

- V. overwegende dat GVDB-missies en -operaties, net als andere moderne organisatorische inspanningen, sterk afhankelijk zijn van goed werkende IT-systemen; overwegende dat bij GVDB-missies en -operaties op verschillende niveaus cyberdreigingen kunnen komen kijken, variërend van het tactische (GVDB-missies en -operaties) en operationele niveau (EU-netwerken), tot het bredere niveau van de wereldwijde IT-infrastructuur;
- W. overwegende dat commando- en besturingssystemen, informatie-uitwisseling en logistiek met name op tactisch en operationeel niveau sterk afhankelijk zijn van (niet-)gerubriceerde IT-infrastructuur; overwegende dat deze systemen aantrekkelijke doelwitten vormen voor actoren die kwaadwillige bedoelingen hebben en missies willen saboteren; overwegende dat cyberaanvallen ernstige gevolgen kunnen hebben voor de infrastructuur van de EU; overwegende dat met name cyberaanvallen op de energie-infrastructuur van de EU ernstige gevolgen zouden hebben en dat deze infrastructuur hier daarom tegen moet worden beschermd;
- X. overwegende dat het duidelijk is dat in alle fasen van de planning van GVDB-missies en -operaties goed rekening moet worden gehouden met cyberdefensie en dat voortdurend toezicht hierbij onontbeerlijk is, en dat het defensievermogen toereikend moet zijn om cyberdefensie volledig in de planning van missies op te kunnen nemen en doorlopend de essentiële ondersteuning te kunnen bieden;
- Y. overwegende dat de Europese Veiligheids- en defensieacademie (EVDA) de enige Europese instantie is die opleidingen aanbiedt voor GVDB-structuren, -missies en operaties; overwegende dat de academie in de toekomst naar verwachting een grotere rol zal gaan spelen in het bundelen van Europese opleidingen op het gebied van cyberdefensie;
- Z. overwegende dat cyberspace in de verklaring van de NAVO-top van 2016 in Warschau wordt erkend als operationeel domein waarbinnen de NAVO zich even doeltreffend moet kunnen verdedigen als in de lucht, te land en op zee;
- AA. overwegende dat de EU en de NAVO aan de hand van onderzoek voor tweërlei gebruik en van door het EDA en de NAVO gecoördineerde projecten hebben bijgedragen aan de bevordering van het cyberdefensievermogen van de lidstaten en aan de vergroting van de weerbaarheid op cybergegebied van de lidstaten, met steun van het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (Enisa);
- AB. overwegende dat de NAVO operaties op het gebied van cyberbeveiliging in 2014 heeft aangemerkt als onderdeel van haar collectieve defensie, en cyberspace in 2016, naast land, lucht en zee, heeft erkend als operationeel domein; overwegende dat de EU en de NAVO elkaar als partners aanvullen bij het versterken van hun weerbaarheid en defensievermogen op cybergegebied; overwegende dat de samenwerking tussen de partijen het intensiefst is op het vlak van cyberbeveiliging en -defensie, en dat beide op dit gebied unieke capaciteiten hebben; overwegende dat de EU en de NAVO in hun gezamenlijke verklaring van 8 juli 2016 hebben ingestemd met een brede agenda voor samenwerking; overwegende dat vier van de 42 voorstellen voor nauwere samenwerking betrekking hebben op cyberbeveiliging en -defensie, terwijl verdere voorstellen meer in het algemeen gericht zijn op het aanpakken van hybride dreigingen; overwegende dat er op 5 december 2017 een aanvullend voorstel over cyberbeveiliging en -defensie is gepresenteerd;
- AC. overwegende dat de groep van regeringsdeskundigen van de Verenigde Naties (UN GGE) haar laatste overlegronde heeft afgerond; overwegende dat de verslagen van 2013 en 2015, ondanks het feit dat de groep tijdens de overlegronde van 2017 geen overeenstemming heeft kunnen bereiken, van toepassing zijn en tevens dat het bestaand internationaal recht, en met name het Handvest van de Verenigde Naties, daarmee van toepassing is op en van wezenlijk belang is voor de handhaving van vrede en stabiliteit, en de bevordering van een open, veilige, vredige en toegankelijke ICT-omgeving;
- AD. overwegende dat het onlangs ingevoerde kader voor een gezamenlijke diplomatieke EU-respons op kwaadwillige cyberactiviteiten (het zogenaamde "instrumentarium voor cyberdiplomatie"), dat gericht is op de ontwikkeling van het vermogen van de EU en haar lidstaten om het gedrag van potentiële agressors te kunnen beïnvloeden, een set van evenredige (restrictieve) maatregelen omvat die binnen het GBVB kunnen worden toegepast;
- AE. overwegende dat verscheidene overheidsactoren, waaronder Rusland, China en Noord-Korea, maar ook door overheden geïnspireerde, ingehuurd of gesponsorde niet-overheidsactoren (met inbegrip van georganiseerde criminele groepen), veiligheidsdiensten en particuliere bedrijven, betrokken zijn geweest bij kwaadwillige cyberactiviteiten ter verwezenlijking van politieke, economische of veiligheidsdoelstellingen, bijvoorbeeld door middel van cyberaanvallen op vitale infrastructuur, cyberspionage en massa-observatie van EU-burgers, hulp bij desinformatiecampagnes en beperking van de internettoegang en de werking van IT-systemen door het verspreiden van malware (Wannacry, NotPetya enz.); overwegende dat dergelijke aanvallen in strijd zijn met het internationaal recht, de mensenrechten en de grondrechten van de EU en een gevaar vormen voor de democratie, de veiligheid, de openbare orde en de strategische autonomie van de EU, en dat ze derhalve tot een gezamenlijk diplomatisch EU-optreden (met inbegrip van restrictieve maatregelen in het kader van het EU-instrumentarium voor cyberdiplomatie zoals, in het geval van privébedrijven, geldboetes en beperking van de toegang tot de interne markt) zouden moeten leiden;

Woensdag 13 juni 2018

- AF. overwegende dat er in het verleden verscheidene malen dergelijke grootschalige aanvallen zijn uitgevoerd op de ICT-infrastructuur van, bijvoorbeeld, Estland in 2007 en van Georgië in 2008, en dat er momenteel vrijwel dagelijks aanvallen worden uitgevoerd op de infrastructuur van Oekraïne; overwegende dat offensief cybervermogen momenteel ook op ongekende schaal wordt ingezet tegen EU- en NAVO-lidstaten;
- AG. overwegende dat cyberbeveiligingstechnologieën, die zowel op civiel als militair gebied van groot belang zijn, zogenaamde technologieën voor tweërlei gebruik zijn die tal van mogelijkheden bieden voor de ontwikkeling van synergieën tussen civiele en militaire actoren op een aantal terreinen, waaronder programma's voor encryptie, beveiliging en risicobeheer, en inbraakdetectie- en preventiesystemen;
- AH. overwegende dat de ontwikkeling van cybertechnologieën de komende jaren een invloed zal hebben op nieuwe gebieden als kunstmatige intelligentie, het internet der dingen, robotica en mobiele apparaten, en dat dit ook op het gebied van defensieveiligheidsimplicaties met zich mee kan brengen;
- AI. overwegende dat de door verscheidene lidstaten opgerichte cybercommando's een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan de bescherming van vitale civiele infrastructuur en dat kennis over cyberdefensie op civiel gebied vaak even nuttig is;

Ontwikkeling van het defensie- en afschrikkingsvermogen op cybergebie

1. benadrukt dat een gemeenschappelijk cyberdefensiebeleid en een aanzienlijk cyberdefensievermogen tot de kernelementen van de ontwikkelingen op het gebied van de Europese defensie-unie moeten behoren;
2. is ingenomen met het initiatief van de Commissie voor een cyberbeveiligingspakket ter bevordering van de weerbaarheid, afschrikking en defensie op cybergebie in de EU;
3. herinnert eraan dat cyberdefensie zowel militaire als civiele aspecten heeft en daarom gebaat is bij een geïntegreerde beleidsaanpak en nauwe samenwerking tussen militaire en civiele belanghebbenden;
4. pleit voor een coherente ontwikkeling van het cybervermogen in alle EU-instellingen en -organen, alsook in de lidstaten, en voor de nodige politieke en praktische oplossingen om de overgebleven politieke, wettelijke en organisatorische belemmeringen voor de samenwerking op het gebied van cyberdefensie uit de weg te ruimen; acht een regelmatige en intensievere uitwisseling en samenwerking op EU- en nationaal niveau op het gebied van cyberdefensie tussen de betrokken publieke belanghebbenden van cruciaal belang;
5. wijst er in het kader van de opkomende Europese defensie-unie nadrukkelijk op dat het cyberdefensievermogen van de lidstaten voorop moet staan en vanaf de beginfase zo goed mogelijk in het beleid moet worden opgenomen om te zorgen voor een maximale doeltreffendheid; verzoekt de lidstaten daarom met klem om hun nationale cyberdefensie in nauwe samenwerking en op basis van een duidelijk stappenplan te ontwikkelen, teneinde coördinatie door de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en het EDA te vereenvoudigen voor een betere onderlinge aansluiting van de cyberdefensiestructuren van de lidstaten door dringend de beschikbare kortetermijnmaatregelen te nemen en de uitwisseling van deskundigheid te stimuleren; is van mening dat er een veilig Europees netwerk voor cruciale informatie en vitale infrastructuur moet worden ontwikkeld; bevestigt dat het met het oog op doeltreffende cyberdefensie en -afschrikking van wezenlijk belang is om de aanstichter te kunnen aanwijzen, en dat voor doeltreffende preventie aanzienlijke verdere technologische deskundigheid moet worden vergaard; dringt er bij de lidstaten op aan om de financiële en personele middelen te verruimen, met name voor deskundigen op het gebied van forensisch computeronderzoek, om bij cyberaanvallen gemakkelijker de aanstichter aan te kunnen wijzen; benadrukt dat een dergelijke samenwerking ook ten uitvoer moet worden geleid middels de versterking van het Enisa;

Woensdag 13 juni 2018

6. realiseert zich dat het beschikken over het eigen cyberdefensievermogen door veel lidstaten als kern van het nationaal veiligheidsbeleid en als wezenlijk onderdeel van de nationale soevereiniteit wordt beschouwd; beklemtoont echter dat er voor alomvattende en doeltreffende acties op het gebied van cyberdefensie ter waarborging van de strategische autonomie van de EU in cyberspace vanwege de grensoverschrijdende aard van cyberspace een toepassingsgebied en deskundigheid vereist zijn die buiten het bereik van de afzonderlijke lidstaten vallen, wat inhoudt dat er intensiever en op gecoördineerde wijze door de lidstaten moet worden opgetreden op EU-niveau; merkt in dit verband op dat de EU en haar lidstaten met betrekking tot de uitwerking van dergelijke acties onder tijdsdruk staan en direct in actie moeten komen; merkt op dat de EU, dankzij EU-initiatieven als de digitale eengemaakte markt, in een goede positie verkeert om het voortouw te nemen bij de ontwikkeling van Europese cyberdefensiestrategieën; herinnert eraan dat de ontwikkeling van cyberdefensie op Europees niveau het vermogen van de EU om zich te beschermen en zelfstandig op te treden moet versterken; is in dit verband ingenomen met het voorstel voor een permanent mandaat voor en versterking van de rol van het Enisa;
7. verzoekt de lidstaten in dit verband met klem het uit PESCO en het Europees Defensiefonds voortvloeiende kader zo goed mogelijk toe te passen om voorstellen voor samenwerkingsprojecten op te stellen;
8. neemt kennis van de vele inspanningen van de EU en haar lidstaten op het gebied van cyberdefensie; neemt in het bijzonder kennis van de projecten van het EDA in verband met cybertestomgevingen, de strategische onderzoeksagenda voor cyberdefensie, en de samenstelling van pakketten voor bewustmaking met betrekking tot cybersituaties voor hoofdkwartieren;
9. is ingenomen met de cyberprojecten die in het kader van PESCO worden uitgevoerd, namelijk het platform voor informatie-uitwisseling over cyberdreigingen en -incidenten, de cybercrisisteams en wederzijdse bijstand op het gebied van cyberbeveiliging; benadrukt dat beide projecten gericht zijn op een defensief cyberbeleid dat gebaseerd is op de uitwisseling van informatie over cyberdreigingen via een netwerkplatform van de lidstaten en de samenstelling van cybercrisisteams met behulp waarvan de lidstaten elkaar kunnen helpen om de weerbaarheid op cybergebied te vergroten en cyberdreigingen collectief op te sporen, te herkennen en te ondervangen; vraagt de Commissie en de lidstaten voort te bouwen op de PESCO-projecten voor nationale cybercrisisteams en wederzijdse bijstand op het gebied van cyberbeveiliging, door een Europees cybercrisisteam op te richten om collectieve cyberdreigingen te detecteren en af te slaan en acties te coördineren ter ondersteuning van de inspanningen van de deelnemende lidstaten;
10. merkt op dat kennis van technologieën, apparatuur, diensten en gegevens en de bewerking daarvan bepalend is voor het vermogen van Europa om cyberdefensieprojecten te ontwikkelen en dat hiertoe een beroep moet worden gedaan op een groep betrouwbare actoren uit het bedrijfsleven;
11. herinnert eraan dat de geleverde inspanningen ter versterking van de homogeniteit van de commandosystemen onder meer tot doel hebben ervoor te zorgen dat de beschikbare commandostructuren interoperabel zijn met die van derde landen die bij de NAVO zijn aangesloten, alsmede met die van gelegenheidspartners, zodat ervoor kan worden gezorgd dat de uitwisseling vlot verloopt teneinde het besluitvormingsproces te versnellen en dat de leidende positie op gebied van informatie over cyberrisico's wordt gehandhaafd;
12. pleit voor nieuwe mogelijkheden (bijvoorbeeld een meerjarige ontwikkeling van het cyberdefensievermogen) ter aanvulling van de projecten van de NAVO op het gebied van slimme defensie, de zogenaamde "Smart Defense"-projecten, het platform voor de uitwisseling van informatie over malware (MISP) en multinationale scholing en opleidingen over cyberdefensie (MN CD E&T);
13. is zich bewust van de ontwikkelingen op het gebieden als nanotechnologie, kunstmatige intelligentie, big data, elektronisch afval en geavanceerde robotica; dringt er bij de lidstaten en de EU op aan bijzondere aandacht te schenken aan de mogelijke uitbuiting van deze gebieden door vijandige overheidsactoren en de georganiseerde misdaad; pleit voor de ontwikkeling van opleidingen en het vermogen om bescherming te bieden tegen de opkomst van geavanceerde misdrijven als complexe identiteitsfraude en namaak van goederen;
14. benadrukt dat de terminologie in verband met de veiligheid in cyberspace moet worden verduidelijkt, en dat er behoefte is aan een alomvattende geïntegreerde aanpak en gemeenschappelijke inspanningen om cyber- en hybride dreigingen te bestrijden, en wijkplaatsen voor extremisten en criminelen op het internet op te sporen en op te doeken, door de uitwisseling van informatie tussen de EU en EU-agentschappen als Europol, Eurojust, het EDA en het Enisa te versterken en te intensiveren;

Woensdag 13 juni 2018

15. benadrukt de toenemende rol van kunstmatige intelligentie bij cyberagressie en -defensie; verzoekt de EU en de lidstaten met klem hier zowel bij het onderzoek naar en de praktische uitwerking van hun cyberdefensievermogen bijzondere aandacht aan te schenken;

16. wijst er nadrukkelijk op dat er met het oog op de inzet van al dan niet bewapende onbemande luchtvaartuigen, aanvullende maatregelen moeten worden getroffen om mogelijke cyberkwetsbaarheden te verminderen;

Cyberdefensie tijdens GVDB-missies en -operaties

17. beklemtoont dat cyberdefensie bij GVDB-missies en -operaties beschouwd moet worden als een operationele taak, en dat zij in alle planningsprocessen moet worden opgenomen om te waarborgen dat in alle fasen van het planningsproces rekening wordt gehouden met cyberveiligheid en zo cyberkwetsbaarheden te verminderen;

18. bevestigt dat voor het plannen van succesvolle GVDB-missies en -operaties zowel in de operationele hoofdkwartieren als binnen de missie zelf aanzienlijke deskundigheid op het gebied van cyberdefensie alsook een veilige IT-infrastructuur en veilige netwerken vereist zijn om een grondige dreigingsanalyse uit te kunnen voeren en adequate bescherming te kunnen bieden in het veld; verzoekt de EDEO en de lidstaten die fungeren als hoofdkwartieren voor GVDB-operaties de tijdens EU-missies en -operaties geboden deskundigheid op het gebied van cyberdefensie te bevorderen; merkt op dat er grenzen zijn met betrekking tot de mate waarin GVDB-missies op cyberaanvallen kunnen worden voorbereid;

19. benadrukt dat de planning van GVDB-missies en -operaties steeds vergezeld moet gaan van een grondige analyse van het cyberdreigingslandschap; merkt op dat de door het Enisa opgestelde dreigingsclassificatie een passend model voor een dergelijke analyse vormt; pleit voor de totstandbrenging van een vermogen voor het analyseren van de cyberweerbaarheid voor GVDB-hoofdkwartieren;

20. bevestigt met name hoe belangrijk het is om de digitale voetafdruk en het aanvalsoppervlak van GVDB-missies en -operaties tot een minimum te beperken; verzoekt de betrokken planners met klem dit vanaf de beginfase van het planningsproces in aanmerking te nemen;

21. is zich ervan bewust dat de analyse door het EDA met betrekking tot opleidingsbehoeften belangrijke tekortkomingen op het gebied van cyberdefensievaardigheden en -competenties bij besluitvormers binnen en buiten de EU aan het licht heeft gebracht, en is ingenomen met de EDA-initiatieven inzake opleidingen voor belangrijke besluitvormers in de lidstaten ter ondersteuning van GVDB-missies en -operaties;

Onderwijs en opleiding op het gebied van cyberdefensie

22. merkt op dat het stroomlijnen van het opleidings- en scholingslandschap van de EU-cyberdefensie de dreigingen in hoge mate zou inperken en roept de EU en de lidstaten op hun samenwerking op het gebied van opleiding, scholing en oefeningen te intensiveren;

23. is groot voorstander van het militair Erasmus-programma en andere gemeenschappelijke opleidings- en uitwisselingsinitiatieven die gericht zijn op het bevorderen van de interoperabiliteit van de strijdkrachten van de lidstaten en van de ontwikkeling van een gemeenschappelijke strategische cultuur door frequentere uitwisseling van jonge militaire medewerkers, gezien het feit dat een dergelijke interoperabiliteit tussen alle lidstaten en NAVO-bondgenoten van essentieel belang is; is echter van mening dat de uitwisseling voor opleidings- en onderwijsdoeleinden op het vlak van cyberdefensie zich niet tot dit initiatief moet beperken, maar militair personeel van alle leeftijden en rangen moet beslaan, evenals studenten uit alle academische instellingen die opleidingsprogramma's op het gebied van cyberveiligheid bieden;

24. benadrukt dat er meer deskundigen nodig zijn op het gebied van cyberdefensie; verzoekt de lidstaten de samenwerking tussen civiele academische instellingen en militaire academies te vergemakkelijken om dit tekort te overbruggen en te voorzien in meer mogelijkheden voor onderwijs en opleiding op het gebied van cyberdefensie, en pleit tevens voor het inzetten van meer middelen voor gespecialiseerde opleidingen op het gebied van cyberoperaties, met inbegrip van opleidingen op het gebied van kunstmatige intelligentie; verzoekt militaire academies onderwijs op het gebied van cyberdefensie in hun curricula op te nemen om zo de pool van cyberdeskundigen uit te breiden ten behoeve van GVDB-missies;

Woensdag 13 juni 2018

25. verzoekt alle lidstaten om bedrijven, scholen en burgers proactief te informeren en te adviseren over cyberveiligheid en de grootste digitale dreigingen, en bij hen het bewustzijn hiervan te vergroten; is in dit opzicht verheugd over de ontwikkeling van cyberrechtsnoeren die burgers en organisaties kunnen helpen een betere cyberveiligheidsstrategie te ontwikkelen, en over de hele linie kennis over cyberveiligheid en weerbaarheid in de cyberspace kunnen bevorderen;
26. constateert dat de lidstaten zich gezien de behoefte aan meer gespecialiseerd personeel niet alleen moeten richten op het werven van militair personeel, maar ook op het behouden van de benodigde deskundigen;
27. is ingenomen met de tenuitvoerlegging van het eerste van de vier in het kader van de EDA-agenda voor bundelen en delen gestarte cyberdefensieprojecten door de elf lidstaten (België, Duitsland, Estland, Finland, Griekenland, Ierland, Letland, Nederland, Oostenrijk, Portugal en Zweden) die deelnemen aan het "Cyber Ranges Federation"-project; roept de andere lidstaten op zich bij dit initiatief aan te sluiten; verzoekt de lidstaten de wederzijdse beschikbaarheid van virtuele cybertestomgevingen en opleidingen op het gebied van cyberdefensie te bevorderen; merkt in dit verband op dat ook de rol en deskundigheid van het Enisa in overweging moeten worden genomen;
28. is van mening dat dergelijke initiatieven Uniebreed kunnen bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van onderwijs op het gebied van cyberdefensie, met name door het opzetten van uitgebreide technische platformen en het samenstellen van groepen van EU-deskundigen; is van mening dat de Europese krijgsmacht ervoor kan zorgen dat deze initiatieven meer in trek raken door veelomvattende opleidingen op het gebied van cyberdefensie te bieden en cyberdeskundigen aan te trekken en te behouden; benadrukt dat het van essentieel belang is zwakke plekken in computersystemen te identificeren in zowel de lidstaten als de EU-instellingen; realiseert zich dat het merendeel van deze zwakke plekken in cyberveiligheidssystemen het gevolg is van menselijk falen en pleit derhalve voor periodieke opleidingen voor zowel militair als civiel personeel in dienst van de EU-instellingen;
29. verzoekt het EDA het coördinatieplatform voor opleiding en oefening op het gebied van cyberdefensie (CD TEXP) zo spoedig mogelijk op te zetten ter ondersteuning van het "Cyber Ranges Federation"-project, met speciale aandacht voor versterkte samenwerking ten aanzien van geharmoniseerde voorschriften, het stimuleren van onderzoek op het gebied van cyberdefensie en technologische innovatie, en het gezamenlijk helpen van derde landen bij hun capaciteitsopbouw met betrekking tot hun weerbaarheid in cyberspace; verzoekt de Commissie en de lidstaten deze initiatieven aan te vullen met een Europees Kenniscentrum voor cyberdefensie om de meest veelbelovende nieuwe medewerkers van vakkundige opleidingen te kunnen voorzien ter ondersteuning van de opleidingen op het gebied van cyberdefensie in de deelnemende lidstaten;
30. is ingenomen met de ontwikkeling van het platform voor onderwijs, opleiding, evaluatie en oefening op het gebied van cyberdefensie binnen de EVDA om de mogelijkheden op het gebied van opleiding en onderwijs in de lidstaten uit te kunnen breiden;
31. dringt aan op een betere uitwisseling van kennis over het situationeel bewustzijn door middel van simulatieoefeningen op cybergebied en het coördineren van de afzonderlijke inspanningen ter ontwikkeling van het cyberdefensievermogen teneinde de interoperabiliteit te bevorderen, toekomstige aanvallen beter te kunnen voorkomen en hier beter op te kunnen reageren; pleit ervoor om dergelijke projecten uit te voeren in samenwerking met NAVO-bondgenoten en andere partners die ruime ervaring hebben bij het afslaan van cyberaanvallen ter bevordering van de operationele paraatheid en de ontwikkeling van gemeenschappelijke procedures en normen om zo verschillende cyberdreigingen grondig aan te kunnen pakken; is in dit opzicht ingenomen met de deelname van de EU aan cyberoefeningen zoals "CODE" (Cyber Offence and Defence Exercise);
32. herinnert eraan dat een weerbare cyberspace een feilloze cyberhygiëne vereist; verzoekt alle publieke en particuliere belanghebbenden voor al hun medewerkers regelmatig opleidingen op het gebied van cyberhygiëne te organiseren;
33. pleit voor de intensivering van de uitwisseling van deskundigheid en geleerde lessen tussen strijdkrachten, politiediensten en andere overheidsdiensten van de lidstaten die zich actief bezighouden met de bestrijding van cyberdreigingen;

Samenwerking tussen de EU en de NAVO op het gebied van cyberdefensie

34. herhaalt dat de EU en de NAVO op basis van hun gemeenschappelijke waarden en strategische belangen een bijzondere verantwoordelijkheid en daarnaast ook het vermogen hebben om de toenemende cyberveiligheids- en cyberdefensieproblemen doelmatiger en in hechte samenwerking aan te pakken door te zoeken naar mogelijke complementariteit en daarbij dubbel werk te vermijden en elkaars afzonderlijke verantwoordelijkheden te eerbiedigen;

Woensdag 13 juni 2018

35. verzoekt de Raad met andere betrokken EU-instellingen en -structuren samen te werken om zo snel mogelijk manieren te vinden om ondersteuning te bieden op communautair niveau en om het cyberdomein op geharmoniseerde wijze en in nauwe samenwerking met de NAVO in de militaire doctrine van de lidstaten op te nemen;

36. pleit voor de tenuitvoerlegging van de reeds toegezegde maatregelen; pleit voor nieuwe initiatieven voor verdere samenwerking tussen de EU en de NAVO, waarbij tevens de mogelijkheden voor samenwerking met het Kenniscentrum voor cyberdefensie van de NAVO (CCD COE), alsmede met de Academie voor communicatie en informatie van de NAVO (NCI) in overweging moeten worden genomen, met als doel opleidingen op het gebied van het cyberdefensievermogen met betrekking tot IT- en cybersystemen, wat betreft software en hardware, te bevorderen; merkt op dat hiertoe ook een dialoog met de NAVO moet worden gevoerd over de mogelijke deelname van de EU aan het Kenniscentrum om zo de complementariteit en samenwerking te bevorderen; is ingenomen met de recente oprichting van het Europees Kenniscentrum voor de bestrijding van hybride dreigingen; spoort alle betrokken instellingen en bondgenoten aan regelmatig hun werkzaamheden te bespreken teneinde overlappenden te voorkomen en een gecoördineerde aanpak ten aanzien van cyberdefensie te bevorderen; is van mening dat het van cruciaal belang is om, op basis van wederzijds vertrouwen, de uitwisseling van informatie over cyberdreigingen tussen de EU-lidstaten en met de NAVO te bevorderen;

37. is ervan overtuigd dat meer samenwerking tussen de EU en de NAVO op het gebied van cyberdefensie belangrijk en nuttig is voor het voorkomen, identificeren en beletten van cyberaanvallen; verzoekt beide partijen derhalve hun operationele samenwerking en coördinatie te bevorderen en hun gezamenlijke inspanningen ter ontwikkeling van het cyberdefensievermogen te intensiveren, met name in de vorm van gezamenlijke oefeningen en opleidingen voor civiele en militaire werknemers in de cyberdefensiesector, en via de deelname van lidstaten aan NAVO-projecten op het gebied van slimme defensie; acht het van cruciaal belang dat de EU en de NAVO de uitwisseling van informatie intensiveren zodat cyberaanvallen formeel aan bepaalde partijen kunnen worden toegeschreven en restrictieve maatregelen kunnen worden vastgesteld tegen deze partijen; spoort beide partijen aan om nauwer samen te werken, onder meer waar het de cybergerelateerde aspecten van crisisbeheersing betreft;

38. is ingenomen met de uitwisseling van ideeën met als doel de vereisten en normen op het gebied van cyberdefensie op te nemen in de planning en uitvoering van missies en operaties ter bevordering van de interoperabiliteit, en spreekt de hoop uit dat deze aanpak wordt gevolgd door een hechtere operationele samenwerking om de cyberdefensie tijdens deze missies te waarborgen, alsook de afstemming van operationele strategieën;

39. is ingenomen met de regeling tussen het computercrisisteam van de EU (EU Computer Emergency Response Team, CERT-EU) en dat van de NAVO (NATO Computer Incident Response Capability, NCIRC), waarmee wordt beoogd de uitwisseling van informatie, logistieke steun, gedeelde dreigingsanalyses, personeelswerving en beste praktijken te vergemakkelijken zodat dreigingen in real time kunnen worden aangepakt; benadrukt dat het van belang is om informatie-uitwisseling tussen het CERT-EU en NCIRC te stimuleren en het wederzijdse vertrouwen te bevorderen; is van mening dat de informatie waar het CERT-EU over beschikt van nut kan zijn voor onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en voor de NAVO en dat deze informatie derhalve moet worden gedeeld, mits volledig aan de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming wordt voldaan;

40. is ingenomen met de samenwerking tussen de twee instanties met betrekking tot oefeningen op het gebied van cyberdefensie; neemt kennis van de deelname van EU-vertegenwoordigers aan de jaarlijkse "Cyber Coalition"-oefening; neemt daarnaast kennis van de vooruitgang die via de deelname van de EU aan de parallelle en gecoördineerde oefeningen (PACE) van 2017, als onderdeel van de crisisbeheersingsoefening van 2017 van de NAVO, is geboekt, en is in het bijzonder ingenomen met het daaraan toegevoegde cyberdefensie-onderdeel; verzoekt beide instanties met klem deze inspanningen te intensiveren;

41. verzoekt de EU en de NAVO met klem periodieke oefeningen op strategisch niveau te organiseren en de politieke leiders van beide instellingen daaraan te laten deelnemen; is in dit verband ingenomen met de Estische "EU CYBRID 2017"-oefening, waarbij voor het eerst aan een EU-oefening werd deelgenomen door de secretaris-generaal van de NAVO;

42. verzoekt beide instellingen met klem om bij de volgende toetsing van de tenuitvoerlegging van de gezamenlijke verklaring bestaande maatregelen concreet en doeltreffend uit te voeren en met ambitieuzere voorstellen te komen; verzoekt beide instellingen met klem om alle reeds bestaande maatregelen daadwerkelijk in de praktijk ten uitvoer te leggen en om bij de volgende toetsing van de tenuitvoerlegging van de gezamenlijke verklaring met ambitieuzere voorstellen te komen;

Woensdag 13 juni 2018

43. is verheugd over het in 2014 opgerichte NATO Industry Cyber Partnership (NICP) en verzoekt de EU een bijdrage te leveren aan de inspanningen in het kader van het NICP teneinde de gezamenlijke inspanningen van de NAVO en de EU te koppelen aan de inspanningen van vooraanstaande partijen uit de industrie die gespecialiseerd zijn in cybertechnologieën, om zo de cyberveiligheid te bevorderen door middel van een blijvende samenwerking die specifiek gericht is op: opleidingen, oefeningen en onderwijs voor vertegenwoordigers van de NAVO, de EU en de industrie, de deelname van de EU en de industrie aan NAVO-projecten op het gebied van slimme defensie, de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen de NAVO, de EU en de industrie met het oog op paraatheid en herstel, het leveren van inspanningen gericht op de gezamenlijke ontwikkeling van het cyberdefensievermogen, en in voorkomend geval het waarborgen van een gezamenlijke aanpak van cyberincidenten;

44. neemt kennis van de lopende werkzaamheden inzake het voorstel voor een verordening tot herziening van de Enisa-verordening ((EU) nr. 526/2013) en tot vaststelling van een Europees kader voor ICT-beveiligingscertificering en -etikettering; verzoekt het Enisa een overeenkomst met de NAVO aan te gaan ter bevordering van de praktische samenwerking tussen de partijen, met inbegrip van de uitwisseling van informatie en deelname aan oefeningen op het gebied van cyberdefensie;

Internationale normen met betrekking tot cyberspace

45. pleit voor de sectoroverschrijdende opname van cybercapaciteit in het externe optreden en het GBVB van de EU en haar lidstaten, en voor nauwere samenwerking tussen de lidstaten, de EU-instellingen, de NAVO, de Verenigde Naties, de Verenigde Staten en andere strategische partners, met name wat regels, normen en handhavingsmaatregelen op het gebied van cyberspace betreft;

46. betreurt het dat de VN-groep van regeringsdeskundigen (UN GGE) 2016-2017 na maanden van onderhandelingen niet tot een nieuw consensusverslag heeft kunnen komen; herinnert eraan dat het bestaande internationaal recht, en met name het Handvest van de Verenigde Naties, waarin bedreiging met of het gebruik van geweld tegen de politieke onafhankelijkheid van een staat, met inbegrip van dwingende cyberoperaties die tot doel hebben de technische infrastructuur te verstoren die nodig is voor het uitvoeren van officiële participatieve procedures, waaronder verkiezingen, in een andere staat, verboden wordt, van toepassing is en in cyberspace moet worden gehandhaafd, zoals ook in het verslag van 2013 is vastgesteld; merkt op dat het verslag van de UN GGE van 2015 een reeks normen voor verantwoordelijk staatsgedrag bevat, met inbegrip van het verbod voor landen om bewust bij te dragen aan cyberactiviteiten die krachtens internationale bepalingen in strijd zijn met de verplichtingen van de desbetreffende landen, of deze zelf uit te voeren; doet een beroep op de EU om een leidende rol op zich te nemen in het lopende en toekomstige debat over en bij de tenuitvoerlegging van internationale normen met betrekking tot cyberspace;

47. merkt op dat het Handboek van Tallinn 2.0 een basis biedt voor discussie over en analyse van de manier waarop het bestaande internationaal recht in cyberspace kan worden toegepast; roept de lidstaten op de door de deskundigen in het Handboek van Tallinn vastgelegde bevindingen te analyseren en toe te passen, en verdere vrijwillige normen voor internationaal gedrag vast te stellen; merkt in het bijzonder op dat het offensief gebruik van het cybervermogen gegrond moet zijn op het internationaal recht;

48. bevestigt zijn volledige toewijding aan een open, vrije, stabiele en veilige cyberspace, onder eerbiediging van de kernwaarden van democratie, mensenrechten en de rechtsstaat, en waarbij internationale geschillen op vreedzame wijze worden beslecht op basis van het Handvest van de Verenigde Naties en de internationale rechtsbeginselen; verzoekt de lidstaten de verdere tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke en alomvattende EU-aanpak voor cyberdiplomatie en bestaande cybernormen te bevorderen, en samen met de NAVO op EU-niveau criteria en definities vast te stellen om duidelijk te maken wat een cyberaanval precies inhoudt zodat de EU sneller tot een gezamenlijk standpunt kan komen in het geval van een volgens het internationaal recht onrechtmatige handeling in de vorm van een cyberaanval; ondersteunt nadrukkelijk de tenuitvoerlegging van de in het verslag van de UN GGE van 2015 vastgelegde vrijwillige, vrijblijvende normen voor verantwoordelijk staatsgedrag in cyberspace, met eerbiediging van de privacy en grondrechten van de burgers, en pleit tevens voor vaststelling van regionale maatregelen ter bevordering van het vertrouwen; ondersteunt in dit kader de werkzaamheden van de Global Commission on the Stability of Cyberspace (wereldcommissie voor stabiliteit in cyberspace), die gericht zijn op de opstelling van voorstellen voor normen en beleidsmaatregelen ter bevordering van de internationale veiligheid en stabiliteit, alsook van verantwoordelijk gedrag van (niet-)overheidsactoren in cyberspace; steunt het voorstel waarin wordt gesteld dat zowel overheids- als niet-overheidsactoren geen activiteiten mogen uitvoeren of bewust mogen toestaan wanneer deze activiteiten tot doel hebben de algemene beschikbaarheid of integriteit van de openbare kernfuncties van het internet, en daarmee de stabiliteit van cyberspace, doelbewust en ernstig aan te tasten;

49. erkent dat het grootste deel van de technologische infrastructuur eigendom is van of beheerd wordt door de particuliere sector en dat nauwe samenwerking en overleg met, alsook de inclusie van, de particuliere sector en groepen uit het maatschappelijk middenveld door middel van een dialoog tussen de diverse belanghebbenden daarom van essentieel belang zijn voor het waarborgen van een open, vrije, stabiele en veilige cyberspace;

Woensdag 13 juni 2018

50. realiseert zich dat bilaterale overeenkomsten tussen landen vanwege handhavingsproblemen niet altijd de gewenste resultaten opleveren; is derhalve van mening dat er coalities moeten worden gevormd binnen groepen van gelijkgestemde landen die bereid zijn om met elkaar in overleg te treden, om op doeltreffende wijze de inspanningen van de diverse belanghebbenden op dit gebied aan te vullen; benadrukt het belang van de rol van lokale overheden bij het proces van technologische innovatie en bij het delen van gegevens om de bestrijding van criminaliteit en terroristische activiteiten te versterken;

51. is verheugd over de vaststelling door de Raad van het kader voor een gezamenlijke diplomatieke EU-respons op kwaadwillige cyberactiviteiten, het zogeheten EU-instrumentarium voor cyberdiplomatie; steunt de mogelijkheid dat de EU restrictieve maatregelen neemt tegen tegenstanders die cyberaanvallen tegen de lidstaten uitvoeren, met inbegrip van het opleggen van sancties;

52. pleit daarnaast voor een duidelijke, proactieve strategie voor cyberveiligheid en -defensie en voor de algemene versterking van het vermogen en de instrumenten van de EU met betrekking tot cyberdiplomatie als sectoroverschrijdende taak in het buitenlands beleid van de EU, zodat de normen en waarden van de EU op doeltreffende wijze kunnen worden bevorderd en wereldwijd overeenstemming kan worden bereikt over regels, normen en handhavingsmaatregelen met betrekking tot cyberspace; merkt op dat het bevorderen van de cyberweerbaarheid in derde landen een bijdrage levert aan de internationale vrede en veiligheid, en uiteindelijk ook aan de veiligheid van de Europese burgers;

53. is van mening dat cyberaanvallen als NotPetya en WannaCry vanuit overheden worden aangestuurd of plaatsvinden met medeweten en goedkeuring van overheden; merkt op dat deze cyberaanvallen, die blijvende economische schade veroorzaken en een levensgevaarlijke dreiging vormen, een duidelijke schending zijn van het internationaal recht en de rechtsnormen; is van mening dat de cyberaanvallen NotPetya en WannaCry schendingen van het internationaal recht betreffen waar respectievelijk de Russische Federatie en Noord-Korea voor verantwoordelijk zijn, en dat hier een evenredige en passende respons vanuit de EU en de NAVO op moet volgen;

54. pleit ervoor dat het Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit van Europol een centraal punt voor wetshandhavingsafdelingen en overheidsorganen wordt, dat zich specifiek bezighoudt met cybercriminaliteit en met name verantwoordelijk is voor de beveiliging van zowel de .eu-domeinen als de vitale infrastructuur van de EU-netwerken tijdens een aanval; benadrukt dat een dergelijk centraal punt ook gemachtigd moet zijn om informatie uit te wisselen en lidstaten van steun te voorzien;

55. benadrukt het belang van de ontwikkeling van normen met betrekking tot privacy en beveiliging, encryptie, haatuitingen, desinformatie en terroristische dreigingen;

56. beveelt alle EU-lidstaten aan de verplichting aan te gaan om andere lidstaten die slachtoffer worden van een cyberaanval bij te staan en in nauwe samenwerking met de NAVO toe te zien op de waarborging van verantwoordingsplicht op het gebied van cyberveiligheid op nationaal niveau;

Civiel-militaire samenwerking

57. roept alle belanghebbenden op om de vorming van partnerschappen voor uitwisseling van kennis te stimuleren, de juiste bedrijfsmodellen toe te passen en vertrouwen te scheppen tussen bedrijven, defensie en civiele eindgebruikers, alsmede om de omzetting van academische kennis in praktische oplossingen te bevorderen, teneinde synergieën en overbruggingsoplossingen te vormen tussen de civiele en militaire markt voor cyberbeveiliging – in wezen een Europese eengemaakte markt voor cyberbeveiliging en producten op dit gebied – op basis van transparante procedures en met eerbiediging van het EU- en internationaal recht met het oog op de instandhouding en versterking van de strategische autonomie van de EU; wijst op de sleutelrol die particuliere cyberbeveiligingsbedrijven spelen bij het vroegtijdig waarschuwen voor cyberaanvallen en het aanwijzen van de partijen die verantwoordelijk zijn voor deze aanvallen;

58. benadrukt met klem het belang van onderzoek en ontwikkeling, met name in het licht van de strenge eisen met betrekking tot veiligheid in de defensiemarkt; verzoekt de EU en de lidstaten met klem om meer praktische ondersteuning te bieden aan de Europese cyberveiligheidssector en andere betrokken economische actoren en om de bureaucratische lasten te verminderen, met name voor kmo's en start-ups (belangrijke bronnen van innovatieve oplossingen op het gebied van cyberdefensie), en om nauwere samenwerking met instanties voor universiteitsonderzoek en andere belangrijke spelers te bewerkstelligen, teneinde de afhankelijkheid van externe bronnen voor cyberdefensieproducten te minimaliseren en een strategische voorzieningsketen binnen de EU op te zetten; merkt in dit verband op dat het Europees Defensiefonds en andere instrumenten in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) een waardevolle bijdrage kunnen leveren;

Woensdag 13 juni 2018

59. spoort de Commissie aan cyberdefensie-elementen te integreren in een netwerk van Europese onderzoeks- en kenniscentra voor cyberbeveiliging, mede teneinde in voldoende middelen te voorzien voor het tweeledige gebruik van cybercapaciteit en cybertechnologieën binnen het volgende MFK;

60. merkt op dat de bescherming van essentiële publieke en andere civiele infrastructuur, en met name informatiesystemen en de bijbehorende gegevens, een cruciale defensietaak is voor de lidstaten, en in het bijzonder voor de instanties die belast zijn met de beveiliging van informatiesystemen, en dat deze defensietaak onder de bevoegdheden van nationale cybercommando's of dergelijke instanties moet vallen; benadrukt dat hiervoor wederzijds vertrouwen en zo nauw mogelijke samenwerking tussen militaire actoren, agentschappen voor cyberdefensie, andere relevante autoriteiten en de betrokken sectoren nodig zijn, wat enkel kan worden bereikt door de taken, rollen en verantwoordelijkheden van civiele en militaire actoren duidelijk te definiëren, en verzoekt alle belanghebbenden met klem dit bij hun planningsprocessen in aanmerking te nemen; pleit voor meer grensoverschrijdende samenwerking inzake wetshandhaving gericht op de bestrijding van kwaadwillige cyberactiviteiten, met volledige inachtneming van de EU-wetgeving inzake gegevensbescherming;

61. verzoekt alle lidstaten om hun nationale strategieën inzake cyberveiligheid toe te spitsen op de bescherming van hun informatiesystemen en daarmee samenhangende gegevens en om de bescherming van deze cruciale infrastructuur te beschouwen als onderdeel van hun zorgplicht; dringt er bij de lidstaten op aan om strategieën, richtsnoeren en instrumenten aan te nemen en toe te passen die redelijke beschermingsniveaus bieden tegen redelijkerwijs identificeerbare dreigingen, waarbij de kosten en lasten van deze bescherming evenredig dienen te zijn aan de vermoedelijke schade voor de betrokken partijen; verzoekt de lidstaten om de nodige stappen te zetten teneinde rechtspersonen onder hun bevoegdheid te verplichten de aan hen toevertrouwde persoonsgegevens te beschermen;

62. is zich ervan bewust dat het vanwege de ontwikkelingen op het gebied van cyberdreigingen mogelijk verstandig is nauwer en op gestructureerdere wijze samen te werken met de politiediensten, met name op cruciale terreinen als de opsporing van dreigingen onder de noemer van de cyberjihad, cyberterrorisme, radicalisering via het internet en de financiering van extremistische of radicale organisaties;

63. dringt aan op nauwe samenwerking tussen de EU-agentschappen, zoals het EDA, het Enisa en het Europees Centrum voor de bestrijding van cybercriminaliteit, in de vorm van een sectoroverschrijdende benadering ter bevordering van synergieën en ter voorkoming van overlappingen;

64. verzoekt de Commissie een stappenplan voor een gecoördineerde aanpak van de Europese cyberdefensie te ontwikkelen en het EU-beleidskader voor cyberdefensie verder bij te werken om ervoor te zorgen dat dit beleidsmechanisme geschikt blijft voor het beoogde doel: de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU op het gebied van cyberdefensie, dit alles in nauwe samenwerking met de lidstaten, het EDA, het Parlement en de EDEO; merkt op dat dit onderdeel moet zijn van een bredere strategische benadering ten aanzien van het GVDB;

65. pleit voor de ontwikkeling van het cyberdefensievermogen via ontwikkelingssamenwerking en onderwijs en bewustwordingstrainingen over cyberveiligheid, waarbij rekening moet worden gehouden met het feit dat er in de komende jaren, voornamelijk in ontwikkelingslanden, miljoenen nieuwe internetgebruikers bij zullen komen en het dan ook zaak is de weerbaarheid van deze landen en gemeenschappen tegen hybride dreigingen en cyberdreigingen te verhogen;

66. pleit voor de totstandbrenging van internationale samenwerking en multilaterale initiatieven voor het creëren van sterke kaders voor cyberdefensie en cyberbeveiliging ter bestrijding van de "gijzeling" van staten in de vorm van corruptie, financiële fraude, witwaspraktijken en de financiering van terrorisme, alsook om de problemen als gevolg van cyberterrorisme, het gebruik van cryptovaluta en andere betaalmethoden aan te pakken;

67. wijst erop dat cyberaanvallen als NotPetya zich razendsnel verspreiden en zo willekeurig schade kunnen aanrichten indien de mondiale weerbaarheid tegen dergelijke aanvallen niet wordt versterkt; is van mening dat opleidingen en onderwijs op het gebied van cyberdefensie deel moeten uitmaken van het externe optreden van de EU, en dat het bevorderen van de cyberweerbaarheid in derde landen een bijdrage levert aan de internationale vrede en veiligheid, en uiteindelijk ook aan de veiligheid van de Europese burgers;

Institutionele versterking

68. roept de lidstaten op zich in te zetten voor een ambitieuzere samenwerking met betrekking tot cyberveiligheid in het kader van PESCO; pleit ervoor dat de lidstaten een nieuw PESCO-samenwerkingsprogramma op het gebied van cyberveiligheid te ontwikkelen ter ondersteuning van de snelle en doeltreffende planning van en bevelvoering en controle over huidige en toekomstige EU-operaties ter -missies; wijst erop dat dit een beter gecoördineerde operationele capaciteit in cyberspace zou opleveren en mogelijk tot de ontwikkeling van een gemeenschappelijk cyberdefensiecommando zou leiden, mocht de Europese Raad hiertoe besluiten;

Woensdag 13 juni 2018

69. verzoekt nogmaals de lidstaten en de VV/HV een EU-witboek over veiligheid en defensie uit te brengen; verzoekt de lidstaten en de VV/HV cyberdefensie en -afschrikking als hoofdthema's voor dit witboek te gebruiken, waarbij zowel de bescherming van het cyberdomein als bedoeld in artikel 43 VEU aan bod komt, als de gemeenschappelijke defensie als bedoeld in artikel 42, lid 7, VEU;

70. wijst erop dat het nieuwe PESCO-samenwerkingsprogramma op het gebied van cyberveiligheid op basis van een rouleer-systeem moet worden geleid door hooggeplaatste militaire en civiele medewerkers vanuit elke lidstaat, en verantwoording moet afleggen aan zowel de ministers van Defensie van de EU-landen die deelnemen aan PESCO als aan de VV/HV, teneinde vertrouwen te creëren bij de lidstaten en EU-instellingen en -agentschappen wanneer informatie en inlichtingen worden uitgewisseld;

71. pleit nogmaals voor de totstandbrenging van een EU-defensieraad bestaande uit de huidige ministeriële stuurgroep van het EDA en de ministers van defensie van de EU-landen die deelnemen aan PESCO ter bevordering van het stellen van prioriteiten, de inzet van middelen, en doeltreffende samenwerking en integratie tussen de lidstaten;

72. herinnert eraan dat het Europees Defensiefonds in het volgende MFK moet worden voortgezet of zelfs moet worden geïntensiveerd, en dat er voldoende middelen voor cyberdefensie moeten worden gereserveerd;

73. pleit ervoor dat er meer middelen worden ingezet voor het moderniseren en stroomlijnen van cyberveiligheid en de uitwisseling van informatie tussen de EDEO/het Inlichtingen- en situatiecentrum van de Europese Unie (EU-Intcen), de Raad en de Commissie;

Publiek-private partnerschappen

74. erkent dat particuliere ondernemingen een sleutelrol spelen bij het voorkomen, identificeren en beperken van en het reageren op cyberveiligheidsincidenten, niet alleen als aanbieders van technologieën, maar ook als aanbieders van diensten buiten de IT-sector;

75. erkent dat de particuliere sector een sleutelrol speelt bij het voorkomen, identificeren en beperken van en het reageren op cyberveiligheidsincidenten, alsook bij het stimuleren van innovaties op het gebied van cyberdefensie, en pleit dan ook voor betere samenwerking met de particuliere sector om zo tot gezamenlijke inzichten te komen met betrekking tot de EU- en NAVO-vereisten en het vinden van gemeenschappelijke oplossingen te vergemakkelijken;

76. verzoekt de EU een grondige evaluatie uit te voeren van de binnen de instellingen gebruikte software, IT- en communicatieapparatuur, en infrastructuur, om zo mogelijk gevaarlijke programma's en apparatuur te elimineren en het gebruik van programma's waarvan bekend is dat ze kwaadaardig zijn, zoals Kaspersky Lab, te verbieden;

o

o o

77. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de EU-agentschappen op het gebied van defensie en cyberbeveiliging, de secretaris-generaal van de NAVO, en de nationale parlementen van de lidstaten.

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0259

Rusland, met name het geval van de politieke gevangene Oleg Sentsov**Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over Rusland, met name de zaak van de Oekraïense politieke gevangene Oleh Sentsov (2018/2754(RSP))**

(2020/C 28/07)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Rusland, in het bijzonder zijn resolutie van 16 maart 2017 over Oekraïense gevangenen in Rusland en de situatie op de Krim ⁽¹⁾,
 - gezien de verklaring van 25 mei 2018 van de woordvoerder van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) over de zaken van diverse gevangenen op of uit de illegaal geannexeerde Krim en Sebastopol,
 - gezien de gedachtewisseling over Rusland in de Raad Buitenlandse Zaken van 16 april 2018,
 - gezien de beschikking van het Internationale Hof van Justitie van 19 april 2017 over het door Oekraïne ingediende verzoek om indicatie van voorlopige maatregelen in de zaak betreffende toepassing van het Internationaal Verdrag ter bestrijding van de financiering van terrorisme en van het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (*Oekraïne tegen de Russische Federatie*),
 - gezien artikel 5 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en artikel 7 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, die er beide in voorzien dat niemand mag worden onderworpen aan foltering, noch aan een wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, en waarbij de Russische Federatie partij is,
 - gezien de VN-verklaring over mensenrechtenverdedigers, aangenomen door de Algemene Vergadering van de VN op 9 december 1998,
 - gezien het Verdrag van Genève betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd,
 - gezien artikel 135, lid 5, en artikel 123, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Oekraïense filmmaker Oleh Sentsov, die zich verzette tegen de illegale annexatie door Rusland van het schiereiland de Krim, in mei 2014 is gearresteerd in verband met vermoedelijk op de Krim gepleegde handelingen; overwegende hij ondanks zijn Oekraïense staatsburgerschap als Russisch staatsburger is behandeld;
- B. overwegende dat er in het geval van Oleh Sentsov melding is gemaakt van foltering en ernstige mishandeling met als gevolg dat zij verklaringen hebben afgelegd waaraan vervolgens, ondanks het feit dat deze verklaringen op illegale wijze zijn verkregen, rechtskracht is toegekend;
- C. overwegende dat Oleh Sentsov op 25 augustus 2015 door een rechtbank wier bevoegdheid de EU niet erkent en in strijd met het internationaal recht en elementaire rechtsnormen veroordeeld is;
- D. overwegende dat Oleh Sentsov, die momenteel een straf uitzit in de meest noordelijke gevangenis van Rusland in Labytnangi, in het autonome gebied Jamalo-Nenets, op 14 mei 2018 heeft aangekondigd voor onbeperkte tijd in hongerstaking te gaan;
- E. overwegende dat het aantal politieke gevangenen in Rusland de afgelopen jaren aanzienlijk is toegenomen; overwegende dat het mensenrechtencentrum Memorial, dat in 2009 de Sacharovprijs kreeg toegekend, op 29 mei 2018 een lijst met de namen van 158 politieke gevangenen openbaar gemaakt heeft;

(¹) Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0087.

Donderdag 14 juni 2018

- F. overwegende dat Ojoeb Titijev, de Tsjetsjeense directeur van het mensenrechtencentrum Memorial, op 9 januari 2018 is gearresteerd door de plaatselijke politie op verdenking van drugsbezit; overwegende dat deze beschuldigen door de heer Titijev worden ontkend en door ngo's en andere mensenrechtenactivisten vals worden genoemd;
- G. overwegende dat de arrestatie van Ojoeb Titijev past in een zorgwekkende trend van arrestaties, aanvallen, intimidatie en het in diskrediet brengen van onafhankelijke journalisten en mensenrechtenactivisten;
- H. overwegende dat mensenrechtenactivisten en actoren uit het maatschappelijk middenveld, met name Krim-Tataren, geconfronteerd worden met bedreiging, intimidatie en arrestatie;
- I. overwegende dat diverse malen melding is gemaakt van foltering en wrede en vernederende behandeling; overwegende dat deze beschuldigingen tot nu toe niet goed zijn onderzocht; overwegende dat foltering is gebruikt om bekentenissen af te dwingen en vals bewijs van schuld te verkrijgen;
- J. overwegende dat veel gevangenen en gearresteerden onder harde en onmenselijke omstandigheden worden vastgehouden, resulterend in lichamelijke en geestelijke gezondheidsproblemen; overwegende dat sommige gevangenen hoogdringend medische verzorging en behandeling nodig hebben;
- K. overwegende dat de restrictieve Russische wetgeving inzake politieke en burgerrechten tot de tijdelijk bezette Krim is uitgebreid, hetgeen heeft geleid tot de drastische inperking van de vrijheden van vergadering, meningsuiting, vereniging, toegang tot informatie en godsdienst; overwegende dat betrouwbare bronnen melding maken van intimidatie, gedwongen verdwijningen en foltering;
- L. overwegende dat willekeurige arrestaties, gedwongen verdwijningen, censuur en het verbod op vreedzame bijeenkomsten een alledaagse realiteit zijn geworden op de Krim; overwegende dat diverse Krim-Tataren zijn gearresteerd, een onderzoek tegen hen loopt of vervolgd worden; overwegende dat ook juristen van de Krim die deze arrestanten juridische bijstand verlenen, en mensenrechtenactivisten die melding maken van gevallen van politiek gemotiveerde gedwongen verdwijningen op de Krim, alsook journalisten die over de situatie van Krim-Tataren berichten, tot doelwit zijn geworden;
- M. overwegende dat de bezettende autoriteiten op de Krim systematisch en met opzet de vrijheid van meningsuiting op de Krim onderdrukken, waarbij zij onafhankelijke media naar de marge dringen en professionele journalisten belemmeren bij hun werk; overwegende dat Nariman Memedeminov, een burgerjournalist en Krim-Tataarse activist die verslag deed van de wandaden van de bezettingsmacht, op 22 maart 2018 gevangengenomen is door Russische veiligheidstroepen en gearresteerd is op grond van valse beschuldigingen; overwegende dat de Russische veiligheidstroepen op 21 mei 2018 een andere burgerjournalist, Server Moestafajev, gevangengenomen hebben, met name op religieuze gronden, na doorzoeking van diens huis op de door Rusland bezette Krim;
- N. overwegende dat Rusland een groot aantal zaken die dienen bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens verliest en de uitspraken van het Hof naast zich neerlegt;
- O. overwegende dat de Russische Federatie een volwaardig lid is van de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de Verenigde Naties en zich aldus heeft verplicht tot naleving van de democratische beginselen en de rechtsstaat en tot eerbiediging van de mensenrechten; overwegende dat er wegens een aantal ernstige schendingen van de rechtsstaat en de goedkeuring van beperkende wetten in de loop van de voorbije jaren grote twijfel is gerezen over de naleving door Rusland van zijn internationale en nationale verplichtingen; overwegende dat de Europese Unie herhaaldelijk aanvullende bijstand en expertise heeft aangeboden om Rusland te helpen met de modernisering en de naleving van zijn constitutionele en juridische stelsel, overeenkomstig de normen van de Raad van Europa;
- P. overwegende dat op grond van de Russische wet inzake "buitenlandse agenten" ngo's die financiering uit het buitenland ontvangen en zich bezighouden met "politieke activiteiten" zich verplicht moeten registreren op een speciale door de overheid bijgehouden lijst van buitenlandse agenten die worden onderworpen aan extra en intensieve controle door de overheid, en in al hun publicaties, persberichten en rapporten moeten vermelden dat deze zijn geproduceerd door een buitenlandse agent;

Donderdag 14 juni 2018

- Q. overwegende dat de EU, in reactie op de illegale inlijving van de Krim en de hybride oorlogvoering tegen Oekraïne door Rusland, een gefaseerde reeks beperkende maatregelen heeft genomen;
1. verzoekt de Russische autoriteiten Oleh Sentsov onmiddellijk en onvoorwaardelijk in vrijheid te stellen, alsook de andere illegaal gedetineerde Oekraïense staatsburgers in Rusland en op het schiereiland de Krim; wijst erop dat zich thans in totaal meer dan 70 ⁽²⁾ Oekraïense politieke gevangenen in Rusland en op de bezette Krim bevinden;
 2. verlangt de onmiddellijke en onvoorwaardelijke invrijheidstelling van Ojoeb Titijev, directeur van mensenrechtencentrum Memorial in de Tsjetsjeense Republiek, en van alle andere politieke gevangenen in de Russische Federatie;
 3. verzoekt de Russische autoriteiten de intimidatie en pesterijen van mensenrechtencentrum Memorial, zijn medewerkers en andere mensenrechtenactivisten te staken, en hen in staat te stellen hun werk op het gebied van mensenrechten te doen;
 4. onderstreept dat de behandeling van alle gevangenen in overeenstemming moet zijn met de internationale normen en dat alle gedetineerden toegang moeten hebben tot rechtsbijstand, tot hun familie, tot hun diplomatieke vertegenwoordigingen en tot medische behandeling; onderstreept dat de Russische autoriteiten en het justitiële personeel overeenkomstig het vierde Verdrag van Genève volledig verantwoordelijk zijn voor de veiligheid en het welzijn van gedetineerden, met name op de Krim;
 5. herinnert Rusland eraan hoe belangrijk het is dat het land zijn internationale juridische verplichtingen als lid van de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa volledig naleeft, alsmede de fundamentele beginselen van de mensenrechten en de rechtsstaat zoals vastgelegd in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten;
 6. benadrukt dat de vrijheid van vergadering in de Russische Federatie wordt gewaarborgd door artikel 31 van de Russische grondwet en door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens dat door Rusland is ondertekend, hetgeen de Russische autoriteiten verplicht tot naleving van deze vrijheid;
 7. dringt erop aan dat de Russische autoriteiten op alle niveaus erkennen dat mensenrechtenactivisten een cruciale rol spelen als pijlers van de democratie en waakhonden van de rechtsstaat, en dat zij in het openbaar alle aanvallen op mensenrechtenactivisten, met name in de Republiek Tsjetsjenië, veroordelen;
 8. betuigt zijn solidariteit met de Oekraïense filmmaker, politiek activist en politiek gevangene Oleh Sentsov, die op 14 mei 2018 in hongerstaking is gegaan, waarmee hij de invrijheidstelling van illegaal gedetineerde landgenoten wil afdwingen, en toont zich bezorgd over de gevolgen van de hongerstaking voor Oleh Sentsov's gezondheid; herinnert eraan dat Oleh Sentsov kort nadat Rusland in 2014 de macht overnam op het schiereiland in de Zwarte Zee daar gearresteerd werd, vervolgens veroordeeld werd op grond van een door foltering verkregen getuigenis en momenteel op grond van meervoudige beschuldigingen van terrorisme een straf van 20 jaar uitzit in een streng beveiligd gevangenkamp in het autonome gebied Jamal Nenets, in het uiterste noorden van Rusland;
 9. betreurt het dat een andere veroordeelde in deze zaak, Olexander Koltsjenko, veroordeeld is tot tien jaar gevangenisstraf;
 10. wijst erop dat een andere illegaal gedetineerde Oekraïense staatsburger, Volodymyr Baloech, sinds 19 maart 2018 in hongerstaking is;
 11. verzoekt de verantwoordelijke Russische autoriteiten en medische diensten deze gevangenen fatsoenlijke medische verzorging te bieden en de medische ethiek te eerbiedigen, onder meer door geen dwangvoeding of ongewenste behandeling op te leggen, hetgeen kan neerkomen op marteling en andere vormen van mishandeling;

⁽²⁾ Op de lijst, die niet volledig is, staan onder meer: Teimur Abdullaiev, Zezir Abdullaiev, Taliat Abdurakhmanov, Rustem Abiltarov, Zevri Abseitov, Muslim Aliiev, Refat Alimov, Kiazim Ametov, Ernes Ametov, Ali Asanov, Marlen Asanov, Volodymyr Balukh, Ali Bariev, Enver Bekirov, Memet Belialov, Oleksii Bessarabov, Rustem Vaitov, Resul Velilyaev, Valentyn Vygovskii, Pavlo Hryb, Mykola Dadeu, Konstatin Davydenko, Bekir Dehermendzhi, Mustafa Dehermendzhi, Emil Dzhemadenov, Arsen Dzhepparov, Dmitrii Dolgopolo, Volodymyr Dudka, Andriy Zakhitei, Ruslan Zeitullaiev, Server Zekiriaiev, Timur Ibragimov, Rustem Ismailov, Yevgenii Karakashev, Mykola Karpuyuk, Stanislav Klykh, Andriy Kolomiets, Oleksandr Kolchenko, Oleksandr Kostenko, Emir-Usein Kuku, Hennadii Limeshko, Serhii Litvinov, Enver Mamutov, Nariman Memedeminov, Remzi Memetov, Emil Minasov, Igor Movenko, Seiran Muradosilov, Seiran Mustafaiev, Server Mustafaiev, Yevhen Panov, Nuri Primov, Volodymyr Prysych, Ismail Ramazanov, Fevzi Sagandzhi, Ferat Saifullaiev, Aider Saledinov, Seiran Saliiev, Enver Seitosmanov, Oleg Sentsov, Oleksii Sizonovich, Vadym Siruk, Edem Smailov, Oleksandr Steshenko, Oleksii Stohniy, Renat Suleimanov, Anna Sukhonosova, Roman Sushchenko, Roman Ternovskiy, Ruslan Ametov, Asan Chapukh, Oleksii Chirniï, Hlib Shablii, Mykola Shiptur, Dmytro Shtyblikov, Oleksandr Shumkov, Viktor Shur.

Donderdag 14 juni 2018

12. geeft uitdrukking aan zijn diepe bezorgdheid dat een groot aantal van de Oekraïense politieke gevangenen, zoals Mykola Karpijok, Volodymyr Prysych, Olexij Chirnij en Jevhen Panov, ernstig gemarteld is;
13. toont zich uiterst verontrust over de zorgwekkende trend van arrestaties, aanvallen, intimidatie en het in diskrediet brengen van onafhankelijke journalisten en mensenrechtenactivisten die in Rusland werken, met name in Tsjetsjenië; onderstreept hoe betekenisvol het maatschappelijk middenveld en organisaties als Memorial zijn, en hoe belangrijk de boodschap is dat activisten uit het maatschappelijk middenveld waar ook ter wereld ongehinderd de meest basale rechten van vrijheid van gedachte en van meningsuiting moeten kunnen uitoefenen; verzoekt de Tsjetsjeense en Russische autoriteiten de nationale wetgeving na te leven en hun internationale verplichtingen na te komen, en de rechtsstaat te handhaven;
14. uit zijn ernstige bezorgdheid over het klimaat van straffeloosheid dat deze daden mogelijk heeft gemaakt, en vraagt dat er in samenwerking met het maatschappelijk middenveld juridische en andere maatregelen worden getroffen om dergelijk geweld te voorkomen, te monitoren en effectief te vervolgen; onderstreept dat Rusland en de Russische regering de uiteindelijke verantwoordelijkheid hebben om deze daden te onderzoeken, de daders te berechten en alle Russische burgers te beschermen tegen wederrechtelijke mishandeling;
15. vraagt aandacht voor het feit dat de Russische autoriteiten op de bezette Krim in mei 2018 diverse Krim-Tataren gevangengenomen hebben, waaronder Sever Moestafajev, Edem Smailov en familieleden van politiek gevangene Noeri Primov;
16. veroordeelt de schendingen van het internationaal recht op de bezette Krim door Rusland, waaronder het opleggen van Russische wetgeving, de zware militarisering van het schiereiland waarmee de regionale veiligheid in gevaar wordt gebracht, en de massieve en systematische schendingen van de mensenrechten op de Krim, met name gericht tegen etnische Oekraïners en Krim-Tataren;
17. is ingenomen met de invrijheidstelling van de Krim-Tataarse leiders Achtem Chijgoz en Ilmi Oemerov, die door Russische rechtbanken in het tijdelijk bezette Oekraïense gebied de Krim in september 2017 veroordeeld waren tot gevangenisstraffen, en op 25 oktober 2017 toestemming kregen van de Russische autoriteiten om het schiereiland te verlaten; betuigt zijn dankbaarheid aan alle personen die zich hebben ingezet voor hun vrijlating, waaronder Russische mensenrechtenorganisaties als Memorial;
18. herinnert de Russische autoriteiten eraan dat zij in hun de-facto hoedanigheid van bezettingsmacht die effectieve controle over de Krim uitoefent, volledig verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de burgers van de Krim tegen arbitraire rechterlijke of administratieve maatregelen en dat zij in deze hoedanigheid op grond van het internationaal humanitair recht verplicht zijn de bescherming van de mensenrechten op het schiereiland te garanderen;
19. benadrukt dat de Russische rechtbanken, hetzij militaire hetzij civiele rechtbanken, niet bevoegd zijn om te oordelen over handelingen die buiten het internationaal erkende grondgebied van Rusland hebben plaatsgevonden, en wijst erop dat de gerechtelijke procedures in deze zaak niet als rechtsgeldig mogen worden beschouwd;
20. herhaalt uiterst bezorgd te zijn over de wet inzake "buitenlandse agenten" en de wijze waarop deze wet ten uitvoer wordt gelegd; is van mening dat de definitie van "politieke activiteiten", ontplooid door ngo's die financiering uit het buitenland ontvangen, zo breed is dat de regering in de praktijk controle kan uitoefenen op praktisch iedere georganiseerde openbare activiteit;
21. dringt er bij Rusland op aan te waarborgen dat internationale waarnemers voor de mensenrechten en monitoringsmissies onvoorwaardelijk en onbelemmerd toegang tot het land hebben; verzoekt internationale organisaties als de Verenigde Naties, de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa de mensenrechtensituatie op de Krim intensiever te monitoren en passende maatregelen te nemen;
22. verzoekt de speciaal vertegenwoordiger van de Europese Unie voor de mensenrechten voortdurend aandacht te besteden aan de mensenrechtensituatie op het schiereiland de Krim en in de gebieden in Oost-Oekraïne die niet onder het gezag van de Oekraïense overheid vallen;
23. verzoekt de Raad en de EU-lidstaten zich vastberaden en eendrachtig te houden aan de overeengekomen sancties tegen Rusland en deze voort te zetten, en gerichte maatregelen te overwegen tegen de personen die verantwoordelijk zijn voor de gevangenhouding van en het proces tegen de politieke gevangenen;

Donderdag 14 juni 2018

24. onderstreept hoe belangrijk het is dat de delegatie van de Europese Unie in Rusland en de ambassades van EU-lidstaten de processen tegen mensenrechtenactivisten monitoren;
 25. verzoekt de voorzitters van de Raad en de Commissie, alsook de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de gevallen van niet-naleving van internationaalrechtelijke verplichtingen nauwgezet te blijven volgen en deze onderwerpen in verschillende vormen en tijdens verschillende ontmoetingen met Rusland aan de orde te stellen;
 26. herhaalt zijn oproep aan de VV/HV en aan de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) te waarborgen dat alle zaken met om politieke redenen vervolgte personen ter sprake worden gebracht bij het mensenrechtenoverleg tussen de EU en Rusland, wanneer dit hervat wordt, en dat de Russische vertegenwoordigers bij dit overleg formeel om reacties op elke zaak worden verzocht; vraagt om verslag uit te brengen bij het Parlement over de uitwisselingen met de Russische autoriteiten;
 27. dringt er bij de VV/HV en de EDEO op aan ervoor te zorgen dat de Unie bij elke gelegenheid, maar binnen de grenzen van de nationale Russische wetgeving, streeft naar contacten met en ondersteuning van Russische maatschappelijke organisaties, waaronder organisaties die zich inzetten voor de waarden van democratie, mensenrechten en rechtsstaat;
 28. verzoekt de EU een verklaring af te leggen waarin zij de schendingen van de mensenrechten in Rusland veroordeelt, alsook de pogingen deze te verdoezelen met behulp van de FIFA-Wereldbeker;
 29. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa alsook de president, de regering en het parlement van de Russische Federatie.
-

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0260

De mensenrechtensituatie in Bahrein, met name het geval van Nabeel Rajab

Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de mensenrechtensituatie in Bahrein, met name de zaak van Nabeel Rajab (2018/2755(RSP))

(2020/C 28/08)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties van 6 februari 2014 over Bahrein, met name de zaak van Nabeel Rajab, Abdulhadi al-Khawaja en Ibrahim Sharif ⁽¹⁾, van 9 juli 2015 over Bahrein, met name de zaak van Nabeel Rajab ⁽²⁾, van 4 februari 2016 over Bahrein: de zaak van Mohammed Ramadan ⁽³⁾, van 7 juli 2016 over Bahrein ⁽⁴⁾ van 16 februari 2017 over executies in Koeweit en Bahrein ⁽⁵⁾, en van 3 oktober 2017 over het aanpakken van de steeds beperktere ruimte voor het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden ⁽⁶⁾,
 - gezien de verklaringen van de woordvoerder van de Europese Dienst voor extern optreden van 17 juni 2015 over de veroordeling van de secretaris-generaal van Al-Wefaq, Ali Salman, in Bahrein, van 11 juli 2017 over de veroordeling van de heer Nabeel Rajab door een Bahreïnse rechtbank en van 6 juni 2018 over de veroordeling van de heer Nabeel Rajab, Bahreïnse mensenrechtenactivist,
 - gezien de verklaring van 22 november 2017 van de voorzitter van zijn Subcommissie mensenrechten,
 - gezien de bijeenkomst van de informele werkgroep van de EU en Bahrein voor de mensenrechten van 15 mei 2018,
 - gezien de verklaring van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN, Zeid Ra'ad Al Hussein, over de situatie in Bahrein van 11 september 2017,
 - gezien de verklaring van het VN-Comité tegen Foltering van 12 mei 2017,
 - gezien de in februari 2002 aangenomen Bahreïnse grondwet, met name hoofdstuk 3, gezien artikel 364 van het Bahreïnse wetboek van strafrecht en de Bahreïnse wet op het staatsburgerschap van 1963,
 - gezien het verslag van de Bahreïnse onafhankelijke onderzoekscommissie van november 2011,
 - gezien de EU-richtsnoeren over mensenrechtenactivisten, over mensenrechtendialogen met derde landen, over de doodstraf, over foltering, en over vrijheid van meningsuiting online en offline,
 - gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 1966, het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, het Verdrag inzake de rechten van het kind en het Arabisch Handvest voor de rechten van de mens, die allemaal door Bahrein zijn ondertekend,
 - gezien de Universele Verklaring van de rechten van de mens van 1948, en met name artikel 15,
 - gezien artikel 135, lid 5, en artikel 123, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat het Hoge Hof van Beroep van Bahrein op 5 juni 2018 heeft beslist om de gevangenisstraf van vijf jaar voor de prominente mensenrechtenactivist Nabeel Rajab te handhaven wegens "het verspreiden van valse geruchten in tijden van oorlog" (artikel 133 van het Bahreïnse wetboek van strafrecht), "de belediging van een buurland" (artikel 215) en de "belediging van een wettelijk orgaan" (artikel 216) in verband met tweets die hij heeft verstuurd over vermeende foltering in de Jaw-gevangenis van Bahrein en de luchtaanvallen van de door Saudi-Arabië geleide coalitie in Jemen; overwegende dat deze aanklachten zijn gebaseerd op bepalingen waarbij het recht op vrijheid van meningsuiting, dat is beschermd op grond van artikel 19 van het door Bahrein in 2006 geratificeerde Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, strafbaar wordt gesteld; overwegende dat de heer Rajab nu naar verwachting in laatste instantie beroep zal instellen bij het Hof van Cassatie van Bahrein;

⁽¹⁾ PB C 93 van 24.3.2017, blz. 154.

⁽²⁾ PB C 265 van 11.8.2017, blz. 151.

⁽³⁾ PB C 35 van 31.1.2018, blz. 42.

⁽⁴⁾ PB C 101 van 16.3.2018, blz. 130.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0044.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0365.

Donderdag 14 juni 2018

- B. overwegende dat de heer Rajab deze maand vrijgelaten had moeten worden na het uitzitten van een gevangenisstraf van twee jaar, in verband met de gevangenisomstandigheden die neerkomen op mishandeling, op grond van tv-interviews die hij in 2015 en 2016 had gegeven over beperkingen van de persvrijheid in Bahrein; overwegende dat Nabeel Rajab vóór zijn willekeurige arrestatie in juni 2016 al een reisverbod had gekregen en een gevangenisstraf van twee jaar uitzat tussen 2012 en 2014 in verband met de uitoefening van zijn recht op vrijheid van meningsuiting en vergadering; overwegende dat de VN-werkgroep voor willekeurige detentie in 2013 oordeelde dat hij willekeurig gevangen was genomen als medeaanvoerder en -organisator van demonstraties in Bahrein; overwegende dat hij het slachtoffer van oneerlijke processen is geweest;
- C. overwegende dat Nabeel Rajab, in aanvulling op deze nieuwe straf van vijf jaar, mogelijk nog langer in de gevangenis zal moeten blijven in verband met maar liefst 14 andere, niet afgehandelde zaken waarin de regering hem naar verluidt nog wil laten berechten, onder meer in verband met bijkomende aanklachten wegens "het verspreiden van valse berichten en verklaringen en verraderlijke geruchten die het prestige van de staat ondermijnen"; overwegende dat de regering hem bovendien op 12 september 2017 heeft beschuldigd wegens "het verspreiden van valse berichten", "het aanzetten tot haat tegen het regime" en "het aanzetten tot niet-naleving van het recht" via sociale media;
- D. overwegende dat de heer Rajab heeft geleden door de slechte omstandigheden in de gevangenis, die zijn lichamelijke gezondheid ernstig hebben aangetast; overwegende dat zijn familie ook heeft meegedeeld dat hij als straf elke dag gedurende 23 uur in zijn cel moet blijven, waardoor zijn gezondheid met de tijd ernstig verslechtert; overwegende dat de gevangenisdirectie naar verluidt blijkbaar de medische behandeling van de heer Rajab bewust heeft bemoeilijkt;
- E. overwegende dat de zaak van Nabeel Rajab een symbool is geworden voor mensenrechtenactivisten en eerbiediging van de vrijheid van meningsuiting in Bahrein, en dat deze zaak ingaat tegen de toezeggingen die de regering van Bahrein zelf heeft gedaan; overwegende dat hij slechts een van meerdere personen is die geconfronteerd worden met willekeurige opsluiting en vervolging omdat zij gebruikmaken van de vrijheid van meningsuiting en vergadering;
- F. overwegende dat het VN-Comité tegen Foltering in mei 2017 de talrijke en consequente aantijgingen aan de orde heeft gesteld van wijdverspreide praktijken van foltering en mishandeling van personen die van hun vrijheid zijn beroofd, met name van diegenen die werden gearresteerd op beschuldiging van terrorisme, en zijn ernstige bezorgdheid heeft geuit over de zaak van Nabeel Rajab, Abdulhadi al-Khawaja, Naji Fateel, Hussain Jawad, Abdulwahab Hussain en Abduljalil al-Singace;
- G. overwegende dat het aantal terechtstellingen en doodvonnissen aanzienlijk is gestegen nadat in februari 2017 een moratorium van zeven jaar werd doorbroken, tegen de achtergrond van aanhoudende berichten van foltering en mishandeling; overwegende dat Bahrein opnieuw burgers voor militaire rechtbanken is gaan berechten, na een grondwetswijziging die in april 2017 is goedgekeurd; overwegende dat de autoriteiten arrestatie- en onderzoeksbevoegdheden aan het Nationaal Veiligheidssagentschap heeft teruggegeven, ondanks de folteringen en mishandelingen uit het verleden;
- H. overwegende dat de situatie in Bahrein kritiek is geworden wat de vrijheid van meningsuiting, vereniging en vreedzame vergadering betreft; overwegende dat de hardere onderdrukking van mensenrechtenactivisten en vreedzame opposanten zich uit in gevangenisstraffen, verbanning, reisverbod, het afnemen van het staatsburgerschap of ernstige bedreigingen en intimidatie op grond van hun vreedzame activiteiten;
- I. overwegende dat de Raad van vertegenwoordigers en de Shura-raad Bahrein een wijziging hebben goedgekeurd van de wet op de uitoefening van politieke rechten, waardoor politieke deelname op onafhankelijke basis aan de verkiezingen van 2018 onmogelijk zal worden;
- J. overwegende dat in 2016 de grootste politieke oppositiebeweging van Bahrein, Al-Wefaq, is opgeheven, dat haar tegoeden werden bevroren en dat haar website in Bahrein werd geblokkeerd, door het regime van Bahrein; overwegende dat de hoofdzetel van de groepering werd ingenomen, en dat de groepering werd aangeklaagd wegens "voortdurende minachting voor de grondwet van het Koninkrijk en betwisting van haar legitimiteit" en "oproepen tot buitenlandse inmenging", alsook wegens "verspreiding van geweld en steun aan terroristische organisaties";
- K. overwegende dat een Bahreinse rechtbank op 31 mei 2017 de ontbinding van de Bahreinse oppositiegroep National Democratic Action Society (Waad) heeft bevolen; overwegende dat het Hoge Hof van Beroep van Bahrein op 26 oktober 2017 de uitspraak van het hof van beroep om de Waad te ontbinden, heeft bevestigd;

Donderdag 14 juni 2018

- L. overwegende dat het Hoge Strafhof van Bahrein op 15 mei 2018 het staatsburgerschap van 115 personen heeft ingetrokken, tegen de achtergrond van meldingen van foltering en niet-eerbiediging van een behoorlijke rechtsgang in een oneerlijk mas-saproces; overwegende dat de dreiging van het afnemen of het feitelijk afnemen van het staatsburgerschap als politiek onder-drukkingsmiddel wordt gehanteerd; overwegende dat het staatsburgerschap talrijke personen in Bahrein is ontnomen, hoofdzakelijk personen uit het sjiiitische gedeelte van de bevolking, onder wie ook kinderen, rechtstreeks in strijd met artikel 15 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens en artikel 7 van het Verdrag inzake de rechten van het kind;
- M. overwegende dat sinds de protesten van 2011 en naar aanleiding van de conclusies van het verslag van de Bahreinse onafhankelijke onderzoekscommissie een aantal interne organen is opgericht om misbruik door de overheid te monitoren, maar dat deze niet voldoende onafhankelijk en doeltreffend zijn; overwegende dat de ontoereikende onafhankelijkheid van deze orga-nen naar verluidt tot een gebrek aan verantwoordingsplicht bij de regering en veiligheidstroepen van Bahrein leidt; overwe-gende dat dit een cultuur van straffeloosheid heeft bevorderd, die inspanningen voor democratische hervormingen ondermijnt en het land nog verder destabiliseert;
- N. overwegende dat de EU het voor de bevordering van de mensenrechten en het aanpakken van mensenrechtenschendingen als een van haar hoofdprioriteiten beschouwt om een nauwe samenwerking tot stand te brengen met het maatschappelijk midden-veld en mensenrechtenactivisten in derde landen;
1. roept op tot de onmiddellijke vrijlating van alle personen die uitsluitend wegens hun vreedzame mensenrechten- en politieke activiteiten worden vastgehouden; roept op tot de beëindiging van alle uitingen van geweld, pesterijen en intimidatie, ook op gerechte-lijk niveau, en van de censuur van mensenrechtenactivisten, politieke tegenstanders, betogers, actoren uit het maatschappelijk midden-veld en hun familieleden binnen en buiten het land door de overheidsinstanties, veiligheidstroepen en -diensten; veroordeelt de voortdurende onderdrukking van fundamentele democratische rechten, met name vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergade-ring, politiek pluralisme, vreedzaam protest en de rechtsstaat in Bahrein;
 2. dringt aan op de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van de heer Rajab en op de intrekking van alle resterende aan-klachten tegen hem, en doet een beroep op de autoriteiten om, in afwachting van zijn vrijlating, te waarborgen dat hij niet wordt gefol-terd, noch op andere manieren wordt mishandeld, en dat hij regelmatig toegang heeft tot zijn familie, de advocaten van zijn keuze en passende gezondheidszorg; veroordeelt de detentie van Nabeel Rajab, die in strijd is met onder meer zijn recht op vrijheid van mening-suiting en op bewegingsvrijheid;
 3. roept de autoriteiten van Bahrein op zich te houden aan hun internationale verplichtingen en hun verbintenissen inzake de eer-biediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en een veilige en stimulerende omgeving te garanderen voor mensenre-chtenactivisten en critici van de autoriteiten, ook in het kader van de verkiezingen van 2018, waarin het recht op vrijheid van meningsuiting, vereniging en vreedzame vergadering wordt gewaarborgd; herinnert de regering van Bahrein aan haar verantwoordeli-jkheid om de beveiliging en veiligheid van al haar burgers te waarborgen, ongeacht hun politieke standpunten, hun lidmaatschap van een politieke partij of hun politieke overtuiging;
 4. betreurt de slechte omstandigheden in de gevangenissen en het gebruik van foltering door beveiligings- en gevangenisper-soneel in Bahrein; dringt er bij de Bahreinse autoriteiten zich te onthouden van elke vorm van foltering of wrede en onterende behan-deling van gedetineerden, alle beschuldigingen van schending van grondrechten van gevangenen en foltering grondig te onderzoeken, en de daders voor het gerecht te brengen;
 5. herinnert de Bahreinse autoriteiten eraan dat artikel 15 van het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onte-rende behandeling of bestraffing, verbiedt dat verklaringen die door foltering zijn verkregen, tijdens een proces als bewijs worden gebruikt; vraagt de onmiddellijke ratificatie door Bahrein van het Facultatief Protocol bij het Verdrag tegen foltering;
 6. veroordeelt met klem het grote aantal doodvonnisen in het land en pleit voor een officieel moratorium op alle terechtstellin-gen; dringt erop aan alle terdoodveroordelingen te herzien, om te waarborgen dat de internationale normen bij de desbetreffende pro-cessen in acht zijn genomen;
 7. roept de autoriteiten op de grondwet te wijzigen om het voeren van militaire rechtszaken tegen gewone burgers af te schaffen;
 8. veroordeelt dat het staatsburgerschap op grote schaal wordt afgenomen als vergelding en dringt er bij de Bahreinse autoriteiten op aan het besluit te herroepen en de internationale verplichtingen na te komen en de internationale normen na te leven;
 9. roept de Bahreinse autoriteiten op het reisverbod tegen mensenrechtenactivisten onmiddellijk op te heffen en dringt erop aan dat de autoriteiten onder alle omstandigheden garanderen dat mensenrechtenactivisten in Bahrein hun legitieme mensenrechtenacti-viteiten ongestoord kunnen uitvoeren, in binnen- en buitenland, zonder daarbij te worden belemmerd, geïntimideerd of lastiggevallen;

Donderdag 14 juni 2018

10. spoort de regering van Bahrein aan te streven naar stabiliteit door middel van hervormingen en een inclusief verzoeningsproces in een kader waarin legitieme en vreedzame politieke grieven vrij uitgedrukt kunnen worden, in het bijzonder in het licht van de komende verkiezingen voor de Raad van vertegenwoordigers die gepland staan voor oktober 2018; veroordeelt in dit verband de aanvallen op de oppositie en het maatschappelijk middenveld in Bahrein, met inbegrip van de opheffing van oppositiebeweging Al-Wefaq, de ontbinding van de oppositiegroep Waad en de uitsluiting van deelname aan de komende verkiezingen die geldt voor de leden van deze ontbonden groeperingen; is van mening dat deze acties indruisen tegen de beginselen van democratisch pluralisme en vrije en eerlijke verkiezingen en in strijd zijn met internationale overeenkomsten en de grondwet van Bahrein; roept alle partijen op een echte nationale dialoog te starten om een nieuwe impuls te geven voor een vreedzaam en zinvol proces van nationale verzoening;
 11. vraagt de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Europese Dienst voor extern optreden, de Raad en de lidstaten problemen in verband met de schending van mensenrechten in Bahrein systematisch aan te kaarten en te overwegen gerichte maatregelen vast te stellen tegen de verantwoordelijken voor ernstige mensenrechtenschendingen;
 12. dringt er bij de EU en haar lidstaten op aan naar Bahrein te blijven verwijzen in de verklaringen van de EU en de lidstaten bij punt 4 in de komende zittingen van de VN-Mensenrechtenraad;
 13. roept de regering van Bahrein op samen te werken met de speciale VN-rapporteurs (met name voor foltering, vrijheid van vergadering, vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, onafhankelijke rechters en advocaten en mensenrechtenactivisten) en een vaste uitnodiging aan hen te richten; dringt er bij de autoriteiten van Bahrein op aan internationale ngo's en journalisten vrije toegang tot Bahrein te verlenen, ook voor contacten met gedetineerde mensenrechtenactivisten;
 14. betreurt dat bewakingstechnologieën door Europese bedrijven naar Bahrein worden uitgevoerd, en benadrukt dat de EU-instansies voor uitvoercontrole rekening moeten houden met criteria op het gebied van mensenrechten vooraleer een uitvoercertificaat naar een derde land af te geven; verzoekt alle EU-lidstaten de EU-gedragscode betreffende wapenuitvoer strikt in acht te nemen, en met name alle leveringen stop te zetten van wapens en bewakings- en inlichtingenapparatuur en -materiaal die door Bahrein kunnen worden gebruikt voor de voortdurende onderdrukking van de mensenrechten;
 15. betreurt dat Bahrein herhaaldelijk heeft geweigerd een officiële delegatie van de Subcommissie mensenrechten te ontvangen; verzoekt de Bahreinse autoriteiten een officiële delegatie van leden van het Europees Parlement een werkbezoek te laten brengen aan het land om overheidsautoriteiten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld te ontmoeten;
 16. betreurt dat de Chaillot-prijs van de EU-delegatie voor de bevordering van de mensenrechten in de regio van de Samenwerkingsraad van de Golf in 2014 is toegekend aan het nationaal instituut voor de mensenrechten van Bahrein, dat meermaals de mensenrechtenschendingen door de regering van Bahrein, waaronder de gevangenschap van Nabeel Rajab, heeft vergoelijkt;
 17. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en de parlementen van de lidstaten, de regering en het parlement van het Koninkrijk Bahrein en de leden van de Samenwerkingsraad van de Golf; wenst dat deze resolutie wordt vertaald in het Arabisch.
-

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0261

De situatie van de Rohingyavluchtelingen, met name de benarde positie van kinderen

Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de situatie van Rohingya-vluchtelingen, in het bijzonder de benarde situatie van kinderen (2018/2756(RSP))

(2020/C 28/09)

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Myanmar en over de situatie van de Rohingya's,
 - gezien zijn eerdere resoluties over Bangladesh,
 - gezien de conclusies van de Raad van 20 juni 2016 over een strategie van de EU ten aanzien van Myanmar/Birma,
 - gezien de conclusies van de Raad over Myanmar/Birma van 26 februari 2018,
 - gezien de richtsnoeren van de EU ter bevordering en bescherming van de rechten van het kind, als vastgesteld door de Raad op 6 maart 2017,
 - gezien de verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, Federica Mogherini, van 30 maart 2016 over de aantreding van de nieuwe regering van de Unie van Myanmar,
 - gezien het gezamenlijke persbericht van 5 maart 2018 over de vierde mensenrechtendialoog EU-Myanmar,
 - gezien het VN-verdrag van 1951 betreffende de status van vluchtelingen en het aanvullende protocol hierbij van 1967,
 - gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind,
 - gezien het Verdrag betreffende de status van staatlozen van 1954 en het Verdrag tot beperking der stateloosheid van 1961,
 - gezien het mondiaal actieplan 2014-2024 van november 2014 van het vluchtelingenagentschap van de VN (UNHCR) om een einde te maken aan stateloosheid,
 - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948,
 - gezien het eindrapport van de Adviescommissie inzake de deelstaat Rakhine van augustus 2017,
 - gezien het Handvest van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (ASEAN),
 - gezien het verslag van de VN-Veiligheidsraad van de secretaris-generaal conflictgerelateerd seksueel geweld van 23 maart 2018,
 - gezien artikel 135, lid 5, en artikel 123, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat 7 20 000 Rohingya-kinderen in Bangladesh en Myanmar ernstig behoefte hebben aan humanitaire bijstand en bescherming;
- B. overwegende dat de deelstaat Rakhine in Myanmar onderdak heeft geboden aan bijna 1,3 miljoen Rohingya's, een overwegend islamitische minderheid die het slachtoffer is van onderdrukking en aanhoudende ernstige schendingen van de mensenrechten, zoals bedreiging van hun leven en veiligheid, het ontzeggen van het recht op gezondheid en onderwijs, dwangarbeid, seksueel geweld en beperking van hun politieke rechten; overwegende dat Rohingya-moslims worden beschouwd als de meest vervolgte minderheid ter wereld en de grootste stateloze groep;

Donderdag 14 juni 2018

- C. overwegende dat sinds augustus 2017 meer dan 9 00 000 Rohingya's, waaronder 5 34 000 kinderen, het geweld tegen hen zijn ontvlucht en met vrees voor eigen leven een goed heenkomen in Bangladesh hebben gezocht; overwegende dat volgens schattingen ongeveer 1 000 Rohingya-kinderen jonger dan vijf jaar bij de gewelddadigheden in Myanmar zijn omgekomen; overwegende dat, volgens de ASEAN-parlementsleden voor mensenrechten, 28 300 Rohingya-kinderen ten minste een ouder hebben verloren, terwijl nog eens 7 700 kinderen melding hebben gemaakt van het verlies van beide ouders, waarmee het aantal verloren ouders op het hoge aantal van 43 700 komt;
- D. overwegende dat meer dan 14 000 van de kinderen jonger dan vijf jaar onder ernstige acute ondervoeding lijdt; overwegende dat Rohingya-kinderen traumatische gebeurtenissen hebben ondergaan of hiervan getuige zijn geweest, zoals in vele gevallen het verlies van een of beide ouder(s), scheiding van hun familie, lichamelijk misbruik, psychologische problemen, ondervoeding, ziekte, seksuele uitbuiting en het zien van misdaden tegen de menselijkheid in de deelstaat Rakhine, waaronder het systematisch afbranden van huizen en de verkrachting van Rohingya's en fysiek geweld tegen hen;
- E. overwegende dat de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN, Zeid Ra'ad al-Hussein, de acties van de overheid van Myanmar heeft omschreven als "een schoolvoorbeeld van etnische zuivering" en "een wrange truc om grote groepen mensen onder dwang te verplaatsen zonder uitzicht op terugkeer";
- F. overwegende dat crises vrouwen en kinderen vaak ernstiger en anders treffen dan mannen en jongens doordat vaak reeds bestaande genderongelijkheden, gendergerelateerd geweld en discriminatie worden versterkt, bestendig en verergerd;
- G. overwegende dat het leger van Myanmar verkrachting inzet als instrument in zijn etnische-zuiveringscampagne in de deelstaat Rakhine; overwegende dat seksueel geweld wordt gebruikt om gemeenschappen onderling te verdelen en vrouwen en meisjes ervan af te brengen naar huis terug te keren; overwegende dat in de kampen slachtoffers van verkrachting risico lopen op sociale uitsluiting door hun gemeenschap; overwegende dat de VN-Mensenrechtenraad om informatie heeft verzocht over de verantwoordelijkheid van het leger van Myanmar voor de wijdverbreide verkrachting van Rohingya-vrouwen en -meisjes;
- H. overwegende dat zich onder de vluchtelingen vele zwangere vrouwen en moeders van jonge kinderen bevinden, die lange afstanden te voet hebben afgelegd en in de kampen voor intern ontheemden ziek aankomen door mentaal en lichamelijk lijden, verhogering en verwondingen;
- I. overwegende dat negen maanden na het begin van de aanvallen op Rohingya's door soldaten van Myanmar en militieleden, volgens schattingen van hulporganisaties tot 48 000 baby's geboren zullen worden in de vluchtelingenkampen;
- J. overwegende dat de toegang tot gezondheidszorg voor vrouwen en kinderen in de vluchtelingenkampen in Bangladesh zeer beperkt is; overwegende dat zwangere vrouwen en moeders de nodige cruciale gezondheidszorg voor moeders moeten ontvangen, waaronder prenatale zorg, een veilige bevalling, pasgeborenzorg, borstvoedingsondersteuning, en voortdurende reproductieve gezondheidsdiensten;
- K. overwegende dat Rohingya-kinderen en -vrouwen een hoog risico lopen het slachtoffer van mensenhandel voor prostitutie te worden, en seksuele intimidatie en geweld te ondergaan in de vluchtelingenkampen in Bangladesh; overwegende dat verloren Rohingya-kinderen in de vluchtelingenkampen het kwetsbaarst zijn en een hoog risico lopen slachtoffer van mensenhandel te worden;
- L. overwegende dat Rohingya-kinderen onvoldoende toegang tot formeel onderwijs hebben; overwegende dat alleen zeer jonge Rohingya-kinderen basisonderwijs in informele klaslokalen in de vluchtelingenkampen krijgen, terwijl oudere kinderen (vrijwel) geen toegang tot formeel onderwijs hebben;
- M. overwegende dat het moessonseizoen is begonnen in Bangladesh en dat verwacht wordt dat de situatie ernstig achteruit zal gaan; overwegende dat ten minste 2 00 000 mensen in de vluchtelingenkampen het onmiddellijke gevaar lopen slachtoffer te worden van overstromingen en aardverschuivingen; overwegende dat levens, onderdak en de voedsel- en watervoorziening ernstig worden bedreigd; overwegende dat er een hoog risico bestaat op de verspreiding van ziekten, waaronder cholera en hepatitis, tijdens de moessonoverstromingen; overwegende dat zeer weinig Rohingya-vluchtelingen toegang hebben gehad tot medische hulp of vaccinatie voorafgaand aan hun aankomst in Bangladesh;

Donderdag 14 juni 2018

- N. overwegende dat Myanmar tot nu toe heeft geweigerd een onderzoeksmissie van de VN-Mensenrechtenraad in het land toe te laten, de speciale VN-rapporteur voor de mensenrechtensituatie in Myanmar, Yanghee Lee, de toegang tot het land heeft ontzegd, en vrijwel alle aantijgingen betreffende door veiligheidstroepen in de deelstaat Rakhine begane wreedheden van de hand heeft gewezen;
- O. overwegende dat het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (ICC) bepaalt dat de ernstigste misdaden die de gehele internationale gemeenschap aangaan, met name genocide, misdrijven tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven, niet ongestraft mogen blijven; overwegende dat in april 2018 de aanklager van het ICC het hof heeft gevraagd zich uit te spreken over de vraag of het ICC rechtsmacht heeft over de vermeende deportaties van Rohingya's uit Myanmar naar Bangladesh; overwegende dat een uitspraak waarin de rechtsmacht van het ICC wordt bevestigd het hof vrij baan kan geven voor een onderzoek naar misdaden tegen de menselijkheid of deportaties in Myanmar;
- P. overwegende dat China en Rusland in maart 2017 de aanneming van een resolutie van de VN-Veilighedsraad over de situatie van de Rohingya-minderheid in Myanmar geblokkeerd hebben;
- Q. overwegende dat het ontbreken van enig realistisch vooruitzicht op veilige en vrijwillige terugkeer en het gebrek aan politieke vooruitgang bij het oplossen van de crisis in Myanmar doen vermoeden dat deze situatie niet op korte termijn zal worden opgelost en dat derhalve een aanpak voor de langere termijn vereist is, in het bijzonder om de rechten en behoeften van kinderen veilig te kunnen stellen;
- R. overwegende dat op 6 juni 2018 een tripartiet memorandum van overeenstemming is ondertekend tussen Myanmar, het UNHCR en het VN-ontwikkelingsprogramma (UNDP); overwegende dat het UNHCR heeft aangegeven dat de huidige omstandigheden nog geen vrijwillige terugkeer toestaan;
- S. overwegende dat de Commissie in mei 2018 40 miljoen EUR aan humanitaire hulp heeft vrijgegeven om levensreddende steun te verstrekken aan kwetsbare Rohingya-burgers en gastgemeenschappen in Bangladesh en in de gehele deelstaat Rakhine; overwegende dat dit bedrag een aanvulling vormt op de 51 miljoen EUR die in 2017 is vrijgemaakt;
- T. overwegende dat in maart 2018 de VN een oproep hebben gedaan voor een bedrag van 951 miljoen USD om de Rohingya-vluchtelingen in de rest van het jaar bij te staan, maar dat slechts ongeveer 20 % van dit doelbedrag tot op heden is ontvangen;
1. veroordeelt ten sterkste de aanvallen in Myanmar tegen Rohingya's, die volgens de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN op een etnische zuivering neerkomen; maakt zich ernstig zorgen over de toenemende ernst en omvang van de mensenrechtenschendingen, zoals moorden, felle botsingen, vernietiging van civiel eigendom en de ontheemding van honderdduizenden burgers; dringt er bij de militaire en veiligheidstroepen van Myanmar op aan onmiddellijk te stoppen met het vermoorden, intimideren en verkrachten van Rohingya's en het platbranden van hun huizen;
 2. roept de regering van Myanmar ertoe op internationale waarnemers en humanitaire en mensenrechtenorganisaties, waaronder de VN en internationale ngo's, en met name de door het UNHCR in maart 2017 ingestelde onderzoeksmissie, volledige ongehinderde toegang tot de deelstaat Rakhine te geven, om ervoor te zorgen dat onafhankelijk en onpartijdig onderzoek wordt gedaan naar vermeende ernstige mensenrechtenschendingen door alle partijen;
 3. herinnert dat medische en psychologische ondersteuning moet worden verstrekt in de vluchtelingenkampen, met name gericht op kwetsbare groepen waaronder vrouwen en kinderen; roept op tot betere hulpdiensten voor slachtoffers van verkrachting en seksuele intimidatie; benadrukt dat alle vrouwen en meisjes toegang moeten hebben tot informatie en diensten op het gebied van reproductieve gezondheid, waaronder contraceptie en veilige abortus;
 4. is verheugd over de steun die voor en na geboortes door agentschappen en organisaties wordt verstrekt; herinnert dat registratievoorzieningen en -certificaten voor pasgeborenen moeten worden ingevoerd, om ervoor te zorgen dat zij een identiteitsdocument krijgen, wettelijke rechten genieten en toegang tot basisdiensten hebben, en families kunnen worden opgespoord, overeenkomstig de verbintenissen die de regering van Bangladesh heeft gedaan om ervoor te zorgen dat alle geboortes op zijn grondgebied worden geregistreerd; herinnert eraan dat de instandhouding van het gezin van wezenlijk belang is om te waarborgen dat deze kinderen toegang tot hun rechten hebben;

Donderdag 14 juni 2018

5. wijst met bezorgdheid op het ontbreken van voldoende onderwijs voor Rohingya-kinderen in de vluchtelingenkampen; roept de autoriteiten van Bangladesh ertoe op te zorgen voor volledige en voldoende toegang voor Rohingya-kinderen tot onderwijs van goede kwaliteit in hun eigen taal; wijst op het risico van een verloren generatie voor de gehele gemeenschap indien de noodzakelijke maatregelen om te zorgen voor toereikend onderwijs voor kinderen niet worden genomen; onderstreept dat volledige toegang tot onderwijs in schoolgebouwen van VN-agentschappen en ngo's moet worden geboden, zodat alle kinderen vaardigheden kunnen ontwikkelen;
6. is zeer verontrust over de vele gevallen van gedwongen prostitutie, mensenhandel en seksueel geweld, waaronder kindhuwelijken, geweld tegen partners en seksuele uitbuiting en misbruik in de kampen; spoort de autoriteiten in Bangladesh en Myanmar ertoe aan om in samenwerking met het UNHCR de veiligheid van de Rohingya-vluchtelingen op hun grondgebied te waarborgen, met name door sterker de strijd aan te gaan tegen mensenhandel en kindprostitutie, en de bestaande netwerken te ontbinden;
7. is verheugd over de inspanningen van de regering en de burgers van Bangladesh om Rohingya-vluchtelingen te beschermen en in veiligheid te brengen, en moedigt hen aan humanitaire hulp te blijven verstrekken aan de vluchtelingen uit Myanmar; roept op tot internationale steun voor de gemeenschappen die de vluchtelingen onderdak bieden, onder meer door oplossingen te zoeken voor nationale problemen op maatschappelijk, onderwijs-, economisch en gezondheidsgebied; benadrukt dat vrouwen moeten worden gehoord en moeten worden betrokken bij de ontwikkeling door alle belanghebbenden van humanitaire maatregelen en maatregelen om de weerbaarheid te verhogen;
8. benadrukt dat de regering van Myanmar de veilige, vrijwillige en waardige terugkeer, onder volledig VN-toezicht, moet waarborgen van diegenen die naar hun land willen terugkeren; spoort de regeringen van Myanmar en Bangladesh aan om het beginsel van non-refoulement volledig in acht te nemen;
9. is verheugd over het memorandum van overeenstemming dat Myanmar, het UNHCR en het UNDP op 6 juni 2018 zijn overeengekomen als eerste concrete stap naar de volledige betrokkenheid van VN-agentschappen bij het repatriëringsproces; benadrukt echter dat de overeenkomst zo spoedig mogelijk openbaar toegankelijk moet worden gemaakt;
10. benadrukt dat moet worden gewaarborgd dat humanitaire spelers nooddiensten kunnen verstrekken, ook voor seksueel overgedragen ziekten en seksueel geweld; roept alle geldschieters op om hun financiering te verhogen om ervoor te zorgen dat het volledige spectrum aan gezondheidszorg voor moeders kan worden aangeboden;
11. is verheugd over de VN-campagne om tegen 2024 een einde aan stateeloosheid te maken; herinnert eraan dat de Rohingya's integrerend deel uitmaken van de bevolking van Myanmar en derhalve als zodanig in de wetgeving moeten worden erkend, zoals aanbevolen door de Adviescommissie;
12. herinnert eraan dat de financiële verantwoordelijkheid voor het bijstaan van de vluchtelingen niet onevenredig op Bangladesh mag neerkomen; roept de internationale gemeenschap en internationale geldschieters ertoe op om onverwijld hun inzet te verhogen en de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen om de noodzakelijke humanitaire hulp en bijstand te kunnen blijven verstrekken en om de Rohingya-vrouwen en -kinderen effectief te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor zwangere vrouwen, kinderen en slachtoffers van verkrachting, evenals de plaatselijke en gastgemeenschappen in Bangladesh te ondersteunen;
13. is verheugd over de aanneming door de Raad op 26 april 2018 van een kader voor doelgerichte maatregelen tegen ambtenaren die zich schuldig hebben gemaakt aan ernstige mensenrechtenschendingen en de aanscherping van het EU-wapenembargo; roept de EU en haar lidstaten ertoe op alle maatregelen onverwijld uit te voeren; verzoekt de VN-Veiligheidsraad verder om een mondiaal, alomvattend wapenembargo tegen Myanmar, waarmee alle directe en indirecte leveringen, de verkoop of overdracht, met inbegrip van doorvoer en overlading van alle wapens, munitie en andere militaire en veiligheidsuitrusting, alsmede de verstrekking van opleidingen of andere vormen van bijstand op militair en veiligheidsgebied, worden opgeschort;
14. herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om na te denken over consequenties in de context van de aan Myanmar toegekende handelspreferenties, en onder andere te overwegen een onderzoek in te stellen met behulp van de mechanismen die zijn voorzien in de regeling "alles behalve wapens";

Donderdag 14 juni 2018

15. verzoekt de EDEO en de lidstaten ervoor te zorgen dat diegenen die misdaden hebben begaan in Myanmar hiervoor verantwoordelijk worden gesteld in multilaterale fora; neemt kennis van het verzoek van de hoofdaanklager van het ICC aan de rechters van het hof om de rechtsmacht van het ICC te bevestigen over de misdaad van deportaties van Rohingya's uit Myanmar naar Bangladesh; spoort de EU en haar lidstaten ertoe aan het voortouw te nemen in de VN-Veilighedsraad en een resolutie in te dienen waarin de gehele situatie in Myanmar/de deelstaat Rakhine naar het ICC wordt doorverwezen; spoort de EU-lidstaten ertoe aan het voortouw te nemen in de Algemene Vergadering van de VN en de VN-Mensenrechtenraad en onverwijld te zorgen voor de oprichting van een internationaal, onpartijdig en onafhankelijk mechanisme ter ondersteuning van onderzoeken naar vermeende wrede misdaden;

16. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de regering en het parlement van Myanmar, de staatsadviseur Aung San Suu Kyi, de regering en het parlement van Bangladesh, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Commissie, de regeringen en parlementen van de EU-lidstaten, de secretaris-generaal van de ASEAN, de intergouvernementele mensenrechtencommissie van de ASEAN, de Speciaal Rapporteur van de VN voor de mensenrechtensituatie in Myanmar, de Hoge Commissaris van de VN voor vluchtelingen en de VN-Mensenrechtenraad.

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0262

De structurele en financiële obstakels voor de toegang tot cultuur

Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de structurele en financiële obstakels voor de toegang tot cultuur (2017/2255(INI))

(2020/C 28/10)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 27 van de Universele Verklaring inzake de rechten van de mens,
- gezien artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name de artikelen 22 en 25,
- gezien zijn resolutie van 12 mei 2011 getiteld "Het potentieel van de culturele en creatieve industrieën vrijmaken" ⁽¹⁾,
- gezien zijn resolutie van 12 september 2013 getiteld "Bevordering van de Europese culturele en creatieve sector als bron voor groei en banen" ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 13 december 2016 over een coherent EU-beleid voor de culturele en creatieve sector ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 10 april 2008 over de culturele industrieën in Europa ⁽⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 7 juni 2007 over de sociale status van kunstenaars ⁽⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 12 mei 2011 over de culturele dimensies van het externe optreden van de EU ⁽⁶⁾,
- gezien zijn resolutie van 26 februari 2004 over de rol van de school en het schoolonderwijs bij de toegang tot de cultuur voor een zo groot mogelijk aantal burgers ⁽⁷⁾,
- gezien zijn resolutie van 19 januari 2016 getiteld "Naar een akte voor een digitale interne markt" ⁽⁸⁾,
- gezien zijn resolutie van 8 september 2015 getiteld "Naar een geïntegreerde aanpak van cultureel erfgoed voor Europa" ⁽⁹⁾,
- gezien zijn resolutie van 19 januari 2016 over de rol van interculturele dialoog, culturele diversiteit en onderwijs bij het uitdragen van de fundamentele waarden van de EU ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ PB C 377 E van 7.12.2012, blz. 142.

⁽²⁾ PB C 93 van 9.3.2016, blz. 95.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0486.

⁽⁴⁾ PB C 247 E van 15.10.2009, blz. 25.

⁽⁵⁾ PB C 125 E van 22.5.2008, blz. 223.

⁽⁶⁾ PB C 377 E van 7.12.2012, blz. 135.

⁽⁷⁾ PB C 98 E van 23.4.2004, blz. 179.

⁽⁸⁾ PB C 11 van 12.1.2018, blz. 55.

⁽⁹⁾ PB C 316 van 22.9.2017, blz. 88.

⁽¹⁰⁾ PB C 11 van 12.1.2018, blz. 16.

Donderdag 14 juni 2018

- gezien zijn resolutie van 10 april 2008 over een Europese agenda voor cultuur in het licht van de mondialisering ⁽¹¹⁾,
- gezien zijn standpunt van 1 juni 2017 over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/112/EG wat btw-tarieven op boeken, kranten en tijdschriften betreft ⁽¹²⁾,
- gezien zijn resolutie van 5 mei 2010 getiteld "Europeana"—volgende stappen" ⁽¹³⁾,
- gezien zijn resolutie van 25 oktober 2011 over mobiliteit en inclusie van mensen met een handicap en de Europese strategie voor mensen met een handicap 2010-2020 ⁽¹⁴⁾,
- gezien zijn resolutie van 30 november 2017 over de tenuitvoerlegging van de Europese strategie inzake handicaps ⁽¹⁵⁾,
- gezien zijn resolutie van 2 maart 2017 over de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 1295/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van het programma Creatief Europa (2014 - 2020) en tot intrekking van de Besluiten nr. 1718/2006/EG, nr. 1855/2006/EG en nr. 1041/2009/EG ⁽¹⁶⁾,
- gezien het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD), met name artikel 30 over deelname aan het culturele leven, recreatie, vrijetijdsbesteding en sport,
- gezien doelstelling 11 van de in september 2015 ondertekende VN-Agenda 2030, waarin wordt voorgesteld dat steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, robuust en duurzaam worden gemaakt,
- gezien het Verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen, dat op 20 oktober 2005 door de Organisatie van de Verenigde Naties voor onderwijs, wetenschap en cultuur (Unesco) is aangenomen,
- gezien de Kaderconventie van de Raad van Europa van 27 oktober 2005 over de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving (Conventie van Faro),
- gezien Verordening (EU) nr. 1295/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van het programma Creatief Europa (2014-2020) en tot intrekking van de Besluiten nr. 1718/2006/EG, nr. 1855/2006/EG en nr. 1041/2009/EG ⁽¹⁷⁾,
- gezien de resolutie van de Raad van 16 november 2007 over een Europese agenda voor cultuur ⁽¹⁸⁾,
- gezien de conclusies van de Raad van 23 december 2014 over een werkplan voor cultuur (2015-2018) ⁽¹⁹⁾,
- gezien het EU-werkplan voor cultuur voor de periode 2015-2018,

⁽¹¹⁾ PB C 247 E van 15.10.2009, blz. 32.

⁽¹²⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0233.

⁽¹³⁾ PB C 81 E van 15.3.2011, blz. 16.

⁽¹⁴⁾ PB C 131 E van 8.5.2013, blz. 9.

⁽¹⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0474.

⁽¹⁶⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0062.

⁽¹⁷⁾ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 221.

⁽¹⁸⁾ PB C 287 van 29.11.2007, blz. 1.

⁽¹⁹⁾ PB C 463 van 23.12.2014, blz. 4.

Donderdag 14 juni 2018

- gezien de conclusies van de Raad van 18 en 19 mei 2015 over culturele en creatieve kruisbestuiving ter stimulering van innovatie, economische duurzaamheid en sociale inclusie ⁽²⁰⁾,
- gezien de conclusies van de Raad van 31 mei 2016 over de rol van Europeana voor de digitale toegang tot, de zichtbaarheid en het gebruik van Europees cultureel erfgoed ⁽²¹⁾,
- gezien de resolutie van de Raad van 6 mei 2003 over de toegankelijkheid van de culturele infrastructuur en van culturele activiteiten voor mensen met een handicap ⁽²²⁾,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 8 juni 2016 aan het Europees Parlement en de Raad getiteld "Naar een EU-strategie voor internationale culturele betrekkingen" (JOIN(2016)0029),
- gezien het verslag van de Commissie over de uitvoering van de Europese agenda voor cultuur (COM(2010)0390),
- gezien het groenboek van de Commissie van 27 april 2010 getiteld "Het potentieel van culturele en creatieve industrieën vrijmaken" (COM(2010)0183),
- gezien het voorstel van de Commissie voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende een Europees jaar van het cultureel erfgoed (2018) (COM(2016)0543),
- gezien de mededeling van de Commissie van 26 september 2012 getiteld "Steun aan culturele en creatieve sectoren ten behoeve van groei en banen in de EU" (COM(2012)0537),
- gezien de mededeling van de Commissie van 18 december 2012 inzake de inhoud in de interne digitale markt (COM(2012)0789),
- gezien de mededeling van de Commissie van 22 juli 2014 getiteld "Naar een geïntegreerde aanpak van cultureel erfgoed voor Europa" (COM(2014)0477),
- gezien het verslag van 2012 van de werkgroep van deskundigen van de EU-lidstaten inzake toegang tot cultuur,
- gezien de resultaten van de Eurobarometerenquêtes nr. 399 over de toegang tot en de deelname aan cultuur en nr. 466 over het cultureel erfgoed,
- gezien de resultaten van door Eurostat verrichte statistische enquêtes (cultuurstatistieken) voor 2016,
- gezien artikel 52 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs (A8-0169/2018),

⁽²⁰⁾ PB C 172 van 27.5.2015, blz. 13.

⁽²¹⁾ PB C 212 van 14.6.2016, blz. 9.

⁽²²⁾ PB C 134 van 7.6.2003, blz. 7.

Donderdag 14 juni 2018

- A. overwegende dat in artikel 27 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN wordt bepaald dat een ieder het recht heeft vrijelijk deel te nemen aan het culturele leven van de gemeenschap, te genieten van kunst en deel te hebben aan wetenschappelijke vooruitgang en de vruchten daarvan, en dat de toegang tot cultuur en mogelijkheden voor creatieve expressie van belang zijn voor het bestaan van een democratische samenleving die gebaseerd is op vrijheid van meningsuiting en gelijkheid;
- B. overwegende dat in de Conventie van Faro het recht op cultureel erfgoed wordt erkend en wordt opgeroepen tot de ontwikkeling van innovatieve wijzen om erfgoed zo te beheren dat overheidsinstanties kunnen samenwerken met andere actoren, zoals verenigingen en particulieren;
- C. overwegende dat artikel 22 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie oproept tot eerbiediging van de culturele verscheidenheid, terwijl in artikel 25 het recht van ouderen wordt erkend om deel te nemen aan het culturele leven;
- D. overwegende dat cultuur een grote impact heeft op de bevordering, het begrip en de ontwikkeling van solidariteit tussen Europese en trans-Europese gemeenschappen;
- E. overwegende dat in de grondwet van de meeste EU-lidstaten rechtstreeks of onrechtstreeks wordt verwezen naar cultuur en de toegang daartoe;
- F. overwegende dat de EU cultureel beleid kan aanvullen en aanmoedigen en dat in artikel 167 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) wordt bepaald dat de overheden op nationaal, regionaal en lokaal niveau de belangrijkste instanties zijn voor het cultuurbeleid in de EU, in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel;
- G. overwegende dat elke vorm van belemmering van toegang tot en volledige deelname van personen of gemeenschappen aan culturele processen en culturele ecosystemen de ontwikkeling van werkelijk democratische en inclusieve samenlevingen in de weg staat;
- H. overwegende dat cultuur Europese burgers betere mogelijkheden geeft om persoonlijke, sociale, creatieve en interculturele vaardigheden te ontwikkelen;
- I. overwegende dat volgens schattingen van de VN momenteel de helft van de wereldbevolking, oftewel 3,5 miljard mensen, in steden woont; dat in 2030 bijna 60 % van de wereldbevolking in stedelijke gebieden zal wonen; dat het daarom noodzakelijk is strategieën vast te stellen met doeltreffend beleid om de nog bestaande problemen op te lossen en ervoor te zorgen dat er voldoende tijd is om veranderingen door te voeren teneinde werkelijk inclusieve stedelijke ruimten te creëren;
- J. overwegende dat in Aanbeveling 2006/962/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren ⁽²³⁾ cultureel bewustzijn en culturele expressie worden gerekend tot de sleutelcompetenties die elk individu nodig heeft voor zijn zelfontplooiing en ontwikkeling, actief burgerschap, sociale integratie en werk;
- K. overwegende dat in de mededeling van de Commissie van 10 mei 2007 getiteld "Een Europese agenda voor cultuur in het licht van de mondialisering" (COM(2007)0242) benadrukt wordt dat het noodzakelijk is de toegang tot cultuur en culturele werken en culturele verscheidenheid te promoten;
- L. overwegende dat de toekomst van culturele innovatie in de EU staat of valt met investeringen in creatieve middelen, kennis en talent;
- M. overwegende dat in het in december 2014 door de Raad vastgestelde werkplan voor cultuur (2015-2018) toegankelijke en inclusieve cultuur en bevordering van culturele verscheidenheid als prioriteiten worden aangemerkt;

⁽²³⁾ PBL 394 van 30.12.2006, blz. 10.

Donderdag 14 juni 2018

- N. overwegende dat een van de doelstellingen van de EU en haar lidstaten moet bestaan in de vermindering van de sociale en economische ongelijkheden om een inclusieve samenleving te bevorderen waaraan iedereen kan deelnemen; dat een sterke, dynamische en gediversifieerde culturele sector van fundamenteel belang is voor een inclusieve samenleving;
- O. overwegende dat deelname aan culturele activiteiten een middel is om het gevoel van deel uitmaken van een samenleving te creëren; dat het opbouwen van een sociale identiteit nauw verbonden is met culturele deelname; dat deelname aan culturele activiteiten kan bijdragen tot meer gevoel van eigenwaarde en een betere kwaliteit van het bestaan, met name voor personen die blootstaan aan enige vorm van marginalisatie als gevolg van werkloosheid of ziekte of om andere redenen;
- P. overwegende dat een culturele sector inclusief is als die iedereen dezelfde kansen biedt om deel te nemen en creatieve vaardigheden te ontwikkelen, ongeacht sociaaleconomische, culturele of religieuze achtergrond of een eventuele handicap;
- Q. overwegende dat openbare bibliotheken en culturele instellingen in veel regio's druk bezocht worden en vaak de enige toegangspunten zijn voor informatie en cultuur, vooral in afgelegen of plattelandsgebieden;
- R. overwegende dat nieuwe digitale technologieën van invloed kunnen zijn op het beheer van de culturele sector, de dialoog en het creëren van nieuwe publieksgroepen, alsook op de verspreiding van culturele activiteiten;
- S. overwegende dat nieuwe digitale technologieën en onlineplatforms cruciale kansen bieden om de participatiegraad en de cultureel scheppend werk omhoog te krijgen;
- T. overwegende dat mensen uit derde landen ondervetegenwoordigd zijn op diverse culturele gebieden in de EU; dat dit ook geldt voor personen met een handicap;
- U. overwegende dat in het verslag van de werkgroep van deskundigen van de EU-lidstaten inzake toegang tot cultuur⁽²⁴⁾ onder toegang wordt verstaan dat nieuwe publieksgroepen in de gelegenheid worden gesteld te profiteren van het beschikbare cultuurraanbod; dat dit impliceert dat er nieuwe publieksgroepen worden bereikt die zo nader kennis kunnen maken met het culturele erfgoed en andere culturele hulpbronnen;
- V. overwegende dat digitale technologieën de wijze hebben veranderd waarop mensen culturele inhoud benaderen, produceren, verspreiden en gebruiken;
- W. overwegende dat het Europeana-platform, dat in 2008 werd gestart, is uitgegroeid tot een gemeenschappelijk Europees cultureel project dat de digitale toegang tot het Europees cultureel erfgoed faciliteert;
- X. overwegende dat het programma Creatief Europa onder meer als specifieke doelstelling heeft nieuwe publieksgroepen te bereiken en de toegang tot culturele en creatieve werken in de Unie en daarbuiten te verbeteren, waarbij de inspanningen met name zijn gericht op kinderen, jongeren, personen met een handicap en ondervetegenwoordigde groepen;
- Y. overwegende dat er op communautair niveau en in de lidstaten initiatieven zijn die tot doel hebben de toegang van personen met een handicap tot de culturele infrastructuur en culturele activiteiten te verbeteren;
- Z. overwegende dat de verschillen tussen de fiscale procedures en systemen in de EU problemen opleveren voor de mobiliteit van kunstenaars en cultuurwerkers in het algemeen, doordat ze buitensporige administratieve rompslomp creëren die vaak niet in verhouding staat tot de werkelijke, bescheiden inkomsten uit hun activiteiten;

⁽²⁴⁾ Verslag getiteld "Policies and good practices in the public arts and cultural institutions to promote better access to and wider participation in culture", oktober 2012.

Donderdag 14 juni 2018

- AA. overwegende dat de ontwikkeling van betrouwbare, onderling vergelijkbare en actuele cultuurstatistieken, die de grondslag van een solide cultuurbeleid vormen, een van de transversale prioriteiten vormt van het werkplan voor cultuur 2015-2018, waarin gewezen wordt op het economisch potentieel van de culturele en creatieve sector en de impact ervan op het maatschappelijk welzijn;
- AB. overwegende dat toegang tot kwalitatief onderzoek en vergelijkende gegevensbronnen het mogelijk maakt om de culturele, economische en sociale impact van cultuurbeleid doeltreffend te meten en te analyseren;
- AC. overwegende dat cultuur bijdraagt aan de bevordering van een samenleving die gebaseerd is op kennis en het delen van ervaringen en wereldgeschiedenis;
- AD. overwegende dat er in de EU circa 8,4 miljoen mensen werkzaam zijn in de culturele sector (d.w.z. 3,7 % van de totale beroepsbevolking) ⁽²⁵⁾ en dat hun potentieel in termen van economische groei nog steeds niet volledig wordt benut;
- AE. overwegende dat degenen die trachten via culturele productie bij te dragen aan het tot uiting brengen van hun identiteit en de toegang tot cultuur te verbreden en duurzaam te ontwikkelen, op moeilijkheden en uitdagingen stuiten;

Toegang tot en deelname aan cultuur

1. benadrukt dat het erkent dat toegang tot cultuur een grondrecht van alle burgers is, overeenkomstig artikel 27 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waarin deelname aan het culturele leven wordt erkend als een van de fundamentele rechten van de mens; wijst er voorts op dat dit recht is verankerd in de Conventie van Faro, waarin het recht wordt erkend om deel te nemen aan het culturele leven en de rol van cultureel erfgoed in de opbouw van een vreedzame en democratische samenlevingen wordt gepromoot; doet derhalve een beroep op de lidstaten die de conventie hebben ondertekend om meer vaart te zetten achter het ratificatieproces, en de staten die dat nog niet gedaan hebben om de conventie te ondertekenen en zo de unieke kans aan te grijpen die het Europees Jaar van het cultureel erfgoed biedt;
2. wijst op het belang van een integrale toepassing van het concept van toegankelijkheid en de waarde daarvan als middel om ervoor te zorgen dat in de breedste en meest volledige zin rekening wordt gehouden met iedereen die gebruik maakt van cultuur en cultuurplaatsen en -initiatieven en dat bijgevolg rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van personen met een handicap, opdat ook zij verzekerd zijn van gelijke kansen, werkelijke sociale inclusie en actieve deelname aan de samenleving;
3. benadrukt het onmiskenbare belang van een actieve en toegankelijke culturele sector voor de ontwikkeling van een inclusieve samenleving en de versterking van een gemeenschappelijke kern van universele waarden en actief Europees burgerschap, die van fundamenteel belang zijn om burgers in staat te stellen succesvol en zinvol deel te nemen aan het openbare leven, en tegelijkertijd om het cultureel erfgoed van Europa en de ontwikkeling van de Europese culturele en taalkundige diversiteit te bevorderen; verzoekt de lidstaten en de Unie, voor zover deze bevoegd is, de noodzakelijke specifieke maatregelen te treffen om de toegang tot en de deelname aan het culturele leven te waarborgen;
4. pleit ervoor om van inclusie en verscheidenheid een vast onderdeel te maken van de planning, organisatorische ontwikkeling en aanwerving in de culturele sector op Europees, nationaal en regionaal niveau; spoort de lidstaten ook aan om stelselmatig de maatregelen te monitoren die op de verwezenlijking van dit doel gericht zijn;
5. herinnert aan de belangrijke rol die de EU vervult bij het bevorderen en vereenvoudigen van een betere coördinatie van het cultuurbeleid op alle niveaus; merkt op dat actoren in de gehele EU alleen op die manier alomvattend en doeltreffend beleid kunnen ontwikkelen om de toegang tot en de deelname aan cultuur te bevorderen, en om cultuur als wezenlijk element van het Europese integratieproject neer te zetten;

⁽²⁵⁾ Eurostat, Culture statistics – cultural employment (2017), http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment

Donderdag 14 juni 2018

6. beschouwt de toegang tot en de deelname aan cultuur als een transversaal vraagstuk en benadrukt daarom dat het van groot belang is het cultuurbeleid en andere beleidsterreinen, zoals onderwijs-, sociaal, economisch, regionaal, buitenlands, digitaal en mediabeleid, op elkaar af te stemmen;
7. pleit ervoor dat de lidstaten een op kinderen en jongeren gerichte culturele actiestrategie ontwikkelen;
8. erkent dat bevordering en verwezenlijking van inclusieve en zinvolle toegang tot cultuur een van de prioriteiten op de politieke agenda is en dringt aan op mainstreaming van aspecten in verband met toegankelijkheid en deelname aan cultuur in andere beleidsterreinen, aangezien dit niet alleen een positieve bijdrage levert aan deze beleidsterreinen, maar ook van invloed is op een sectoroverschrijdende en synergetische samenwerking in de geest van artikel 167 VWEU;
9. houdt staande dat het compendium van nationaal cultuurbeleid zoals dat door de Raad van Europa en een platform van deskundigen is opgesteld en wordt beheerd, een zeer nuttig instrument is voor cultuurbeleid in Europa en daarbuiten; betreurt echter dat er sinds 2011 weinig vooruitgang is geboekt met betrekking tot het verzamelen en vooral het analyseren van gegevens en beveelt aan dat de Raad overgaat tot een herziening van de huidige inhoud en daarin ook de lokale en regionale niveaus van het cultuurbeleid opneemt;
10. benadrukt dat er een nauw verband bestaat tussen de begrippen toegang tot en deelname aan cultuur; wijst erop dat strategieën ter versterking van de toegang tot en de deelname aan cultuur moeten worden uitgevoerd door ondervertegenwoordigde groepen in kaart te brengen en initiatieven of programma's op te zetten en uit te voeren die bedoeld zijn om hun deelname te vergroten en bestaande obstakels uit de weg te ruimen;
11. benadrukt dat het noodzakelijk is gegevens te verzamelen over de deelname van personen met een handicap aan culturele activiteiten;
12. betreurt dat er nog steeds financiële belemmeringen zijn die de burgers, en met name degenen die tot de meest kansarme groepen behoren, beletten ten volle gebruik te maken van hun fundamentele recht van deelname aan het culturele leven en toegang tot cultuur, en dat dit in de weg staat aan de daadwerkelijke verwezenlijking van dat grondrecht;
13. wijst er nogmaals op dat het van belang is platforms op te zetten voor het delen en uitwisselen van ervaringen op regionaal, nationaal en Europees niveau;
14. benadrukt dat het van belang is een hoogwaardig cultuuraanbod te waarborgen voor alle burgers, als basis voor de bevordering van een actief, democratisch en inclusief burgerschap;

Financiële obstakels

15. benadrukt dat vaste en doorlopende overheidsfinanciering een fundamentele rol speelt bij het waarborgen van een dynamisch cultuurklimaat en een onmisbaar instrument blijft voor de ondersteuning van culturele activiteiten in de EU, zodat die hun economisch potentieel kunnen verwezenlijken, en voor de bevordering van duurzame groei en sociale cohesie en de financiering van cultuurinfrastructuur; verzoekt de Commissie en de lidstaten daarom om in het kader van hun respectieve bevoegdheden een passend deel van hun begroting opzij te zetten voor overheidssteun aan cultuur en hun synergie met het EFRO en andere culturele steunfondsen te versterken, met inbegrip van programma's ter bevordering van onderzoek en innovatie en van de middelen die in het kader van het cohesiebeleid beschikbaar zijn;
16. verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat er niet wordt gesnoeid in overheidsfinanciering voor cultuur, ook niet als een lidstaat in de toekomst te maken zou krijgen met economische problemen;
17. betreurt dat economische recessie doorgaans in de eerste plaats leidt tot bezuinigingen op de overheidsuitgaven voor cultuur en een negatief effect heeft op de begrotingen voor culturele activiteiten;

Donderdag 14 juni 2018

18. herinnert eraan dat investeringen in de culturele en creatieve sector een middel zijn om het aanzienlijke en nog steeds ondergewaardeerde potentieel van deze sectoren om culturele diversiteit en sociale innovatie te bevorderen, te benutten en tegelijkertijd duurzame economische welvaart en kwaliteitsbanen te genereren, en wijst erop dat die investeringen ook rechtstreeks van invloed zijn op de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden, de digitalisering, het ondernemerschap, de innovatie en de uitwerking van nieuwe bedrijfsmodellen, en dat zij het concurrentievermogen van de Europese culturele en creatieve sectoren vergroten doordat kansen worden benut en nieuwe internationale mogelijkheden, markten en publieksgroepen kunnen worden bereikt; is daarom van mening dat de particuliere sector een cruciale rol speelt als aanvulling op overheidsinvesteringen, en verzoekt de lidstaten te overwegen in hun wetgeving uitvoeringsmaatregelen vast te stellen om belastingvermindering toe te kennen aan particuliere entiteiten die geldelijke steun verlenen ter ondersteuning van cultuur;

19. wijst erop dat versnippering, een lage toegevoegde waarde en de activiteiten van vele mannelijke en vrouwelijke zelfstandigen in de creatieve sector, activiteiten in het algemeen worden gezien als interessante bezigheden, er niet toe mogen leiden dat de culturele/creatieve industrie een model voor slecht betaald werk of werk met slechte sociale dekking wordt; stelt daarom voor deugdelijke evaluatieprocedures te ontwikkelen voor goed werk in de creatieve sector;

20. benadrukt dat de toegang van het publiek tot culturele goederen en diensten en de ondersteuning van culturele productie en cultuuruitingen de creatieve economie versterken en aldus bijdragen aan de ontwikkeling van een land;

21. wijst erop dat er minder gebrek zou zijn aan financiering van culturele bedrijfstakken als er gezorgd zou worden voor fiscale stimulansen voor particuliere sponsoring;

22. vestigt de aandacht op de problemen in verband met internationale inkomstenbelasting waarmee kunstenaars in heel Europa worden geconfronteerd, en beveelt daarom een standaardmodel aan dat goed is voor werknemers en zelfstandigen en waarmee dubbele belastingheffing voorkomen wordt;

23. verzoekt om investeringen in micro-ondernemingen om creativiteit en innovatie aan te moedigen en aldus de regionale en lokale ontwikkeling te bevorderen;

24. benadrukt dat de hoge prijs van cultuurgoederen en -diensten een van de obstakels voor de deelname aan cultuur is die worden genoemd door respondenten van de Eurobarometer- en Eurostatenquêtes⁽²⁶⁾; beveelt in dit verband ten eerste aan dat lidstaten en regio's acties ondernemen die gericht zijn op specifieke doelgroepen, met name studenten, grote gezinnen en ouderen, om financiële obstakels die toegang in de weg staan weg te nemen;

25. benadrukt dat de hoge verzekeringskosten voor tentoonstellingsobjecten en -prestaties medeverantwoordelijk zijn voor de hoge entree- of ticketprijzen voor musea, theaters en kunstgalerijen en het voor kleinere structuren vaak onmogelijk maken hun programma's te ontwikkelen zoals hun publiek en zichzelf dat wensen, een situatie die leidt tot een steeds grotere kloof tussen kleinere structuren in de nabijheid van hun publiek en grotere, internationaal erkende instellingen;

26. benadrukt de rol die passend begrotingsbeleid voor de culturele en creatieve sector kan spelen bij het verbeteren van de toegang tot en de deelname aan cultuur; merkt evenwel op dat onrechtstreekse steun voor het cultureel erfgoed door invoering van verlaagde btw-tarieven rechtstreekse subsidies niet kan vervangen; pleit voor betere coördinatie van het nationaal cultuurbeleid en de btw-tarieven als middel om deelname aan cultuur te bevorderen;

27. herinnert eraan dat het van belang is dat de lidstaten bezien of er een coherenter fiscaal beleid kan worden gevoerd ten aanzien van de inkomsten voor cultuurwerkers en kunstenaars die korte tijd in verschillende landen doorbrengen en dus onderworpen kunnen zijn aan regels en administratieve procedures die per optreden, workshop of verblijfplaats verschillen; wijst erop dat een minimum aan harmonisatie ter ondersteuning van de mobiliteit van kunstenaars en cultuurwerkers als een prioriteit moet worden beschouwd om de diversiteit van scheppend werk en cultuur in de hele EU en daarbuiten aan te moedigen in plaats van belemmeringen te creëren in de vorm van administratieve rompslomp die niet in verhouding staat tot de werkelijke inkomsten uit cultureel werk;

⁽²⁶⁾ Eurobarometer 399.

Donderdag 14 juni 2018

28. moedigt de lidstaten en de overheidsinstellingen aan te investeren in de decentralisatie van culturele activiteiten, hetzij door infrastructuur te bouwen in afgelegen gebieden, hetzij door verschillende tijdelijke culturele evenementen te organiseren; moedigt particuliere culturele instellingen aan ook te investeren in geografische decentralisatie;

29. is ingenomen met het voorstel tot wijziging van de btw-richtlijn, waarmee de lidstaten in staat worden gesteld voor e-publicaties en gedrukte publicaties hetzelfde btw-tarief te hanteren; is van oordeel dat de verschillende btw-tarieven voor fysieke en elektronische publicaties niet meer van deze tijd zijn en in het digitale tijdperk niet te handhaven zijn; verzoekt de Raad om het desbetreffende voorstel van de Commissie onverwijld goed te keuren;

30. benadrukt dat een goede balans tussen werk en privéleven belangrijk is voor de toegang tot, het genieten van en de deelname aan culturele activiteiten;

Obstakels en uitdagingen op opleidingsgebied

31. benadrukt dat het opleidingsniveau een van de belangrijkste factoren is die de deelname aan cultuur beïnvloeden; benadrukt dat een hoger opleidingsniveau leidt tot een toename van de deelname aan culturele evenementen ⁽²⁷⁾; onderstreept dat geesteswetenschappen, het leren van talen in scholen en cultureel onderwijs integraal deel uitmaken van het algemeen onderwijs omdat zij bijdragen tot een vermindering van de sociale ongelijkheid, en dat voor die vakken dus evenveel middelen moeten worden uitgetrokken als voor de exacte vakken;

32. benadrukt dat kennis een product is van culturele interacties die invloed hebben op en beïnvloed worden door degenen die cultureel gevormd zijn;

33. moedigt aan tot een interactieve en inclusieve gemeenschapsgerichte aanpak bij het ontwikkelen van cultureel en onderwijsbeleid teneinde de belangstelling voor en deelname aan cultuur te vergroten, het cultureel erfgoed van Europa te promoten en de Europese culturele en taalkundige verscheidenheid te ontwikkelen;

34. merkt op dat gebrek aan belangstelling een van de obstakels is die door respondenten van de Eurostat- en Eurobarometerenquêtes het vaakst worden genoemd met betrekking tot deelname aan cultuur ⁽²⁸⁾; benadrukt in dit verband dat aan het ondersteunen van de vraag, waaronder wordt begrepen het stimuleren van belangstelling voor en begrip van cultuur door middel van formeel, niet-formeel en informeel onderwijs, voorrang dient te worden gegeven met het oog op de bevordering van de toegang tot en de deelname aan cultuur;

35. pleit ervoor dat de Europese studentenkaart algemeen wordt ingevoerd en dat gratis toegang tot culturele instellingen in de EU tot de voordelen daarvan gaat behoren;

36. herinnert aan de fundamentele rol van school en gezin als essentiële plaatsen om jongeren in aanraking te brengen met cultuur en om culturele behoeften en vaardigheden vorm te geven; roept de lidstaten op stappen te ondernemen om culturele en artistieke vorming beter in onderwijsprogramma's te integreren, zowel in het formele als in het informele onderwijs;

37. benadrukt dat het van belang is dat de lidstaten, in nauwe samenwerking met regionale en lokale instanties en door middel van financiering en/of subsidies, ervoor zorgen dat er muziekles wordt gegeven op openbare scholen;

38. pleit ervoor dat de lidstaten onderwijs beschouwen als een van de belangrijkste culturele activiteiten, aangezien de bevordering ervan in de eerste plaats betekent dat mensen van de nodige vaardigheden en kennis worden voorzien om hen in staat te stellen kunst te waarderen; herinnert eraan dat belangstelling voor cultuur het doeltreffendst op jonge leeftijd kan worden gewekt en is van oordeel dat cultuur daarom een belangrijker plaats moet innemen in de schoolcurricula en dat er meer personele middelen en materiaal beschikbaar moeten worden gesteld om dit doel te bereiken; wenst dat scholen geld krijgen voor bezoeken aan musea en andere culturele instellingen, aangezien dat niet alleen bevorderlijk is voor de belangstelling van jongeren voor cultuur en de deelname daaraan, maar er ook voor zorgt dat culturele instellingen extra middelen krijgen;

⁽²⁷⁾ Eurostat, Cultuurstatistieken, uitgave 2016, blz. 116-136; Eurostat (gegevens van EU-enquête inzake inkomen en levensomstandigheden van 2015 (EU-SILC)).

⁽²⁸⁾ Eurobarometer nr. 399, Eurostat (gegevens van EU-enquête inzake inkomen en levensomstandigheden van 2015 (EU-SILC)).

Donderdag 14 juni 2018

39. benadrukt het belang van het openbaar onderwijs in het vertrouwd maken van kinderen met de diversiteit van de culturele wereld, zodat wordt bijgedragen aan het ontstaan van nieuwe publieksgroepen en aan de verspreiding van cultuur; benadrukt eveneens dat het van belang is dat verschillende culturele instellingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau partnerschappen aangaan met lokale scholen;
40. spoort de lidstaten en de regionale en plaatselijke autoriteiten aan buitenschoolse culturele onderwijsprogramma's te ondersteunen die voor iedereen bedoeld zijn, en vooral voor kansarme kinderen en jongeren, via programma's die tot doel hebben hen kennis te laten maken met verschillende kunstuitingen of hen te helpen zich meer bewust te worden van het bestaande culturele erfgoed;
41. benadrukt de belangrijke rol van lokale culturele instellingen, zoals cultuurcentra en bibliotheken, bij het wegnemen van de obstakels voor de toegang tot en de deelname aan cultuur; doet derhalve een beroep op de lidstaten om die cultuurinstellingen actief te ondersteunen;
42. dringt aan op meer waardering en begrip voor de sociale rol van openbare bibliotheken en culturele gemeenschapsinstellingen, met name in landelijke en afgelegen regio's, een rol die niet alleen tot uiting moet komen in de toewijzing van meer overheidsgeld, maar ook in de vorming van partnerschappen en de verstrekking van passende ict-middelen en personeel met toegang tot opleiding, zodat zij uitgroeien tot instellingen die het leven van de mensen kunnen verbeteren en de plaatselijke ontwikkeling stimuleren;
43. benadrukt dat de totstandbrenging van partnerschappen van essentieel belang is voor het aantrekken van potentiële publieksgroepen voor artistieke activiteiten en dat dit bijvoorbeeld kan worden bereikt door samenwerking met organisaties die studenten, migranten of mensen met een handicap vertegenwoordigen, zodat er naar behoren rekening wordt gehouden met hun belangen en behoeften;
44. benadrukt het belang van ondersteuning van initiatieven op nationaal, regionaal en lokaal niveau die contacten, samenwerking en de uitwisseling van ervaringen tussen de traditionele kunsten, de culturele instellingen en verschillende multiculturele of minderheidsorganisaties bevorderen, alsmede tussen de professionele en niet-professionele cultuurtakken;
45. pleit ervoor dat er een coherente strategie wordt ontwikkeld voor de ondersteuning van door culturele instellingen voorgestelde onderwijsprojecten; benadrukt dat deze projecten bijdragen tot de bewustwording, de culturele vaardigheden en de interculturele kennis, en daarmee als beginpunt fungeren voor de langdurige betrokkenheid van het publiek bij culturele activiteiten;
46. moedigt de lidstaten aan vrijetijdsprogramma's voor jonge mensen op te zetten in culturele instellingen;
47. verzoekt de Commissie en de lidstaten maatregelen te nemen om te zorgen voor een bredere toegang tot culturele instellingen en een alomvattende Europese strategie te ontwikkelen met betrekking tot de toegang tot openbare ruimten, met name in verband met cultuur in het bebouwde stadsmilieu, zoals musea, theaters, bioscopen, bibliotheken, concertzalen, enz.;
48. verzoekt de lidstaten de invoering van met publieke of private onderwijsnetwerken verbonden studie- of stagebeurzen voor studenten in culturele instellingen of instellingen voor cultuurbeheer aan te moedigen;

Structurele obstakels

49. vestigt de aandacht op het feit dat de deelname aan cultuur op het platteland om structurele redenen vaak geringer is ⁽²⁹⁾ en benadrukt in dit verband de rol van kleine lokale culturele centra, de vervoersinfrastructuur en steun voor duurzaam cultuurtoerisme bij het bevorderen van de toegang tot culturele instellingen;
50. benadrukt dat het Europees cultureel erfgoed uniek is in de wereld vanwege zijn verscheidenheid en rijkheid en benadrukt dat cultureel toerisme een enorm potentieel heeft om bij te dragen aan een duurzame economie en aan de bevordering van sociale cohesie en inclusie; verzoekt de lidstaten derhalve hun inspanningen en investeringen op te voeren om een duurzaam langetermijnbeleid op het gebied van cultureel toerisme te ontwikkelen;

⁽²⁹⁾ Eurostat (gegevens van EU-enquête inzake inkomen en levensomstandigheden van 2015 (EU-SILC)).

Donderdag 14 juni 2018

51. dringt erop aan dat er meer geïnvesteerd wordt in de culturele sector om de lokale economie te stimuleren en cultureel toerisme te bevorderen; wijst erop dat cultureel toerisme, in synergie met wetenschap, de primaire sector en ambachtelijke en industriële centra, alsook mobiliteit, doorslaggevende factoren zijn voor de opbouw van een hechter en humanistischer Europa;
52. pleit voor meer investeringen in de toegang tot cultuur voor de ultraperifere, bergachtige en afgelegen gebieden teneinde gedecentraliseerde culturele mogelijkheden te creëren;
53. merkt op dat verdere maatregelen nodig zijn om de toegang, zonder technologische of fysieke obstakels, voor personen met een handicap tot een culturele infrastructuurvoorziening en tot culturele activiteiten en media te verbeteren; verzoekt de lidstaten en de Commissie om in het kader van hun respectieve bevoegdheden te blijven streven naar de integratie van personen met een handicap door middel van cultuur, en zich te blijven inspannen om bestaande obstakels weg te nemen;
54. erkent de noodzaak van participatieve methoden van beheer van cultureel erfgoed op basis van een benadering die gericht is op lokale gemeenschappen, om te weten welke vraag daar bestaat en grotere delen van het publiek te bereiken, waarbij met name rekening wordt gehouden met jongeren, personen met een handicap en ondervertegenwoordigde en achtergestelde groepen;
55. verzoekt de lidstaten en de culturele instellingen die van hen afhankelijk zijn te zorgen voor een cultureel aanbod dat voor iedereen toegankelijk is, met specifieke maatregelen voor bepaalde bevolkingsgroepen, zoals kinderen en jongeren, ouderen, personen met een handicap, migranten, enz.;
56. benadrukt dat er door de lidstaten meer moet worden geïnvesteerd in de toepassing van het brailleschrift in een breed scala aan culturele infrastructuurvoorzieningen en technologieën; verzoekt om meer investeringen in de productie van audioboeken, -tijdschriften en -dagbladen en het gebruik van gebarentaal in theaterproducties;
57. wijst erop dat de obstakels, in de eerste plaats die van fiscale aard, voor de mobiliteit van kunstenaars en andere professionele cultuurwerkers moeten worden weggenomen; benadrukt het belang van deze activiteiten voor de uitbreiding van het cultuuraanbod in Europa; is ingenomen met het programma "Creatief Europa" en de bijdrage daarvan aan de mobiliteit van cultuur en beroepsbeoefenaars in de sector en aan de verspreiding van hoogwaardige culturele evenementen en projecten;
58. herinnert eraan dat de obstakels voor de toegang tot cultuur duidelijker zichtbaar zijn op lokaal niveau en dat er daarom meer moet worden geïnvesteerd in verschillende projecten op het gebied van culturele mobiliteit teneinde de ontwikkeling en de samenhang van de plaatselijke gemeenschappen mogelijk te maken;
59. verzoekt de Commissie zich te buigen over de mobiliteit van kunstenaars uit Europa en uit derde landen als middel om vrede te bevorderen, visies uit te wisselen en sociale en culturele stereotypen af te breken;
60. herinnert eraan dat taalbarrières negatieve gevolgen kunnen hebben voor de vraag naar cultuur, en roept daarom op tot meer meertaligheid in culturele producties;
61. pleit ervoor dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen om het vervoer naar en de toegang tot culturele instellingen te vergemakkelijken voor personen met een handicap of met beperkte mobiliteit;

Digitale obstakels en uitdagingen

62. is ervan overtuigd dat digitale instrumenten, wanneer ze op de juiste wijze worden toegepast en geïmplementeerd en gepaard gaan met een consistent niveau van digitale vaardigheden, kunnen bijdragen tot het wegwerken van belemmeringen voor de toegang tot cultuur die veroorzaakt worden door factoren zoals ongunstige geografische ligging, sociale achtergrond, handicap, taal en tijd- of geldgebrek; wijst erop dat digitale instrumenten ook een middel kunnen zijn om sociale en mentale obstakels te slechten, zonder dat dit ertoe leidt dat er minder geïnvesteerd wordt in de geografische decentralisatie van culturele activiteiten; is daarom van mening dat in dit verband digitaal onderwijs al van jongs af aan deel moet uitmaken van het leerproces, teneinde voldoende kennis en vaardigheden te ontwikkelen;
63. beveelt aan dat de Commissie een coherente digitale strategie uitwerkt met betrekking tot culturele infrastructuur en activiteiten, teneinde de capaciteiten daarvan te versterken;

Donderdag 14 juni 2018

64. wijst op het probleem van digitale uitsluiting en benadrukt de noodzaak om die te bestrijden; herinnert er in dit verband aan dat digitalisering veronderstelt dat de culturele en onderwijsinstellingen en de afnemers zelf nieuwe competenties, vaardigheden en kennis verwerven; benadrukt met name de noodzaak om capaciteit op te bouwen voor het gebruik van nieuwe digitale technologie bij culturele instellingen en deze aan te passen aan de uitdagingen van technologische verandering;
65. benadrukt dat de digitalisering en de onlinebeschikbaarheid van cultureel materiaal in Europa dient te geschieden met volledige eerbiediging van de makers en van intellectuele-eigendomsrechten; is van mening dat intellectuele-eigendomsrechten in dit verband geen belemmering mogen vormen voor het algemene openbare doel van bevordering van de toegang tot en verspreiding van creatieve inhoud, informatie en kennis; wijst voorts op de dringende noodzaak van een veilige digitale omgeving in het kader waarvan kunstenaars en ontwerpers naar behoren kunnen worden vergoed voor hun werk, en te zorgen voor een billijke vergoeding voor grensoverschrijdende toegang;
66. verzoekt de Commissie voorrang te blijven geven aan vernieuwende benaderingen om het publiek te bereiken en te betrekken, onder andere met behulp van nieuwe technologie, in het kader van EU-programma's, in het bijzonder het programma Creatief Europa en de volgende versies daarvan;
67. verzoekt de lidstaten in hun culturele en digitale strategieën rekening te houden met nieuwe doelgroepen en het ondersteunen van het gebruik van digitale technologieën te ondersteunen om de toegang tot culturele inhoud te vergemakkelijken;
68. erkent de bijdrage van het Europeana-platform en de instellingen van de lidstaten aan de digitalisering en onlinetoegankelijkheid van culturele inhoud; pleit in verband met het Europees jaar van het cultureel erfgoed voor continue steun en betere middelen voor het project en de bevordering van de toegang van het publiek tot de digitale hulpbronnen en diensten in verband met het cultureel erfgoed; verzoekt om een ingrijpende herziening van de site, zodat die beter voldoet aan geavanceerde technologieën, alsook om een echt communicatiebeleid dat strookt met de rijke inhoud die op de site verzameld is;
69. beklemtoont de noodzaak van het verzamelen en beheren van cultuurgegevens in het kader van ontvangst via digitale middelen, zodat culturele organisaties een beter inzicht krijgen in de behoeften van de ontvangers en een samenhangende aanpak kunnen ontwikkelen voor het digitale publiek;
70. wijst erop dat culturele inhoud een sleutelrol speelt wanneer het gaat om de aanvaarding van de desbetreffende nieuwe technologieën door een breder publiek en om de ontwikkeling van de digitale vaardigheden en de mediageletterdheid van de Europese burgers;

o

o o

71. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0266

Bezette gebieden in Georgië tien jaar na de Russische invasie**Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de Georgische bezette gebieden tien jaar na de Russische inval (2018/2741(RSP))**

(2020/C 28/11)

Het Europees Parlement,

- gezien het wapenstilstandsakkoord van 12 augustus 2008 dat door bemiddeling van de EU tot stand is gekomen en door Georgië en de Russische Federatie is ondertekend, en de uitvoeringsovereenkomst van 8 september 2008,
 - gezien zijn resolutie van 21 januari 2016 over de associatieovereenkomsten / diepe en brede vrijhandelsruimten met Georgië, Moldavië en Oekraïne ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 13 december 2017 over het jaarverslag over de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid ⁽²⁾,
 - gezien de gezamenlijke verklaringen van de topbijeenkomsten van het Oostelijk Partnerschap, met name de verklaring die in 2017 in Brussel werd aangenomen,
 - gezien de gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) inzake het Europees nabuurschapsbeleid (ENB), met name het verslag van 18 mei 2017 over de tenuitvoerlegging van de herziening van het ENB (JOIN(2017)0018), het gezamenlijk werkdokument van 9 juni 2017 getiteld "Eastern Partnership – 20 Deliverables for 2020: Focusing on key priorities and tangible results" (Oostelijk Partnerschap – 20 resultaten voor 2020: aandacht voor kernprioriteiten en concrete resultaten) (SWD(2017)0300), en de mededeling van 2016 getiteld "Een integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie",
 - gezien zijn eerdere resoluties over de situatie in de landen van het Oostelijk Nabuurschap en met name zijn aanbeveling van 15 november 2017 aan de Raad, de Commissie en de EDEO over het Oostelijk Partnerschap, in de aanloop naar de top in november 2017 ⁽³⁾,
 - gezien de inzet van de EU-waarnemingsmissie (EU Monitoring Mission, EUMM) in Georgië op 15 september 2008,
 - gezien het in 2009 verschenen verslag van de onafhankelijke internationale onderzoeksmissie voor het conflict in Georgië, onder leiding van Heidi Tagliavini,
 - gezien artikel 123, leden 2 en 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat Georgië de 100e verjaardag viert van de eerste Georgische democratische republiek, opgericht in 1918, en terecht trots is op zijn huidige resultaten;
- B. overwegende dat de EU haar krachtige steun uitspreekt voor de soevereiniteit en territoriale integriteit van Georgië binnen zijn internationaal erkende grenzen;

⁽¹⁾ PB C 11 van 12.1.2018, blz. 82.⁽²⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0493.⁽³⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0440.

Donderdag 14 juni 2018

- C. overwegende dat de Russische Federatie 10 jaar na de Russische militaire agressie in Georgië van augustus 2008 de Georgische regio's Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië nog steeds illegaal bezet, hetgeen een inbreuk is op het internationaal recht en het op regels gebaseerde internationale bestel; overwegende dat de zogenaamde integratie- en bondgenootschapsverdragen die in 2014 en 2015 tussen Rusland enerzijds en Abchazië en Zuid-Ossetië anderzijds zijn ondertekend, flagrante schendingen van het internationaal recht, de OVSE-beginselen en de door Rusland aangegane internationale verplichtingen vormen; overwegende dat de Europese Unie het kader van de zogenaamde verkiezingen en een referendum die in 2016 en 2017 in de Georgische regio's Abchazië en Zuid-Ossetië door door Rusland gesteunde separatisten zijn gehouden, niet erkent;
- D. overwegende dat de EU zich actief blijft inzetten voor een vreedzame oplossing van het conflict tussen Rusland en Georgië, met volledige inachtneming van de fundamentele normen en beginselen van het internationaal recht;
- E. overwegende dat Rusland zijn illegale militaire aanwezigheid in de Georgische bezette gebieden voortdurend versterkt door de bouw van nieuwe bases, het aanvoeren van nieuwe troepen en apparatuur en het houden van militaire oefeningen;
- F. overwegende dat Rusland zijn internationale verplichtingen blijft schenden en weigert het met EU-bemiddeling gesloten akkoord over een staakt-het-vuren van 12 augustus 2008 volledig uit te voeren;
- G. overwegende dat Rusland Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië blijft isoleren van de rest van het land door bijkomende grensovergangen te sluiten, fysieke hindernissen te plaatsen aan de administratieve grenslijn en een campagne te voeren voor het uitroeien van de Georgische cultuur;
- H. overwegende dat deze linie langzaam maar zeker verder wordt opgeschoven in het door Tbilisi gecontroleerde gebied, volgens een proces dat bekend staat als grensbepaling ("borderisation"), waarbij op sommige plaatsen dicht in de buurt wordt gekomen van kritieke infrastructuur, bijvoorbeeld snelwegen en gasleidingen;
- I. overwegende dat de honderdduizenden binnenlands ontheemden en vluchtelingen die onder dwang uit de Georgische regio's Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië zijn verdreven als gevolg van verschillende ronden van etnische zuiveringen, verstoken blijven van hun fundamentele recht op een veilige en waardige terugkeer naar hun huizen;
- J. overwegende dat de fundamentele mensenrechten, met inbegrip van het recht op vrij verkeer en verblijf, het recht op eigendom en toegang tot onderwijs in de moedertaal, in de bezette gebieden van Georgië worden geschonden; overwegende dat er nog steeds illegale opsluitingen en ontvoeringen plaatsvinden;
- K. overwegende dat de Russische Federatie als macht die effectieve controle uitoefent over de Georgische regio's Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië, de volledige verantwoordelijkheid draagt voor ernstige schendingen van de mensenrechten en voor de humanitaire situatie ter plaatse;
- L. overwegende dat de inval van 2008 Ruslands eerste grote openlijke aanval was tegen de Europees orde; overwegende dat deze nadien gevolgd is door andere, met inbegrip van de annexatie van de Krim en de oorlog in Oost-Oekraïne;
- M. overwegende dat de Georgische binnenlands ontheemden Archil Tatoenasjvili, Giga Otchozoria en Davit Basjaroeli door bruut optreden van de Russische bezettingsregimes in Soechoemi en Tsinvali om het leven zijn gekomen;
- N. overwegende dat het Internationaal Strafhof een onderzoek is gestart naar oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid die naar verluidt in het conflict zijn gepleegd;
- O. overwegende dat het gezamenlijke ad-hocbezoek aan Georgië op 12 augustus 2008 van de Centraal- en Oost-Europese leiders Lech Kaczyński, president van Polen, Toomas Hendrik Ilves, president van Estland, Valdas Adamkus, president van Litouwen, Ivars Godmanis, premier van Letland, en Viktor Joesjtsjenko, president van Oekraïne, alom wordt gezien als een belangrijke factor die de Russische opmars naar Tbilisi heeft gestopt toen de Russische troepen slechts 50 km van de Georgische hoofdstad verwijderd waren en die de totstandbrenging van een staakt-het-vuren door het Franse voorzitterschap van de EU heeft gefaciliteerd;

Donderdag 14 juni 2018

- P. overwegende dat de Russische Federatie de EUMM de toegang tot de Georgische regio's Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië blijft ontzeggen, in strijd met het met EU-bemiddeling gesloten akkoord over een staakt-het-vuren van 12 augustus 2008, hetgeen de mogelijkheid voor deze missie om haar mandaat volledig uit te voeren, belemmert;
1. bevestigt nogmaals zijn ondubbelzinnige steun voor de soevereiniteit en territoriale integriteit van Georgië; erkent dat de beginselen die zijn verankerd in het Handvest van de VN, de slotakte van Helsinki van 1975 en het Handvest van Parijs van de OVSE van 1990 de hoekstenen vormen van een vreedzaam Europees continent;
 2. herhaalt dat soevereiniteit, onafhankelijkheid en de vreedzame oplossing van conflicten kernbeginselen van de Europese veiligheidsorde vormen; onderstreept dat de oplossing van conflicten in Georgië cruciaal is voor het verbeteren van de veiligheid en stabiliteit van het Europese continent als geheel; is van oordeel dat deze conflicten en de aanhoudende bezetting van Georgische gebieden een potentiële dreiging blijven vormen voor de soevereiniteit van andere landen in Europa;
 3. verlangt dat de Russische Federatie haar besluit tot erkenning van de zogenaamde onafhankelijkheid van de Georgische gebieden Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië intrekt; veroordeelt het besluit van Venezuela, Nicaragua, Syrië en Nauru om Abchazië en Zuid-Ossetië te erkennen en vraagt dat deze erkenning wordt ingetrokken;
 4. benadrukt dat de Russische Federatie onvoorwaardelijk moet voldoen aan alle punten van het akkoord inzake een staakt-het-vuren van 12 augustus 2008, met name de verplichting om al haar troepen terug te trekken uit het grondgebied van Georgië;
 5. verlangt dat de Russische Federatie de bezetting van de Georgische regio's Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië beëindigt en de soevereiniteit en territoriale integriteit van Georgië volledig eerbiedigt, evenals de onschendbaarheid van zijn internationaal erkende grenzen, en dat zij de feitelijke opname van beide regio's onder Russisch bestuur stopzet;
 6. bekrachtigt dat de EU zich er ten volle toe verplicht bij te dragen aan de vreedzame oplossing van het Russisch-Georgische conflict door alle beschikbare instrumenten in te zetten als onderdeel van een brede benadering, waaronder haar bijzondere vertegenwoordiger voor de zuidelijke Kaukasus en de crisis in Georgië, haar covoorzitterschap van het internationaal overleg in Genève, de EUMM in Georgië en het beleid van niet-erkenning en toenadering;
 7. dringt er bij de regering van Georgië op aan te blijven samenwerken met het Internationaal Strafhof, door onderzoeken van de openbare aanklager van het Strafhof te faciliteren en ervoor te zorgen dat de griffie van het Strafhof zijn mandaat kan vervullen op het gebied van voorlichting en participatie van slachtoffers;
 8. verzoekt de Russische Federatie de EUMM conform haar mandaat toegang tot de Georgische grondgebieden Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië te verlenen; herinnert eraan dat de EUMM de enige permanente internationale instantie ter plaatse is die onpartijdige informatie verstrekt over de situatie langs de administratieve grenslijn en pleit voor de verlenging van het mandaat van de EUMM na 14 december 2018;
 9. verzoekt de Russische Federatie de administratieve grenslijn niet langer te blijven omvormen tot een grens, hetgeen zij probeert door het plaatsen van hekken van prikkeldraad en andere kunstmatige barrières; dringt er ook op aan een einde te maken aan het geleidelijk binnendringen op grondgebied dat door de Georgische regering wordt gecontroleerd alsmede de verdere uitbreiding van de administratieve grenslijn, waardoor het contact tussen mensen opzettelijk wordt belemmerd en de bevolking van beide bezette regio's wordt geïsoleerd;
 10. veroordeelt de opzettelijke vernietiging van tientallen Georgische dorpen en kerken in de bezette regio's Abchazië en Tsinvali/Zuid-Ossetië, alsmede de doelbewuste poging om overblijfselen van Georgische cultuur en geschiedenis in de bezette gebieden uit te wissen, en veroordeelt strijdige, verdeeldheid zaaiende initiatieven zoals het zogenaamde referendum van 2017 in het kader waarvan een naamsverandering voor de regio Tschinvali/Zuid-Ossetië werd goedgekeurd;
 11. roept de Russische Federatie op zich aan het beginsel van vreedzame conflictoplossing te houden door op gelijke manier te antwoorden op de unilaterale toezegging van Georgië om af te zien van het gebruik van geweld, die door de president van Georgië in zijn toespraak tot het Europees Parlement op 23 november 2010 werd bekrachtigd;

Donderdag 14 juni 2018

12. is verheugd over het nieuwe vredesinitiatief van de Georgische regering, getiteld "Een stap op weg naar een betere toekomst", dat bedoeld is om de humanitaire en sociaal-economische omstandigheden van de bevolking in de Georgische gebieden van Abchazië en de regio Tschinvali/Zuid-Ossetië te verbeteren en om tussen de verdeelde gemeenschappen het contact tussen mensen te stimuleren en het vertrouwen te herstellen;

13. herinnert de Russische Federatie als bezettingsmacht aan haar verplichtingen jegens de bevolking en aan het feit dat zij een einde moet maken aan de schendingen van de mensenrechten, de beperkingen van de vrijheid van verkeer en van verblijf, de discriminatie op grond van etnische afkomst en de schending van het recht op eigendom en toegang tot onderwijs in de moedertaal in de Georgische bezette gebieden;

14. verzoekt de Russische Federatie, bovendien om een einde te stellen aan straffeloosheid en etnisch gemotiveerde misdrijven in de Georgische gebieden van Abchazië en de regio Tschinvali/Zuid-Ossetië, en om eventuele belemmeringen die verhinderen dat de daders van de moord op de Georgische binnenlands ontheemden Archil Tatoesasjvili, Giga Otchozoria en Davit Basjaroeli voor het gerecht worden gebracht, weg te nemen;

15. is ingenomen met de goedkeuring door het Georgische parlement van de door beide partijen opgestelde resolutie tot vaststelling van een zwarte lijst van personen die deze schendingen hebben gepleegd en personen die verantwoordelijk zijn voor het in de doofpot stoppen ervan (de Otkhozoria-Tatunashvili-lijst) en verzoekt de lidstaten en de Raad de personen die op deze lijst staan of die er nog op kunnen komen, op een zwarte lijst te plaatsen en aan deze personen nationale en algemene EU-sancties op te leggen;

16. dringt er bij de Russische Federatie op aan een veilige en waardige terugkeer naar huis van binnenlands ontheemden en vluchtelingen toe te staan en internationale mechanismen voor toezicht op de mensenrechten onbelemmerde toegang te verlenen op het terrein;

17. herhaalt zijn veroordeling van het subversief beleid dat gebruikmaakt van propaganda, desinformatie en infiltratie in de sociale media met het oog op een verzwakking van de democratie en de samenleving in Georgië door instellingen in een slecht daglicht te plaatsen, de publieke opinie te manipuleren, valse berichtgeving te verspreiden, sociale spanningen aan te wakkeren en een algemeen wantrouwen ten aanzien van de media te stimuleren; hekelt in dit verband de informatieoorlog die Rusland voert met behulp van door de staat gecontroleerde media die doelbewust nepnieuws verspreiden om de binnenlandse politiek te beïnvloeden en het Europese integratieproces te ondermijnen;

18. benadrukt het feit dat de internationale gemeenschap een consistente, gecoördineerde, verenigde en vastberaden houding ten aanzien van het Russische bezettings- en annexatiebeleid moet aannemen, omdat alleen zo kan worden gezorgd voor een vreedzame oplossing van het conflict in Georgië en soortgelijke conflicten in de buurlanden kunnen worden voorkomen;

19. verzoekt de EU-instellingen een benadering te hanteren die in samenhang is met de benadering van het Europees Parlement en het beleid van de nationale parlementen van de lidstaten door zich in duidelijkere en nauwkeuriger omschreven termen uit te drukken en de Russische agressie in Georgië te benoemen als een bezetting door de Russische Federatie van de Georgische gebieden van Abchazië en de regio Tschinvali/Zuid-Ossetië;

20. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden, de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de regeringen en parlementen van de landen van het Oostelijk Partnerschap en de regering en het parlement van de Russische Federatie.

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0267

Onderhandelingen voor een nieuwe EU-ACS-Partnerschapsovereenkomst

Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de komende onderhandelingen voor een nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (2018/2634(RSP))

(2020/C 28/12)

Het Europees Parlement,

- gezien de partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Cotonou op 23 juni 2000 (de Overeenkomst van Cotonou), en de herzieningen hiervan van 2005 en 2010 ⁽¹⁾,
- gezien de overeenkomst van Georgetown van 1975 tot oprichting van de ACS-groep en de herziening hiervan van 1992 ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 4 oktober 2016 over de toekomst van de ACS-EU-betrekkingen voor de periode na 2020 ⁽³⁾,
- gezien zijn resolutie van 22 november 2016 over het vergroten van de doeltreffendheid van ontwikkelingssamenwerking ⁽⁴⁾,
- gezien de aanbeveling van de Commissie van 12 december 2017 voor een besluit van de Raad tot machtiging tot het openen van onderhandelingen over een partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (COM(2017)0763),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 22 november 2016 over een hernieuwd partnerschap met de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (JOIN(2016)0052),
- gezien het gezamenlijk raadgevend document van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 6 oktober 2015 met als titel "Naar een nieuw partnerschap tussen de Europese Unie en de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan na 2020" (JOIN(2015)0033),
- gezien de VN-top inzake duurzame ontwikkeling en het op 25 september 2015 door de Algemene Vergadering goedgekeurde slotdocument getiteld "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development", alsmede de 17 doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's),
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van 7 juni 2017 van het Parlement, de Raad, de regeringsvertegenwoordigers van de lidstaten, die waren bijeengekomen in het kader van de Raad, en de Commissie, betreffende de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling: "Onze wereld, onze waardigheid, onze toekomst",
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 7 december 2017 over een hernieuwd partnerschap met de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, en het advies van 12 mei 2016 over de toekomst van de betrekkingen van de EU met de ACS-landen,
- gezien de zevende en de achtste top van staatshoofden en regeringsleiders van ACS-landen, respectievelijk in Malabo (13 en 14 december 2012) en Port Moresby (4 mei 2016),

⁽¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/acp/03_01/pdf/mn3012634_en.pdf

⁽²⁾ http://www.wipo.int/edocs/trtdocs/en/acp/trt_acp_3.pdf

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0371.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0437.

Donderdag 14 juni 2018

- gezien de 103e en 105e bijeenkomst van de gezamenlijke Raad van ministers ACS-EU, respectievelijk in Dakar (26 en 27 april 2016) en Brussel (3 en 4 mei 2017),
 - gezien de top tussen de EU en de Afrikaanse Unie in Abidjan op 29 en 30 november 2017,
 - gezien het rapport van maart 2016 van de Groep van eminente personen van de ACS over de toekomst van de ACS na 2020,
 - gezien zijn resolutie van 6 oktober 2015 over de rol van de lokale overheden van de ontwikkelingslanden bij ontwikkelingssamenwerking ⁽⁵⁾,
 - gezien de verklaring van de achtste top van staatshoofden en regeringsleiders van ACS-landen van 1 juni 2016,
 - gezien zijn resolutie van 11 februari 2015 over de werkzaamheden van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU ⁽⁶⁾ en de resoluties van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU,
 - gezien de verklaring van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU van 21 december 2016 over de parlementaire aspecten van de ACS-EU-betrekkingen na Cotonou ⁽⁷⁾,
 - gezien de verklaring van de covoorzitters van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU van 9 december 2015 over de toekomst van de ACS-EU-betrekkingen ⁽⁸⁾,
 - gezien de artikelen 208 en 218 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
 - gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over "Beter wetgeven",
 - gezien de vragen aan de Raad en de Commissie over de komende onderhandelingen voor een nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de groep van Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (O-000043/2018 – B8-0025/2018 en O-000044/2018 – B8-0026/2018),
 - gezien de ontwerpresolutie van de Commissie ontwikkelingssamenwerking,
 - gezien artikel 128, lid 5, en artikel 123, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de sterkte en het acquis van de Overeenkomst van Cotonou gebaseerd zijn op een aantal unieke kenmerken, zoals de wettelijk bindende aard, de alomvattendheid – dankzij de drie pijlers ontwikkelingssamenwerking, politieke samenwerking en handelssamenwerking –, en de ruime begroting in de vorm van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF);
- B. overwegende dat het partnerschap tussen de ACS-landen en de EU een belangrijke rol heeft gespeeld bij het bereiken van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, ondanks het feit dat de EU niet aan de doelstelling heeft voldaan om 0,7 % van haar bruto nationaal inkomen (bni) aan officiële ontwikkelingshulp te besteden;
- C. overwegende dat het ACS-EU-partnerschap een aanzienlijke bijdrage heeft geleverd aan de uitroeiing van de armoede en de integratie van de ACS-landen in de wereldeconomie, en van deze landen efficiëntere spelers in de multilaterale handels- en klimaatonderhandelingen heeft gemaakt;

⁽⁵⁾ PB C 349 van 17.10.2017, blz. 11.

⁽⁶⁾ PB C 310 van 25.8.2016, blz. 19.

⁽⁷⁾ PB C 170 van 30.5.2017, blz. 36.

⁽⁸⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/acp/2015_acp2/pdf/1081264en.pdf

Donderdag 14 juni 2018

- D. overwegende dat het ACS-EU-partnerschap de markttoegang voor ACS-landen en EU-lidstaten heeft verbeterd en heeft gezorgd voor een beter wederzijds begrip van de standpunten, waarden en normen dankzij de politieke dialoog tussen hen;
- E. overwegende dat, hoewel het ACS-EU-partnerschap een grote bijdrage heeft geleverd aan de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, er tot nu toe onvoldoende vooruitgang is geboekt inzake de doelstellingen op het gebied van armoedebestrijding en de integratie van de ACS-landen in de wereldeconomie, aangezien de helft van de ACS-landen nog steeds tot de minst ontwikkelde landen ter wereld behoort en dat zij samen minder dan 5 % van de wereldhandel en ongeveer 2 % van het wereldwijde bbp voor hun rekening nemen;
- F. overwegende dat de oprichting van de Afrikaanse Unie, de gemeenschappelijke strategie Afrika-EU, de gezamenlijke strategie voor een partnerschap tussen de EU en het Caribisch gebied, en de EU-strategie voor het Stille Oceaan gebied aantonen dat de EU steeds regionaler te werk gaat bij het aanpakken van kwesties van gemeenschappelijk belang, zoals vrede en veiligheid, terrorisme en migratie;
- G. overwegende dat vrede, veiligheid en politieke stabiliteit de voorwaarden voor duurzame ontwikkeling vormen;
- H. overwegende dat in de basisovereenkomst en regionale pacts rekening moet worden gehouden met regionale en continentale bijzonderheden, in overeenstemming met de beginselen van subsidiariteit en complementariteit;
- I. overwegende dat de ACS-landen drie pijlers voor onderhandelingen hebben vastgesteld, te weten:
- handel, investeringen en diensten,
 - ontwikkelingssamenwerking, wetenschap en technologie, en onderzoek en innovatie,
 - politieke dialoog en belangenbehartiging;
- J. overwegende dat de politieke dialoog over essentiële elementen, overeenkomstig de artikelen 8 en 96 van de Overeenkomst van Cotonou, een concreet en wettelijk instrument is voor het verdedigen van de gemeenschappelijke waarden van het ACS-EU-partnerschap en het bevorderen van democratie, goed bestuur en mensenrechten, die van fundamenteel belang zijn voor duurzame ontwikkeling;
- K. overwegende dat er een duidelijke behoefte is om ervoor te zorgen dat de voorwaarde van de mensenrechten behouden blijft en de politieke dialoog wordt versterkt in de nieuwe overeenkomst;
- L. overwegende dat ondanks de expliciete erkenning van de rol van nationale parlementen, lokale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld en de privésector bij de herziening van 2010 van de Overeenkomst van Cotonou, hun deelname aan overleg over ACS-EU-beleidsmaatregelen en -activiteiten, waaronder planning, follow-up en evaluatie, nog steeds beperkt is;
- M. overwegende dat de politieke dialoog voornamelijk wordt ingezet in een laat stadium van politieke crises en niet als preventieve maatregel;
- N. overwegende dat maatschappelijke organisaties worden geconfronteerd met wetgeving die hen steeds meer aan banden legt en met andere hindernissen die hun activiteiten en speelruimte beknotten;
- O. overwegende dat technische capaciteit in vele ACS-landen om belastingkwesties te behandelen, de mobilisering van binnenlandse inkomsten en de deelname aan internationale samenwerking op belastinggebied bemoeilijkt;

Donderdag 14 juni 2018

- P. overwegende dat het EOF wordt gefinancierd door rechtstreekse bijdragen van de EU-lidstaten en niet onderworpen is aan de normale EU-begrotingsregels; overwegende dat het Parlement geen bevoegdheid heeft over de EOF-begroting, naast de kwijting van gedane uitgaven, en ook geen formele toetsingsrechten uitoefent over de EOF-programmering;
- Q. overwegende dat de versterking van de parlementaire dimensie van het ACS-EU-partnerschap en de vergroting van de adviserende rol centrale elementen moeten zijn in het nieuwe partnerschap;
- R. overwegende dat de frequentie en de gevarieerdheid van de bijeenkomsten van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU een consistente dialoog tussen het Europees Parlement en de ACS-landen mogelijk hebben gemaakt, waardoor de legitimiteit ervan werd bevestigd en de parlementaire democratie werd versterkt; overwegende dat de Paritaire Parlementaire Vergadering in verschillende politieke fora als een toonbeeld van parlementaire diplomatie wordt gebruikt;
1. verwelkomt de voornaamste aspecten en de algemene architectuur van de toekomstige samenwerking tussen de groep van ACS-landen en de Europese Unie die de Commissie voorstelt in haar aanbeveling voor een besluit van de Raad tot machtiging tot het openen van onderhandelingen over een toekomstige partnerschapsovereenkomst;
 2. onderstreept dat de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, de SDG's en de Europese consensus inzake ontwikkeling de kern moeten vormen van het hernieuwde ACS-EU-partnerschap;
 3. is verheugd dat het bereiken van de SDG's als een hoofddoel wordt beschouwd, maar betreurt dat in de voorgestelde pacten concrete uitvoeringsmaatregelen ontbreken; onderstreept dat sectoroverschrijdende vraagstukken, zoals milieuduurzaamheid, doeltellingen inzake klimaatverandering, gendervraagstukken en sociale gerechtigheid, moeten worden opgenomen in alle beleidsmaatregelen, plannen en interventies in de toekomstige overeenkomst;
 4. is verheugd dat het voorstel van de Commissie voor een nieuwe partnerschapsovereenkomst openstaat voor externe partners;
 5. herinnert eraan dat de uitroeiing van armoede, die in de meeste ACS-landen het voornaamste probleem blijft, de allerbelangrijkste SDG is; benadrukt derhalve dat armoedebestrijding een centraal onderdeel van de toekomstige overeenkomst moet blijven;
 6. merkt op dat de Commissie grotendeels rekening heeft gehouden met het standpunt van het Parlement, en dat de basisovereenkomst en de regionale pacten in gelijke mate wettelijk bindend zullen zijn, zoals het Parlement had gevraagd;
 7. brengt in herinnering dat de toekomstige partnerschapsovereenkomst de beginselen van rechtvaardigheid, wederzijds respect en wederzijds belang zal omvatten;
 8. dringt erop aan dat de essentiële elementen van de Overeenkomst van Cotonou, namelijk eerbiediging van de mensenrechten, fundamentele vrijheden, democratische beginselen en de rechtsstaat, en goed bestuur, behouden worden als basis voor de samenwerking na 2020, en een essentieel onderdeel vormen van de basisovereenkomst en de regionale pacten en protocollen; doet een beroep op de Commissie en de Raad om in het kader van het mandaat in het deel inzake de mensenrechten uitdrukkelijk het recht op te nemen om niet te worden gediscrimineerd op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid of genderidentiteit, alsmede seksuele en reproductieve gezondheidszorg en rechten, zoals vermeld in het actieprogramma van Peking van 1995 en de resultaten van de toetsingsconferenties;
 9. benadrukt de noodzaak om de kwestie van mensenrechten en bestuur aan te kaarten op basis van bestaande internationale rechtsinstrumenten, wetten, beginselen en mechanismen die door regionale en pan-Afrikaanse bestuurlijke organen zijn ingesteld, om de eigen inbreng te versterken;
 10. herinnert eraan dat het toekomstige partnerschap tussen de ACS-landen en de EU-lidstaten de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling moet omvatten en moet bijdragen aan de tenuitvoerlegging hiervan op alle niveaus;
 11. doet een beroep op de onderhandelaars van de EU en de ACS om in het gedeelte van de overeenkomst over de gemeenschappelijke grondslagen een duidelijke bepaling op te nemen inzake de volledige uitvoering door alle partijen van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof;

Donnerdag 14 juni 2018

12. benadrukt dat moet worden gezorgd voor samenhang tussen de in de gemeenschappelijke grondslag vastgelegde beginselen en de in de regionale pacts afgebakende regionale prioriteiten, en benadrukt dat in de basisovereenkomst expliciet verwezen moet worden naar mechanismen voor verantwoording, toezicht en evaluatie; onderstreept dat de verantwoordingsplicht van de partijen jegens de burger en het maatschappelijk middenveld ook moet worden gewaarborgd, en dat de gezamenlijke instellingen moeten voorzien in mechanismen om maatschappelijke organisaties en burgers in staat te stellen om gevallen van inbreuken op de mensenrechtenverplichtingen en andere essentiële elementen te melden;
13. herhaalt aan alle partijen bij de onderhandelingen dat politieke dialoog een fundamenteel onderdeel van de Overeenkomst van Cotonou is en dat dit een centrale en wettelijke pijler moet blijven in het overkoepelende kader en op het regionale niveau van de nieuwe overeenkomst;
14. onderstreept dat politieke dialoog integraal deel uitmaakt van het partnerschap en een waardevolle basis is voor een verbetering van de situatie van de volkeren van de partnerlanden; roept daarom op tot een verbeterd toezicht op de mensenrechtensituatie in die landen, en benadrukt dat het toezicht inclusief, transparant en participatief moet zijn; onderstreept dat het belangrijk is een zinvolle betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij de dialoog op alle niveaus te waarborgen;
15. herinnert eraan dat de politieke dialoog evenwichtig moet zijn en gebaseerd moet zijn op wederzijds respect;
16. onderstreept dat in de samenwerking tussen de EU en de ACS voorzien moet worden in een mechanisme voor collegiale toetsing voor het regelmatige toezicht op de vooruitgang en de problemen bij de tenuitvoerlegging van de SDG's, waarbij parlementen, lokale autoriteiten en maatschappelijke organisaties worden betrokken, alsook reguliere evaluatie van en openbare rapportering over de eerbiediging van de mensenrechten en andere essentiële elementen; is van mening dat voor de tenuitvoerlegging van de Agenda 2030 en de SDG's legitimiteit, nabijheid, subsidiariteit en een sterke betrokkenheid van lokale autoriteiten en niet-overheidsactoren onontbeerlijk zijn, willen zij doeltreffend zijn; dringt aan op betere communicatie en een betere dialoog teneinde de relatie tussen de ACS- en EU-landen te verdiepen;
17. herhaalt dat Economische Partnerschapovereenkomsten (EPO's) een basis vormen voor regionale samenwerking en dat zij instrumenten zijn voor ontwikkeling en regionale integratie; dringt derhalve aan op de volledige opnemng ervan in de nieuwe ACS-EU-overeenkomst;
18. dringt aan op het vergroten van de politieke invloed van het ACS-EU-partnerschap op het wereldtoneel, opdat beide zijden efficiëntere mondiale spelers kunnen zijn;
19. dringt aan op duidelijke bepalingen in de toekomstige overeenkomst waarin de rol en verantwoordelijkheden van de privésector worden geregeld; onderstreept met name dat bij ontwikkelingspartnerschappen betrokken ondernemingen gedurende de levenscyclus van projecten de beginselen van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap moeten naleven, onder meer door zich te houden aan het UN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake ondernemingen en mensenrechten, de kernarbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie, milieunormen en het VN-Verdrag tegen corruptie; wijst erop dat de EU-lidstaten en ACS-landen nationale plannen moeten opstellen voor de toepassing van de VN-beginselen inzake ondernemingen en mensenrechten, en in het bijzonder de bepalingen inzake passende zorgvuldigheid;
20. herinnert eraan dat de mobilisering van binnenlandse middelen aan de hand van de heffing van belastingen de belangrijkste bron van inkomsten is voor de financiering van duurzame ontwikkeling; vindt het jammer dat maatregelen ter bestrijding van illegale geldstromen en belastingontduiking geen prominente plaats krijgen in het ontwerpmandaat; roept de onderhandelende partijen op om in de nieuwe overeenkomst ambitieuze bepalingen op te nemen inzake financiële en technische bijstand aan ontwikkelingslanden om aan te sluiten bij de opkomende mondiale normen voor de bestrijding van belastingontduiking, met inbegrip van de automatische uitwisseling van informatie, informatie over economisch eigendom van bedrijven en openbare verslaglegging van multinationals per land op basis van de G20- en OESO-modellen om een einde te maken aan grondslaguitholling en winstverschuiving; roept de partijen bovendien op zich in te zetten voor de oprichting van een juridisch bindend intergouvernementeel VN-orgaan voor fiscale samenwerking;
21. betreurt het feit dat in het ontwerpouderhandelingsmandaat geen bepalingen zijn opgenomen inzake het waarborgen van een duurzame ontwikkelingsdimensie voor de landbouw, ondanks de enorme uitdagingen waarmee de boeren in de ACS-landen geconfronteerd worden ten gevolge van de klimaatverandering; verzoekt de onderhandelende partijen in de nieuwe overeenkomst steunregelingen voor duurzame landbouwpraktijken op te nemen;
22. vraagt een grotere betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld in politieke dialoog, programmering en tenuitvoerlegging en meer steun voor capaciteitsopbouw door dit middenveld; onderstreept hoe belangrijk het is het maatschappelijk middenveld bij de politieke dialoog te betrekken, met name wat lokale groepen betreft op wie het beleid rechtstreeks betrekking heeft; onderstreept in verband hiermee het gevaar dat het werkkterrein voor het maatschappelijk middenveld in een aantal landen krimpt en het feit dat ook groepen bij de zaak moeten worden betrokken, bijvoorbeeld minderheden, jongeren en vrouwen, die niet in staat zijn hun belangen te organiseren of die, ondanks een legitiem democratisch belang, niet door hun regering worden erkend;

Donderdag 14 juni 2018

23. benadrukt dat de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties opgebouwd moet worden rond de erkenning van de verschillende functies die zij hebben, en dat zij een grotere rol als volwaardige actor in de overeenkomst moeten krijgen;
24. benadrukt dat de beginselen van effectieve ontwikkelingssamenwerking volledig opgenomen moeten worden in de nieuwe ACS-EU-partnerschapsovereenkomst en dat bepalingen om eigen inbreng van de landen, resultaatgerichtheid, inclusiviteit van het ontwikkelingsproces, transparantie en wederzijdse verantwoordingsplicht te verzekeren de hoekstenen van de overeenkomst en de regionale protocollen moeten zijn; onderstreept dat voor een geografisch evenwichtige aanpak van de steunverlening moet worden gezorgd met speciale nadruk op de minst ontwikkelde en kwetsbare staten; is van oordeel dat steunverlening afhankelijk maken van samenwerking met de EU inzake migratie niet verenigbaar is met de overeengekomen beginselen inzake de doeltreffendheid van ontwikkelingssamenwerking;
25. onderstreept dat de/het hernieuwde EU-ACS-samenwerking/partnerschap moet zorgen voor een doeltreffender gezamenlijk optreden bij het aanpakken van de diverse uitdagingen waarmee de wereld thans te kampen heeft, zoals de strijd tegen het terrorisme en de georganiseerde misdaad;
26. herhaalt dat de toekomstige overeenkomst een gelegenheid is om de toezeggingen met betrekking tot en de eerbiediging van beleidscoherentie voor ontwikkeling te verbeteren, en dus mechanismen moet omvatten om hier systematisch toezicht op uit te oefenen; wijst in dit verband andermaal op de rol van de EU-delegaties bij de bevordering van de beleidscoherentie voor ontwikkeling en onderstreept dat zij op een regelmatige basis dialogen op het niveau van landen moeten voeren;
27. onderstreept het belang van het aantrekken van investeringen uit de privésector die de ontwikkeling op lange termijn van plaatselijke kapitaalmarkten vergemakkelijken en bij beperkte begrotingen voor officiële ontwikkelingshulp als hefboom dienen, zodat de werking kan worden gemaximaliseerd en de SDG's kunnen worden gefinancierd;
28. herhaalt het belang van het versterken van de parlementaire dimensie van de toekomstige overeenkomst, om een daadwerkelijke adviserende bevoegdheid voor de toekomstige overkoepelende PPV te verzekeren en te waarborgen dat zij zorgt voor een open, democratische en allesomvattende parlementaire dialoog; vraagt dat de wettelijke en operationele autonomie gewaarborgd worden; eist dat de PPV nauw betrokken wordt bij de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en regelmatig geraadpleegd wordt over alles wat voor het partnerschap van belang is; is van mening dat de PPV volledig moet worden betrokken bij de onderhandelingen over het toekomstige partnerschap;
29. dringt aan op verdere inspanningen om het toezicht door de PPV op de ontwikkelingsprogrammering te verbeteren;
30. is ervan overtuigd dat regelmatige, minstens jaarlijkse, vergaderingen op ACS-EU-niveau nodig zijn om de continuïteit en stabiliteit van het partnerschap te verzekeren, en regelmatige verslaglegging en collegiale toetsing mogelijk te maken inzake de vooruitgang met betrekking tot de SDG's en de eerbiediging van de mensenrechten en andere essentiële elementen van de overeenkomst, zoals het Parlement had gevraagd;
31. raadt daarom aan de PPV af te stemmen op de nieuwe regionale structuur, te blijven focussen op het werk in de regionale fora, en de nationale en regionale parlementen nauw te betrekken; is van mening dat de ACS-EU-Raad en de PPV regelmatig, maar minder frequent dan nu het geval is, in plenaire zitting bijeen moeten komen, afwisselend in de EU en in een ACS-land, waarbij de bijeenkomst niet afhankelijk mag zijn van bijeenroeping door de Raad; roept de EU-lidstaten die het voorzitterschap van de Raad bekleden op meer betrokkenheid te tonen bij de voorbereiding, organisatie en ontvangst van de PPV-zittingen;
32. vraagt om in elke regio minstens één keer per jaar te vergaderen met de EU- en ACS-parlementsleden op het niveau van de regionale pacten, en dit aan te vullen met een multistakeholderforum waarin niet-overheidsactoren betrokken zijn, met inbegrip van maatschappelijke organisaties, jongeren en de privésector;
33. is ervan overtuigd dat het Pan-Afrikaanse Parlement een sterke pijler moet worden in het toekomstige EU-Afrika-pact, met name naast en samen met de toekomstige EU-Afrika-Raad; roept in dit verband de Commissie en haar ACS-tegenhangers op om in een vroege fase van de onderhandelingen schriftelijke voorstellen te doen over de parlementaire dimensie en rol van het Pan-Afrikaanse Parlement, en om in dit verband met respectievelijk het Pan-Afrikaanse Parlement en het Europees Parlement te overleggen;

Donderdag 14 juni 2018

34. herinnert eraan dat het Parlement volledig en onmiddellijk geïnformeerd moet worden in alle fases van de onderhandelingsprocedure, overeenkomstig artikel 218, lid 10, VWEU, en herhaalt dat moet worden overeengekomen om de praktische regelingen voor samenwerking en het delen van informatie tijdens de volledige looptijd van internationale overeenkomsten te verbeteren; nodigt de Raad en de Commissie daarnaast uit om de PPV volledig en snel op de hoogte te brengen van de onderhandelingen;
35. vraagt de Raad van de Europese Unie om het mandaat dat door de Raad werd aangenomen, openbaar te maken; roept de groep van ACS-landen op om hetzelfde te doen met hun mandaat;
36. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de ACS-Raad, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Commissie van de Afrikaanse Unie, het Pan-Afrikaanse Parlement en het Bureau van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU.
-

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0268

Controle op de toepassing van het EU-recht in 2016

Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over controle op de toepassing van het EU-recht in 2016 (2017/2273(INI))

(2020/C 28/13)

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de artikelen 1, 2 en 3,
- gezien het 33e jaarlijkse verslag van de Commissie over de controle op de toepassing van het EU-recht (2015) (COM(2016)0463),
- gezien het 34e jaarlijkse verslag van de Commissie over de controle op de toepassing van het EU-recht (2016) (COM(2017)0370),
- gezien het verslag van de Commissie getiteld "Evaluatieverslag EU-Pilot" (COM(2010)0070),
- gezien het verslag van de Commissie getiteld "Tweede evaluatieverslag over EU-Pilot" (COM(2011)0930),
- gezien zijn resolutie van 6 oktober 2016 inzake de controle op de toepassing van het Unierecht: jaarverslag 2014 ⁽¹⁾,
- gezien de mededeling van de Commissie van 21 december 2016 getiteld "EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing" (C(2016)8600),
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 maart 2002 betreffende betrekkingen met de klager inzake inbreuken op het Gemeenschapsrecht (COM(2002)0141),
- gezien de mededeling van de Commissie van 2 april 2012 over de modernisering van het beheer van betrekkingen met de klager inzake de toepassing van het recht van de Unie (COM(2012)0154),
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 maart 2014 over een nieuw EU-kader voor het versterken van de rechtsstaat (COM(2014)0158),
- gezien de mededeling van de Commissie van 19 mei 2015 getiteld "Betere regelgeving voor betere resultaten – Een EU-agenda" (COM(2015)0215),
- gezien het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie ⁽²⁾,
- gezien Beschikking 2001/470/EG van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0385.

⁽²⁾ PBL 304 van 20.11.2010, blz. 47.

⁽³⁾ PBL 174 van 27.6.2001, blz. 25.

Donderdag 14 juni 2018

- gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over beter wetgeven ⁽⁴⁾,
 - gezien zijn resolutie van 10 september 2015 over het 30e en 31e jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht (2012-2013) ⁽⁵⁾,
 - gezien zijn resolutie van 25 oktober 2016 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten ⁽⁶⁾,
 - gezien zijn resolutie van 9 juni 2016 over een open, doeltreffend en onafhankelijk Europees ambtenarenapparaat ⁽⁷⁾ en zijn resolutie van 15 januari 2013 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende het bestuursprocesrecht van de Europese Unie ⁽⁸⁾,
 - gezien de mededelingen van de Commissie van 27 mei 2016 over voordeel halen uit het milieubeleid van de EU door een regelmatige evaluatie van de tenuitvoerlegging van het milieubeleid (COM(2016)0316) en 3 februari 2017 getiteld "EU-evaluatie van de tenuitvoerlegging van het milieubeleid: Gemeenschappelijke uitdagingen en hoe inspanningen te bundelen om betere resultaten te realiseren" (COM(2017)0063),
 - gezien de Europese pijler van sociale rechten,
 - gezien artikel 52 en artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en de adviezen van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, de Commissie constitutionele zaken, de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid en de Commissie verzoekschriften (A8-0197/2018),
- A. overwegende dat artikel 17 VEU de Commissie de essentiële rol van "hoedster van de Verdragen" toebedeelt;
- B. overwegende dat in artikel 2 VEU is bepaald dat de Unie is gestoeld op de waarden van eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren; overwegende dat de correcte tenuitvoerlegging van EU-wetgeving daarom van essentieel belang is voor de verwezenlijking van de in de Verdragen en afgeleide wetgeving vastgelegde beleidsdoelstellingen van de EU; overwegende dat artikel 8 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de Unie opdraagt bij elk optreden ongelijkheden op te heffen en de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen;
- C. overwegende dat overeenkomstig artikel 2 VEU en artikel 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het EU-Handvest) gelijkheid van mannen en vrouwen een van de fundamentele waarden van de EU is, en dat de Unie er bij elk optreden naar streeft alle vormen van discriminatie te bestrijden, ongelijkheden op te heffen en gelijke kansen en behandeling te bevorderen;
- D. overwegende dat in artikel 3 VWEU is bepaald dat de Unie onder meer tot doel heeft de vrede, haar waarden en het welzijn van haar volkeren te bevorderen en te werken aan de duurzame ontwikkeling van Europa op basis van evenwichtige economische groei en prijsstabiliteit, een sociale markteconomie met een hoog concurrentievermogen die gericht is op volledige werkgelegenheid en maatschappelijke vooruitgang, en een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, en dat de Unie sociale uitsluiting en discriminatie bestrijdt en sociale rechtvaardigheid en bescherming, gelijkheid tussen mannen en vrouwen, solidariteit tussen generaties en de bescherming van de rechten van het kind bevordert;

⁽⁴⁾ PBL 123 van 12.5.2016, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB C 316 van 22.9.2017, blz. 246.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0409.

⁽⁷⁾ PB C 86 van 6.3.2018, blz. 126.

⁽⁸⁾ PB C 440 van 30.12.2015, blz. 17.

Donderdag 14 juni 2018

- E. overwegende dat de lidstaten op grond van de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJ-EU) aan de Commissie duidelijke en nauwkeurige informatie moeten verstrekken over de wijze waarop zij de EU-richtlijnen in nationale wetgeving omzetten; overwegende dat, overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de Commissie en de lidstaten ⁽⁹⁾ en de gezamenlijke politieke verklaring van 27 oktober 2011 van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie ⁽¹⁰⁾, de lidstaten bij de aanmelding van nationale omzettingsmaatregelen bij de Commissie wellicht ook documenten moeten verstrekken waarin wordt uitgelegd hoe ze de richtlijnen hebben omgezet in nationaal recht;
- F. overwegende dat volgens artikel 4, lid 3, VEU en artikel 288, lid 3, en artikel 291, lid 1, VWEU de lidstaten de primaire bevoegdheid hebben om het EU-recht correct om te zetten, toe te passen en te implementeren binnen de vastgestelde termijnen, en om in de nodige rechtsmiddelen te voorzien teneinde daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het EU-recht vallende gebieden te verzekeren;
- G. overwegende dat de correcte toepassing van het EU-recht de voordelen van het beleid van de Unie voor alle Europese burgers en een gelijk speelveld voor ondernemingen garandeert;
- H. overwegende dat de Commissie na de vaststelling in december 2016 van haar mededeling getiteld "EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing" heeft besloten zich te concentreren op gevallen waarin lidstaten nalaten omzettingsmaatregelen mee te delen, deze maatregelen een onjuiste omzetting van richtlijnen vormen of lidstaten geen gevolg geven aan een arrest van het HvJ-EU (overeenkomstig artikel 260, lid 2, VWEU), de financiële belangen van de EU ernstig schaden of de exclusieve bevoegdheden van de EU schenden;
- I. overwegende dat overeenkomstig artikel 6, lid 1, VEU het EU-Handvest dezelfde juridische waarde heeft als de Verdragen, en gericht is tot de instellingen, organen, instanties en agentschappen van de Unie, alsmede tot de lidstaten wanneer zij het Unierecht ten uitvoer leggen (artikel 51, lid 1, EU-Handvest);
- J. overwegende dat de EU Pilot-procedures bedoeld zijn voor nauwere en meer coherente samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten waardoor inbreuken op het EU-recht zich in een vroeg stadium via een bilaterale dialoog tot een oplossing laten brengen, zodat een formele inbreukprocedure zo mogelijk achterwege blijft;
- K. overwegende dat het noodzakelijk is om – in reactie op het huidige democratische tekort en onder verwijzing naar zijn resolutie van 25 oktober 2016 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten – een nieuw mechanisme in te stellen dat voorziet in één enkel samenhangend kader en voortbouwt op bestaande instrumenten en mechanismen, dat op uniforme wijze op alle EU-instellingen en lidstaten moet worden toegepast;
- L. overwegende dat, overeenkomstig het nieuwe beleid van de Commissie om de naleving van het EU-recht te waarborgen, EU Pilot echter niet tot doel heeft de inbreukprocedure, die op zichzelf een middel is om een probleemoplossende dialoog met een lidstaat aan te gaan, te verlengen;
- M. overwegende dat de Commissie, met het oog op een meer strategische en doeltreffende aanpak van de handhaving in verband met inbreuken, heeft besloten, zoals aangegeven in haar mededeling "Betere resultaten door betere toepassing", inbreukprocedures in te leiden zonder een beroep te doen op het EU Pilot-mechanisme, tenzij dit in een bepaald geval nuttig wordt geacht;
- N. overwegende dat de Commissie in 2016 3 783 nieuwe klachten over mogelijke inbreuken op het EU-recht heeft ontvangen, en dat Italië (753), Spanje (424) en Frankrijk (325) de lidstaten waren waartegen de meeste klachten werden ingediend;
- O. overwegende dat, overeenkomstig artikel 258, leden 1 en 2, VWEU, de Commissie een met redenen omkleed advies moet uitbrengen indien zij van oordeel is dat een lidstaat een krachtens de Verdragen op hem rustende verplichting niet is nagekomen en dat zij de zaak aanhangig kan maken bij het HvJ-EU, indien de betrokken lidstaat dit advies niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn opvolgt;

⁽⁹⁾ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

⁽¹⁰⁾ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 15.

Donderdag 14 juni 2018

- P. overwegende dat de Commissie in 2016 847 nieuwe inbreukprocedures heeft ingeleid wegens te late omzetting van richtlijnen;
- Q. overwegende dat in 201695 inbreukprocedures nog liepen, naar aanleiding waarvan het HvJ-EU uitspraak heeft gedaan over niet-naleving door de betrokken lidstaten;
- R. overwegende dat het Parlement, in zijn resolutie van 25 oktober 2016 over de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten, de Commissie heeft verzocht uiterlijk in september 2017 op grond van artikel 295 VWEU een voorstel in te dienen voor de sluiting van een EU-Pact voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (EU-Pact voor DRG) in de vorm van een interinstitutioneel akkoord met regelingen ter vergemakkelijking van de samenwerking tussen de Unie-instellingen en de lidstaten in het kader van artikel 7 VEU;
- S. overwegende dat het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie voorziet in de informatie-uitwisseling over alle inbreukprocedures vanaf de ingebrekestelling, maar dat de informele EU Pilot-procedure die voorafgaat aan de inleiding van de formele inbreukprocedure buiten dat kader valt;
- T. overwegende dat artikel 41 van het EU-Handvest het recht op behoorlijk bestuur omschrijft als het recht van eenieder dat zijn zaken onpartijdig, billijk en binnen een redelijke termijn door de instellingen worden behandeld, en dat artikel 298 VWEU bepaalt dat de instellingen, organen en instanties van de Unie bij de vervulling van hun taken steunen op een open, doeltreffend en onafhankelijk ambtenarenapparaat;
- U. overwegende dat de Commissie in haar mededeling van 3 februari 2017 over de evaluatie van de tenuitvoerlegging van het milieubeleid (EIR) stelt dat zij een gestructureerde en brede dialoog met de lidstaten heeft opgezet over de tenuitvoerlegging van de EU-milieuwetgeving en, onverminderd haar handhavingsbevoegdheden op grond van de EU-Verdragen, aanbiedt de inspanningen van de lidstaten te bevorderen door middel van een nieuw specifiek kader;
- V. overwegende dat artikel 157 VWEU het toestaat en artikel 19 VWEU het mogelijk maakt wetgeving goed te keuren ter bestrijding van alle vormen van discriminatie, onder meer op grond van geslacht;
- W. overwegende dat de EU en haar lidstaten in verklaring nr. 19, die gehecht is aan de Slotakte van de intergouvernementele conferentie tot aanneming van het Verdrag van Lissabon, hebben beloofd "om alle vormen van huiselijk geweld te bestrijden [...], om deze criminele handelingen te voorkomen en te bestraffen en de slachtoffers te ondersteunen en te beschermen";
- X. overwegende dat er uit hoofde van de artikelen 79 en 83 VWEU EU-wetgeving tegen mensenhandel, in het bijzonder vrouwen- en kinderhandel, is aangenomen; overwegende dat met het programma "Rechten, gelijkheid en burgerschap" onder andere maatregelen worden gefinancierd die bijdragen tot de uitbanning van geweld tegen vrouwen;
- Y. overwegende dat een aantal EU-richtlijnen, met name die welke gericht zijn op gendergelijkheid, niet afdoende ten uitvoer worden gelegd in een aantal lidstaten, waardoor mensen van verschillende geslachten niet beschermd zijn tegen discriminatie op het gebied van toegang tot werk, goederen en diensten;
- Z. overwegende dat discriminatie op grond van geslacht raakvlakken heeft met andere vormen van discriminatie, waaronder discriminatie op grond van ras en etnische afkomst, godsdienst, handicap, gezondheid, genderidentiteit, seksuele geaardheid, leeftijd en/of sociaaleconomische omstandigheden;
- AA. overwegende dat 33 % van de vrouwen in de EU slachtoffer is geweest van lichamelijk of seksueel geweld en dat 55 % te maken heeft gehad met seksuele intimidatie, 32 % daarvan op het werk; overwegende dat vrouwen met name gevaar lopen het slachtoffer te worden van seksueel geweld, lichamelijk geweld en onlinegeweld, cyberpesten en belaging; overwegende dat meer dan de helft van alle vrouwelijke slachtoffers van moord gedood is door een partner of familielid; overwegende dat geweld tegen vrouwen een van de meest wijdverbreide mensenrechtenschendingen ter wereld is, ongeacht de leeftijd, nationaliteit, godsdienst, opleiding of financiële en maatschappelijke positie van het slachtoffer, en een van de belangrijkste obstakels vormt voor de gelijkheid van vrouwen en mannen; overwegende dat het verschijnsel femicide in de lidstaten niet afneemt;

Donderdag 14 juni 2018

- AB. overwegende dat uit LGBT-onderzoek van de EU is gebleken dat lesbiennes, biseksuelen en transgenders een zeer groot risico lopen te worden gediscrimineerd op grond van hun seksuele geaardheid of genderidentiteit; overwegende dat 23 % van de lesbiennes en 35 % van de transgenders in de afgelopen vijf jaar thuis of elders (op straat, in het openbaar vervoer, op de werkplek enz.) minstens eenmaal lichamelijk/seksueel zijn aangevallen of bedreigd met geweld;
- AC. overwegende dat er wat betreft de toepassing en handhaving van EU-wetgeving inzake gendergelijkheid specifieke problemen vast te stellen zijn met betrekking tot de omzetting en de tenuitvoerlegging van de richtlijnen op dit gebied, zoals aanzienlijke lacunes in de wetgeving en inconsistente toepassing van de wetgeving door nationale rechtbanken;
- AD. overwegende dat instellingen en mechanismen voor gendergelijkheid vaak vrijwel onzichtbaar zijn binnen nationale overheidsstructuren, waar zij verdeeld zijn over verschillende beleidsgebieden en niet goed functioneren door complexe mandaten en een gebrek aan bekwaam personeel, scholing, gegevens en middelen, en onvoldoende worden gesteund door politieke leiders;
- AE. overwegende dat uit de in 2017 door het Europees Netwerk van juridische deskundigen op het gebied van gendergelijkheid en non-discriminatie gepubliceerde vergelijkende analyse van de antidiscriminatiewetgeving in Europa blijkt dat de meeste landen nog steeds kampen met ernstige problemen op het gebied van perceptie en bewustzijn, aangezien individuele personen vaak niet op de hoogte zijn van hun recht op bescherming tegen discriminatie of van het bestaan van beschermingsmechanismen; overwegende dat uit deze analyse blijkt dat zich met betrekking tot de handhaving van de EU-antidiscriminatie-richtlijnen ook problemen voordoen, zoals het gebrek aan (of de ontoereikende) bevoegdheid van organisaties en verenigingen om namens of ten behoeve van slachtoffers van discriminatie een procedure in te stellen en de restrictieve toepassing van de verschuiving van de bewijslast, alsook een aantal belemmeringen voor effectieve toegang tot de rechter, en dat deze een obstakel vormen dat effectief verhindert dat burgers de rechten die zij ontleen aan de bepalingen van de antidiscriminatiewetgeving ten volle kunnen gebruiken en beschermen;
- AF. overwegende dat de gendergelijkheidsindex 2017 van het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) slechts marginale verbeteringen laat zien, waaruit duidelijk blijkt dat de EU nog een lange weg te gaan heeft voor wat de verwezenlijking van gendergelijkheid betreft, met een algemene score van 66,2 op 100 oftewel slechts vier punten hoger dan tien jaar geleden;
- AG. overwegende dat de cijfers inzake gendergelijkheid op het gebied van besluitvorming de afgelopen tien jaar met bijna tien punten zijn gestegen tot 48,5 punten, maar dat dit nog altijd het gebied met de laagste score is; overwegende dat deze ongunstige cijfers in de eerste plaats een afspiegeling zijn van de onevenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de politiek en daarmee een democratisch tekort in het EU-bestuur blootleggen;
- AH. overwegende dat in het verslag van Eurofound over het verschil in arbeidsparticipatie tussen mannen en vrouwen wordt vermeld dat dit verschil de EU naar schatting 370 miljard EUR per jaar kost, wat neerkomt op 2,8 % van het bbp in de EU;
- AI. overwegende dat uit de Eurofound-enquête naar de arbeidsomstandigheden blijkt dat de samengestelde indicator betreffende betaalde en onbetaalde werktijd laat zien dat vrouwen, betaald en onbetaald werk opgeteld, meer uren werken;
- AJ. overwegende dat er in de raden van bestuur van de EU-agentschappen, ondanks de toezegging van de EU om in het kader van de besluitvorming te streven naar gendergelijkheid, nog lang geen sprake is van genderevenwicht en nog altijd sprake is van gendersegregatie;
- AK. overwegende dat de vervrouwelijking van de armoede in de EU een feit is en dat de correcte en volledige toepassing en handhaving van de gelijkheids- en gendergelijkheidswetgeving van de EU hand in hand moeten gaan met maatregelen die gericht zijn op de aanpak van de zeer hoge werkloosheidscijfers, de armoede en de sociale uitsluiting onder vrouwen; overwegende dat indien er geen gelijkheidsmaatregelen worden genomen en de gender- en gelijkheidswetgeving op gebrekkige wijze wordt toegepast, de risico's voor vrouwen groter worden en het gevaar van armoede en sociale marginalisering verhoogt doordat vrouwen van de arbeidsmarkt worden uitgesloten;

Donderdag 14 juni 2018

- AL. overwegende dat de correcte tenuitvoerlegging van de bestaande wetgeving essentieel is voor het boeken van vooruitgang op het gebied van gelijkheid van mannen en vrouwen; overwegende dat de herschikte Richtlijn 2006/54/EG wel een duidelijk verbod legt op directe en indirecte discriminatie, maar dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen in 2015 nog steeds 16,3 % bedroeg, ondanks het feit dat vrouwen gemiddeld een hoog opleidingsniveau bereiken;
- AM. overwegende dat het beginsel van gendergelijkheid een essentieel onderdeel moet vormen van de controle op de toepassing van bestaande EU-wetgeving;
- AN. overwegende dat het verzamelen van gegevens, indien mogelijk uitgesplitst naar geslacht, van wezenlijk belang is om te kunnen beoordelen hoeveel vooruitgang er tot nu toe is geboekt met de toepassing van het EU-recht;
1. is ingenomen met het besluit van de Commissie ⁽¹⁾ om snel te reageren op inbreuken, en steunt haar inspanningen om uitvoeringsproblemen langs informele weg op te lossen; dringt er bij de Commissie op aan het probleemoplossingsmechanisme EU Pilot te verbeteren;
 2. spreekt zijn bezorgdheid uit over de stijging van het aantal inbreukprocedures in 2016, het hoogst geregistreerde aantal dergelijke zaken in de afgelopen vijf jaar;
 3. is ingenomen met het jaarverslag 2016 van de Commissie over de controle op de toepassing van het EU-recht en stelt vast dat, volgens dit verslag, de vier gebieden waarop in 2016 het grootste aantal inbreukprocedures met betrekking tot omzetting tegen lidstaten zijn ingeleid milieu, justitie en consumentenzaken, belastingen en de interne markt waren;
 4. herinnert eraan dat het in de artikelen 20 en 227 VWEU en artikel 44 van het EU-Handvest verankerde recht om bij het Parlement een verzoekschrift in te dienen een hoeksteen van het Europees burgerschap vormt en dat burgers dit recht volgens recent onderzoek als het op een na belangrijkste beschouwen; onderstreept dat verzoekschriften belangrijk zijn, omdat ze burgers de mogelijkheid geven zich betrokken te voelen bij de activiteiten van de Unie en hun bezorgdheid te uiten over gevallen van onjuiste toepassing of schending van het EU-recht of eventuele mazen in de wetgeving en deze tekortkomingen tegelijkertijd aan te kaarten in de verwachting dat de aan de orde gestelde problemen tijdig en doeltreffend worden opgelost; deelt de opvatting van de Commissie dat de inspanningen voor de doeltreffende handhaving van het bestaande EU-recht moeten worden erkend als even belangrijk als de inspanningen voor de ontwikkeling van nieuwe wetgeving; verzoekt de Commissie in dit verband om de behandeling van de verzoekschriften te verbeteren door tijdig en uitgebreid te antwoorden;
 5. vestigt de aandacht op de studie die beleidsafdeling C in opdracht van de Commissie verzoekschriften van het Parlement heeft verricht, getiteld "Monitoring the implementation of EU law: tools and challenges", en is ingenomen met de concrete maatregelen die het Parlement worden aanbevolen; wijst in dit verband op de onlangs gepubliceerde studie "Effective Access to Justice" die beleidsafdeling C heeft verricht naar aanleiding van de aantijgingen die herhaaldelijk werden geuit bij de behandeling van verzoekschriften; steunt het voorstel van de Commissie om de justitiële opleiding op het gebied van het EU-recht in de lidstaten te bevorderen om te zorgen voor samenhangende arresten en zodoende voor een gelijke handhaving van rechten in de Unie;
 6. is verheugd dat het verslag van de Commissie voor 2016 meer en transparantere statistische gegevens bevat ten opzichte van eerdere verslagen; betreurt het echter dat hierin geen gedetailleerde informatie wordt verstrekt over het aantal verzoekschriften dat tot EU Pilot- of inbreukprocedures heeft geleid en vraagt de Commissie hierover specifieke informatie te verstrekken; stelt met spijt vast dat noch het Parlement noch de indieners bij deze procedures betrokken is; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om het Parlement op de hoogte te stellen van alle lopende EU Pilot- en inbreukprocedures teneinde de transparantie te bevorderen, de termijn voor geschillenbeslechting door de Commissie verzoekschriften in te korten, het vertrouwen in het EU-project te vergroten en tot slot de legitimiteit van de EU Pilot-procedure te verhogen, met name wanneer sprake is van inbreukprocedures; verzoekt de Commissie om haar besluiten en de verschillende stappen van het college van commissarissen systematisch bekend te maken en de agenda en de belangrijkste uitkomsten van de pakketvergaderingen te publiceren; neemt kennis van de uitspraak van het HvJ-EU van mei 2017 in de zaken C-39/05 P, C-52/05 P en C-562/14 P, waarin wordt gesteld dat interne documenten met betrekking tot een EU Pilot-procedure niet openbaar mogen worden gemaakt indien een dergelijke openbaarmaking de aard van de inbreukprocedure zou kunnen beïnvloeden, de voortgang ervan zou kunnen belemmeren of de doelstellingen ervan zou kunnen ondermijnen; verzoekt de Commissie derhalve om de met de lidstaten uitgewisselde documenten openbaar te maken wanneer van deze risico's geen sprake meer is, namelijk zodra de EU Pilot-procedures zijn beëindigd; steunt in dit verband de aanbevelingen van de Europese Ombudsman over de tijdigheid en transparantie van de EU Pilot-procedures voorafgaand aan inbreukprocedures; benadrukt hoe belangrijk het is om alle betrokken actoren op de hoogte te houden en meer transparantie te betrachten in het kader van de EU Pilot-procedure; betreurt de gebrekkige inzet waarmee de Commissie antwoord geeft op de bezorgdheid die leden van het Parlement in het kader van EU Pilot-procedures hebben geuit en verzoekt de Commissie om de Commissie verzoekschriften te informeren over betekenisvolle nieuwe stappen in EU Pilot-procedures wat betreft het onderzoek naar en de dialoog met de lidstaten over openstaande verzoekschriften; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om in haar jaarverslag de uitvoeringsgraad van zowel verordeningen als richtlijnen van de EU aan de orde te stellen;

⁽¹⁾ PB C 18 van 19.1.2017, blz. 10.

Donderdag 14 juni 2018

7. is van oordeel dat uit het grote aantal inbreukprocedures blijkt dat de tijdige en correcte toepassing van EU-wetgeving in de lidstaten een grote uitdaging en prioriteit blijft, rekening houdend met de door de Commissie gekozen nieuwe, meer strategische en doeltreffende aanpak van de handhaving voor 2016; is van mening dat bepaalde inbreuken het gevolg zouden kunnen zijn van een gebrek aan middelen die worden toegewezen aan overheidsinstanties in een aantal lidstaten;

8. benadrukt het feit dat het aantal nieuwe klachten het hoogste aantal sinds 2011 is, met een stijging van 67,5 % in het afgelopen jaar, met een recordaantal van 3 783 nieuwe klachten en een afname van het aantal afgeronde zaken, en dat bovendien eind 2016 nog 1 657 inbreukprocedures lopende waren, terwijl er in 2016 986 inbreukprocedures werden ingeleid, waarvan 847 betrekking hadden op te late omzetting; stelt met bezorgdheid vast dat 95 inbreukprocedures waarvoor het Hof al een uitspraak heeft gedaan nog lopende zijn omdat de Commissie van mening was dat de betrokken lidstaten arresten op grond van artikel 258 VWEU nog niet waren nagekomen, en dat over het algemeen de gebieden "werkgelegenheid" en "justitie en consumentenzaken" het meest worden getroffen, gevolgd door de interne markt, industrie, ondernemerschap en midden- en kleinbedrijven, belastingen en douane, en milieu;

9. is er verheugd over dat het aantal nieuwe EU Pilot-dossiers in 2016 is gedaald (790 in vergelijking met 881 in 2014) en dat dit aantal het laagste niveau sinds 2011 heeft bereikt, hoewel de Commissie geen EU Pilot-procedures op gang brengt in geval van te late omzetting van richtlijnen; wijst er echter op dat het percentage opgeloste zaken licht is gedaald ten opzichte van 2015 (van 75 % tot 72 %); verzoekt de Commissie opheldering te verschaffen over de prioriteitstelling met betrekking tot haar handhavingsbeleid, waarin zij aangeeft zich te zullen richten op problemen waarbij haar handhavingsmaatregelen echt een verschil kunnen maken en in haar beleid de prioriteit zal verlenen aan zaken die systemische tekortkomingen in het rechtsstelsel van een lidstaat aan het licht brengen;

10. merkt op dat de toezegging van de Commissie om strategischer te zijn bij de handhaving van het EU-recht onlangs heeft geleid tot de afsluiting van inbreukprocedures om politieke redenen; verzoekt de Commissie om die redenen om de overwegingen die aan dergelijke besluiten ten grondslag liggen, in toekomstige monitoringverslagen toe te lichten;

11. benadrukt dat de meeste EU Pilot-dossiers die geleid hebben tot formele inbreukprocedures voornamelijk betrekking hadden op beleidsterreinen op het gebied van milieu, de interne markt, industrie, ondernemerschap en midden- en kleinbedrijf, energie, belastingen en douane; wijst er tevens op dat Hongarije, Duitsland, Spanje en Polen de meeste EU Pilot-dossiers hadden die werden vervolgd door middel van inbreukprocedures;

12. erkent dat de primaire verantwoordelijkheid voor de correcte tenuitvoerlegging en toepassing van het EU-recht bij de lidstaten ligt, maar wijst erop dat dit de EU-instellingen niet ontslaat van de verplichting om het primaire EU-recht in acht te nemen wanneer zij afgeleid EU-recht uitvaardigen, vooral op het gebied van de rechtsstaat en de grondrechten in verband met het EU-Handvest;

13. wijst erop dat het cruciaal is om het EU-recht correct ten uitvoer te leggen en toe te passen, teneinde de naleving van het in de Verdragen verankerde beginsel van gelijkheid van mannen en vrouwen binnen het EU-beleid te verwezenlijken, alsook het wederzijds vertrouwen tussen openbare instellingen op nationaal en op EU-niveau, en tussen openbare instellingen en de burger, te bevorderen en te versterken, en brengt tevens in herinnering dat vertrouwen en rechtszekerheid de grondslag vormen van een goede samenwerking en een doeltreffende toepassing van het EU-recht;

14. maakt zich zorgen over het feit dat er in diverse lidstaten nog altijd sprake is van aanzienlijke tekortkomingen bij de tenuitvoerlegging en handhaving van EU-milieuwetgeving, met name op het gebied van afvalbeheer, infrastructuur voor afvalwaterzuivering en naleving van de grenswaarden met betrekking tot de luchtkwaliteit;

15. onderstreept de belangrijke rol die sociale partners, maatschappelijke organisaties, Europese burgers en andere belanghebbenden spelen bij het monitoren en melden van tekortkomingen bij de omzetting en toepassing van het EU-recht door lidstaten; is dan ook ingenomen met het feit dat de burgers meer oog hebben voor de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving, met inbegrip van de cruciale rol van klokkenluiders in de particuliere en publieke sector; onderstreept dat de burgers van de EU rechtens als eersten op duidelijke, daadwerkelijk toegankelijke, transparante en tijdige wijze op de hoogte moeten worden gebracht van de vraag of en welke nationale wetten zijn aangenomen ter omzetting van EU-wetgeving en welke nationale autoriteiten verantwoordelijk zijn voor de correcte uitvoering ervan;

16. wijst op het belang dat de Commissie hecht aan de tijdige en correcte omzetting van het EU-recht in nationale wetgeving, en het bestaan van een duidelijk intern regelgevingskader dat de lidstaten ertoe verplicht prioriteit te verlenen aan deze doelstelling, teneinde inbreuken op het EU-recht te voorkomen, waarbij ervoor wordt gezorgd dat individuele personen en ondernemingen kunnen profiteren van de effectieve en doeltreffende tenuitvoerlegging ervan;

Donderdag 14 juni 2018

17. wijst er echter op dat onrealistische termijnen voor de tenuitvoerlegging van wetgeving het voor de lidstaten onmogelijk kan maken ze na te leven, hetgeen neerkomt op stilzwijgende aanvaarding van te late uitvoering; dringt er bij de EU-instellingen op aan het eens te worden over een realistischer tijdschema voor de tenuitvoerlegging van verordeningen en richtlijnen, en daarbij voldoende rekening te houden met de tijd die nodig is voor controle en raadpleging; is van mening dat de Commissie verslagen, samenvattingen en wetswijzigingen moet indienen op de door de medewetgevers overeengekomen data en in overeenstemming met de toepasselijke wettelijke bepalingen;

18. wijst erop dat er in 2016 70 richtlijnen moesten worden omgezet, een stijging ten opzichte van de 56 richtlijnen in 2015; uit zijn bezorgdheid over de scherpe toename van het aantal nieuwe inbreukprocedures wegens te late omzetting van 543 tot 847; betreurt het dat er eind 2016 nog 868 inbreukprocedures wegens te late omzetting lopende waren, een stijging van 67,5 % ten opzichte van de 518 zaken die eind 2015 nog lopende waren;

19. spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat, zoals in 2015, niet alle lidstaten hun toezeggingen zijn nagekomen om toelichtende stukken in te dienen in combinatie met de maatregelen die zij hadden genomen om richtlijnen om te zetten in nationale wetgeving; is van mening dat de Commissie, gezien de wisselende kwaliteit van veel van de ingediende toelichtende stukken, de lidstaten meer bijstand moet verlenen bij de voorbereiding ervan en de opstelling van concordantietabellen;

20. benadrukt het feit dat het per slot van rekening de burgers en ondernemingen zijn die lijden onder de niet-tijdige en/of incorrecte tenuitvoerlegging van de bestaande EU-wetgeving op het gebied van gelijke kansen voor en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in het onderwijs en in arbeid en beroep, gelijk loon voor gelijk werk, en gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten, alsook van de bestaande bepalingen ter bevordering van het evenwicht tussen werk en privéleven en ter uitbanning van alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes, aangezien hun de voordelen die zij uit hoofde van het EU-recht genieten, worden ontnomen;

21. benadrukt het feit dat de EU is opgericht als een Unie die gegrondvest is op het beginsel van de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten (artikel 2 VEU); wijst erop dat de lidstaten, bij de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving, de in de Verdragen en het EU-Handvest verankerde grondrechten volledig moeten eerbiedigen; herhaalt dat zorgvuldig toezicht op de handelingen en nalatigheden van de lidstaten en EU-instellingen van het grootste belang is;

22. spreekt nogmaals zijn bezorgdheid uit over het aantal verzoekschriften aan het Parlement en bij de Commissie ingediende klachten over kwesties die al door de Commissie opgelost zouden zijn;

23. benadrukt hoe belangrijk het is om de integriteit van de rechtsorde van de EU, die primaire, secundaire en zachte wetgeving omvat, te waarborgen; roept om deze reden op tot de tijdige aanneming van de wetgevings- en niet-wetgevingsinitiatieven die nodig zijn om de Europese pijler van sociale rechten tot stand te brengen voor de burgers; dringt er bij de Commissie op aan zo transparant en coherent mogelijk te werk te gaan bij haar inspanningen om een nieuw kader te creëren voor de correcte tenuitvoerlegging van EU-wetgeving, zoals de evaluatie van de uitvoering van EIR; verzoekt de Commissie te overwegen een dergelijk kader in het leven te roepen, dat specifiek gericht is op billijke en evenwichtige ontwikkeling, werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie met betrekking tot de Europese pijler van sociale rechten;

24. herinnert aan zijn verzoek aan de Commissie om, in aansluiting op zijn resolutie van 25 oktober 2016, een voorstel in te dienen voor de sluiting van een EU-Pact voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (EU-Pact voor DRG), en dus haar thematische jaarverslagen op dit gebied effectief te bundelen met de resultaten van bestaande monitoringmechanismen en periodieke beoordelingsinstrumenten, en deze tijdig te presenteren; herinnert eraan dat de Commissie, als hoedster van de Verdragen en met volledige inachtneming van de beginselen van goed en efficiënt bestuur, zoals neergelegd in artikel 298 VWEU en de artikelen 41 en 47 van het EU-Handvest, de plicht heeft om toe te zien op en te evalueren in hoeverre het recht van de Unie correct wordt toegepast en of de lidstaten en alle instellingen en organen van de Unie de in de Verdragen verankerde beginselen en doelstellingen in acht nemen, en om zich te houden aan haar toezegging om de lidstaten actief te helpen bij de omzetting en uitvoering van bepaalde richtlijnen en verordeningen; beveelt daarom aan met deze taak rekening te houden in bovengenoemde DRG-beleidscyclus vanaf 2018 en haar thematische jaarverslagen op dit gebied – met de resultaten van bestaande monitoringmechanismen en periodieke beoordelingsinstrumenten – tijdig te presenteren;

25. herinnert eraan dat het Parlement er herhaaldelijk bij de Commissie op heeft aangedrongen de tenuitvoerlegging van milieuwetgeving en -beleid proactiever te monitoren, sturen en ondersteunen;

Donderdag 14 juni 2018

26. verwelkomt de toezegging van de Commissie om de lidstaten actief te helpen bij de omzetting en uitvoering van Europese wetgeving door uitvoeringsplannen voor bepaalde richtlijnen en verordeningen voor te bereiden;
27. is van mening dat het Parlement, gezien zijn medeverantwoordelijkheid voor de tenuitvoerlegging en de handhaving van het EU-recht overeenkomstig het Interinstitutioneel Akkoord en zijn opdracht om politieke controle uit te oefenen op de Commissie als bedoeld in artikel 14 VEU, automatisch moet worden geïnformeerd over elke ingeleide EU Pilot- en inbreukprocedure, en adequate toegang moet krijgen tot documenten met betrekking tot deze twee procedures, vooral wanneer die voortvloeien uit verzoekschriften, met inachtneming van de nodige vertrouwelijkheidsbepalingen voor een succesvolle afhandeling van de zaken;
28. stelt voor vertegenwoordigers van de lidstaten vaker uit te nodigen om aanwezig te zijn bij de behandeling van verzoekschriften in de Commissie verzoekschriften;
29. wijst op het ontoereikende niveau van tenuitvoerlegging van het EU-recht in de lidstaten, zoals blijkt uit het hoge aantal bij de Commissie ingediende klachten en de aanzienlijke stroom aan verzoekschriften die aan het Parlement worden gericht; is ingenomen met het voornemen dat de Commissie in haar mededeling van december 2016 heeft uitgesproken om meer gebruik te gaan maken van preventieve instrumenten, zoals pakketvergaderingen, uitvoeringsrichtsnoeren, deskundigengroepen en specialistische netwerken waaronder het Solvit-netwerk, en om de capaciteitsopbouw in de lidstaten om het EU-recht te handhaven te ondersteunen; verzoekt de Commissie om zich bij de tenuitvoerlegging van dit vernieuwde handhavingsbeleid in een volwaardig partnerschap met de lidstaten en de Europese instellingen te beroepen op de bepalingen van artikel 197 VWEU; verzoekt de Commissie de behandeling van verzoekschriften te verbeteren door tijdig en uitgebreid te antwoorden;
30. merkt op dat de Commissie, hoewel 95 inbreukprocedures nog lopende zijn en het HvJ-EU uitspraak heeft gedaan over niet-naleving door de lidstaten, slechts drie van deze zaken overeenkomstig artikel 260 VWEU aanhangig heeft gemaakt bij het Hof; acht het van het grootste belang dat de uitspraken van het Hof volledig en tijdig ten uitvoer worden gelegd, zo nodig door de bepalingen van artikel 279 VWEU volledig te benutten om ondermijning van het EU-recht en van de autoriteit van het HvJ-EU te voorkomen; verzoekt de Commissie om deze situatie aan te pakken en het Parlement regelmatig verslag uit te brengen over de vooruitgang die in dit opzicht is geboekt;
31. onderstreept het feit dat alle EU-instellingen gebonden zijn aan de EU-Verdragen en het EU-Handvest ⁽¹²⁾;
32. beveelt aan dat in elk interparlementair debat over democratie, de rechtsstaat en grondrechten het maatschappelijk middenveld en burgerparticipatie aan bod komen, bijvoorbeeld door middel van verzoekschriften aan het Parlement en het Europees burgerinitiatief;
33. benadrukt dat de tussen de EU-instellingen en de lidstaten gesloten memoranda van overeenstemming krachtens artikel 288 VWEU niet als EU-handelingen worden beschouwd;
34. benadrukt het cruciale belang van efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht bij het opstellen en toepassen van het EU-recht door de EU-instellingen; onderstreept met name het beginsel van democratische verantwoordingsplicht – en de rol die het Parlement speelt bij het waarborgen daarvan – en het recht van EU-burgers op toegang tot de rechter en goed bestuur, zoals neergelegd in de artikelen 41 en 47 van het EU-Handvest; wijst erop dat deze rechten en beginselen vereisen dat de burgers op adequate en eenvoudige wijze toegang krijgen tot de ontwerp-wetgeving die voor hen van belang is; herinnert eraan dat dezelfde rechten en beginselen ook voor de lidstaten van cruciaal belang moeten zijn als zij wetgeving voorstellen ter uitvoering van EU-recht;
35. verzoekt de Commissie waar mogelijk en nodig de financiële middelen van de EU te verhogen, zoals het Europees Sociaal Fonds dat bestemd is voor "vergroting van de institutionele capaciteit van overheidsinstanties en belanghebbenden en een doelmatig openbaar bestuur", teneinde maatschappelijk welzijn en economische ontwikkeling te bevorderen, en de doeltreffendheid van bevorderlijke wetgeving te verbeteren; verzoekt de Commissie ten volle gebruik te maken van artikel 197 VWEU om de lidstaten beter in staat te stellen het EU-recht uit te voeren en te handhaven;
36. verzoekt de Commissie instrumenten te ontwikkelen om de lidstaten te helpen omzettingproblemen te herkennen, deze in een vroeg stadium van de inbreukprocedure aan te pakken en gezamenlijke oplossingen te vinden;

⁽¹²⁾ Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) van 20 september 2016 in gevoegde zaken C-8/15 P tot en met C-10/15 P, Ledra Advertising Ltd (C-8/15 P), Andreas Eleftheriou (C-9/15 P), Eleni Eleftheriou (C-9/15 P), Lilia Papachristofi (C-9/15 P), Christos Theophilou (C-10/15 P), Eleni Theophilou (C-10/15 P) vs. Europese Commissie en Europese Centrale Bank (ECLI:EU:C:2016:701).

Donderdag 14 juni 2018

37. herinnert eraan dat de wetgeving die aanleiding geeft tot de meest flagrante inbreukprocedures het resultaat van richtlijnen is; herinnert eraan dat verordeningen rechtstreeks en verplicht van toepassing zijn in alle lidstaten; verzoekt de Commissie dan ook zoveel mogelijk gebruik te maken van verordeningen wanneer zij overweegt met wetgevingsvoorstellen te komen; is van mening dat een dergelijke aanpak het risico van overregulering kan beperken;

38. brengt in herinnering dat prejudiciële beslissingen ertoe bijdragen te verduidelijken op welke wijze het recht van de Europese Unie moet worden toegepast; is van oordeel dat een beroep op deze procedure een uniforme interpretatie en uitvoering van de EU-wetgeving mogelijk maakt; verzoekt de Commissie daarom om nauwlettender te volgen of de nationale rechterlijke instanties voldoen aan de verplichting om het HvJ-EU om een prejudiciële beslissing te verzoeken, zoals bepaald in artikel 267 VWEU; moedigt nationale rechterlijke instanties daarom aan in geval van twijfel prejudiciële vragen te stellen aan het HvJ-EU en zo inbreukprocedures te voorkomen;

39. verzoekt de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan haar controle op de uitvoering van Richtlijn (EU) 2016/1164 van de Raad van 12 juli 2016 tot vaststelling van regels ter bestrijding van belastingontwijkingspraktijken welke rechtstreeks van invloed zijn op de werking van de interne markt⁽¹³⁾, en waar nodig inbreukprocedures op gang te brengen en daarbij bijzonder alert te zijn op onjuiste of gebrekkige toepassing;

40. is ingenomen met de voortdurende inspanningen van de Commissie om de EU-milieuregelgeving te handhaven teneinde een gelijk speelveld voor alle lidstaten en marktdeelnemers te waarborgen, en tekortkomingen bij de tenuitvoerlegging en handhaving van de EU-milieuwetgeving aan te pakken, onder meer door zo nodig gebruik te maken van inbreukprocedures; benadrukt evenwel de bekende beperkingen in de doeltreffendheid van de EU-milieuregelgeving en met name de milieuaansprakelijkheidsrichtlijn; verzoekt de Commissie nota te nemen van de resolutie van het Parlement van 26 oktober 2017⁽¹⁴⁾ over de tenuitvoerlegging van de milieuaansprakelijkheidsrichtlijn; wijst erop dat, in bepaalde lidstaten, het recht van de burgers op een gezond milieu wordt ondermijnd door tekortkomingen bij de tenuitvoerlegging en handhaving van EU-milieuwetgeving, met name wat betreft de voorkoming van schade aan lucht en water, afvalbeheer en afvalwaterzuiveringsinstallaties; benadrukt dat de Europese economie jaarlijks 50 miljard EUR aan kosten in verband met, bovenal, de gezondheidszorg en rechtstreekse kosten voor het milieu zou kunnen besparen als de milieuwetgeving van de EU volledig ten uitvoer zou worden gelegd;

41. benadrukt dat het EU-acquis ook door de EU gesloten internationale overeenkomsten omvat; stelt met bezorgdheid vast dat de EU-milieuvoorschriften mogelijk niet in overeenstemming zijn met het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden ("het Verdrag van Aarhus")⁽¹⁵⁾ doordat zij milieuoorganisaties en leden van het publiek onvoldoende toegang tot de rechter bieden; verzoekt de Commissie daarom aandacht te besteden aan de bevindingen en aanbevelingen van het Comité van toezicht op de naleving van het Verdrag van Aarhus⁽¹⁶⁾ en het standpunt van de Raad van 17 juli 2017⁽¹⁷⁾, en op zoek te gaan naar manieren en middelen om aan het Verdrag van Aarhus te voldoen op een wijze die verenigbaar is met de grondbeginselen van de rechtsorde van de Unie en met haar stelsel van rechterlijke toetsing;

42. verzoekt de Commissie vooral te letten op de uitvoering van de op asiel- en migratiegebied vastgestelde maatregelen teneinde ervoor te zorgen dat zij stroken met de in het EU-Handvest verankerde beginselen, samen te werken met de lidstaten om mogelijke problemen bij die uitvoering het hoofd te bieden en in voorkomend geval de nodige inbreukprocedures op gang te brengen; stelt met bezorgdheid vast dat bepaalde lidstaten verzuimen hun plichten met betrekking tot asiel en migratie na te komen, met name waar het de herplaatsing van asielzoekers betreft; onderstreept dat het gebrek aan solidariteit tussen sommige lidstaten op het gebied van asiel en migratie moet worden aangepakt, zodat alle lidstaten hun verplichtingen nakomen; verzoekt de lidstaten maatregelen te nemen tegen de toename van mensenhandel met het oog op arbeidsuitbuiting of seksuele uitbuiting;

43. verzoekt de Commissie doeltreffend te reageren op de veranderende situatie op het gebied van migratie en veiligheid en op efficiënte wijze uitvoering te geven aan de Europese migratieagenda en de aanverwante implementatiepakketten; verzoekt de lidstaten de terugkeerrichtlijn (2008/115/EG)⁽¹⁸⁾ correct ten uitvoer te leggen en regelmatig verslag uit te brengen over de uitvoering van de Europese migratieagenda;

⁽¹³⁾ PBL 193 van 19.7.2016, blz. 1.

⁽¹⁴⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0414.

⁽¹⁵⁾ PBL 124 van 17.5.2005, blz. 4.

⁽¹⁶⁾ ACCC/C/2008/32 (EU), deel II, vastgesteld op 17 maart 2017.

⁽¹⁷⁾ PBL 186 van 19.7.2017, blz. 15.

⁽¹⁸⁾ PBL 348 van 24.12.2008, blz. 98.

Donderdag 14 juni 2018

44. verzoekt de Commissie te onderzoeken of nulurencontracten verenigbaar zijn met de EU-arbeidswetgeving, waaronder de richtlijn deeltijdarbeid, aangezien in 2016 vele verzoekschriften over onzeker werk werden ingediend;
45. is ingenomen met het feit dat in het verslag de rol van het Parlement wordt erkend om de Commissie door middel van parlementaire vragen en verzoekschriften te wijzen op tekortkomingen bij de toepassing van het EU-recht in de lidstaten; wijst erop dat nauwer toezicht door nationale parlementen op hun respectieve regeringen, wanneer die betrokken zijn bij het wetgevingsproces, zal leiden tot een doeltreffender toepassing van het EU-recht, zoals neergelegd in de Verdragen;
46. spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat, gezien de inconsequente vertalingen van veel richtlijnen in de officiële talen van de EU, verschillende taalversies waarschijnlijk leiden tot uiteenlopende interpretaties van de respectieve teksten en tot verschillen in de omzetting ervan in de lidstaten; betreurt het feit dat dergelijke verschillen in de omzetting en juridische interpretatie van richtlijnen niet systematisch aan het licht komen, maar alleen wanneer zij worden verduidelijkt door arresten van het HvJ-EU;
47. herinnert eraan dat voor de nationale parlementen een essentiële rol is weggelegd, zowel bij de prelegislatieve toetsing van ontwerpen van EU-rechtshandelingen als bij de postlegislatieve toetsing van de correcte tenuitvoerlegging van het EU-recht door de lidstaten; roept de nationale parlementen op deze rol proactief uit te voeren;
48. is van mening dat, in overeenstemming met de inspanningen van de Commissie voor betere en doeltreffender EU-wetgeving, de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid altijd in aanmerking moeten worden genomen;
49. herhaalt zijn oproep om binnen de betrokken directoraten-generaal (DG IPOL, DG EXPO en DG EPRS) een autonoom systeem op te zetten voor de evaluatie achteraf van het effect van de belangrijkste EU-wetgeving die door het Parlement volgens de medebeslisingsprocedure en volgens de gewone wetgevingsprocedure is aangenomen;
50. verzoekt de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan haar controle op de uitvoering van EU-wetgeving tot vaststelling van regels ter bestrijding van corruptiepraktijken welke rechtstreeks van invloed zijn op de werking van de interne markt, en de nodige maatregelen te nemen om dergelijke praktijken aan te pakken;
51. herinnert de lidstaten en de EU-instellingen eraan dat het waarborgen van tijdige en doeltreffende toepassing van EU-wetgeving in de lidstaten een prioriteit van de EU blijft; wijst erop dat het belangrijk is dat de beginselen van bevoegdheidsverdeling, subsidiariteit en evenredigheid, overeenkomstig artikel 5 VEU, alsmede het beginsel van gelijkheid voor de wet worden nageleefd, met het oog op een betere toetsing van de toepassing van het EU-recht; herinnert eraan hoe belangrijk het is dat er meer bekendheid wordt gegeven aan de bepalingen van de bestaande richtlijnen waarin de diverse aspecten van het beginsel van gelijkheid van vrouwen en mannen aan de orde komen, en dat zij in de praktijk worden gebracht;
52. spoort de EU-instellingen aan altijd hun verplichting na te komen om het primaire EU-recht in acht te nemen wanneer zij bepalingen van afgeleid EU-recht en zachte wetgeving vaststellen, beleid ontwikkelen en overeenkomsten of verdragen met instellingen buiten de EU ondertekenen, lidstaten met alle mogelijke middelen bij te staan in hun inspanningen om de EU-wetgeving op alle gebieden om te zetten en de waarden en beginselen van de Unie te eerbiedigen, met name in het licht van de recente ontwikkelingen in de lidstaten;
53. is het eens met het standpunt van de Commissie dat individuele klagers een essentiële rol spelen bij het aan de orde stellen van grotere problemen met de handhaving en toepassing van het EU-recht die de belangen van burgers en ondernemingen schaden;
54. benadrukt dat het ontbreken van een samenhangende en uitgebreide reeks gecodificeerde regels inzake goed bestuur in de hele Unie het voor burgers en bedrijven moeilijk maakt om hun rechten uit hoofde van het Unierecht gemakkelijk en volledig te begrijpen; onderstreept derhalve dat het codificeren van regels inzake goed bestuur in de vorm van een verordening waarin de verschillende aspecten van de administratieve procedure worden vastgelegd, waaronder kennisgevingen, bindende termijnen, het recht om te worden gehoord en het recht van eenieder op toegang tot zijn dossier, onontbeerlijk is om de rechten van de burgers en de transparantie te versterken; is van mening dat deze verordening de interpretatie van de bestaande regels toegankelijker, duidelijker en samenhangender zou maken, hetgeen zowel burgers en ondernemingen als de administratie en haar ambtenaren ten goede zou komen;
55. herinnert eraan dat het Parlement in zijn resoluties van 15 januari 2013 en 9 juni 2016 heeft aangedrongen op de vaststelling van een verordening betreffende een open, doeltreffend en onafhankelijk Europees ambtenarenapparaat op grond van artikel 298 VWEU, en wijst erop dat de Commissie naar aanleiding van dit verzoek geen voorstel ter zake heeft ingediend; verzoekt de Commissie daarom nogmaals een wetgevingsvoorstel inzake een Europese wet bestuursprocesrecht in te dienen en daarbij rekening te houden met de door het Parlement tot dusver genomen maatregelen op dit terrein;

Donderdag 14 juni 2018

56. benadrukt dat het feit dat milieuoverwegingen op andere beleidsgebieden onvoldoende een rol spelen een van de belangrijkste redenen is waarom de tenuitvoerlegging van milieuwetgeving en -beleid tekortschiet;
57. benadrukt dat er een hoog niveau van milieubescherming moet worden gehandhaafd, evenals een hoog niveau van gezondheidsbescherming en voedselveiligheid;
58. wijst erop dat een doeltreffende handhaving van EU-voorschriften op het gebied van gezondheid, voedselveiligheid en milieu belangrijk is voor de Europese burgers, aangezien dit invloed heeft op hun dagelijks leven en het algemeen belang dient;
59. dringt er bij de Commissie op aan om milieugerelateerde inbreukzaken met een grensoverschrijdende dimensie nauwlettend te volgen, met name als het gaat om zaken die betrekking hebben op de wetgeving inzake de luchtkwaliteit, en erop toe te zien dat het EU-recht in toekomstige lidstaten op correcte wijze wordt omgezet en toegepast; vraagt de Commissie voorts klagers tijdig en op passende en transparante wijze te informeren over de argumenten die door de betrokken staten als reactie op een klacht worden aangevoerd;
60. stelt vast dat het aantal milieugerelateerde inbreukprocedures in 2016 een daling laat zien ten opzichte van 2015, maar is bezorgd over het feit dat er sprake was van een stijging in het aantal procedures op het gebied van gezondheid en voedselveiligheid, en verzoekt de Commissie aan dit onderwerp bijzondere aandacht te besteden;
61. benadrukt het feit dat gelijkheid van mannen en vrouwen een kernbeginsel van de EU is, dat moet worden geïntegreerd in alle beleidsgebieden;
62. onderstreept de fundamentele rol die de rechtsstaat vervult voor het verschaffen van legitimiteit aan iedere vorm van democratisch bestuur; benadrukt dat dit een hoeksteen vormt van het rechtstelsel van de Unie en als zodanig aansluit bij het concept van een Unie die op de rechtsstaat berust;
63. herinnert eraan dat het gelijkheidsbeginsel – in termen van gelijke beloning voor gelijk werk – in de Europese Verdragen is verankerd sinds 1957 (zie artikel 157 VWEU), en benadrukt het feit dat artikel 153 VWEU de EU in staat stelt te handelen op het bredere werkterrein van gelijke kansen en gelijke behandeling in werkgelegenheid en beroep;
64. merkt met waardering op dat de door het HvJ-EU gehanteerde ruime interpretatie van het begrip gelijk loon voor gelijk werk, zoals geformuleerd in zijn arresten en uitgebreide jurisprudentie over dit artikel, zeker heeft gezorgd voor meer mogelijkheden om zowel directe als indirecte loondiscriminatie op basis van geslacht te bestrijden en de genderloonkloof te verkleinen, maar benadrukt dat er nog meer inspanningen moeten worden geleverd om de aanhoudende loonkloof tussen mannen en vrouwen in de EU volledig te dichten;
65. betreurt het ten eerste dat de invoering van juridische beginselen tegen een verschil in beloning tussen mannen en vrouwen op zich ontoereikend is gebleken om de aanhoudende genderloonkloof te dichten; herinnert eraan dat de lidstaten op grond van de hergeschikte Richtlijn 2006/54/EG verplicht zijn ervoor te zorgen dat alle met het beginsel van gelijke beloning strijdige bepalingen die voorkomen in collectieve arbeidsovereenkomsten, loonschalen of -akkoorden of individuele arbeidsovereenkomsten nietig (kunnen) worden verklaard of kunnen worden gewijzigd;
66. benadrukt dat zowel de lidstaten als de Commissie aandacht moeten besteden aan de tenuitvoerlegging van het EU-recht, met name de bepalingen inzake gelijkheid op het gebied van loon; wijst nogmaals op het belang van integratie van het beginsel van gelijkheid van mannen en vrouwen in een aantal EU-richtlijnen en beschouwt alternatieve instrumenten als een goed middel voor de juiste tenuitvoerlegging van het EU-recht; herinnert eraan dat het belangrijk is dat er meer bekendheid wordt gegeven aan de bepalingen van de bestaande richtlijnen waarin de diverse aspecten van het beginsel van gelijkheid van vrouwen en mannen aan de orde komen, en dat zij in de praktijk worden gebracht; benadrukt dat door middel van collectieve onderhandelingen een verdere bijdrage geleverd kan worden aan de toepassing van het EU-recht inzake gelijk loon voor gelijk werk voor vrouwen en mannen, ouderschapsverlof, arbeid-omstandigheden en arbeidstijden, met inbegrip van een wekelijkse gemeenschappelijke rustdag, om voor vrouwen en mannen evenwicht tussen werk en privéleven te realiseren en hun situatie op de arbeidsmarkt te verbeteren;
67. herinnert aan zijn resolutie van 15 januari 2013, waarin wordt aangedrongen op de vaststelling van een EU-verordening houdende een Europese wet bestuursprocesrecht uit hoofde van artikel 298 VWEU; betreurt het dat de Commissie niet is ingegaan op het verzoek van het Parlement om een voorstel voor een wetgevingshandeling inzake bestuursprocesrecht in te dienen;

Donderdag 14 juni 2018

68. erkent dat het belangrijk is om gegevens te verzamelen, indien mogelijk uitgesplitst naar geslacht, om te evalueren hoe de bevordering van de vrouwenrechten vordert;
69. betreurt de tekortschietende aanpak van de Commissie op het gebied van dierenwelzijn, waarbij zij de ernstige inconsistenties negeert die aan de orde zijn gesteld door een groot aantal burgers die gebruik hebben gemaakt van hun recht op het indienen van verzoekschriften; herhaalt zijn verzoek om een nieuwe strategie op EU-niveau te lanceren om alle bestaande tekortkomingen weg te werken en de volledige en doeltreffende bescherming van het dierenwelzijn te garanderen door middel van een helder en uitputtend wetgevingskader dat volledig voldoet aan de vereisten van artikel 13 VWEU;
70. verzoekt de Commissie om grondig onderzoek te doen naar de verzoekschriften met betrekking tot kwaliteitsverschillen tussen levensmiddelen van hetzelfde merk in verschillende lidstaten; dringt er bij de Commissie op aan een eind te maken aan oneerlijke praktijken en ervoor te zorgen dat alle consumenten gelijk worden behandeld;
71. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.
-

Woensdag 13 juni 2018

AANBEVELINGEN

P8_TA(2018)0256

De gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de EU en Chili

Aanbeveling van het Europees Parlement van 13 juni 2018 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid over de gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Chili (2018/2018(INI))

(2020/C 28/14)

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2 en 3, alsook Titel V, met name de artikelen 21 en 36, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en gezien het vijfde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
 - gezien artikel 218 VWEU,
 - gezien de bestaande associatieovereenkomst tussen de Republiek Chili en de Europese Unie,
 - gezien de start van de onderhandelingen over de gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Chili op 16 november 2017,
 - gezien de goedkeuring door de Raad, op 13 november 2017, van de onderhandelingsrichtsnoeren voor deze overeenkomst,
 - gezien de gemeenschappelijke verklaring van de 25e vergadering van de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Chili van 22 januari 2018,
 - gezien zijn aanbeveling van 14 september 2017 aan de Raad, de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden over de onderhandelingen over de modernisering van de handelspijler van de associatieovereenkomst EU-Chili ⁽¹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 13 september 2017 over de strategie van de EU voor de betrekkingen met Latijns-Amerika ⁽²⁾,
 - gezien de verklaring van het EU-Celac-forum voor het maatschappelijk middenveld van 11 mei 2015 over gelijkheid, rechten en democratische participatie van de volkeren in Europa, Latijns-Amerika en het Caribisch gebied,
 - gezien artikel 108, lid 4, en artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A8-0158/2018),
- A. overwegende dat Chili en de EU gemeenschappelijke waarden delen en nauwe culturele, economische en politieke banden onderhouden;
- B. overwegende dat Chili en de EU nauw samenwerken bij het aanpakken van regionale en mondiale uitdagingen zoals de klimaatverandering, internationale veiligheid, duurzame ontwikkeling en mondiale governance;
- C. overwegende dat Chili een belangrijke voorvechter is van democratie en mensenrechten, vrije en open handel en multilaterale betrekkingen; overwegende dat het land ook een sleutelrol speelt als lid van de Pacifische Alliantie, de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) en de Unie van Zuid-Amerikaanse Naties (UZAN), een hooginkomensland is en lid van de OESO;

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0354.

⁽²⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0345.

Woensdag 13 juni 2018

- D. overwegende dat Chili een belangrijke speler is in regionale aangelegenheden, bijvoorbeeld als garantiegiver in het Colombiaanse vredesproces en de gesprekken van Santo Domingo tussen de Venezolaanse regering en de oppositie; overwegende dat Chili zich uit de gesprekken met Venezuela heeft teruggetrokken, omdat niet was voldaan aan de minimumvoorwaarden voor democratische presidentsverkiezingen en een normalisering van de institutionele situatie;
- E. overwegende dat in januari 2014 ook een kaderovereenkomst is gesloten inzake de deelname van Chili aan de crisisbeheersingsoperaties van de Europese Unie; overwegende dat Chili deelneemt aan de EUFOR ALTHEA-operatie in Bosnië en Herzegovina en aan talrijke VN-vredeshandhavingsoperaties, en daarmee blijk geeft van zijn inzet voor mondiale vrede en veiligheid;
- F. overwegende dat de recente parlements- en presidentsverkiezingen opnieuw hebben aangetoond dat Chili over een stabiele en volwassen democratie beschikt; overwegende dat Chili de voorbije decennia een sterke economische groei heeft gekend en een van de snelst groeiende economieën in de regio is; overwegende dat het land zijn hervormingsinspanningen voortzet;
- G. overwegende dat de legalisatie van abortus onder bepaalde omstandigheden wijst op een toenemende openheid in de Chileense samenleving wat betreft empowerment van vrouwen en meisjes;
- H. overwegende dat Chili in de menselijke ontwikkelingsindex 2016 als een land met een zeer hoge menselijke ontwikkeling wordt beschouwd, dat het het hoogst geplaatste Latijns-Amerikaanse land is en het 38e wereldwijd, vóór zeven EU-lidstaten;
- I. overwegende dat de bestaande associatieovereenkomst een belangrijke rol heeft gespeeld bij het verdiepen van de politieke betrekkingen tussen de EU en Chili en het handelsverkeer en de investeringsstromen aanzienlijk heeft versterkt; overwegende dat de onverminderde eerbiediging van de rechtsstaat en een stabiel wettelijk en politiek kader Chili en de EU in staat stellen het vrije ondernemerschap tot bloei te laten komen en een gunstig investeringsklimaat scheppen met waarborgen voor de inachtneming van het beginsel van rechtszekerheid;
- J. overwegende dat de EU en Chili recentelijk ruimere en ambitieuzere overeenkomsten hebben gesloten met andere partners; overwegende dat een modernisering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Chili derhalve aanzienlijke kansen biedt voor een verdieping van de bestaande betrekkingen, ook op het gebied van buitenlandse zaken en veiligheid;
- K. overwegende dat de toekomstige associatieovereenkomst tussen de EU en Chili volledig in overeenstemming moet zijn met het transformerende karakter van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de rol van internationale ontwikkelings-samenwerking met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's);
- L. overwegende dat een gemoderniseerde associatieovereenkomst, samen met de overeenkomsten met Mexico en Mercosur waarover momenteel (opnieuw) wordt onderhandeld, de rol van de EU als belangrijke bondgenoot van Latijns-Amerika zou versterken, op een moment dat andere spelers zoals China en Rusland steeds meer trachten hun invloed in de regio uit te breiden;
- M. overwegende dat de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Chili (GPC) herhaaldelijk haar steun voor de modernisering van de associatieovereenkomst heeft uitgesproken, laatstelijk in de gemeenschappelijke verklaring van de 25e vergadering op 22 januari 2018;

Woensdag 13 juni 2018

1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (vv/hv) het volgende aan:

Algemene beginselen

- a) de samenwerking tussen Chili en de EU, als twee gelijkgestemde partners in een nieuwe context van onzekerheid in de internationale betrekkingen, aanzienlijk te versterken, op basis van onze gezamenlijke waarden en beginselen van democratie, bestrijding van de klimaatverandering, tenuitvoerlegging van gendergelijkheid, de rechtsstaat, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten en fundamentele vrijheden;
- b) ervoor te zorgen dat de gemoderniseerde overeenkomst met Chili ambitieus, alomvattend en evenwichtig is en tastbare voordelen oplevert voor de burgers, ondernemingen en economieën aan beide zijden; ervoor te zorgen dat de overeenkomst een van de meest geavanceerde wordt die de EU met derde landen heeft gesloten;
- c) de mensenrechtendimensie in de samenwerking tussen de EU en Chili te versterken in het licht van de mensenrechtenstrategie EU-Chili 2016-2020; in de overeenkomst een gezamenlijk engagement te bevestigen voor de bescherming en bevordering van de mensenrechten, fundamentele vrijheden, gendergelijkheid en de rechten van minderheden zoals de LGBTI-gemeenschap en inheemse volkeren, met afdwingbare mechanismen voor toezicht, regelmatige rapportage en geschillenbeslechting; Chili aan te moedigen om een oplossing te vinden voor de kwestie met de inheemse Mapuche-bevolking en andere inheemse volkeren; in alle toekomstige associatieovereenkomsten vast te houden aan de praktijk om een mensenrechtenclausule in de overeenkomst op te nemen; de regelmatige dialoog over de mensenrechten tussen de EU en Chili voort te zetten om ook in het kader van de multilaterale samenwerking het institutionele kader en het overheidsbeleid ter bevordering van de mensenrechten te versterken;
- d) Chili aan te moedigen om een goede rechtsbedeling en eerlijke gerechtelijke procedures te verzekeren, in volledige overeenstemming met de internationale normen;
- e) te streven naar de bevordering van duurzame sociaaleconomische ontwikkeling, armoedebestrijding en de vermindering van de ongelijkheid, in het licht van de toezegging van Chili om in het kader van de Agenda 2030 de SDG's te verwezenlijken;
- f) Chili te helpen bij het verbeteren van de onderwijsnormen en -programma's om ervoor te zorgen dat ook mensen met de laagste inkomens toegang hebben tot hoger onderwijs; de banden tussen universiteiten en de arbeidsmarkt te versterken om de vaardigheidskloof te overbruggen en werkgelegenheid voor jongeren te bevorderen;
- g) de bescherming van sociale en milieurechten te bevorderen en de daadwerkelijke toepassing van de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), alsook de uitbanning van gedwongen en kinderarbeid te verzekeren;

Multilaterale betrekkingen en regionale en internationale samenwerking

- h) de dialoog en samenwerking te versterken ten aanzien van regionale en mondiale problemen zoals georganiseerde misdaad, drugshandel, toenemende ongelijkheid, migratie, terrorisme en klimaatverandering, met inbegrip van de tenuitvoerlegging van de Agenda 2030; de samenwerking tussen de EU en Chili op het gebied van migratiebeleid te ondersteunen en overnameregelingen vast te stellen, onder meer ook voor staatlozen en onderdanen van derde landen;
- i) oog te houden voor het belang van de multilaterale agenda en het feit dat bilaterale onderhandelingen de ambitie om multilateraal vooruitgang te boeken niet mogen ondermijnen;
- j) bij te dragen tot een versterking van de multilaterale betrekkingen en de internationale samenwerking om de internationale veiligheid te verbeteren en de wereldproblemen op doeltreffende wijze aan te pakken; te komen tot een betere coördinatie van de standpunten van beide partijen in internationale organisaties en fora;
- k) Chili aan te moedigen om initiatieven voor regionale integratie en samenwerking te blijven ondersteunen, met name de Pacifische Alliantie, die bemoedigende resultaten kan voorleggen als echte, actieve drijvende kracht voor economische integratie tussen de leden in de regio, alsook UZAN en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten (Celac); na te gaan of de EU de status van waarnemer kan krijgen in de Pacifische Alliantie;

Politieke dialoog en samenwerking

- l) te komen tot een zinvolle, regelmatige dialoog over alle belangrijke kwesties, en daarbij de bestaande gesprekskaders ten volle te benutten en verder uit te bouwen; via het Partnerschapsinstrument (PI) beschikbare middelen te mobiliseren om strategische doelstellingen te verwezenlijken;
- m) te voorzien in nauwe samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie, met name conflictpreventie, maritieme veiligheid, ontwapening en non-proliferatie; een grotere deelname van Chili mogelijk te maken aan de missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Unie (GVDB);

Woensdag 13 juni 2018

- n) sterkere samenwerking mogelijk te maken bij de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad en cybercriminaliteit en bij de preventie van radicalisering en internationale criminaliteit, zonder afbreuk te doen aan de burgerlijke vrijheden en de grondrechten; actie te ondernemen in de context van de mondiale strijd tegen het terrorisme door de versterking van de mechanismen, maatregelen en organen voor mondiale en regionale samenwerking in overeenstemming met het internationale recht en de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties;
- o) de samenwerking te verbeteren in de strijd tegen corruptie, witwassen en belastingontduiking; in de overeenkomst bepalingen op te nemen inzake normen op het gebied van fiscale transparantie en goed fiscaal bestuur, die het engagement van de partijen bevestigen om internationale normen toe te passen in de strijd tegen belastingontwijking en belastingontduiking;
- p) niet te vergeten dat corruptie mensenrechten, gelijkheid, sociale rechtvaardigheid, handel en eerlijke concurrentie ondermijnt en aldus de economische groei belemmert; specifieke secties op te stellen met duidelijke en krachtige toezeggingen en maatregelen om corruptie in al haar vormen te bestrijden en internationale normen en multilaterale anticorruptieovereenkomsten ten uitvoer te leggen;
- q) mobiliteit tussen de EU en Chili aan te moedigen; uitwisselingsprogramma's voor jongeren en studenten, beurs- en opleidingsprogramma's te bevorderen, onder meer via het ERASMUS+-programma; verdere inspanningen te doen met het oog op de volledige wederzijdse erkenning van academische kwalificaties en de modernisering, toegankelijkheid en internationalisering van het hoger onderwijs;
- r) de overdracht van wetenschappelijke en technologische kennis te bevorderen en de samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling te intensiveren, en daarbij de mogelijkheden van bestaande programma's zoals Horizon 2020 ten volle te benutten;
- s) de betrekkingen op het gebied van internationale samenwerking te bevorderen en te versterken, op de grondslag van het in 2015 ondertekende Memorandum van overeenstemming over internationale samenwerking; innovatieve mechanismen in het leven te roepen om de driehoekssamenwerking en regionale samenwerking met derde partijen binnen en buiten Latijns-Amerika te verdiepen en te versterken via programma's zoals EUROsocial+, Euroclima+ en samenwerkingsprogramma's inzake drugsbeleid zoals COPOLAD;
- t) een methodologie te ontwikkelen om de effecten van de gemoderniseerde overeenkomst op mannen en vrouwen in kaart te brengen en de resultaten te gebruiken als grondslag voor het opzetten van beleid om genderevenwicht te verwezenlijken;
- u) het gezamenlijke engagement in de Overeenkomst van Parijs en de Agenda 2030 te bevestigen en te zorgen voor nauwe samenwerking tussen de EU en Chili op het gebied van milieubescherming en de strijd tegen de klimaatverandering; het partnerschap voor technische en beleidssamenwerking te versterken op cruciale milieugebieden, inclusief CO₂-emissies voor internationaal vervoer, het behoud van de biodiversiteit en duurzame productie en consumptie; nauwere samenwerking op het gebied van de circulaire economie aan te moedigen met het oog op een betere hulpbronnenefficiëntie, duurzaam gebruik van natuurlijke rijkdommen, eco-innovatie en waterbeheer; meer steun te verlenen voor projecten die erop gericht zijn de gevolgen van de klimaatverandering te beperken;
- v) nauwer samen te werken op het gebied van onderzoek en ontwikkeling en bij het gebruik van de aardobservatiesatellietgegevens van het Copernicus-programma van de EU voor milieudoelinden;
- w) culturele samenwerking te bevorderen en de diaspora in Chili en de EU te ondersteunen met het doel buitenlandse investeringen zowel in de EU als in Chili aan te moedigen;
- x) de toegang tot water als een grondrecht van de mens te bevestigen;

Institutionele bepalingen

- y) ervoor te zorgen dat de associatieovereenkomst gebaseerd is op een sterke parlementaire participatie, waarbij de huidige bepalingen en samenwerkingsmechanismen worden versterkt zodat een grotere inbreng in en controle op de tenuitvoerlegging mogelijk wordt gemaakt, met name via het bestaande interparlementaire formaat van de GPC; de GPC de mogelijkheid te geven om relevante informatie over de associatieovereenkomst te verzoeken;

Woensdag 13 juni 2018

- z) te zorgen voor passende betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, zowel bij de onderhandelingen als bij de uitvoeringsfase van de associatieovereenkomst, onder meer maar niet uitsluitend via het Gemengd Raadgevend Comité; te zorgen voor het noodzakelijke institutionele kader om politieke dialoog met maatschappelijke organisaties in beide regio's mogelijk te maken;
 - aa) het Parlement in iedere fase van de onderhandelingen onverwijld en ten volle te informeren, overeenkomstig artikel 218, lid 10, van het VWEU, waarbij het Parlement tevens de onderhandelingsstukken en notulen van elke onderhandelingsronde moet ontvangen; is in dit verband verheugd over het besluit van de Raad van 22 januari 2018 tot publicatie van het onderhandelingsmandaat dat de Commissie en de vv/hv in november 2017 hebben ontvangen;
 - ab) de recente publicatie van de onderhandelingsrichtsnoeren aan te grijpen als een belangrijk precedent en de toezegging te doen om in de toekomst alle onderhandelingsrichtsnoeren voor internationale overeenkomsten te publiceren;
 - ac) de onderhandelingen over de associatieovereenkomst te bespoedigen zodat deze vóór het einde van de lopende zittingsperiode door het Europees Parlement kan worden geratificeerd;
 - ad) ervoor te zorgen dat de gevestigde praktijk om de voorlopige toepassing van de nieuwe overeenkomst op te schorten tot het Parlement zijn goedkeuring heeft gegeven, op alle niveaus wordt geëerbiedigd;
2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de president, de regering en het parlement van de Republiek Chili.
-

Dinsdag 12 juni 2018

III

(Voorbereidende handelingen)

EUROPEES PARLEMENT

P8_TA(2018)0244

Clearingverplichting, rapportagevereisten en risicolimiteringstechnieken voor otc-derivaten, en transactieregisters *I**

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 12 juni 2018 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 wat betreft de clearingverplichting, de opschorting van de clearingverplichting, de rapportagevereisten, de risicolimiteringstechnieken voor otc-derivatencontracten die niet door een centrale tegenpartij worden gecleard, de registratie van en het toezicht op transactieregisters en de vereisten voor transactieregisters (COM(2017)0208 – C8-0147/2017 – 2017/0090(COD)) ⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2020/C 28/15)

Amendement 1

AMENDEMENTEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT (*)

op het voorstel van de Commissie

⁽¹⁾ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A8-0181/2018).

(*) Amendementen: nieuwe of vervangende tekst staat in vet en cursief, schrappingen zijn met het symbool ■ aangegeven.

Dinsdag 12 juni 2018

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 wat betreft de clearingverplichting, de opschorting van de clearingverplichting, de rapportagevereisten, de risicolimiteringstechnieken voor otc-derivatencontracten die niet door een centrale tegenpartij worden gecleard, de registratie van en het toezicht op transactieregisters en de vereisten voor transactieregisters

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾ is op 27 juli 2012 in het Publicatieblad van de Europese Unie (EU) bekendgemaakt en op 16 augustus 2012 in werking getreden. De vereisten in de verordening, te weten de centrale clearing van gestandaardiseerde otc-derivatencontracten, marginvereisten, operationele vereisten inzake risicolimitering voor otc-derivatencontracten die niet centraal worden gecleard, rapportageverplichtingen voor derivatencontracten, vereisten voor centrale tegenpartijen (hierna "CTP's" genoemd) en vereisten voor transactieregisters, dragen bij tot het verminderen van de systeemrisico's in de vorm van meer transparantie op de otc-derivatenmarkt en een lager tegenpartijkredietrisico en operationeel risico dat met otc-derivaten gepaard gaat.
- (2) Een vereenvoudiging van bepaalde gebieden die onder Verordening (EU) nr. 648/2012 vallen, en een evenredigere benadering van die gebieden, is in overeenstemming met het programma voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving (Refit) van de Commissie, waarin de nadruk wordt gelegd op de noodzaak van kostenvermindering en vereenvoudiging, zodat de beleidsdoelstellingen van de Unie op de meest efficiënte wijze worden bereikt, en is meer specifiek gericht op het verminderen van de regelgevende en administratieve lasten, **onverminderd de overkoepelende doelstelling om de financiële stabiliteit te behouden en de systeemrisico's te verkleinen**.
- (3) Efficiëntere en robuustere transactieverwerkende systemen en zekerhedenmarkten zijn essentieel voor een goed werkende kapitaalmarktenunie en versterken de inspanningen ter ondersteuning van investeringen, groei en banen in overeenstemming met de beleidsprioriteiten van de Commissie.

⁽¹⁾ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁽²⁾ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁽³⁾ Standpunt van het Europees Parlement van ... (PB ...) en Besluit van de Raad van ...

⁽⁴⁾ Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 1).

Dinsdag 12 juni 2018

- (4) In 2015 en 2016 heeft de Commissie twee openbare raadplegingen georganiseerd over de toepassing van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad. De Commissie heeft ook input over de toepassing van die verordening ontvangen van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA), het Europees Comité voor systeemrisico's (ECSR) en het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB). Uit die openbare raadplegingen is gebleken dat de doelstellingen van Verordening (EU) nr. 648/2012 werden ondersteund door de belanghebbenden en dat er geen behoefte was aan een grondige herziening van die verordening. Op 23 november 2016 heeft de Commissie overeenkomstig artikel 85, lid 1, van Verordening (EU) nr. 648/2012 een toetsingsverslag aangenomen. Hoewel niet alle bepalingen van Verordening (EU) nr. 648/2012 al volledig van toepassing zijn en een algehele evaluatie van die verordening bijgevolg nog niet mogelijk is, komen in het verslag aspecten aan bod die gerichte actie vereisen om te garanderen dat de doelstellingen van Verordening (EU) nr. 648/2012 evenrediger, efficiënter en doeltreffender worden verwezenlijkt.
- (5) Verordening (EU) nr. 648/2012 moet betrekking hebben op alle financiële tegenpartijen die een belangrijk systeemrisico voor het financiële stelsel kunnen vormen. De definitie van financiële tegenpartijen moet derhalve worden gewijzigd.
- (6) **Sommige** financiële tegenpartijen **hebben** een te beperkt activiteitsvolume op otc-derivatenmarkten om een groot systeemrisico voor het financiële stelsel te vormen en **te** beperkt om centrale clearing economisch levensvatbaar te maken. **Die tegenpartijen, gewoonlijk aangeduid als kleine financiële tegenpartijen (KFT's)**, moeten worden vrijgesteld van de clearingverplichting maar moeten wel verplicht blijven om zekerheden uit te wisselen om eventuele systeemrisico's in te perken. De overschrijding door een **KFT** van de clearingdrempel voor ten minste één klasse van otc-derivaten moet echter leiden tot de activering van de clearingverplichting voor alle klassen van otc-derivaten, gezien de onderlinge verwevenheid van de financiële tegenpartijen en de mogelijke systeemrisico's voor het financiële stelsel wanneer deze derivatencontracten niet centraal worden geclarend.
- (7) Niet-financiële tegenpartijen zijn minder met elkaar verweven dan financiële tegenpartijen. Ook zijn ze vaak in slechts één klasse van otc-derivaten actief. Derhalve houden hun activiteiten voor het financiële stelsel een kleiner systeemrisico in dan de activiteiten van financiële tegenpartijen. Het toepassingsgebied van de clearingverplichting voor niet-financiële tegenpartijen moet daarom worden ingeperkt, zodat die niet-financiële tegenpartijen enkel onderworpen worden aan de clearingverplichting met betrekking tot de activaklasse of activaklassen die boven de clearingdrempel uitkomen **te**.
- (7 bis) **Aangezien de financiële tegenpartijen en niet-financiële tegenpartijen verschillende risico's vormen, moeten er twee aparte clearingdrempels worden ontwikkeld. Teneinde rekening te houden met de ontwikkelingen van financiële markten moeten deze drempels regelmatig worden geactualiseerd.**
- (8) Het vereiste om bepaalde otc-derivatencontracten te clearen die zijn gesloten voordat de clearingverplichting van kracht wordt, leidt tot rechtsonzekerheid, operationele problemen en biedt weinig voordelen. Dat vereiste veroorzaakt vooral extra kosten en werk voor de tegenpartijen bij deze contracten, kan tevens de goede werking van de markt belemmeren en zorgt niet voor een meer eenvormige en coherente toepassing van Verordening (EU) nr. 648/2012 of een gelijk speelveld voor marktdeelnemers. Het moet bijgevolg worden geschrapt.
- (9) Tegenpartijen met een beperkt activiteitsvolume op de markt voor otc-derivaten krijgen moeilijk toegang tot centrale clearing, hetzij als cliënt van een clearinglid, hetzij via indirecte clearingregelingen. Het vereiste dat clearingleden indirecte clearingdiensten tegen redelijke handelsvoorwaarden faciliteren, is dan ook niet efficiënt. De clearingleden en cliënten van clearingleden die clearingdiensten rechtstreeks leveren aan andere tegenpartijen of dat indirect doen door hun eigen cliënten dergelijke diensten aan andere tegenpartijen te laten leveren, moeten daarom uitdrukkelijk worden verplicht om dit op eerlijke, redelijke, niet-discriminerende **en transparante** handelsvoorwaarden te doen.
- (10) De clearingverplichting moet in bepaalde omstandigheden opgeschort kunnen worden. Ten eerste moet opschorting mogelijk zijn wanneer de criteria op basis waarvan een specifieke klasse van otc-derivaten aan de clearingverplichting werd onderworpen, niet meer zijn vervuld. Dat zou het geval kunnen zijn wanneer een klasse van otc-derivaten ongeschikt wordt voor verplichte centrale clearing of wanneer een materiële wijziging is opgetreden in een van die criteria ten aanzien van een specifieke klasse van otc-derivaten. De clearingverplichting moet ook opgeschort kunnen worden wanneer een CTP niet langer een clearingdienst voor een specifieke klasse van otc-derivaten of voor een specifiek type tegenpartij verricht en andere CTP's die clearingdiensten niet snel genoeg kunnen overnemen. Ten slotte moet de opschorting van een clearingverplichting ook mogelijk zijn wanneer dat noodzakelijk wordt geacht om een ernstige bedreiging van de financiële stabiliteit in de Unie te voorkomen.

Dinsdag 12 juni 2018

- (11) Rapportage van historische transacties is lastig gebleken vanwege het ontbreken van bepaalde rapportagegegevens die vóór de inwerkingtreding van Verordening (EU) nr. 648/2012 niet hoefden te worden gerapporteerd, maar nu wel. Dit heeft geleid tot een groot aantal rapportagefouten en een belabberde kwaliteit van de gerapporteerde gegevens, terwijl het rapporteren van die transacties een aanzienlijke belasting vormt. De kans is dan ook groot dat deze historische gegevens nooit zullen worden gebruikt. Bovendien zal een aantal van deze transacties, en de daarmee gepaarde gaande blootstellingen en risico's, reeds verstreken zijn op het moment dat de termijn voor de rapportage van historische transacties van kracht wordt. Om die situatie te verhelpen, moet de verplichting om historische transacties te rapporteren, worden geschrapt.
- (12) Intragroeptransacties met niet-financiële tegenpartijen vertegenwoordigen een relatief klein deel van alle otc-derivatencontracten en worden hoofdzakelijk gebruikt voor interne hedging binnen groepen. Deze transacties dragen derhalve niet in significante mate bij tot systeemrisico's en de verwevenheid tussen instellingen, maar de verplichting om die transacties te rapporteren brengt wel aanzienlijke kosten en lasten voor niet-financiële tegenpartijen met zich mee. **Alle** transacties tussen **filialen binnen de groep** waarbij ten minste één van de tegenpartijen een niet-financiële tegenpartij is, moeten daarom van de rapportageverplichting worden vrijgesteld, **ongeacht de plaats van vestiging van de niet-financiële tegenpartij**.
- (13) De verplichting tot het rapporteren van op de beurs verhandelde derivatencontracten vormt een aanzienlijke last voor tegenpartijen omdat elke dag een groot aantal van dergelijke contracten wordt gesloten. **De openbare raadpleging van de Commissie over de geschiktheidscontrole inzake toezichtrapportage, die werd gepubliceerd op 1 december 2017, heeft tot doel bewijs te verzamelen over de kosten van naleving van bestaande vereisten voor rapportage aan toezichthouders op Unieniveau, en over de consistentie, samenhang, doeltreffendheid, efficiëntie en toegevoegde waarde voor de Unie van die vereisten. Deze raadpleging biedt autoriteiten de kans de rapportage van derivatencontracten op holistische wijze te beoordelen samen met alle bestaande en toekomstige stelsels van toezichtrapportage, stelt de autoriteiten in staat rekening te houden met de nieuwe rapportageomgeving na de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 600/2014⁽⁵⁾ en biedt de mogelijkheid voorstellen te doen om de last voor marktdeelnemers die transacties van derivatencontracten moeten melden, effectief te verminderen. De Commissie moet rekening houden met die bevindingen om toekomstige veranderingen van de rapportagevereisten krachtens artikel 9, lid 1, voor te stellen in verband met de rapportage van derivatencontracten**.
- (14) Om de rapportagelast voor kleine niet-financiële tegenpartijen **die niet zijn onderworpen aan de clearingverplichting** te verminderen, moet **uitsluitend** de financiële tegenpartij verantwoordelijk, en wettelijk aansprakelijk, zijn voor de rapportage **van een eenvormige gegevensverzameling met betrekking tot otc-derivatencontracten die zijn gesloten met een niet-financiële tegenpartij die niet is onderworpen aan de clearingverplichting**, alsmede voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens. **Teneinde ervoor te zorgen dat de financiële tegenpartij over de benodigde gegevens beschikt om aan haar rapportageverplichting te voldoen, moet de niet-financiële tegenpartij de informatie met betrekking tot de otc-derivatencontracten verstrekken waarvan redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat de financiële tegenpartij hier de beschikking over heeft. Niet-financiële tegenpartijen moeten echter ook de keuze hebben over hun otc-derivatencontracten te rapporteren. In dat geval moet de niet-financiële tegenpartij de financiële tegenpartij dienovereenkomstig informeren en moet zij verantwoordelijk en wettelijk aansprakelijk zijn voor de rapportage, alsmede voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens.**
- (15) De verantwoordelijkheid voor het rapporteren van andere derivatencontracten moet ook worden vastgesteld. Daarom moet worden gespecificeerd dat de beheermaatschappij van een instelling voor collectieve belegging in effecten (hierna "icbe" genoemd) verantwoordelijk, en wettelijk aansprakelijk, is voor de rapportage namens die icbe ten aanzien van otc-derivatencontracten die door die icbe zijn gesloten, alsook voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens. Evenzo moet de beheerder van een alternatieve beleggingsinstelling (hierna "abi" genoemd) verantwoordelijk, en wettelijk aansprakelijk, zijn voor de rapportage namens die abi ten aanzien van otc-derivatencontracten die door die abi zijn gesloten, alsook voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens.
- (16) Om inconsistenties bij de toepassing van de risicolimiteringstechnieken in de Unie te vermijden, moeten de toezichthouders risicobeheerprocedures goedkeuren die tijdige, nauwkeurige en passend gescheiden uitwisseling van zekerheden van tegenpartijen vereisen, of belangrijke wijzigingen aan die procedures vooraleer deze worden toegepast.

⁽⁵⁾ Verordening (EU) nr. 600/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PBL 173 van 12.6.2014, blz. 84).

Dinsdag 12 juni 2018

- (16 bis) *Teneinde op internationaal niveau verschillen in regelgeving te vermijden en met het oog op de specifieke aard van de handel in deze derivaten, moet de verplichte uitwisseling van variatiemarges voor fysiek afgewikkelde deviezenforwards en fysiek afgewikkelde valutaswaps alleen van toepassing zijn op transacties tussen de meest systemisch relevante tegenpartijen, namelijk kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.*
- (16 ter) *Posttransactionele risicoverlagingsdiensten, zoals het comprimeren van portefeuilles, kunnen leiden tot een verlaging van het systeemrisico. Door het verminderen van risico's in bestaande derivatenportefeuilles, zonder aanpassing van de algemene marktpositie van de portefeuille, kunnen deze diensten tegenpartijblootstellingen en tegenpartijrisico's verbonden aan een toename van uitstaande brutoposities, verlagen. "Compressie van een portefeuille" wordt omschreven in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) nr. 600/2014 en is uitgesloten van het toepassingsgebied van de Uniehandelsverplichting vastgesteld in artikel 28 van Verordening (EU) nr. 600/2014. Teneinde deze verordening waar nodig in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) nr. 600/2014, en rekening houdend met de verschillen tussen deze twee verordeningen en de mogelijkheid om de clearingverplichting te omzeilen, moet de Commissie, in samenwerking met de ESMA en het ESRB, beoordelen welke posttransactionele risicoverlagingsdiensten kunnen worden vrijgesteld van de clearingverplichting.*
- (17) Om de transparantie en voorspelbaarheid van de initiële margins te verbeteren en CTP's ervan te weerhouden hun modellen voor initiële margins te wijzigen op manieren die als procyclisch kunnen worden opgevat, moeten CTP's hun clearingleden voorzien van instrumenten om hun vereisten inzake initiële margins te simuleren en van een gedetailleerd overzicht van de modellen voor initiële margins die zij gebruiken. Dit strookt met de internationale normen die zijn gepubliceerd door het Comité betalingen en marktinfrastructuur en de raad van de Internationale organisatie van effectentoezichthouders, en met name met het in december 2012 gepubliceerde openbaarmakingskader⁽⁶⁾ en met de in 2015 gepubliceerde openbare kwantitatieve openbaarmakingsnormen voor centrale tegenpartijen⁽⁷⁾, die belangrijk zijn voor het bevorderen van een beter begrip van de risico's en de kosten van de deelname van clearingleden aan een CTP en voor het verbeteren van de transparantie van CTP's ten opzichte van de marktdeelnemers.
- (18) Onzeker blijft echter in hoeverre op omnibusrekeningen of individuele aparte rekeningen aangehouden activa beschermd zijn tegen insolventie. Het is derhalve onduidelijk in welke gevallen CTP's cliëntenposities met voldoende rechtszekerheid kunnen overdragen wanneer een clearinglid in gebreke blijft, of in welke gevallen CTP's, met voldoende rechtszekerheid, de opbrengst uit een vereffening rechtstreeks aan cliënten kunnen uitbetalen. Om clearing en de toegang ertoe te bevorderen, moeten de regels inzake bescherming tegen insolventie van die activa en posities worden verduidelijkt.
- (19) De geldboeten die de ESMA aan onder haar direct toezicht staande transactieregisters kan opleggen, moeten voldoende doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn om de doeltreffendheid van de toezichtbevoegdheden van de ESMA te verzekeren en om de transparantie van de posities en blootstellingen van otc-derivaten te verbeteren. De bedragen van de geldboeten waarin Verordening (EU) nr. 648/2012 aanvankelijk voorzag, bleken onvoldoende afschrikkend te zijn in het licht van de huidige omzet van de transactieregisters, hetgeen de toezichtbevoegdheden van de ESMA uit hoofde van die verordening ten aanzien van transactieregisters mogelijk minder doeltreffend zou kunnen maken. De bovengrens van de basisbedragen voor geldboeten moet dan ook worden opgetrokken.
- (20) Autoriteiten van derde landen moeten toegang hebben tot aan transactieregisters van de Unie gerapporteerde gegevens wanneer het derde land aan bepaalde garanties betreffende de behandeling van die gegevens voldoet en voorziet in een wettelijk bindende en afdwingbare verplichting om autoriteiten van de Unie rechtstreekse toegang te verlenen tot in dat derde land aan transactieregisters gerapporteerde gegevens.
- (21) Verordening (EU) 2015/2365 van het Europees Parlement en de Raad⁽⁸⁾ voorziet in een vereenvoudigde registratieprocedure voor transactieregisters die reeds overeenkomstig Verordening (EU) nr. 648/2012 zijn geregistreerd en die registratie wensen uit te breiden om hun diensten aan te bieden in verband met effectenfinancieringstransacties. Een soortgelijke vereenvoudigde registratieprocedure moet worden ingesteld voor de registratie van transactieregisters die reeds overeenkomstig Verordening (EU) 2015/2365 zijn geregistreerd en deze registratie wensen uit te breiden om hun diensten aan te bieden in verband met derivatencontracten.

⁽⁶⁾ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d106.pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d125.pdf>

⁽⁸⁾ Verordening (EU) 2015/2365 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende de transparantie van effectenfinancieringstransacties en van hergebruik en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 337 van 23.12.2015, blz. 1)

Dinsdag 12 juni 2018

- (22) Ontoereikende kwaliteit en transparantie van door transactieregisters geleverde gegevens maken het moeilijk voor entiteiten die tot deze gegevens toegang hebben gekregen om ze te gebruiken voor toezicht op de derivatenmarkten en beletten regelgevers en toezichhouders om risico's voor de financiële stabiliteit tijdig te onderkennen. Om de kwaliteit van de gegevens en de transparantie te verbeteren en de rapportagevereisten uit hoofde van Verordening (EU) nr. 648/2012 in overeenstemming te brengen met die van Verordening (EU) 2015/2365 en Verordening (EU) nr. 600/2014, is verdere harmonisatie van de rapportagebepalingen en -vereisten noodzakelijk, en met name verdere harmonisatie van gegevensnormen, methoden en regelingen voor rapportage, alsook procedures die moeten worden toegepast door transactieregisters voor het valideren van de volledigheid en nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens, en de afstemming van gegevens met andere transactieregisters. Bovendien moeten transactieregisters tegenpartijen op hun verzoek toegang verlenen tot alle namens hen gerapporteerde gegevens zodat die tegenpartijen de nauwkeurigheid van die gegevens kunnen nagaan.
- (22 bis) *Om de administratieve last te verminderen en de matching van de transacties te vergroten, moet de ESMA een gemeenschappelijke Uniestandaard voor rapportage aan transactieregisters invoeren. Aangezien CTP's en andere financiële tegenpartijen gedelegeerde rapportageverplichtingen op zich nemen, zou een enkel formaat de efficiëntie voor alle deelnemers vergroten.*
- (23) Inzake de door transactieregisters verrichte diensten is bij Verordening (EU) nr. 648/2012 een concurrerende omgeving ingesteld. Tegenpartijen moeten derhalve kunnen kiezen aan welk transactieregister zij rapporteren en, zo zij dat willen, naar een ander transactieregister kunnen overstappen. Om een overstap te vergemakkelijken en te zorgen voor de continue beschikbaarheid van gegevens zonder overlapping, moeten transactieregisters een passend beleid instellen om de ordelijke overdracht van gegevens aan andere transactieregisters op verzoek van een aan de rapportageverplichting onderworpen onderneming te waarborgen.
- (24) In Verordening (EU) nr. 648/2012 wordt bepaald dat de clearingverplichting niet mag gelden voor pensioenregelingen zolang CTP's geen passende technische oplossing hebben ontwikkeld voor de overdracht van andere zekerheden dan contanten als variatiemarge. Aangezien voor centrale clearing door pensioenregelingen nog geen realistische oplossing beschikbaar is, moet de tijdelijke vrijstelling met nog eens **twee** jaar worden verlengd **wat betreft de overgrote meerderheid van pensioenregelingen**. Centrale clearing moet wel het einddoel blijven, aangezien de huidige regelgevings- en marktontwikkelingen marktdeelnemers in staat stellen binnen de bovenbedoelde termijn passende technische oplossingen te bedenken. Met ondersteuning van de ESMA, de EBA, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (hierna de "Eiopa" genoemd) en het ESRB, moet de Commissie toezicht houden op de vorderingen van CTP's, clearingleden en pensioenregelingen inzake haalbare oplossingen ter bevordering van de deelname van pensioenregelingen aan centrale clearing en een verslag over die vorderingen opstellen. Dat verslag moet ook informatie bevatten over de oplossingen en de daarmee gepaard gaande kosten voor pensioenregelingen, waarbij rekening moet worden gehouden met de evolutie van de regelgeving en de markt, zoals wijzigingen van het type aan de clearingverplichting onderworpen financiële tegenpartij. De Commissie moet de bevoegdheid worden verleend deze vrijstelling met nog eens **een** jaar te verlengen, **als zij van mening is dat de belanghebbenden tot een oplossing zijn gekomen en meer tijd nodig is voor de uitvoering daarvan**.
- (24 bis) *Kleine pensioenregelingen, naast die welke zijn aangemerkt als kleine financiële tegenpartijen, brengen niet dezelfde risico's met zich mee als grotere pensioenregelingen en het is passend om hun een langere vrijstelling van de clearingverplichting toe te staan. Voor dergelijke pensioenregelingen moet de Commissie de vrijstelling van die verplichting verlenen tot drie jaar. Indien, aan het einde van die periode, de Commissie van mening is dat de kleine pensioenregelingen de nodige inspanningen hebben geleverd om passende technische oplossingen te ontwikkelen voor de deelname aan centrale clearing en dat de negatieve gevolgen van centrale clearing van derivatencontracten voor het pensioeninkomen van gepensioneerden onveranderd blijven, moet de Commissie de mogelijkheid hebben de vrijstelling met nog eens twee jaar te verlengen. Wanneer de vrijstelling vervalt, moeten kleine pensioenregelingen onder deze verordening vallen, op dezelfde wijze als alle andere entiteiten die binnen het toepassingsgebied vallen. Vanwege de lagere volumes derivatencontracten die worden gesloten door kleine pensioenregelingen, zullen zij naar verwachting de drempels voor de clearingverplichting niet overschrijden. Dientengevolge zullen de meeste kleine pensioenregelingen, zelfs na het vervallen van de vrijstelling, nog steeds niet aan de clearingverplichting zijn onderworpen.*
- (24 ter) *De vrijstelling moet van toepassing blijven vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening. Indien deze verordening in werking treedt na 16 augustus 2018 moet zij ook met terugwerkende kracht van toepassing zijn op alle otc-derivatencontracten die na die datum zijn uitgevoerd. De toepassing met terugwerkende kracht van deze bepaling is nodig om te vermijden dat er een leemte ontstaat tussen het einde van de toepassingsperiode van de bestaande vrijstelling en het begin van de toepassingsperiode van de nieuwe vrijstelling. Beide vrijstellingen dienen namelijk hetzelfde doel.*

Dinsdag 12 juni 2018

- (25) Aan de Commissie moet overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de bevoegdheid worden overgedragen om handelingen vast te stellen ter specificatie van de omstandigheden waaronder handelsvoorwaarden inzake het verrichten van clearingdiensten worden beschouwd als eerlijk, redelijk, **transparant** en niet-discriminerend, en ter verlenging van de periode waarin de clearingverplichting niet mag gelden voor pensioenregelingen.
- (26) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, en met name met betrekking tot de beschikbaarheid van informatie uit transactieregisters in de Unie voor de desbetreffende autoriteiten van derde landen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden verleend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁹⁾.
- (27) Met het oog op een consistente harmonisatie van de regels betreffende risicolimiteringsprocedures, de registratie van transactieregisters en rapportagevereisten, moet de Commissie ontwerpen van technische reguleringsnormen vaststellen die zijn opgesteld door de EBA, de EIOPA en de ESMA betreffende de toezichtprocedures voor de initiële en doorlopende validatie van de risicobeheerprocedures die moeten voorzien in tijdige, nauwkeurige en passend gescheiden zekerheden, de bijzonderheden van een vereenvoudigde aanvraag tot verlenging van de registratie van een reeds uit hoofde van Verordening (EU) 2015/2365 geregistreerd transactieregister, de bijzonderheden van de procedures die het transactieregister moet toepassen om de naleving van de rapportagevereisten door de rapporterende tegenpartij of de indienende entiteit te verifiëren, de volledigheid en nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens en de bijzonderheden van de procedures voor de afstemming van gegevens tussen transactieregisters. De Commissie moet die ontwerpen van technische reguleringsnormen vaststellen door middel van gedelegeerde handelingen op grond van artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁰⁾, Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹¹⁾ en Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹²⁾.
- (28) De Commissie moet ook de bevoegdheid krijgen om door de ESMA opgestelde technische uitvoeringsnormen vast te stellen door middel van uitvoeringshandelingen overeenkomstig artikel 291 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 met betrekking tot de gegevensnormen voor de informatie die moet worden gerapporteerd voor de verschillende klassen van derivaten en de methoden en regelingen voor rapportage.
- (29) Daar de doelstellingen van deze verordening – het waarborgen van de evenredigheid van regels die anders overbodige administratieve lasten en nalevingskosten veroorzaken, zonder de financiële stabiliteit in gevaar te brengen, en het verbeteren van de transparantie van de posities en blootstellingen van otc-derivaten – niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege hun omvang en gevolgen beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (30) Om alle essentiële uitvoeringsmaatregelen te kunnen vaststellen en marktdeelnemers in staat te stellen de voor nalevingsdoeleinden noodzakelijke maatregelen te nemen, moet de toepassing van sommige bepalingen van deze verordening worden uitgesteld.
- (31) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹³⁾ geraadpleegd en heeft op [...] een advies uitgebracht.

⁽⁹⁾ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

⁽¹⁰⁾ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

⁽¹¹⁾ Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48).

⁽¹²⁾ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

⁽¹³⁾ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

Dinsdag 12 juni 2018

(32) Verordening (EU) nr. 648/2012 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

(32 bis) De clearingverplichting voor derivaten zoals vastgelegd in Verordening (EU) nr. 648/2012 en de handelsverplichting voor derivaten zoals vastgelegd in Verordening (EU) nr. 600/2014 moeten waar nodig en passend met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Bijgevolg moet de Commissie een verslag opstellen over de wijzigingen die deze verordening aanbrengt in de clearingverplichting voor derivaten, met name wat betreft de entiteiten die aan de clearingverplichting en het opschortingsmechanisme onderworpen zijn, die ook moeten worden aangebracht in de handelsverplichting voor derivaten zoals uiteengezet in Verordening (EU) nr. 600/2014.

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 648/2012 wordt als volgt gewijzigd:

(-1) In artikel 1 wordt lid 4 vervangen door:

“4. Deze verordening is niet van toepassing op:

- a) centrale banken en andere overheidsinstellingen die belast zijn met of betrokken zijn bij het beheer van de overheidsschuld;**
- b) de Bank voor Internationale Betalingen;**
- c) multilaterale ontwikkelingsbanken als vermeld in artikel 117, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013.”;**

(-1 bis) In artikel 1, lid 5, wordt punt a) geschrapt.

(1) In artikel 2 wordt punt 8 vervangen door:

“8) “financiële tegenpartij”: een beleggingsonderneming waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾, een kredietinstelling waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig **Richtlijn 2013/36/EU**, een verzekerings- of herverzekeringsonderneming waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾, een icbe waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig Richtlijn 2009/65/EG, **behalve als die icbe verband houdt met een aandelenplan voor werknemers**, een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening in de zin van artikel 6, onder a), van Richtlijn 2003/41/EG, een alternatieve beleggingsinstelling in de zin van artikel 4, lid 1, onder a), van **Richtlijn 2011/61/EU, welke alternatieve beleggingsinstelling in de Unie is gevestigd of wordt beheerd door een beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen (abi-beheerder) en beschikt over een vergunning of is geregistreerd overeenkomstig Richtlijn 2011/61/EU, behalve als die alternatieve beleggingsinstelling verband houdt met een aandelenplan voor werknemers en, in voorkomend geval, de abi-beheerder in de Unie is gevestigd;** en een centrale effectenbewaarinstelling waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾.”

⁽¹⁾ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349).

⁽²⁾ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1).

⁽³⁾ Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 1).”

(2) Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

(a) Lid 1, onder a), wordt als volgt gewijzigd:

i) de punten i) tot en met iv) worden vervangen door:

“i) tussen twee financiële tegenpartijen die zijn onderworpen aan de voorwaarden van artikel 4 bis, lid 1, tweede alinea;

Dinsdag 12 juni 2018

- ii) tussen een financiële tegenpartij die is onderworpen aan de voorwaarden van artikel 4 bis, lid 1, tweede alinea, en een niet-financiële tegenpartij die is onderworpen aan de voorwaarden van artikel 10, lid 1, tweede alinea;
 - iii) tussen twee niet-financiële tegenpartijen die zijn onderworpen aan de voorwaarden van artikel 10, lid 1, tweede alinea;
 - iv) tussen, enerzijds, een financiële tegenpartij die is onderworpen aan de voorwaarden van artikel 4 bis, lid 1, tweede alinea, of een niet-financiële tegenpartij die is onderworpen aan de voorwaarden van artikel 10, lid 1, tweede alinea, en, anderzijds, een in een derde land gevestigde entiteit die aan de clearingverplichting zou zijn onderworpen indien zij in de Unie was gevestigd.”;
- (b) In lid 1 wordt punt b) vervangen door:
- “b) zij worden gesloten of verlengd:
 - i) **op of na de datum met ingang waarvan de clearingverplichting in werking treedt; hetzij**
 - ii) **op of na de datum met ingang waarvan beide tegenpartijen voldoen aan de onder a) uiteengezette voorwaarden.”;**
- (c) de volgende **leden worden** ingevoegd:

“3 bis. Clearingleden en cliënten die, rechtstreeks of indirect, clearingdiensten verrichten, doen dat op eerlijke, redelijke en niet-discriminerende **en transparante** handelsvoorwaarden. **Die clearingleden en cliënten nemen alle redelijke stappen bedoeld om belangenconflicten te herkennen, te voorkomen, te beheren en te monitoren, binnen een groep van verbonden entiteiten, met name tussen de handelseenheid en de clearingeenheid, die een negatieve invloed kunnen hebben op de eerlijke, redelijke, niet-discriminerende en transparante verlening van clearingdiensten.**

Clearingleden of cliënten mogen de risico's controleren die verband houden met de aangeboden clearingdiensten.

3 ter. Om een consistente toepassing van dit artikel te waarborgen, stelt de ESMA ontwerpen van technische reguleringsnormen op tot nadere bepaling van de voorwaarden volgens welke de in lid 3 bis bedoelde handelsvoorwaarden voor clearingdiensten eerlijk, redelijk, niet-discriminerend en transparant worden geacht.

De ESMA dient de in de eerste alinea bedoelde ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] in bij de Commissie.

De Commissie is bevoegd **deze verordening aan te vullen door de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 vast te stellen.”;**

- (3) Het volgende artikel 4 **bis** wordt **toegevoegd**:

“Artikel 4 bis

Aan de clearingverplichting onderworpen financiële tegenpartijen

1. Een financiële tegenpartij die posities in otc-derivatencontracten inneemt, **mag** jaarlijks haar geaggregeerde gemiddelde positie **berekenen** aan het eind van de maand voor de **voorgaande twaalf** maanden **■**, overeenkomstig lid 3.

Wanneer **de financiële tegenpartij haar positie niet berekent** of wanneer het resultaat van die berekening de in artikel 10, lid 4, onder b), gespecificeerde clearingdrempels overschrijdt, is de financiële tegenpartij gehouden:

- a) de ESMA en de desbetreffende bevoegde autoriteit onmiddellijk daarvan in kennis te stellen;

Dinsdag 12 juni 2018

- b) zich voor toekomstige otc-derivatencontracten, ongeacht de activaklasse of activaklassen waarvoor de clearingdrempel is overschreden, te onderwerpen aan de in artikel 4 bedoelde clearingverplichting; **en**
- c) de onder b) bedoelde contracten uiterlijk vier maanden na de datum waarop zij onder de clearingverplichting is komen te vallen, te clearen.

2. Een financiële tegenpartij die overeenkomstig lid 1 aan de clearingverplichting is onderworpen en vervolgens ten aanzien van de desbetreffende bevoegde autoriteit aantoont dat haar geaggregeerde gemiddelde positie aan het eind van de maand voor de **voorgaande twaalf** maanden **■** niet langer de in lid 1 bedoelde clearingdrempel overschrijdt, valt niet langer onder de in artikel 4 opgenomen clearingverplichting.

2 bis. Indien een voordien vrijgestelde financiële tegenpartij onderworpen wordt aan de clearingverplichting overeenkomstig lid 1, cleart zij haar otc-derivatencontracten binnen vier maanden nadat de clearingverplichting op haar van toepassing is geworden.

3. Bij de berekening van de in lid 1 bedoelde posities neemt de financiële tegenpartij alle otc-derivatencontracten mee die zijn gesloten door die financiële tegenpartij of door andere entiteiten binnen de groep waartoe die financiële tegenpartij behoort.”;

- (4) Artikel 5, lid 2, onder c), wordt geschrapt;

(4 bis) In artikel 6, lid 2, wordt na punt d) het volgende punt toegevoegd:

“d bis) binnen elke klasse van otc-derivaten waarnaar onder d) wordt verwezen, de gegevens van de contracttypes waarvoor relevante CTP’s zijn gemachtigd om te clearen en de datum waarop die CTP’s gemachtigd zijn om die contracten te clearen;”.

- (5) Artikel 6, lid 2, onder e), **wordt** geschrapt;

- (6) Het volgende artikel 6 ter **wordt toegevoegd:**

“Artikel 6 ter

Opschorting van de clearingverplichting in andere situaties dan afwikkeling

1. In andere gevallen dan bedoeld in artikel 6 bis, lid 1, mag de ESMA de Commissie verzoeken om **tijdelijke** opschorting van de in artikel 4, lid 1, bedoelde clearingverplichting voor een specifieke klasse van otc-derivaten of voor een specifiek type tegenpartij, wanneer aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de klasse van otc-derivaten komt niet langer in aanmerking voor centrale clearing op basis van de in artikel 5, lid 4, eerste alinea, en artikel 5, lid 5, bedoelde criteria;
- b) een CTP zal de clearing van die specifieke klasse van otc-derivaten waarschijnlijk stopzetten en geen andere CTP is in staat deze specifieke klasse van otc-derivaten zonder onderbreking te clearen;
- c) de opschorting van de clearingverplichting voor een specifieke klasse van otc-derivaten of voor een specifiek type tegenpartij is noodzakelijk om een ernstige bedreiging van de financiële stabiliteit in de Unie te voorkomen of aan te pakken en is evenredig met dit doel.

Voor de toepassing van de eerste alinea, onder c), raadpleegt de ESMA eerst het ESRB.

Wanneer de ESMA de Commissie verzoekt de in artikel 4, lid 1, bedoelde clearingverplichting **tijdelijk** op te schorten, voert zij redenen en bewijzen aan waaruit blijkt dat aan ten minste één van de in de eerste alinea gestelde voorwaarden is voldaan. **De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad onverwijld in kennis van het verzoek van de ESMA.**

1 bis. Een verzoek om opschorting van de ESMA zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden verzocht door een bevoegde autoriteit die is aangewezen in overeenstemming met artikel 22. Wanneer een bevoegde autoriteit de ESMA vraagt een verzoek om opschorting in te dienen, voert zij redenen en bewijzen aan waaruit blijkt dat aan ten minste één van de in de eerste alinea van lid 1 gestelde voorwaarden is voldaan.

Dinsdag 12 juni 2018

Binnen 48 uur na ontvangst van het verzoek van de bevoegde autoriteit en op basis van de door de bevoegde autoriteit aangevoerde redenen en bewijzen, verzoekt de ESMA de Commissie om de clearingverplichting voor de specifieke klasse van otc-derivaten of voor het in lid 1 bedoelde specifieke type tegenpartij op te schorten, ofwel wijst de ESMA het verzoek van de bevoegde autoriteit af. De ESMA stelt de bevoegde autoriteit in kennis van haar beslissing en geeft daarbij een gedetailleerde toelichting van de redenen.

2. Het in lid 1 bedoelde verzoek wordt niet openbaar gemaakt.
3. De Commissie beslist binnen 48 uur na het in lid 1 bedoelde verzoek en op basis van de door de ESMA aangevoerde redenen en bewijzen, om de clearingverplichting voor de specifieke klasse van otc-derivaten of voor het in lid 1 bedoelde specifieke type tegenpartij op te schorten, of het verzoek om opschorting af te wijzen. **De Commissie stelt de ESMA in kennis van haar beslissing en geeft daarbij een gedetailleerde toelichting van de redenen. De Commissie zendt vervolgens die informatie onverwijld door aan het Europees Parlement en de Raad.**
4. Het besluit van de Commissie tot opschorting van de clearingverplichting **■** wordt in het Publicatieblad van de Europese Unie, op de website van de Commissie en in het in artikel 6 bedoelde openbaar register bekendgemaakt.
5. Een opschorting van de clearingverplichting overeenkomstig dit artikel is geldig voor een periode van **niet meer dan één maand** vanaf de datum van de bekendmaking van die opschorting in het Publicatieblad van de Europese Unie.
6. **Mits de redenen voor de opschorting nog steeds bestaan** kan de Commissie na raadpleging van de ESMA **en het ESRB** de in lid 5 bedoelde opschorting verlengen voor **een of meer** perioden van **een maand, doch in totaal niet meer dan twaalf maanden na het einde van de aanvankelijke opschortingsperiode**. Een verlenging van de opschorting wordt bekendgemaakt overeenkomstig artikel 4.

Voor de toepassing van de eerste alinea stelt de Commissie de ESMA in kennis van **en informeert het Europees Parlement en de Raad over** haar voornemen om een opschorting van de clearingverplichting te verlengen. De ESMA brengt over de verlenging van de opschorting binnen 48 uur na die kennisgeving een advies uit.”;

(7) Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

(a) Lid 1 wordt vervangen door:

“1. **Financiële** tegenpartijen, **niet-financiële tegenpartijen die voldoen aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10, lid 1, tweede alinea**, en CTP's zorgen ervoor dat de gegevens betreffende elk derivatencontract dat zij hebben gesloten en betreffende elke wijziging van het contract of de beëindiging ervan, overeenkomstig lid 1 bis worden gerapporteerd aan een overeenkomstig artikel 55 geregistreerd of een overeenkomstig artikel 77 erkend transactieregister. De gegevens worden uiterlijk op de werkdag volgend op de sluiting, wijziging of beëindiging van het contract gerapporteerd.

De rapportageverplichting is van toepassing op derivatencontracten die **■** op of na 12 februari 2014 zijn gesloten.

Niettegenstaande het bepaalde in artikel 3 is de rapportageverplichting niet van toepassing **op otc-derivatencontracten binnen dezelfde groep** wanneer **ten minste** een van de tegenpartijen een niet-financiële tegenpartij is **of als niet-financiële tegenpartij zou worden aangemerkt als zij in de Unie was gevestigd, mits:**

- a) **beide tegenpartijen op volledige basis zijn opgenomen in dezelfde consolidatie;**
- b) **beide tegenpartijen zijn onderworpen aan passende gecentraliseerde risicobeoordelings-, meet- en controleprocedures; en**
- c) **de moederonderneming geen financiële tegenpartij is.”;**

Dinsdag 12 juni 2018

(b) De volgende **leden 1 bis en 1 ter worden** ingevoegd:

“1 bis. De in lid 1 bedoelde gegevens betreffende derivatencontracten worden als volgt gerapporteerd:

█ b) **█** de gegevens betreffende otc-derivatencontracten die zijn gesloten **tussen een financiële tegenpartij en een niet-financiële tegenpartij die niet voldoen** aan de in artikel 10, lid 1, tweede alinea, bedoelde voorwaarden, **worden als volgt gerapporteerd:**

i) **financiële tegenpartijen zijn bij uitsluiting verantwoordelijk en wettelijk aansprakelijk voor de rapportage van een eenvormige gegevensverzameling**, alsook voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens. **Teneinde ervoor te zorgen dat de financiële tegenpartij over de benodigde gegevens beschikt om aan de rapportageverplichting te voldoen, verstrekt de niet-financiële tegenpartij aan de financiële tegenpartij de informatie met betrekking tot de tussen hen gesloten otc-derivatencontracten waarvan redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat de financiële tegenpartij hier de beschikking over heeft. De niet-financiële tegenpartij is verantwoordelijk voor de nauwkeurigheid van die gegevens;**

ii) **onverminderd punt i) kunnen niet-financiële tegenpartijen die al geïnvesteerd hebben in het opzetten van een rapportagesysteem, ervoor kiezen de gegevens betreffende hun otc-derivatencontracten met financiële tegenpartijen te rapporteren aan een transactieregister. In dat geval stellen de niet-financiële tegenpartijen de financiële tegenpartijen waarmee zij otc-derivatencontracten zijn aangegaan vooraf in kennis van hun beslissing. De verantwoordelijkheid en wettelijke aansprakelijkheid voor de rapportage en de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens blijven in deze situatie bij de niet-financiële tegenpartijen berusten.**

(b bis) in het geval van otc-derivatencontracten die zijn aangegaan door een niet-financiële tegenpartij die niet is onderworpen aan de in artikel 10, lid 1, tweede alinea, bedoelde voorwaarden, met een in een derde land gevestigde entiteit die bij vestiging in de Unie een financiële tegenpartij zou zijn, is die niet-financiële tegenpartij niet gehouden te rapporteren op grond van artikel 9 en is deze niet wettelijk aansprakelijk voor de rapportage en de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens betreffende die otc-derivatencontracten als:

i) **de betreffende juridische regeling voor rapportage van het derde land gelijkwaardig geacht wordt op grond van artikel 13 en de financiële tegenpartij uit het derde land dergelijke informatie heeft gerapporteerd op grond van de juridische regeling van het betreffende derde land;**

ii) **de betreffende juridische regeling voor rapportage van het derde land niet gelijkwaardig is verklaard op grond van artikel 13 en de financiële tegenpartij uit het derde land ervoor kiest onderworpen te zijn aan de voorschriften van dit artikel, alsof het een financiële tegenpartij is die in de Unie gevestigd is, en zich laat registeren bij de ESMA.**

De ESMA maakt een Uniebreed register van de financiële tegenpartijen uit derde landen die ervoor kiezen om onderworpen te zijn aan dit artikel overeenkomstig punt ii), openbaar op haar website;

(c) de beheermaatschappij van een icbe is verantwoordelijk voor de rapportage van de gegevens betreffende otc-derivatencontracten waarvoor die icbe een tegenpartij is, alsook voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens;

(d) de beheerder van een abi is verantwoordelijk voor de rapportage van de gegevens betreffende otc-derivatencontracten waarvoor die abi een tegenpartij is, alsook voor de nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens;

(e) tegenpartijen en CTP's **die otc-derivatencontracten rapporteren aan een transactieregister** zorgen ervoor dat de gegevens van hun derivatencontracten correct worden gerapporteerd en dat zij niet meermaals worden gerapporteerd.

Tegenpartijen en CTP's die onderworpen zijn aan de in lid 1 bedoelde rapportageverplichting kunnen die rapportageverplichting delegeren.

1 ter. De ESMA ontwikkelt ontwerpen van technische reguleringsnormen ter specificatie van de gegevens die moeten worden verstrekt door een financiële tegenpartij uit een derde land voor haar registratie bij de ESMA als bedoeld in lid 1 bis, eerste alinea, onder b bis), ii).

Dinsdag 12 juni 2018

De ESMA dient deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] in bij de Commissie.

De Commissie is bevoegd deze verordening aan te vullen door de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 vast te stellen.”;

(c) Lid 6 wordt vervangen door:

“6. Om eenvormige voorwaarden voor de toepassing van de leden 1 en 3 te garanderen, stelt de ESMA **in nauwe samenwerking met het ESCB** ontwerpen van technische uitvoeringsnormen op ter bepaling van:

- a) de gegevensnormen en -formats voor de informatie die moet worden gerapporteerd, waaronder ten minste het volgende:
 - i) het mondiale identificatienummer van juridische entiteiten (“legal entity identifier – LEI”);
 - ii) de internationale effectenidentificatiecode (“international securities identification number – ISIN”);
 - iii) de unieke transactie-identificatiecode (unique trade identifier – “UTI”);
- b) de methoden en regelingen voor rapportage;
- c) de frequentie van de rapporten;
- d) de uiterste datum waarop de derivatencontracten moeten worden gerapporteerd, met inbegrip van een eventuele gefaseerde invoering van de contracten die zijn gesloten voordat de rapportageverplichting van toepassing is.

Bij het ontwikkelen van die ontwerpen van technische normen houdt de ESMA rekening met internationaal overeengekomen ontwikkelingen en normen op Unie- of wereldniveau, en de consistentie ervan met de rapportagevereisten zoals vastgelegd in artikel 4 van Verordening (EU) 2015/2365 (*) en artikel 26 van Verordening (EU) nr. 600/2014.

De ESMA dient die ontwerpen van technische uitvoeringsnormen uiterlijk op **[twaalf]** maanden na de inwerkingtreding van deze **wijzigingsverordening** in bij de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid verleend om de in de eerste alinea bedoelde technische uitvoeringsnormen vast te stellen overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.”;

(*) Verordening (EU) 2015/2365 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende de transparantie van effectenfinancieringstransacties en van hergebruik en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PB L 337 van 23.12.2015, blz. 1).”

(8) In artikel 10 worden de leden 1 tot en met 4 vervangen door:

“1. Een niet-financiële tegenpartij die posities in otc-derivatencontracten inneemt, **mag** jaarlijks haar geaggregeerde gemiddelde positie berekenen aan het eind van de maand voor de **voorgaande twaalf** maanden **■**, overeenkomstig lid 3.

Wanneer **de niet-financiële tegenpartij haar positie niet berekent** of wanneer het resultaat van die berekening **als bedoeld in de eerste alinea**, de in artikel 10, lid 4, onder b), gespecificeerde clearingdrempels overschrijdt, is die niet-financiële tegenpartij gehouden:

- a) de ESMA en de overeenkomstig lid 5 aangewezen autoriteit onmiddellijk daarvan in kennis te stellen;
- b) wanneer zij haar positie niet heeft berekend, zich aan de in artikel 4 bedoelde clearingverplichting te onderwerpen voor toekomstige otc-derivatencontracten in alle activaklassen en aan de in artikel 11, lid 3, neergelegde voorschriften;

b bis) wanneer het resultaat van die berekening als bedoeld in de eerste alinea, de in lid 4, onder b), gespecificeerde clearingdrempels overschrijdt, zich voor toekomstige otc-derivatencontracten in de activaklasse of activaklassen waarvoor de clearingdrempel overschreden is, te onderwerpen aan de in artikel 4 bedoelde clearingverplichting, **en vrijgesteld te zijn van de in artikel 11, lid 3 neergelegde vereisten in de andere activaklasse of activaklassen waarvoor de clearingdrempel niet overschreden is;**

Dinsdag 12 juni 2018

- c) de onder b) bedoelde contracten uiterlijk vier maanden na de datum waarop zij onder de clearingverplichting is komen te vallen, te clearen.
2. Een niet-financiële tegenpartij die overeenkomstig lid 1, tweede alinea, onder de clearingverplichting is komen te vallen en die vervolgens tegenover de overeenkomstig lid 5 aangewezen autoriteit aantoont dat haar geaggregeerde gemiddelde positie aan het eind van de maand voor de **voorgaande twaalf maanden** de in lid 1 bedoelde clearingdrempel niet langer overschrijdt, valt niet langer onder de clearingverplichting van artikel 4.
3. Bij de berekening van de in lid 1 bedoelde posities houdt de niet-financiële tegenpartij rekening met alle otc-derivatencontracten die zijn gesloten door de niet-financiële tegenpartij of door andere niet-financiële entiteiten binnen de groep waartoe de niet-financiële tegenpartij behoort en waarvan niet objectief kan worden aangetoond dat ze risico's verminderen die rechtstreeks met de commerciële bedrijvigheid of de activiteiten betreffende het beheer van de kasmiddelen van de niet-financiële tegenpartij of van die groep verband houden.
4. Om een consistente toepassing van dit artikel te garanderen, stelt ESMA, na raadpleging van het ESRB en andere relevante autoriteiten, ontwerpen van technische reguleringsnormen op, waarin het volgende wordt gespecificeerd:
- a) criteria om te bepalen van welke otc-derivatencontracten objectief kan worden vastgesteld dat zij risico's verminderen die rechtstreeks verband houden met de commerciële activiteiten of de activiteiten betreffende kasbeheer als bedoeld in lid 3; en
- b) de waarden van de clearingdrempels die worden vastgesteld met inachtneming van de systeemrelevantie van de som van de nettoposities en risicoposities per tegenpartij en per klasse van otc-derivaten.

De ESMA kan voor financiële en niet-financiële tegenpartijen verschillende clearingdrempels vaststellen waarbij rekening gehouden wordt met de verwevenheid van financiële tegenpartijen en hun hogere systeemrisico.

Na een open publieke raadpleging te hebben gehouden, legt ESMA deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op 30 september 2012 voor aan de Commissie **en werkt die stelselmatig bij**.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid toegekend om de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 vast te stellen.

De ESMA toetst, na raadpleging van het ESRB en andere relevante autoriteiten, periodiek de drempels **als bedoeld onder b)**, en stelt, waar passend, **met name om te zorgen voor een grotere deelname aan centrale clearing**, technische reguleringsnormen voor tot wijziging van die drempels.”;

(8 bis) In artikel 11 wordt het volgende lid ingevoegd:

“1 bis. De in lid 1 van dit artikel bedoelde vereisten zijn niet van toepassing op de in artikel 3 bedoelde intragroeptransacties wanneer een van de tegenpartijen een niet-financiële tegenpartij is die niet onder de in artikel 10, lid 1, tweede alinea, bedoelde clearingverplichting valt.”;

(8 ter) Artikel 11, lid 3, wordt als volgt gewijzigd:

“3. Financiële tegenpartijen beschikken over risicobeheerprocedures die een tijdige, nauwkeurige en passend gescheiden uitwisseling van zekerheden voorschrijven met betrekking tot otc-derivatencontracten die op of na 16 augustus 2012 worden gesloten. Niet-financiële tegenpartijen als bedoeld in artikel 10 mogen geen risicobeheerprocedures toepassen die een tijdige, nauwkeurige en passend gescheiden uitwisseling van zekerheden voorschrijven met betrekking tot otc-derivatencontracten in de activaklasse of activaklassen waarvoor de clearingdrempel niet overschreden is.”;

(9) Artikel 11, lid 15, wordt als volgt gewijzigd:

(a) Punt a) wordt vervangen door:

“a) de risicobeheerprocedures, inclusief de in lid 3 bedoelde niveaus en categorie zekerheden en scheidingsregelingen, alsook de desbetreffende toezichtprocedures om te zorgen voor de initiële en doorlopende validatie van deze risicobeheerprocedures.”;

Dinsdag 12 juni 2018

- (b) De eerste zin van de tweede alinea wordt vervangen door:

“De EBA dient die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk [**twaa**lf maanden na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] bij de Commissie in.”;

- (10) Aan artikel 38 worden de volgende leden 6 en 7 toegevoegd:

“6. Een CTP verschaft haar clearingleden een simulatie-instrument waarmee zij, op brutobasis, het bedrag kunnen bepalen van de aanvullende initiële margin die de CTP na het clearen van een nieuwe transactie kan verlangen. Dat instrument is enkel toegankelijk via een beveiligde toegang en de resultaten van de simulatie zijn niet bindend.

7. Een CTP verschaft haar clearingleden informatie over de modellen voor initiële margins die zij gebruikt. Die informatie voldoet aan alle volgende voorwaarden:

- a) het ontwerp van het model voor initiële margins en de werking ervan worden erin uitgelegd;
- b) de belangrijkste aannames en beperkingen van het model voor initiële margins en de omstandigheden waaronder die aannames niet meer gelden, worden erin uitgelegd;
- c) de informatie is gedocumenteerd.”;

- (11) Aan artikel 39 wordt het volgende lid 11 toegevoegd:

“11. De nationale insolventiewetgeving van de lidstaten belet niet dat een CTP handelt in overeenstemming met artikel 48, leden 5 tot en met 7, ten aanzien van de activa en posities die zijn vastgelegd in de rekeningen bedoeld in de leden 2 tot en met 5 van dit artikel.”;

- (12) Artikel 56 wordt als volgt gewijzigd:

- (a) Lid 1 wordt vervangen door:

“1. Voor de toepassing van artikel 55, lid 1, dient een transactieregister bij de ESMA een van de volgende aanvragen in:

- a) een registratieaanvraag;
- b) een aanvraag tot verlenging van de registratie indien het transactieregister reeds is geregistreerd uit hoofde van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2015/2365.”;

- (b) Lid 3 wordt vervangen door:

“3. Om een consistente toepassing van dit artikel te garanderen, stelt de ESMA ontwerpen van technische reguleringsnormen op voor:

- a) de gegevens in de in lid 1, onder a), bedoelde registratieaanvraag;
- b) de gegevens van een vereenvoudigde aanvraag tot verlenging van de registratie als bedoeld in lid 1, onder b).

De ESMA dient deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op [**twaa**lf maanden na de inwerkingtreding van deze **wijzigingsverordening**] in bij de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid verleend om de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.”;

- (c) Lid 4 wordt vervangen door:

“4. Om eenvormige voorwaarden voor de toepassing van lid 1 te garanderen, stelt de ESMA ontwerpen van technische uitvoeringsnormen op waarin het volgende is gespecificeerd:

- a) het formaat van de in lid 1, onder a), bedoelde registratieaanvraag;

Dinsdag 12 juni 2018

- b) het formaat van de aanvraag tot verlenging van de registratie als bedoeld in lid 1, onder b).

Met betrekking tot punt b) van de eerste alinea stelt de ESMA een vereenvoudigd formaat op.

De ESMA dient die ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op [9 maanden na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] in bij de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid verleend om de in de eerste alinea bedoelde technische uitvoeringsnormen vast te stellen overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.”;

(12 bis) Artikel 62, lid 5, wordt geschrapt.

(12 ter) Artikel 63, lid 1, wordt vervangen door:

“1. Om haar taken krachtens deze verordening uit te voeren, kan de ESMA alle nodige inspecties ter plaatse in elke bedrijfsruimte en op elk terrein van de in artikel 61, lid 1, bedoelde rechtspersonen verrichten. Wanneer dit voor het behoorlijk en efficiënt verrichten van de inspecties nodig is, kan de ESMA de inspectie ter plaatse onaangekondigd verrichten.”;

(12 quater) Artikel 63, lid 2, wordt vervangen door:

**“2. De functionarissen en andere personen die door de ESMA gemachtigd zijn een inspectie ter plaatse uit te voeren, kunnen de bedrijfsruimten of gebouwen van onder de onderzoeksbeschikking van de ESMA vallende rechtspersonen betreden en hebben alle in artikel 62, lid 1, bepaalde bevoegdheden. Zij zijn tevens bevoegd tot het verzege-
len van alle ruimten en boeken of vastleggingen van het bedrijf voor de duur van en voor zover nodig voor de inspectie.”;**

(12 quinquies) In artikel 63 wordt lid 8 geschrapt.

(12 sexes) Artikel 64, lid 4, wordt als volgt gewijzigd:

“4. Wanneer de onderzoeksfunctionaris het dossier met de bevindingen aan de ESMA voorlegt, stelt hij de aan het onderzoek onderworpen personen daarvan in kennis. Die personen zijn gerechtigd toegang tot het dossier te krijgen, onder voorbehoud van het rechtmatige belang van andere personen bij de bescherming van hun zakelijke geheimen. Het recht op toegang tot het dossier geldt niet voor vertrouwelijke informatie of interne voorbereidende documenten van de ESMA.”;

(12 septies) Artikel 64, lid 8, wordt vervangen door:

“8. Indien de ESMA bij het vervullen van haar taken krachtens deze verordening tot de bevinding komt dat er ernstige aanwijzingen zijn voor het mogelijke bestaan van feiten waarvan zij weet dat ze strafbaar zijn volgens het toepasselijke recht, verwijst zij de zaak voor onderzoek en mogelijke strafrechtelijke vervolging door naar de bevoegde instanties. Bovendien ziet de ESMA af van het opleggen van geldboeten of dwangsommen wanneer zij weet er weet van heeft dat een eerdere vrijspraak of veroordeling in een krachtens het nationale recht gevoerde strafprocedure wegens dezelfde feiten of in wezen gelijkaardige feiten reeds in kracht van gewijsde is gegaan.”;

(12 octies) Artikel 65, lid 1, tweede alinea, wordt geschrapt.

(13) Artikel 65, lid 2, wordt als volgt gewijzigd:

(a) onder a) wordt “20 000 EUR” vervangen door “2 00 000 EUR”;

(b) onder b) wordt “10 000 EUR” vervangen door “1 00 000 EUR”;

(c) het volgende punt c) wordt ingevoegd:

“c) voor de inbreuken bedoeld in afdeling IV van bijlage I bedragen de geldboeten niet minder dan 5 000 EUR en niet meer dan 10 000 EUR.”;

Dinsdag 12 juni 2018

(13 bis) In artikel 67 wordt aan lid 1 de volgende alinea toegevoegd:

“De eerste alinea is niet van toepassing indien dringende maatregelen nodig zijn om significante en dreigende schade aan het financiële stelsel of significante en dreigende schade aan de integriteit, transparantie, efficiëntie en ordelijke werking van de financiële markten te voorkomen, met inbegrip van de stabiliteit of de nauwkeurigheid van de aan transactieregisters gerapporteerde gegevens. In dat geval kan ESMA een voorlopig besluit nemen en worden de betrokken personen zo spoedig mogelijk na het nemen van het besluit in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.”

(14) Artikel 72, lid 2, wordt vervangen door:

“2. Het bedrag van een vergoeding die een transactieregister wordt aangerekend, dekt alle door de ESMA voor haar activiteiten op het gebied van registratie en toezicht **redelijkerwijs** gemaakte administratieve kosten en is evenredig met de omzet van het betrokken transactieregister en het type registratie en toezicht dat is uitgeoefend.”;

(15) Het volgende artikel 76 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 76 bis

Wederzijdse rechtstreekse toegang tot gegevens

1. Indien noodzakelijk voor de uitoefening van hun taken krijgen de desbetreffende autoriteiten van derde landen waar een of meer transactieregisters zijn gevestigd, rechtstreeks toegang tot in transactieregisters in de Unie bewaarde informatie, op voorwaarde dat de Commissie daartoe overeenkomstig lid 2 een uitvoeringshandeling heeft vastgesteld.

2. Bij de indiening van een in lid 1 bedoeld verzoek door de autoriteiten kan de Commissie overeenkomstig de in artikel 86, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure uitvoeringshandelingen vaststellen om te bepalen of de regelgeving van het derde land van de verzoekende autoriteit beantwoordt aan de volgende voorwaarden:

- a) aan in dat derde land gevestigde transactieregisters is een vergunning verleend;
- b) transactieregisters in dat derde land zijn doorlopend aan effectief toezicht en effectieve handhaving van hun verplichtingen onderworpen;
- c) er bestaan waarborgen inzake het beroepsgeheim die ten minste gelijkwaardig zijn aan de in deze verordening opgenomen waarborgen, met inbegrip van de bescherming van bedrijfsgeheimen die de autoriteiten met derden delen;
- d) de transactieregisters waaraan in dat derde land een vergunning is verleend, zijn onderworpen aan een wettelijk bindende en afdwingbare verplichting om de in artikel 81, lid 3, bedoelde entiteiten rechtstreekse en onmiddellijke toegang tot de gegevens te verlenen.”;

(16) In artikel 78 worden de volgende leden 9 en 10 toegevoegd:

“9. Een transactieregister stelt de volgende procedures en gedragslijnen vast:

- a) procedures voor de effectieve afstemming van gegevens tussen transactieregisters;
- b) procedures om de volledigheid en nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens te waarborgen;
- c) gedragslijnen voor de correcte overdracht van gegevens aan andere transactieregisters op verzoek van de in artikel 9 bedoelde tegenpartijen of CTP's of indien anderszins noodzakelijk.

(10) Met het oog op een consistente toepassing van dit artikel stelt de ESMA ontwerpen van technische reguleringsnormen op waarin het volgende is gespecificeerd:

- a) de procedures voor de afstemming van gegevens tussen transactieregisters;

Dinsdag 12 juni 2018

- b) de procedures die het transactieregister moet toepassen om na te gaan of de rapporterende tegenpartij of indienende entiteit de rapportageverplichtingen nakomt en om de volledigheid en nauwkeurigheid van de op grond van artikel 9 gerapporteerde informatie te verifiëren.

De ESMA dient deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op ... [**twaa**lf maanden na de inwerkingtreding van deze **wijzigings**verordening] in bij de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid verleend om de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.”;

- (17) Artikel 81 wordt als volgt gewijzigd:

- (a) Aan lid 3 wordt het volgende punt q toegevoegd:

“q) de relevante autoriteiten van een derde land waarvoor overeenkomstig artikel 76 bis een uitvoeringshandeling is vastgesteld;”;

- (b) Het volgende lid 3 bis wordt ingevoegd:

“3 bis.Een transactieregister verschaft de in artikel 9, lid 1 bis, tweede alinea, bedoelde tegenpartijen en CTP's de namens hen gerapporteerde informatie.”;

- (c) Lid 5 wordt vervangen door:

“5. Om een consistente toepassing van dit artikel te garanderen, stelt de ESMA nadat zij de leden van het ESCB heeft geraadpleegd, ontwerpen van technische reguleringsnormen op voor:

- a) de informatie die moet worden bekendgemaakt of beschikbaar moet worden gesteld overeenkomstig de leden 1 en 3;
- b) de frequentie van de bekendmaking van de in lid 1 bedoelde informatie;
- c) de operationele normen die nodig zijn om gegevens tussen registers te kunnen aggregeren en vergelijken en om de in lid 3 bedoelde entiteiten toegang tot deze informatie te kunnen verschaffen;
- d) de voorwaarden, regelingen en vereiste documentatie op basis waarvan transactieregisters toegang verlenen tot de in lid 3 bedoelde entiteiten.

De ESMA dient deze ontwerpen van technische reguleringsnormen uiterlijk op [**twaa**lf maanden na de inwerkingtreding van deze **wijzigings**verordening] in bij de Commissie.

Bij het opstellen van deze ontwerpen van technische normen draagt de ESMA er zorg voor dat er bij de bekendmaking van de in lid 1 bedoelde informatie geen contractpartijen worden geïdentificeerd.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid verleend om de in de eerste alinea bedoelde technische reguleringsnormen overeenkomstig de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 vast te stellen.”;

- (18) Artikel 82, lid 2, wordt vervangen door:

“2. De in artikel 1, lid 6, artikel 4, lid 3, artikel 64, lid 7, artikel 70, artikel 72, lid 3, artikel 76 bis en artikel 85, lid 2, bedoelde bevoegdheden worden aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd.”;

- (19) Artikel 85 wordt als volgt gewijzigd:

- (a) Lid 1 wordt vervangen door:

“1. Uiterlijk op ... [**drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigings**verordening] beoordeelt de Commissie de toepassing van deze verordening en stelt zij er een algemeen verslag over op. De Commissie legt dat verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad, samen met eventuele passende voorstellen.”;

Dinsdag 12 juni 2018

(a bis) Het volgende lid wordt ingevoegd:

“1 bis. Uiterlijk op ... [drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] dient de ESMA bij het Europees Parlement, de Raad en de Commissie een verslag in met een analyse van de gevolgen voor de marktdeelnemers van bij Verordening (EU) 2018/... [deze wijzigingsverordening] ingevoerde wijzigingen van het rapportagesysteem. In dat verslag wordt met name het gebruik en de toepassing beoordeeld van de respectieve bepalingen die het delegeren van rapportage aan financiële tegenpartijen mogelijk maken en de rapportage van contracten door CTP's verplichten. In het kader van het verslag wordt daarnaast onderzocht of die nieuwe bepalingen daadwerkelijk hebben geleid tot de beoogde vermindering van de rapportagelast voor kleinere tegenpartijen. Tevens wordt onderzocht hoe deze nieuwe bepalingen de concurrentie tussen transactieregisters hebben beïnvloed en of en in welke mate zij hebben geresulteerd in een minder concurrerende omgeving en minder keuzevrijheid voor clearingleden en hun cliënten.”;

(b) Lid 2 wordt vervangen door:

“2. Uiterlijk op ... [één jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] en vervolgens elk jaar daarna tot ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] stelt de Commissie een verslag op waarin beoordeeld wordt of realistische technische oplossingen zijn ontwikkeld voor de overdracht door pensioenregelingen van contanten en andere zekerheden dan contanten als variatiemarge en of er behoefte is aan maatregelen om die technische oplossingen te faciliteren.

De ESMA dient uiterlijk op ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] en vervolgens elk jaar daarna tot ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening], in samenwerking met de Eiopa, de EBA en het ESRB, een verslag in bij de Commissie, waarin het volgende wordt beoordeeld:

- a) of centrale tegenpartijen, clearingleden en pensioenregelingen **passende inspanningen hebben geleverd en** realistische technische oplossingen hebben ontwikkeld ter bevordering van de deelname van pensioenregelingen aan centrale clearing door het storten van contanten en andere zekerheden dan contanten als variatiemarge, met inbegrip van de gevolgen van die oplossingen voor de liquiditeit van de markt en procyclische effecten en **de mogelijke juridische en andere implicaties daarvan**;
- b) de omvang en de aard van de activiteiten van pensioenregelingen op geclarede en niet-geclarede otc-derivatenmarkten, per activaklasse, en eventuele daarmee verband houdende systeemrisico's voor het financiële stelsel;
- c) indien pensioenregelingen aan de clearingverplichting voldoen, de gevolgen voor hun beleggingsstrategieën, met inbegrip van elke verandering in hun contante en niet-contante allocatie van activa;
- d) de gevolgen van de in artikel 10, lid 4, bedoelde clearingdrempels voor pensioenregelingen;
- e) het effect van andere wettelijke voorschriften op het kostenverschil tussen geclarede en niet-geclarede otc-derivatencontracten, met inbegrip van marginvereisten voor niet-geclarede derivaten en de overeenkomstig Verordening (EU) nr. 575/2013 uitgevoerde berekening van de hefboomratio;
- f) of verdere maatregelen nodig zijn ter bevordering van een clearingoplossing voor pensioenregelingen.

De Commissie stelt overeenkomstig artikel 82 een gedelegeerde handeling vast tot eenmalige verlenging met twee jaar van de in artikel 89, lid 1, bedoelde termijn van drie jaar, indien zij tot de conclusie komt dat er geen realistische technische oplossing is ontwikkeld en dat de negatieve gevolgen van het centraal clearen van derivatencontracten voor het pensioeninkomen van toekomstige gepensioneerden ongewijzigd blijven.”;

Dinsdag 12 juni 2018

(c) Lid 3 wordt vervangen door:

“3. Uiterlijk ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] gaat de Commissie over tot

- a) het indienen van een voorstel voor een andere bindende oplossing dan permanente of verdere tijdelijke vrijstellingen van pensioenregelingen van de clearingverplichting, als de Commissie van mening is dat de belanghebbenden niet tot een oplossing zijn gekomen; hetzij
- b) het vaststellen van een gedelegeerde handeling overeenkomstig artikel 82, met het oog op het eenmalig voor een periode van één jaar verlengen van de in artikel 89, lid 1, bedoelde periode van twee jaar, uitsluitend als zij van mening is dat de belanghebbenden tot een oplossing zijn gekomen en meer tijd nodig is voor de uitvoering daarvan; hetzij
- c) het laten vervallen van de vrijstelling en het tegelijkertijd aansporen van de belanghebbenden om hun oplossing vroegtijdig toe te passen indien de Commissie van mening is dat er een oplossing is gevonden.”;

(c bis) de volgende leden worden ingevoegd:

“3 bis. Uiterlijk op ... [drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] stelt de Commissie overeenkomstig artikel 82 een gedelegeerde handeling vast tot eenmalige verlenging met twee jaar van de in artikel 89, lid 1 bis, bedoelde termijn van drie jaar, uitsluitend indien zij tot de conclusie komt dat de pensioenregelingen als bedoeld in artikel 89, lid 1 bis, de nodige inspanningen hebben geleverd om passende technische oplossingen te ontwikkelen en dat de negatieve gevolgen van het centraal clearen van derivatencontracten voor het pensioeninkomen van gepensioneerden ongewijzigd blijven.

3 ter. De ESMA dient uiterlijk op ... [twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] een verslag in bij de Commissie waarin wordt beoordeeld of de lijst van financiële instrumenten die als zeer liquide instrumenten met een zeer laag krediet- en marktrisico kunnen worden beschouwd, overeenkomstig artikel 47, kan worden uitgebreid en of in deze lijst een of meer geldmarktfondsen waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1131, kunnen worden opgenomen.”;

(e) de volgende leden worden toegevoegd:

“6. Uiterlijk op ... [zes maanden na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] dient de Commissie, na raadpleging van de ESMA, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de aanpassing van de handelsverplichting voor derivaten op grond van Verordening (EU) nr. 600/2014, met de wijzigingen op grond van Verordening (EU) 2018/... [deze wijzigingsverordening] aan de clearingverplichting voor derivaten, met name wat betreft de entiteiten die aan de clearingverplichting en het opschortingsmechanisme onderworpen zijn. Indien deze aanpassing nodig en passend wordt geacht, gaat het verslag vergezeld van een wetgevingsvoorstel waarin de nodige wijzigingen worden opgenomen.

7. De ESMA dient uiterlijk op ... [18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening], in samenwerking met de Eiopa en de EBA een verslag in bij de Commissie, waarin wordt beoordeeld of het in artikel 4, lid 3 bis, bedoelde beginsel van eerlijke, redelijke, niet-discriminerende en transparante handelsvoorwaarden doeltreffend is geweest om de toegang tot clearing te vergemakkelijken.

De Commissie dient uiterlijk op ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin wordt beoordeeld of het beginsel van eerlijke, redelijke, niet-discriminerende en transparante handelsvoorwaarden doeltreffend is geweest om de toegang tot clearing te vergemakkelijken en waarin, in voorkomend geval, verbeteringen van dat beginsel worden voorgesteld. In dit verslag worden de bevindingen van het in de eerste alinea bedoelde verslag in aanmerking genomen. Het verslag gaat, in voorkomend geval, vergezeld van een wetgevingsvoorstel.

Dinsdag 12 juni 2018

8. Uiterlijk op ... [twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] stelt de Commissie een verslag op waarin wordt beoordeeld of transacties die rechtstreeks voortvloeien uit posttransactionele risicoverlagende diensten, met inbegrip van het comprimeren van portefeuilles, moeten worden vrijgesteld van de in artikel 4, lid 1, bedoelde clearingverplichting. In dit verslag neemt de Commissie met name in aanmerking in welke mate deze transacties de risico's beperken, met name het tegenpartijkredietrisico en het operationele risico, alsook in hoeverre de clearingverplichting via deze transacties kan worden omzeild en centrale clearing kan worden ontmoedigd. De Commissie legt dat verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad, samen met eventuele passende wetgevingsvoorstellen.

Ter ondersteuning van de Commissie bij de uitwerking van het in de eerste alinea bedoelde verslag, dient de ESMA uiterlijk op ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening], in samenwerking met het ESRB, bij de Commissie een verslag in waarin wordt beoordeeld of transacties die rechtstreeks voortvloeien uit posttransactionele risicobeperkingsdiensten, moeten worden vrijgesteld van de clearingverplichting. In dit verslag worden het comprimeren van portefeuilles en andere beschikbare niet-prijsvormende posttransactionele risicoverlagende diensten onderzocht die niet-marktrisico's in derivatenportefeuilles verlagen, zonder het marktrisico van de portefeuilles te veranderen, zoals herbalanceringstransacties. In het verslag worden ook de doelstellingen en de werking van dergelijke posttransactionele risicoverlagende diensten uiteengezet, en de mate waarin deze risico's beperken, met name het tegenpartijkredietrisico en het operationele risico, en wordt de behoefte beoordeeld om dergelijke transacties te clearen of om ze vrij te stellen van clearing, om systeemrisico's te beheersen. Tevens wordt beoordeeld in hoeverre een vrijstelling van de clearingverplichting voor dergelijke diensten centrale clearing ontmoedigt en ertoe kan leiden dat tegenpartijen de clearingverplichting omzeilen.

9. Op basis van onder meer de bevindingen van de openbare raadpleging van de Europese Commissie over de geschiktheidscontrole inzake toezichtrappage die op 1 december 2017 zijn bekendgemaakt, en het op grond van de tweede alinea door de ESMA ingediende verslag, evalueert de Commissie uiterlijk op ... [twaalf maanden na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] de toepassing van artikel 9, lid 1 bis, en brengt zij daarover een verslag uit. De Commissie legt dat verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad, samen met eventuele passende wetgevingsvoorstellen. Bij de beoordeling van de toepassing van artikel 9, lid 1 bis, beoordeelt de Commissie of de verplichting om transacties te melden uit hoofde van artikel 26 van Verordening (EU) nr. 600/2014 leidt tot onnodige dubbele transactiemeldingen voor niet-otc-derivaten en of de vereiste om transacties van niet-otc-derivaten te melden overeenkomstig artikel 9, lid 1 bis, kan worden beperkt zonder onnodig verlies van informatie, met het oog op de vereenvoudiging van de rapportageketens voor niet-otc-derivaten voor alle tegenpartijen, met name voor niet-financiële tegenpartijen die niet onderworpen zijn aan de in de tweede alinea van artikel 10, lid 1, bedoelde clearingverplichting.

De ESMA dient uiterlijk op ... [zes maanden na inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening], in samenwerking met het ESRB, een verslag in bij de Commissie, waarin het volgende wordt beoordeeld:

- a) de samenhang tussen de rapportageverplichtingen voor niet-otc-derivaten uit hoofde van Verordening (EU) nr. 600/2014 en uit hoofde van artikel 9 van deze verordening, zowel wat betreft de gegevens van het gerapporteerde derivatencontract als de toegang tot gegevens door de relevante entiteiten;
- b) of het mogelijk is de rapportageverplichtingen voor niet-otc-derivaten uit hoofde van Verordening (EU) nr. 600/2014 en uit hoofde van artikel 9 van deze verordening, met elkaar in overeenstemming te brengen, zowel wat betreft de gegevens van het gerapporteerde derivatencontract als de toegang tot gegevens door de relevante entiteiten. en
- c) de haalbaarheid om de rapportageketens voor alle tegenpartijen, inclusief alle indirecte cliënten, te vereenvoudigen, rekening houdend met de noodzaak van tijdige rapportage en de handelingen en maatregelen die zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 4, lid 4, van deze verordening en artikel 30, lid 2, van Verordening (EU) nr. 600/2014.”.

(20) In artikel 89 wordt de eerste alinea van lid 1 vervangen door:

“1. Tot en met ... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] is de in artikel 4 vastgestelde clearingverplichting niet van toepassing op otc-derivatencontracten waarvan objectief kan worden aangetoond dat ze beleggingsrisico's verminderen die rechtstreeks met de financiële solvabiliteit van pensioenregelingen verband houden, en op entiteiten die zijn opgericht om leden van pensioenregelingen te compenseren wanneer een pensioenregeling in gebreke blijft.

Dinsdag 12 juni 2018

Pensioenregelingen, CTP's en clearingleden spannen zich tot het uiterste in om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van technische oplossingen die de clearing van dergelijke otc-derivatencontracten door pensioenregelingen vergemakkelijken.

De Commissie richt een deskundigengroep op bestaande uit vertegenwoordigers van pensioenregelingen, CTP's, clearingleden en andere relevante partijen die bij die technische oplossingen zijn betrokken teneinde hun inspanningen te volgen en de voortgang te beoordelen bij het ontwikkelen van technische oplossingen die de clearing van dergelijke otc-derivatencontracten door pensioenregelingen vergemakkelijken. Deze deskundigengroep komt ten minste eens per zes maanden bijeen. Bij het opstellen van haar verslagen overeenkomstig artikel 85, lid 2, eerste alinea, neemt de Commissie de door de pensioenregelingen, CTP's en clearingleden verrichte inspanningen in aanmerking."

(20 bis) In artikel 89 wordt het volgende lid ingevoegd:

"1 bis. Niettegenstaande lid 1, is tot en met ... [drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] de in artikel 4 vastgestelde clearingverplichting niet van toepassing op otc-derivatencontracten waarvan objectief kan worden aangetoond dat ze beleggingsrisico's verminderen en die rechtstreeks verband houden met de financiële solvabiliteit van pensioenregelingen die behoren tot de categorie kleine pensioenregelingen, en entiteiten die zijn opgericht om leden van pensioenregelingen te compenseren wanneer een pensioenregeling in gebreke blijft.

De Commissie stelt overeenkomstig artikel 82 een gedelegeerde handeling vast om deze verordening aan te vullen door te bepalen welke pensioenregelingen kunnen worden beschouwd als kleine pensioenregelingen overeenkomstig de eerste alinea van dit lid, waarbij in aanmerking wordt genomen dat de categorie kleine pensioenregelingen niet meer dan vijf procent mag vertegenwoordigen van de door pensioenregelingen afgesloten otc-derivatencontracten."

(21) Bijlage I wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is van toepassing met ingang van ... [vijf maanden na de inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening].

Onverminderd de tweede alinea van dit artikel, zijn artikel 1, lid 7, onder d), en de leden 8, 10, en 11 van artikel 1 van toepassing met ingang van ... [zes maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening] en artikel 1, lid 2, onder c), artikel 1, lid 7, onder e), en artikel 1, lid 9, artikel 1, lid 12, onder b) en c), en artikel 1, lid 16, van toepassing met ingang van [18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsverordening].

Indien deze verordening na 16 augustus 2018 in werking treedt, is artikel 89, lid 1, met terugwerkende kracht van toepassing op alle otc-derivatencontracten die door pensioenregelingen na 16 augustus 2018 en vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening zijn uitgevoerd.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

Dinsdag 12 juni 2018

BIJLAGE

Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

(1) In afdeling I worden de volgende punten i), j) en k) toegevoegd:

- "i) een transactieregister schendt artikel 78, lid 9, onder a), door geen passende procedures vast te stellen voor de afstemming van gegevens tussen transactieregisters;
- j) een transactieregister schendt artikel 78, lid 9, onder b), door geen passende procedures vast te stellen om de volledigheid en nauwkeurigheid van de gerapporteerde gegevens te verzekeren;
- k) een transactieregister schendt artikel 78, lid 9, onder c), door geen passende beleidsmaatregelen vast te stellen voor de ordelijke overdracht van gegevens aan andere transactieregisters wanneer dit gevraagd wordt door de in artikel 9 genoemde tegenpartijen en ctp's of wanneer dit anderszins noodzakelijk is."

(2) In afdeling IV wordt het volgende punt d) **toegevoegd**:

- "d) een transactieregister schendt artikel 55, lid 4, door de ESMA niet tijdig in kennis te stellen van significante wijzigingen in de voorwaarden voor zijn registratie."
-

Dinsdag 12 juni 2018

P8_TA(2018)0245

Gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad (COM(2015)0613 – C8-0389/2015 – 2015/0277(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2020/C 28/16)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2015)0613),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 100, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0389/2015),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Italiaanse Senaat en het Maltese Parlement, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 14 december 2016 ⁽¹⁾,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 12 oktober 2016 ⁽²⁾,
 - gezien het overeenkomstig artikel 69 septies, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 22 december 2017 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
 - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vervoer en toerisme (A8-0364/2016),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 75 van 10.3.2017, blz. 111.

⁽²⁾ PB C 88 van 21.3.2017, blz. 69.

Dinsdag 12 juni 2018

P8_TC1-COD(2015)0277

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart, en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 2111/2005, (EG) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 en de Richtlijnen 2014/30/EU en 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 552/2004 en (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EEG) nr. 3922/91 van de Raad

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) 2018/1139.)

Dinsdag 12 juni 2018

P8_TA(2018)0246

CO₂-emissies en brandstofverbruik van nieuwe zware bedrijfsvoertuigen *I****Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 12 juni 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de monitoring en de rapportering van de CO₂-emissies en het brandstofverbruik van nieuwe zware bedrijfsvoertuigen (COM(2017)0279 - C8-0168/2017 – 2017/0111(COD))****(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)**

(2020/C 28/17)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2017)0279),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0168/2017),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 18 oktober 2017 ⁽¹⁾,
 - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
 - gezien het overeenkomstig artikel 69 septies, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 20 april 2018 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
 - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en het advies van de Commissie vervoer en toerisme (A8-0010/2018),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. neemt kennis van de bij deze resolutie gevoegde verklaringen van de Commissie;
 3. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 81 van 2.3.2018, blz. 95.

Dinsdag 12 juni 2018

P8_TC1-COD(2017)0111

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 12 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) .../2018 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de monitoring en de rapportering van de CO₂-emissies en het brandstofverbruik van nieuwe zware bedrijfsvoertuigen

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) 2018/956.)

—

Dinsdag 12 juni 2018

BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE

VERKLARINGEN VAN DE COMMISSIE

Voorstel voor CO₂-normen voor zware bedrijfsvoertuigen

Zoals op 8 november 2017 aangekondigd in de mededeling "Invulling geven aan emissiearme mobiliteit — Een Europese Unie die de planeet beschermt, haar consumenten sterker maakt en haar industrie en werknemers verdedigt" (COM(2017)0675), is de Commissie voornemens in de eerste helft van mei 2018 het derde mobiliteitspakket te presenteren, waarin een voorstel voor de vaststelling van normen voor kooldioxide-emissies door vrachtwagens wordt opgenomen.

Tijdschema voor de ontwikkeling van de Vecto/Certificeringsverordening

De Commissie gaat verder met de technische ontwikkeling van de calculator voor de berekening van het energieverbruik van voertuigen (Vecto: Vehicle Energy Consumption Calculation Tool) om deze vanaf 2020 ook voor nieuwe bekende technologieën en andere typen voertuigen toe te passen, zoals vrachtwagens, bussen en touringcars vanaf 2020 en aanhangwagens vanaf 2021.

Nadere informatie over de ontwikkeling van de Vecto-calculator en de wijziging van Verordening (EU) 2017/2400 zullen op de relevante websites van de Commissie worden bekendgemaakt om te waarborgen dat belanghebbenden en marktdeelnemers regelmatig worden geïnformeerd.

Ontwikkeling van een controleproef op de weg in het kader van de Certificeringsverordening

De Commissie erkent dat het belangrijk is over betrouwbare en representatieve gegevens over de CO₂-uitstoot en het brandstofverbruik van zware bedrijfsvoertuigen te beschikken.

Derhalve is het de bedoeling Verordening (EU) 2017/2400 aan te vullen met een procedure om de conformiteit van de Vecto-operatie en van de kenmerken betreffende CO₂ en brandstofverbruik van de relevante onderdelen, technische eenheden en systemen te controleren en te waarborgen. Het technisch comité motorvoertuigen moet volgens planning vóór het einde van 2018 zijn stem uitbrengen over de controleprocedure, die onder meer het op de weg testen van in productie genomen zware bedrijfsvoertuigen moet omvatten.

De controleprocedure moet ook de basis gaan vormen voor een toekomstige test voor het controleren van de prestaties van voertuigen tijdens het gebruik door fabrikanten en typegoedkeuringsinstanties, of door onafhankelijke derden.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0249

Samenstelling van het Europees Parlement ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het ontwerp van besluit van de Europese Raad inzake de samenstelling van het Europees Parlement (00007/2018 – C8-0216/2018 – 2017/0900(NLE))

(Goedkeuring)

(2020/C 28/18)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Europese Raad (00007/2018),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Europese Raad heeft ingediend krachtens artikel 14, lid 2, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (C8-0216/2018),
 - gezien zijn resolutie van 7 februari 2018 over de samenstelling van het Europees Parlement en zijn hieraan gehechte voorstel voor een besluit van de Europese Raad ⁽¹⁾,
 - gezien artikel 99, leden 1 en 4, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie constitutionele zaken (A8-0207/2018),
1. hecht zijn goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Europese Raad;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Europese Raad en, ter informatie, aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

⁽¹⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0029.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0250

Insolventieprocedures: bijgewerkte bijlagen bij de verordening *I****Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vervanging van bijlage A bij Verordening (EU) 2015/848 betreffende insolventieprocedures (COM(2017)0422 – C8-0238/2017 – 2017/0189(COD))****(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)**

(2020/C 28/19)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2017)0422),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 81 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0238/2017),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de schriftelijke toezegging van de vertegenwoordiger van de Raad van 23 mei 2018 om het standpunt van het Parlement goed te keuren, overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken (A8-0174/2018),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is ingrijpende wijzigingen in haar voorstel aan te brengen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.
-

Woensdag 13 juni 2018

P8_TC1-COD(2017)0189

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad tot vervanging van de bijlagen A en B bij Verordening (EU) 2015/848 betreffende insolventieprocedures

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Verordening (EU) 2018/946.)

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0251

Overeenkomst tussen de EU en IJsland betreffende extra voorschriften voor de buitengrenzen en visa voor 2014–2020 *****Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en IJsland betreffende extra voorschriften met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid voor de periode 2014–2020 (09228/2017 – C8-0101/2018 – 2017/0088(NLE))****(Goedkeuring)**

(2020/C 28/20)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (09228/2017),
 - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en IJsland betreffende aanvullende regels met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid voor de periode 2014-2020 (09253/2017),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77, lid 2, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C8-0101/2018),
 - gezien artikel 99, leden 1 en 4, en artikel 108, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A8-0196/2018),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en IJsland.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0252

Overeenkomst tussen de EU en Zwitserland betreffende extra voorschriften voor de buitengrenzen en visa voor 2014–2020 ***

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende extra voorschriften met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, voor de periode 2014–2020 (06222/2018 – C8-0119/2018 – 2018/0032(NLE))

(Goedkeuring)

(2020/C 28/21)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (06222/2018),
 - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en de Zwitserse Bondsstaat betreffende extra voorschriften met betrekking tot het instrument voor financiële steun voor de buitengrenzen en visa, als onderdeel van het fonds voor interne veiligheid, voor de periode 2014-2020 (06223/2018),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77, lid 2, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C8-0119/2018),
 - gezien artikel 99, leden 1 en 4, en artikel 108, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A8-0195/2018),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Zwitserse Bondsstaat.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0253

Toepassing van de resterende bepalingen van het Schengenacquis over het Schengeninformatiesysteem in de Republiek Bulgarije en Roemenië ***Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de inwerkingstelling van de resterende bepalingen van het Schengenacquis die betrekking hebben op het Schengeninformatiesysteem in de Republiek Bulgarije en in Roemenië (15820/1/2017 – C8-0017/2018 – 2018/0802(CNS))**

(Raadpleging)

(2020/C 28/22)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van de Raad (15820/1/2017),
 - gezien artikel 4, lid 2, van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Bulgarije en Roemenië, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C8-0017/2018),
 - gezien artikel 78 quater van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A8-0192/2018),
1. hecht zijn goedkeuring aan het ontwerp van de Raad;
 2. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in de door het Parlement goedgekeurde tekst;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TA(2018)0255

Verdere macrofinanciële bijstand aan Oekraïne ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 13 juni 2018 over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot toekenning van verdere macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (COM(2018)0127 – C8-0108/2018 – 2018/0058(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2020/C 28/23)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2018)0127),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 212, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0108/2018),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement en de Raad die is aangenomen samen met Besluit nr. 778/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 augustus 2013 tot toekenning van macrofinanciële bijstand aan Georgië⁽¹⁾,
 - gezien de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 29 mei 2018 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
 - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie internationale handel en het advies van de Commissie buitenlandse zaken (A8-0183/2018),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. hecht zijn goedkeuring aan de gemeenschappelijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie die als bijlage bij onderhavige resolutie is gevoegd;
 3. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PBL 218 van 14.8.2013, blz. 15.

Woensdag 13 juni 2018

P8_TC1-COD(2018)0058

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 13 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Besluit (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad tot toekenning van verdere macrofinanciële bijstand aan Oekraïne

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Besluit (EU) 2018/947.)

Woensdag 13 juni 2018*BIJLAGE BIJ DE WETGEVINGSRESOLUTIE GEZAMENLIJKE VERKLARING VAN HET PARLEMENT, DE RAAD EN DE COMMISSIE*

Het Parlement, de Raad en de Commissie herinneren eraan dat als randvoorwaarde voor de toekenning van macrofinanciële bijstand geldt dat het begunstigde land doeltreffende democratische mechanismen eerbiedigt, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, en de eerbiediging van de mensenrechten waarborgt.

De Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden zien tijdens de volledige duur van de macrofinanciële bijstand van de Unie erop toe dat aan die randvoorwaarde is voldaan.

Gezien het feit dat niet aan de voorwaarden betreffende corruptiebestrijding is voldaan en dat hierdoor de derde tranche van het vorige programma van macrofinanciële bijstand op grond van Besluit (EU) 2015/601 niet is uitbetaald, onderstrepen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie dat verdere macrofinanciële bijstand afhankelijk zal zijn van vooruitgang op het gebied van corruptiebestrijding in Oekraïne. Daarvoor moeten in het memorandum van overeenstemming tussen de Europese Unie en Oekraïne voorwaarden op het gebied van economisch beleid en financiële voorwaarden worden opgenomen, die onder andere de verplichting omvatten het bestuur, de administratieve capaciteiten en de institutionele structuur in het bijzonder met het oog op de bestrijding van corruptie in Oekraïne, te versterken. Het gaat hier in het bijzonder om een systeem voor de verificatie van vermogensaangiften, de controle van de gegevens van ondernemingen over hun uiteindelijke begunstigde en een goed werkende gespecialiseerde corruptiebestrijdingsrechtbank overeenkomstig de aanbevelingen van de Commissie van Venetië. Voorwaarden over de bestrijding van witwaspraktijken en belastingontduiking moeten eveneens worden overwogen. Indien niet aan de voorwaarden wordt voldaan, zal de Commissie de uitbetaling van de macrofinanciële bijstand van de Unie tijdelijk opschorten of die annuleren overeenkomstig artikel 4, lid 4.

De Commissie zal niet alleen het Europees Parlement en de Raad regelmatig informeren over ontwikkelingen betreffende de bijstand en hun relevante documenten verschaffen, maar ook zal zij bij elke uitbetaling openbaar verslag doen over de naleving van alle voorwaarden op het gebied van economisch beleid en alle financiële voorwaarden voor de betreffende uitbetaling, in het bijzonder de voorwaarden op het gebied van corruptiebestrijding.

Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie brengen in herinnering dat deze macrofinanciële bijstand aan Oekraïne moet bijdragen aan met de Europese Unie gedeelde waarden, met inbegrip van duurzame en maatschappelijk verantwoorde ontwikkeling die leidt tot nieuwe banen en minder armoede, en de inzet voor een sterk maatschappelijk middenveld. De Commissie zal het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie ter goedkeuring van het memorandum van overeenstemming vergezeld doen gaan van een beoordeling van de verwachte maatschappelijke impact van de macrofinanciële bijstand. In overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 zal deze beoordeling worden ingediend bij het Comité lidstaten en beschikbaar worden gesteld aan het Parlement en de Raad via het register van de werkzaamheden van het comité.

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0263

Evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen *I****Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen (COM(2016)0822 – C8-0012/2017 – 2016/0404(COD))****(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)**

(2020/C 28/24)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2016)0822),
 - gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 46, 53, lid 1, en 62 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C8-0012/2017),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Duitse Bondsdag, de Duitse Bondsraad, de Franse Nationale Vergadering, de Franse Senaat en de Oostenrijkse Bondsraad, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 31 mei 2017 ⁽¹⁾,
 - gezien het overeenkomstig artikel 69 septies, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 20 april 2018 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
 - gezien artikel 59 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie interne markt en consumentenbescherming alsook het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A8-0395/2017),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

⁽¹⁾ PB C 288 van 31.8.2017, blz. 43.

Donderdag 14 juni 2018

P8_TC1-COD(2016)0404

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 14 juni 2018 met het oog op de vaststelling van Richtlijn (EU) 2018/... van het Europees Parlement en de Raad betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Richtlijn (EU) 2018/958.)

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0264

Het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg ***I

Amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 14 juni 2018 op het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2006/1/EG betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg (COM(2017)0282 – C8-0172/2017 – 2017/0113(COD)) ⁽¹⁾

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

(2020/C 28/25)

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (2) Het gebruik van gehuurde voertuigen kan de kosten verlagen van ondernemingen die goederen voor eigen rekening of voor rekening van derden vervoeren en tegelijk hun operationele flexibiliteit verhogen. De richtlijn kan daardoor bijdragen tot een stijging van de productiviteit en de concurrentiekracht van de betrokken ondernemingen. Aangezien gehuurde voertuigen doorgaans jonger zijn dan het gemiddelde wagenpark, zijn ze bovendien veiliger en minder vervuilend.

Amendement

- (2) Dat gebruik van gehuurde voertuigen kan de kosten verlagen van ondernemingen die goederen voor eigen rekening of voor rekening van derden vervoeren en tegelijk hun operationele flexibiliteit verhogen. Dat gebruik van gehuurde voertuigen kan daardoor bijdragen tot een stijging van de productiviteit en de concurrentiekracht van de betrokken ondernemingen. Aangezien gehuurde voertuigen doorgaans jonger zijn dan het gemiddelde wagenpark, zijn ze bovendien **wellicht vaak** veiliger en minder vervuilend.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

- (3) Door Richtlijn 2006/1/EG kunnen ondernemingen niet ten volle profiteren van de voordelen van het gebruik van gehuurde voertuigen. De richtlijn staat de lidstaten toe het gebruik voor eigen rekening **te beperken** van gehuurde voertuigen met een maximaal toegestaan totaalgewicht van meer dan zes ton. **De lidstaten hoeven bovendien het gebruik van een gehuurd voertuig** op hun eigen grondgebied niet toe te staan **als het** voertuig is ingeschreven of **overeenkomstig de wetgeving** in het verkeer is gebracht in een andere lidstaat dan die waar de onderneming die het voertuig huurt, is gevestigd.

Amendement

- (3) Door Richtlijn 2006/1/EG kunnen ondernemingen niet ten volle profiteren van de voordelen van het gebruik van gehuurde voertuigen. Die richtlijn staat de lidstaten toe het gebruik voor eigen rekening van gehuurde voertuigen met een maximaal toegestaan totaalgewicht van meer dan zes ton **door op hun grondgebied gevestigde ondernemingen te beperken. Bovendien hoeven de lidstaten** op hun eigen grondgebied **het gebruik** niet toe te staan **van een gehuurd voertuig dat** is ingeschreven of in het verkeer is gebracht **overeenkomstig de wetgeving** in een andere lidstaat dan die waar de onderneming die het voertuig huurt, is gevestigd.

⁽¹⁾ De zaak werd voor interinstitutionele onderhandelingen terugverwezen naar de bevoegde commissie op grond van artikel 59, lid 4, vierde alinea, van het Reglement (A8-0193/2018).

Donderdag 14 juni 2018

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (4 bis) *De lidstaten mogen het gebruik op hun eigen grondgebied van een voertuig dat is gehuurd door een onderneming die naar behoren is gevestigd op het grondgebied van een andere lidstaat niet beperken, mits het voertuig is ingeschreven en voldoet aan de operationele normen en veiligheidsvereisten of in het verkeer is gebracht overeenkomstig de wetgeving van om het even welke lidstaat en is goedgekeurd voor gebruik door de lidstaat waarin de aansprakelijke onderneming is gevestigd.*

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (5) Het belastingniveau voor het wegvervoer verschilt in de Unie nog altijd aanzienlijk. Om fiscale verstoringen te vermijden, blijven bepaalde beperkingen bijgevolg gerechtvaardigd, ook al hebben zij onrechtstreeks gevolgen voor de vrije verstrekking van verhuurdiensten voor voertuigen. Bijgevolg moeten de lidstaten de mogelijkheid hebben om de tijdsduur te beperken tijdens welke een voertuig **dat is gehuurd** in een andere lidstaat **dan die waarin de onderneming die het voertuig huurt is gevestigd, kan worden gebruikt** op hun respectieve grondgebied.
- (5) Het belastingniveau voor het wegvervoer verschilt in de Unie nog altijd aanzienlijk. Om fiscale verstoringen te vermijden, blijven bepaalde beperkingen bijgevolg gerechtvaardigd, ook al hebben zij onrechtstreeks gevolgen voor de vrije verstrekking van verhuurdiensten voor voertuigen. Bijgevolg moeten de lidstaten de mogelijkheid hebben om **onder de in deze richtlijn neergelegde voorwaarden en op hun eigen grondgebied** de tijdsduur te beperken tijdens welke een **gevestigde onderneming een gehuurd voertuig mag gebruiken dat** in een andere lidstaat **is ingeschreven of in het verkeer is gebracht. Het moet de lidstaten voorts worden toegestaan beperkingen op te leggen met betrekking tot het aantal dergelijke voertuigen dat door een op hun grondgebied gevestigde onderneming wordt gehuurd.**

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 5 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (5 bis) *Om de naleving van deze maatregelen te garanderen, moet de informatie over het registratienummer van het gehuurde voertuig beschikbaar zijn in de overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1071/2009 opgerichte nationale elektronische registers van de lidstaten. Bevoegde instanties van de lidstaat van vestiging die in kennis worden gesteld van het gebruik van een voertuig dat de vervoerder heeft gehuurd en dat overeenkomstig de wetgeving van een andere lidstaat is ingeschreven of in het verkeer is gebracht, moeten de bevoegde instanties van die andere lidstaat daarvan op de hoogte brengen. Hiervoor moeten de lidstaten het Informatiesysteem interne markt (IMI) gebruiken.*

Donderdag 14 juni 2018

Amendement 6**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 6 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (6 bis) *Teneinde de operationele normen te handhaven, te voldoen aan de veiligheidsvereisten en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden te garanderen voor bestuurders, is het belangrijk dat vervoerders gegarandeerde toegang hebben tot activa en rechtstreekse ondersteunende infrastructuur in het land waarin zij hun activiteiten ontplooien.*

Amendement 7**Voorstel voor een richtlijn****Overweging 7**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- (7) De Commissie moet toezien op de uitvoering en de gevolgen van deze richtlijn en daarover verslag uitbrengen. **Elke** toekomstige actie op dit gebied moet op basis van dat verslag in overweging worden genomen.
- (7) De Commissie moet toezien op de uitvoering en de gevolgen van deze richtlijn en daarover **uiterlijk drie jaar na het verstrijken van de omzettingstermijn van deze richtlijn** verslag uitbrengen. **In het verslag moet een beoordeling worden verricht van de gevolgen voor de verkeersveiligheid, belastinginkomsten en het milieu. In het verslag moeten ook alle inbreuken op deze richtlijn worden beoordeeld, met inbegrip van grensoverschrijdende inbreuken. De noodzaak van** toekomstige actie op dit gebied moet op basis van dat verslag in overweging worden genomen.

Amendement 8**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 – alinea 1 – punt 1 – letter a – punt ii**

Richtlijn 2006/1/EG

Artikel 2 – lid 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

- a) het voertuig overeenkomstig de wetgeving van **een lidstaat is ingeschreven of in het verkeer is gebracht;**
- a) het voertuig **is ingeschreven of in het verkeer is gebracht** overeenkomstig de wetgeving van **eender welke lidstaat, operationele normen en veiligheidsvereisten daaronder begrepen;**

Donderdag 14 juni 2018

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 1 – letter b

Richtlijn 2006/1/EG

Artikel 2 – lid 1 bis

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b) **het volgende lid 1 bis wordt ingevoegd:**

Schrappen

"1 bis. Als het voertuig niet is ingeschreven of in het verkeer is gebracht overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat waar de onderneming die het voertuig huurt is gevestigd, mag een lidstaat de gebruiksduur van het gehuurde voertuig op zijn grondgebied beperken. De lidstaat zal in dergelijk geval het gebruik echter toestaan voor ten minste vier maanden binnen een kalenderjaar."

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 2

Richtlijn 2006/1/EG

Artikel 3 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat hun ondernemingen gehuurde voertuigen voor het vervoer van goederen over de weg kunnen gebruiken onder dezelfde voorwaarden die gelden voor voertuigen die hun eigendom zijn, mits aan de voorwaarden van artikel 2 is voldaan.

I. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat **op** hun **grondgebied gevestigde** ondernemingen gehuurde voertuigen voor het vervoer van goederen over de weg kunnen gebruiken onder dezelfde voorwaarden die gelden voor voertuigen die hun eigendom zijn, mits aan de voorwaarden van artikel 2 is voldaan.

Donderdag 14 juni 2018

Amendement 11**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 1 – alinea 1 – punt 2**

Richtlijn 2006/1/EG

Artikel 3 – lid 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

1 bis. Indien het voertuig overeenkomstig de wetgeving van een andere lidstaat is ingeschreven of in het verkeer is gebracht, kan de lidstaat waarin de onderneming is gevestigd:

- a) de gebruiksduur van het gehuurde voertuig op zijn grondgebied beperken, mits hij het gebruik van het gehuurde voertuig toestaat voor ten minste vier opeenvolgende maanden binnen een kalenderjaar; in dergelijke gevallen kan worden vereist dat de huurovereenkomst niet langer geldt dan de tijdsduur die door de lidstaat is vastgesteld;
- b) het aantal gehuurde voertuigen beperken dat door een onderneming kan worden gebruikt, mits hij het gebruik toestaat van ten minste het aantal voertuigen dat overeenkomt met 25 % van het totale vrachtwagenpark dat eigendom is van de onderneming op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het verzoek om toestemming; in dergelijke gevallen wordt het gebruik van ten minste één gehuurd voertuig toegestaan aan ondernemingen waarvan het totale wagenpark uit meer dan een en minder dan vier voertuigen bestaat.”

Donderdag 14 juni 2018

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 2 bis (nieuw)

Richtlijn 2006/1/EG

Artikel 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

2 bis) het volgende artikel 3 bis wordt ingevoegd:**”Artikel 3 bis**

1. De informatie over het registratienummer van een gehuurd voertuig wordt ingevoerd in het nationale elektronische register, zoals omschreven in artikel 16 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 ⁽¹⁾.

2. Bevoegde instanties van de lidstaat waarin een vervoerder is gevestigd, die in kennis worden gesteld van het gebruik van een voertuig dat die vervoerder heeft gehuurd en dat overeenkomstig de wetgeving van een andere lidstaat is ingeschreven of in het verkeer is gebracht, brengen de bevoegde instanties van die andere lidstaat daarvan op de hoogte.

3. De in lid 2 bedoelde administratieve samenwerking vindt plaats door middel van het Informatiesysteem interne markt (IMI), zoals ingesteld bij Verordening (EU) nr. 1024/2012 ⁽²⁾.

(*) Een verwijzing naar artikel 16 van Verordening (EG) nr. 1071/2009, rekening houdend met de uitbreiding van de te registreren informatie, zoals de Commissie voorstelt.

() PBL 316 van 14.11.2012, blz. 1.”**

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 3

Richtlijn 2006/1/EG

Artikel 5 bis – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Uiterlijk [**de datum waarop** de omzettingstermijn van **de richtlijn vijf jaar is verstreken**] dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering en de gevolgen van deze richtlijn. Het verslag bevat onder meer informatie over het gebruik van voertuigen die zijn gehuurd in een andere lidstaat dan die waarin de onderneming die het voertuig huurt, is gevestigd. Op grond van dat verslag oordeelt de Commissie of aanvullende maatregelen moeten worden voorgesteld.

Uiterlijk ... [**3 jaar na het verstrijken van** de omzettingstermijn van **deze wijzigingsrichtlijn**] dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering en de gevolgen van deze richtlijn. Het verslag bevat onder meer informatie over het gebruik van voertuigen die zijn gehuurd in een andere lidstaat dan die waarin de onderneming die het voertuig huurt, is gevestigd. **In het verslag wordt bijzondere aandacht besteed aan de gevolgen voor de verkeersveiligheid, voor de belastinginkomsten, met inbegrip van fiscale verstoringen, en voor de handhaving van de cabotageregels overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1072/2009.** Op grond van dat verslag oordeelt de Commissie of aanvullende maatregelen moeten worden voorgesteld.

Donderdag 14 juni 2018

Amendement 14**Voorstel voor een richtlijn****Artikel 2 – lid 1 – alinea 1***Door de Commissie voorgestelde tekst*

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk **[18 maanden na de inwerkingtreding]** aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee.

Amendement

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk ... **[20 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn]** aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee.

Donderdag 14 juni 2018

P8_TA(2018)0265

Bezwaar tegen een gedelegeerde handeling: visserijgerelateerde instandhoudingsmaatregelen ter bescherming van het mariene milieu in de Noordzee

Resolutie van het Europees Parlement van 14 juni 2018 over de gedelegeerde verordening van de Commissie van 2 maart 2018 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/118 tot vaststelling van visserijgerelateerde instandhoudingsmaatregelen ter bescherming van het mariene milieu in de Noordzee (C(2018)01194 – 2018/2614(DEA))

(2020/C 28/26)

Het Europees Parlement,

- gezien de gedelegeerde verordening van de Commissie (C(2018)01194),
 - gezien artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 11, lid 2, en artikel 46, lid 5,
 - gezien Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/118 van de Commissie van 5 september 2016 tot vaststelling van visserijgerelateerde instandhoudingsmaatregelen ter bescherming van het mariene milieu in de Noordzee ⁽²⁾,
 - gezien de ontwerp-resolutie van de Commissie visserij,
 - gezien artikel 105, lid 3, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de lidstaten overeenkomstig artikel 1, lid 1, van Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (Kaderrichtlijn mariene strategie) ⁽³⁾ verplicht zijn om uiterlijk in 2020 een goede milieutoestand van het mariene milieu te bereiken en dat in artikel 2, lid 5, onder j), van Verordening (EU) nr. 1380/2013 is bepaald dat het gemeenschappelijk visserijbeleid moet bijdragen tot de verwezenlijking van dit doel;
- B. overwegende dat het Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (WTECV) in de conclusies van zijn wetenschappelijk advies ter zake ⁽⁴⁾ een aantal problemen heeft gesignaleerd met betrekking tot de doeltreffendheid van de voorgestelde maatregelen voor beschermde soorten en habitats en de integriteit van de zeebodem; overwegende dat deze problemen in de overwegingen van de voorgestelde herziening van de gedelegeerde verordening niet volledig aan bod komen;
- C. overwegende dat het WTECV in zijn wetenschappelijk advies ook heeft opgemerkt dat de cijfers met betrekking tot de betrokken visserijactiviteit die als basis hebben gediend voor de voorgestelde maatregelen, dateren van de periode 2010-2012 en dus wellicht achterhaald zijn;
- D. overwegende dat het aantal vaartuigen dat onder de voor een deel tijdelijke uitzonderingen van de artikelen 3 ter, 3 quater en 3 sexies van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/118 van de Commissie, zoals gewijzigd bij de voorgestelde herziening van de gedelegeerde verordening, zou moeten vallen niet kwantificeerbaar is, en dat dit gevolgen kan hebben voor de doeltreffendheid van de voorgestelde maatregelen;

⁽¹⁾ PBL 354 van 28.12.2013, blz. 22.

⁽²⁾ PBL 19 van 25.1.2017, blz. 10.

⁽³⁾ PBL 164 van 25.6.2008, blz. 19.

⁽⁴⁾ Wetenschappelijk, Technisch en Economisch Comité voor de visserij (STECF) (2017), Verslag van de 54e voltallige zitting (PLEN-17-01).

Donderdag 14 juni 2018

- E. overwegende dat de definitie van "alternatief zeebodemberoerend vistuig" in artikel 2, punt 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/118 van de Commissie, zoals gewijzigd bij de voorgestelde herziening van de gedelegeerde verordening, nader moet worden gespecificeerd; overwegende dat deze definitie, als daaronder ook visserij met elektrische pulskorren valt, in strijd zou zijn met het onderhandelingsmandaat dat het Parlement op 16 januari 2018 heeft vastgesteld ⁽⁵⁾ in het kader van de gewone wetgevingsprocedure ter vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de instandhouding van visbestanden en de bescherming van mariene ecosystemen door middel van technische maatregelen ⁽⁶⁾;
- F. overwegende dat het voorgestelde "alternatief zeebodemberoerend vistuig" nog steeds aanzienlijk ernstiger schade kan aanrichten dan ander vistuig dat momenteel reeds verboden is (Deense en Schotse zegens);
- G. overwegende dat de herzienings- en verslagleggingsclausule van de voorgestelde gedelegeerde handeling niet van toepassing is op de nieuwe zones in het voorstel en het beheer daarvan, waardoor een transparante evaluatie van de doeltreffendheid van de maatregelen onmogelijk wordt, met name als het gaat om recent getest alternatief zeebodemberoerend vistuig;
1. maakt bezwaar tegen de gedelegeerde verordening van de Commissie;
 2. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie en haar ervan in kennis te stellen dat de gedelegeerde verordening niet in werking kan treden;
 3. verzoekt de Commissie een nieuwe gedelegeerde handeling in te dienen waarin rekening wordt gehouden met bovenstaande bezwaren;
 4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

⁽⁵⁾ Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0003.

⁽⁶⁾ Wetgevingsprocedure 2016/0074(COD).

ISSN 1977-0995 (elektronische uitgave)
ISSN 1725-2474 (papieren uitgave)

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL